

Landsbydannelse og bebyggelsesstruktur i det 1. årtusinde

- Et bebyggelsehistorisk regionalstudie

Katalog

Indholdsfortegnelse

Introduktion til kataloget	5
Ejerlav med udgravede huse fra yngre romersk jernalder til ældre middelalder.....	8
Allerup	10
Asperup.....	15
Aulby	22
Aunslev	23
Bellinge/Brændekilde	25
Blangstedgård	35
Boltinge	36
Brylle	37
Båring	38
Dreslette.....	39
Fangel	40
Ferritslev	41
Fjelsted	44
Fraugde	45
Fraugde-Kærby	51
Gelsted	54
Gudme	55
Gyngstrup	57

Harritslev	58
Hellev	59
Herringe	60
Hjallese	63
Hjulby	65
Hollufgaard Hgd.	71
Højby	72
Højme	73
Hårby	74
Kauslunde	75
Killerup	76
Kristiansdal Hgd.	78
Kværndrup	79
Lumby	82
Lunde	88
Lunge	89
Lyndelse	90
Marielund Hgd. og Sømosegård	91
Marslev	93
Måre	94
Neder Holluf (inkl. Over Holluf og Hollufgård Hgd.)	99
Nislevgård Hgd.	103
Nr. Broby	104

Nr. Åby	105
Nyby	106
Næsbyhoved-Broby	107
Over Kærby	108
Rosilde	109
Rynkeby.....	110
Ryslinge	137
Røjerup	138
Rønninge.....	141
Rørbæk Hgd.....	142
Rårud	144
Sdr. Næraå.....	145
Seden	160
Sellebjerg	165
Skrillinge	166
Skt. Jørgensmark	176
Skydebjerg.....	177
Stenløse.....	178
Staurby.....	179
Svenstrup	183
Særslev	186
Søby Søgård Hgd.....	187
Søbygård.....	188

Søllinge.....	189
Søndersø.....	192
Sørup.....	195
Torpe.....	196
Torup.....	197
Trunderup.....	201
Tved.....	202
Tårup.....	203
Ullerslev.....	204
Vejlby.....	209
Viby.....	210
Villestofte.....	211
Vindinge.....	216
Voldtofte.....	219
Ølsted.....	220
Ø. Hæsinge.....	221
Østrup.....	222
Årslev.....	223
Åstrup.....	225
Åsum.....	226
Katalog – kvantificeret og kvalificeret.....	229

Introduktion til kataloget

Kataloget danner pr. 1.3.2014¹ en oversigt over de lokaliteter fra Fyn og øer, hvor der er udgravet landbebyggelse med huskonstruktioner dateret til perioden yngre romersk jernalder til ældre middelalder, dvs. ca. 175/200-1250 e.Kr.

Kriterier for udskillelsen af data og struktur er detaljeret beskrevet i afhandlingens afsnit 3.1. De arkæologiske data.

Kataloget er ordnet alfabetisk i henhold til de historiske ejerlav – dernæst museernes journalnumre.

Museernes akronymer:

KTM/ØFM: Kertemindeegnens Museer/Østfyns Museer

LMR: Langelands Museum, Rudkøbing

NM: Nationalmuseet

OBM: Odense Bys Museer

SOM: Svendborg og Omegns Museer

Den geografiske beliggenhed af de relevante ejerlav fremgår af katalogets to indledende oversigtskort. Herefter følger et varierende antal kort tilhørende hver af de pågældende ejerlav.

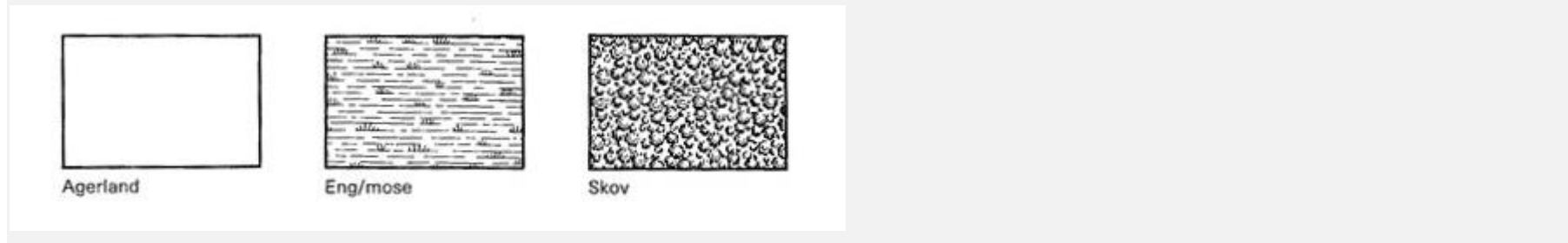
Til hvert ejerlav med udgravede huskonstruktioner er der som minimum udarbejdet ét kort – kort 1. Kort 1 udgøres af et Kulturtypekort dækkende det relevante ejerlav samt beliggenheden af de udskilte arkæologiske udgravninger med udgravede agrare hustomter og endelig de (for)undersøgelser, der er foretaget i området.

- Udgravede hustomter fra yngre romertid/ældre germanertid.
- Udgravede hustomter fra yngre germanertid/ældre vikingetid.
- Udgravede hustomter fra yngre vikingetid/ældre middelalder.

¹ Senere udgravet materiale er tilføjet i det omfang jeg er blevet gjort bekendt hermed af kollegaer på de fynske museer. Materiale fremgravet efter 1.1.2015 er dog kun helt undtagelsesvis medtaget.

Kulturtypekortene er fremstillet på baggrund af matrikelkort og moderne terrænkort i Fyns Amts Fredningsafdeling 1983. Det er således vigtigt at understrege, at der er tale om en kartografisk sammentegning og tolkning baseret på øvrigt eksisterende kortmateriale. Til trods for de problemer det rejser, udgør kortsammentegningerne det mest illustrative og håndterbare kortmateriale for den overordnede kartografiske repræsentation af materialet.

Signaturforklaring for Kulturtypekortene:

Det er specifikt fravalgt at anvende faste målestoksforhold i kortmaterialet. Dette da såvel kompleksitet som størrelse af de enkelte udgravningssituationer er så væsensforskellige, at en konsekvent målestok for kortene ville medføre betydelige illustrative forringelser for en meget betydelig del af de producerede illustrationer. Alle kort er imidlertid forsynet med en målestok og orienteret med nord opad. Foruden det indledende og gennemgående kort 1, er der for de forskellige lokaliteter produceret et varierende antal kort specifikt tilpasset de illustrative behov, som hver enkelt lokalitet har fordret i den videre arbejdsproces og analyse. Sådanne kort er nummereret fortløbende i de enkelte ejerlav, f.eks. kort 2-4 i Rynkeby. Det er disse, for hvert ejerlav fortløbende numre, der refereres til i afhandlingen. På enkelte kort er der anført laboratorienumre for de konkrete ¹⁴C-dateringer (AMS-dateringer). Dette er primært sket ved de lokaliteter, hvor dateringerne konkretiseres i afhandlingens diskussioner – f.eks. Kværndrup (AAR: 15103-1504, 15841-15871).

Bagerst i kataloget er det omfattende materiale samlet i tabelform efter helt samme inddeling og som beskrevet i afhandlingens afsnit 3.1. Enkelte større udgravninger er af praktiske årsager udspaltet i to enheder i tabellen, hvor der både viste sig en geografisk og en tidsmæssig

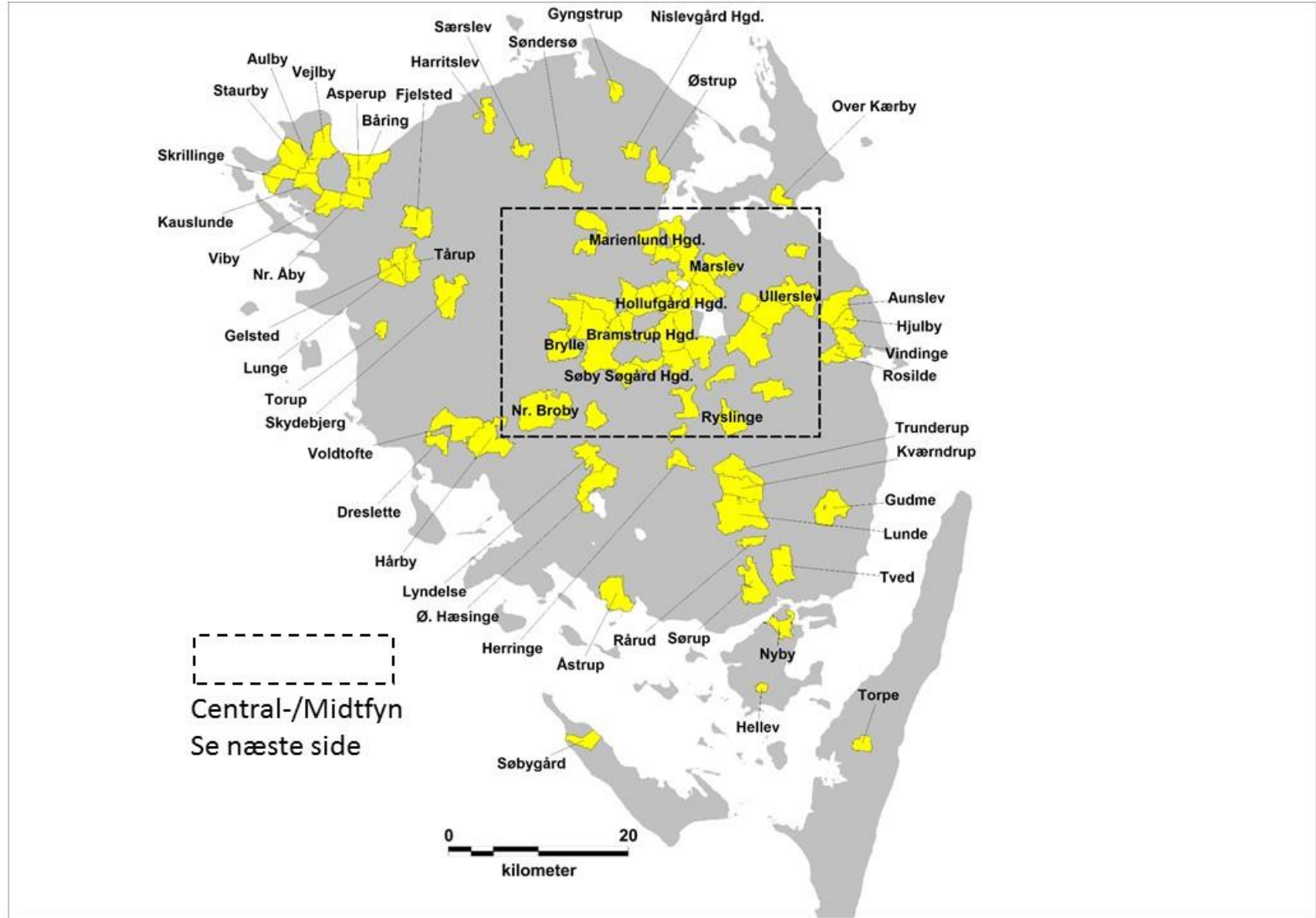
adskillelse af udgravningsområdet i flere væsentlige analytisk delområder, typisk i henhold til perioderne yngre romertid/ældre germanertid, yngre germanertid/ældre vikingetid og yngre vikingetid/ældre middelalder, se f.eks. Skrillinge OBM 5490.

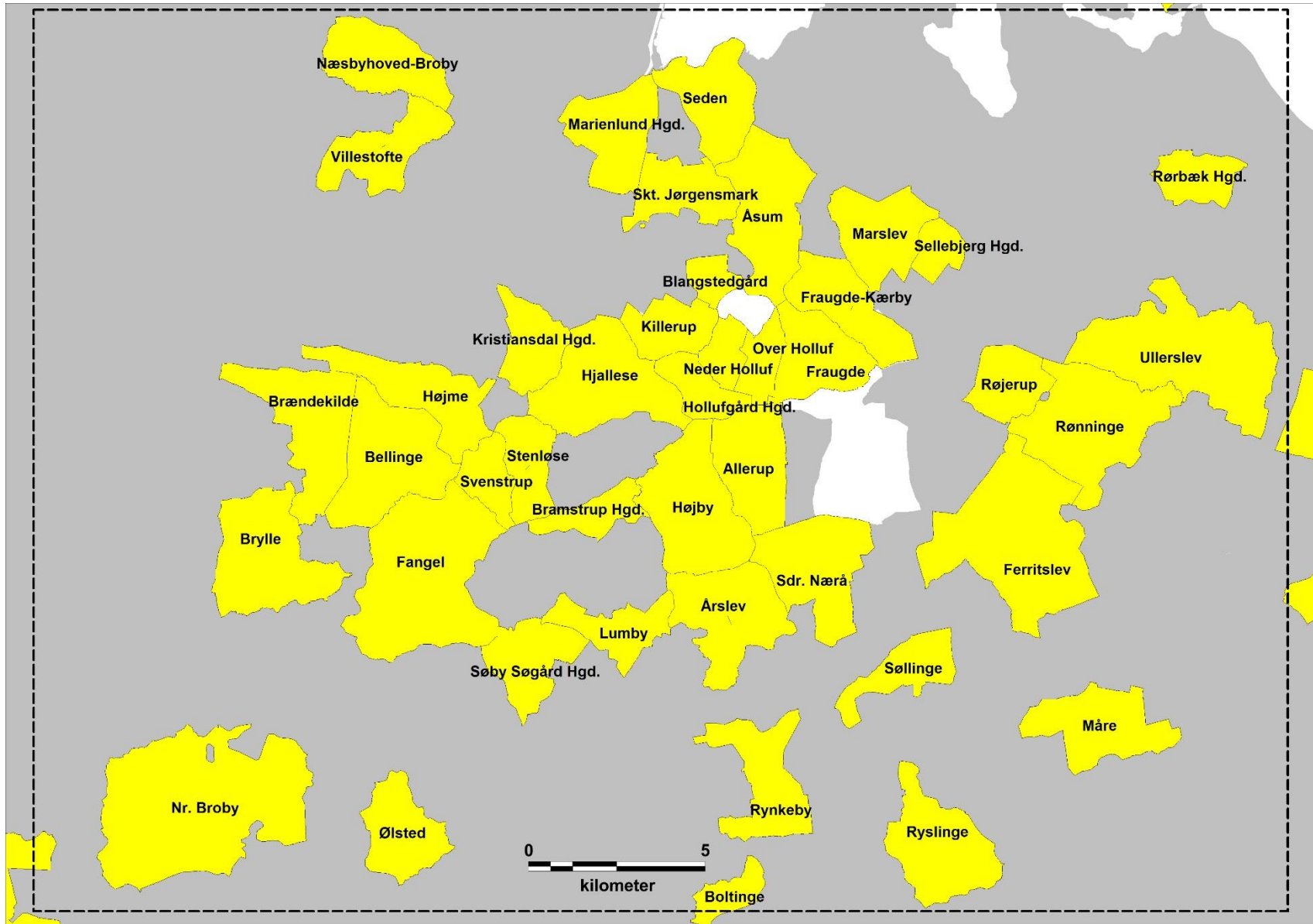
For alle lokaliteter er der noteret et sognebeskrivelsesnummer, et stednummer samt det museale journal nr. Dernæst er det relevante ejerlavsnavn anført samt bebyggelsens beliggenhed heri² (jf. Christian d. V's matrikel, data primært efter Peter Dam 2004). Sidstnævnte uden hensyntagen til ejerlavets naturforhold, men blot overordnet angivet som centralt-, skæv- eller randplaceret i forhold til ejerlavsfiguren.³ Endelig er der på baggrund af udgravningsberetningerne angivet en kvantificering af de udgravede konstruktioner og dateringsspekter, herunder også i hvilket omfang disse underbygges af absolutte dateringer i form af ¹⁴C-dateringer og dendrokronologiske dateringer. Endelig er der for de lokaliteter hvor det har været muligt med stor præcision at jævnføre udgravningsplaner med georefererede matrikelkort, angivet, hvorvidt der er konflikt imellem de arkæologiske anlægspor og matrikelkortets strukturer. Endelig er der så vidt muligt for hver lokalitet anført en litteraturhenviisning enten i form af publiceret materiale eller elektronisk tilgængelige udgravningsrapporter, begge med stamoplysninger om lokaliteten. Fra en række lokaliteter foreligger materialet udelukkende i kraft af udgravningsberetningen.

² For en vurdering af det digitale "Christian d. V's ejerlavskort" og de hermed forbundne begrænsninger henvises generelt til Peter Dam 2004.

³ Den her anvendte forsimplede applikation af termerne rand- og centralplaceret kan i konkrete tilfælde divergere i forhold til den anvendelse af begreberne, som Porsmose og andre anvender med udgangspunkt i ager- og engressourcerne (jf. Porsmose 1978:47). I praksis vil der dog være tale om udbredt sammenfald forsimplingen til trods.

Ejerlav med udgravede huse fra yngre romersk jernalder til ældre middelalder

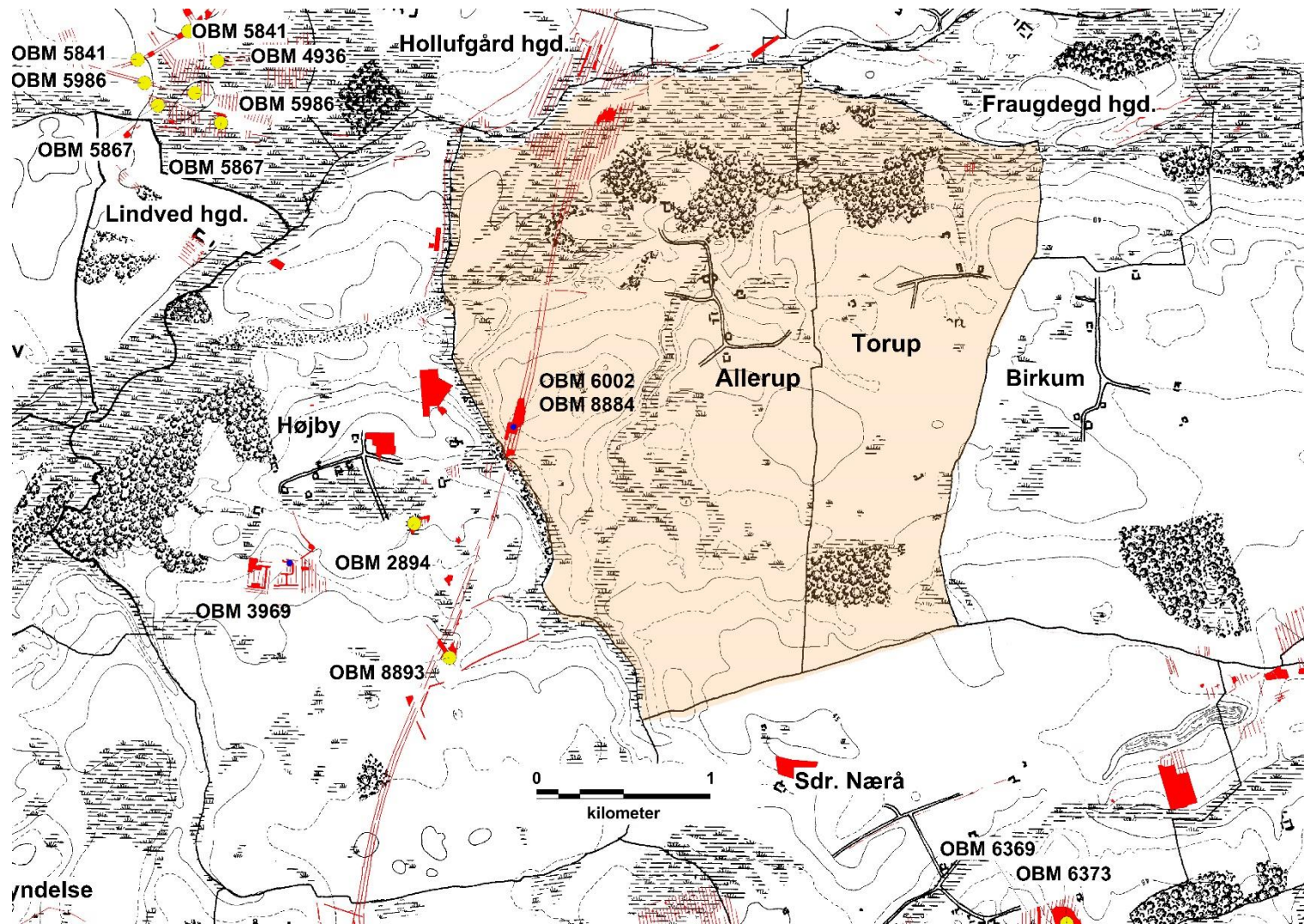

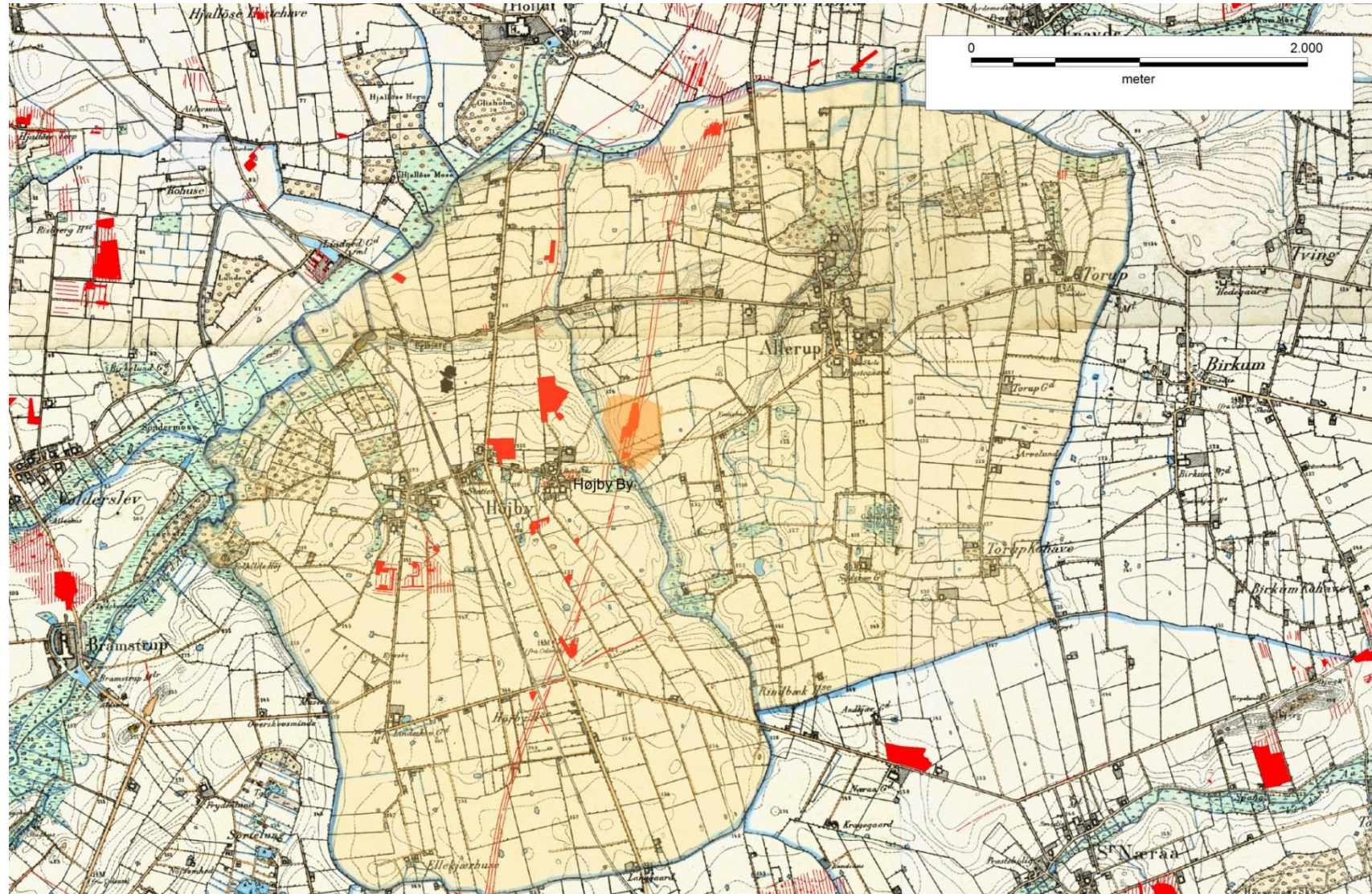
Detailkort over Central-/Midtjylland, jf. forrige side.

Allerup

Journal nr. OBM 8884 (samt OBM 6002).

1. Kulturtypekort for Højby, Allerup og Torup samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området.

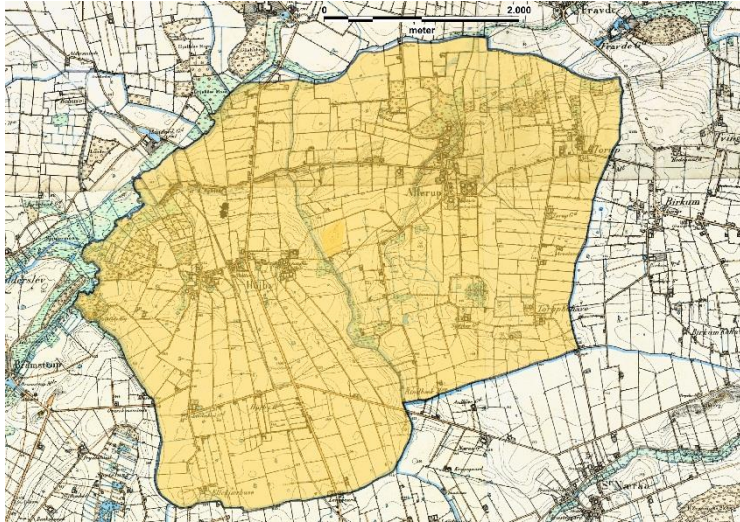
2. Bebyggelsen OBM 8884 (OBM 6002) dateres til perioden vikingetid til ældste middelalder, men kan formentlig føres tilbage til yngre germansk jernalder. Bebyggelsen er beliggende centralt i et oprindeligt storejerlav bestående af Højby, Allerup og Torup ejerlav – markeret med orange centralt i ejerlavet.

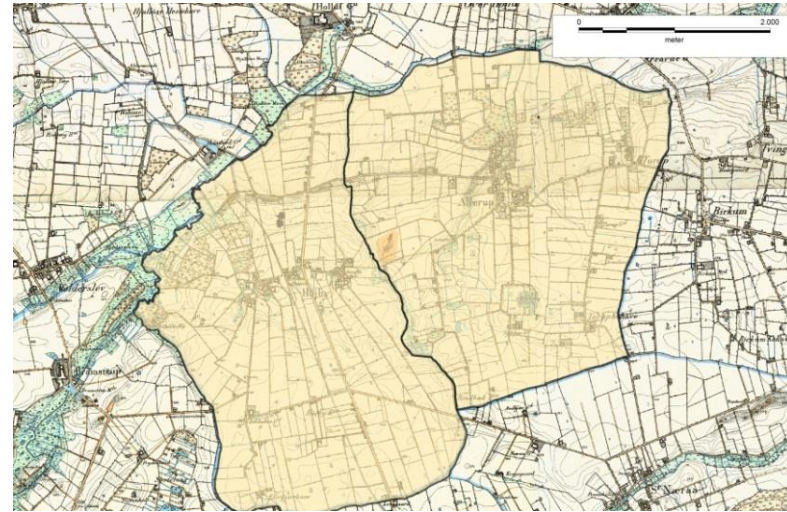
3. Den udskilte bebyggelse er fremhævet med sort. Som det fremgår af oversigten (spredning og gruppering af bygningsmassen), så er der tale om to-tre tofter. Bebyggelsen er ikke afgrænset mod øst og vest. De nordligste huse er tidligere foreslået dateret til bronzealder (Nielsen, Lone Bach 2005), men må opfattes som tilhørende sen jernalder/vikingetid (jf. bl.a. parallelmateriale fra Marienlund Hgd. kort 2). Pga. tidsnød er pladsen (OBM 6002) ikke optimalt gravet, og det er sandsynligt, at flere huse ikke er udskilt.

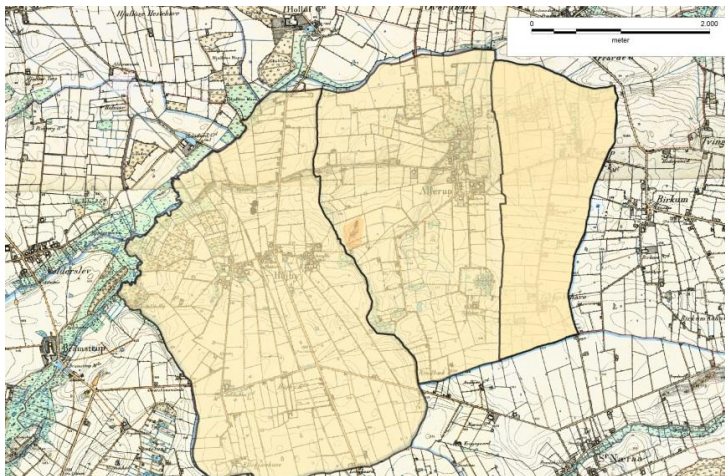
4. Vikingelandsbyen er beliggende mellem to vådbundspassager som de fremstår på lavkantskortet fra 1900-tallets begyndelse. Disse passager forbinder bebyggelserne og agerarealerne i Højby og Allerup ejerlav.

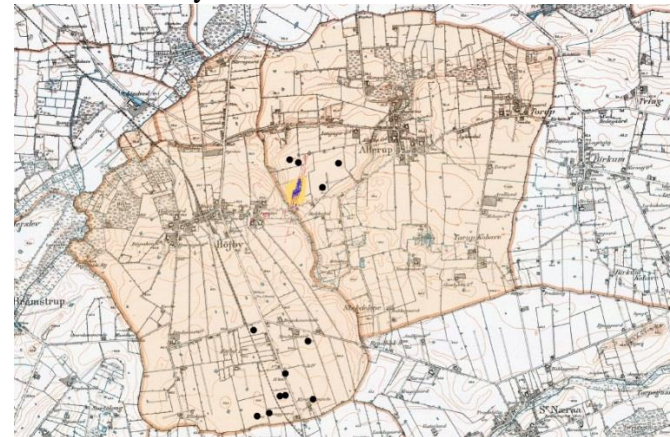
Det oprindelige storejerlav med centralplaceret landsby.

Storejerlavet delt i Højby og Allerup ejerlav – hver med sin central landsby.

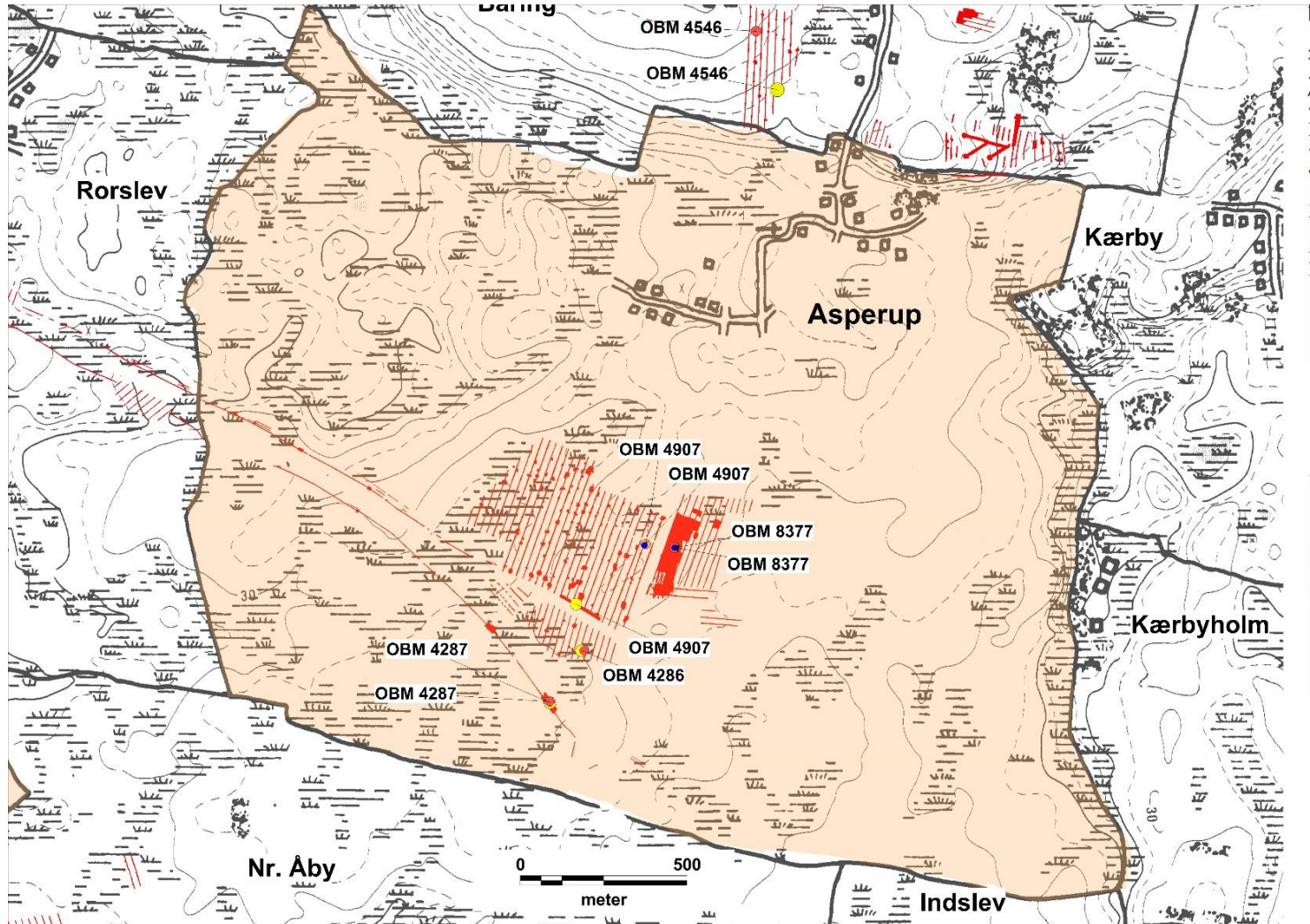
5. Ejerlavet er tredelt i Højby, Allerup og Torup. Allerup blev ved delingen randplaceret.

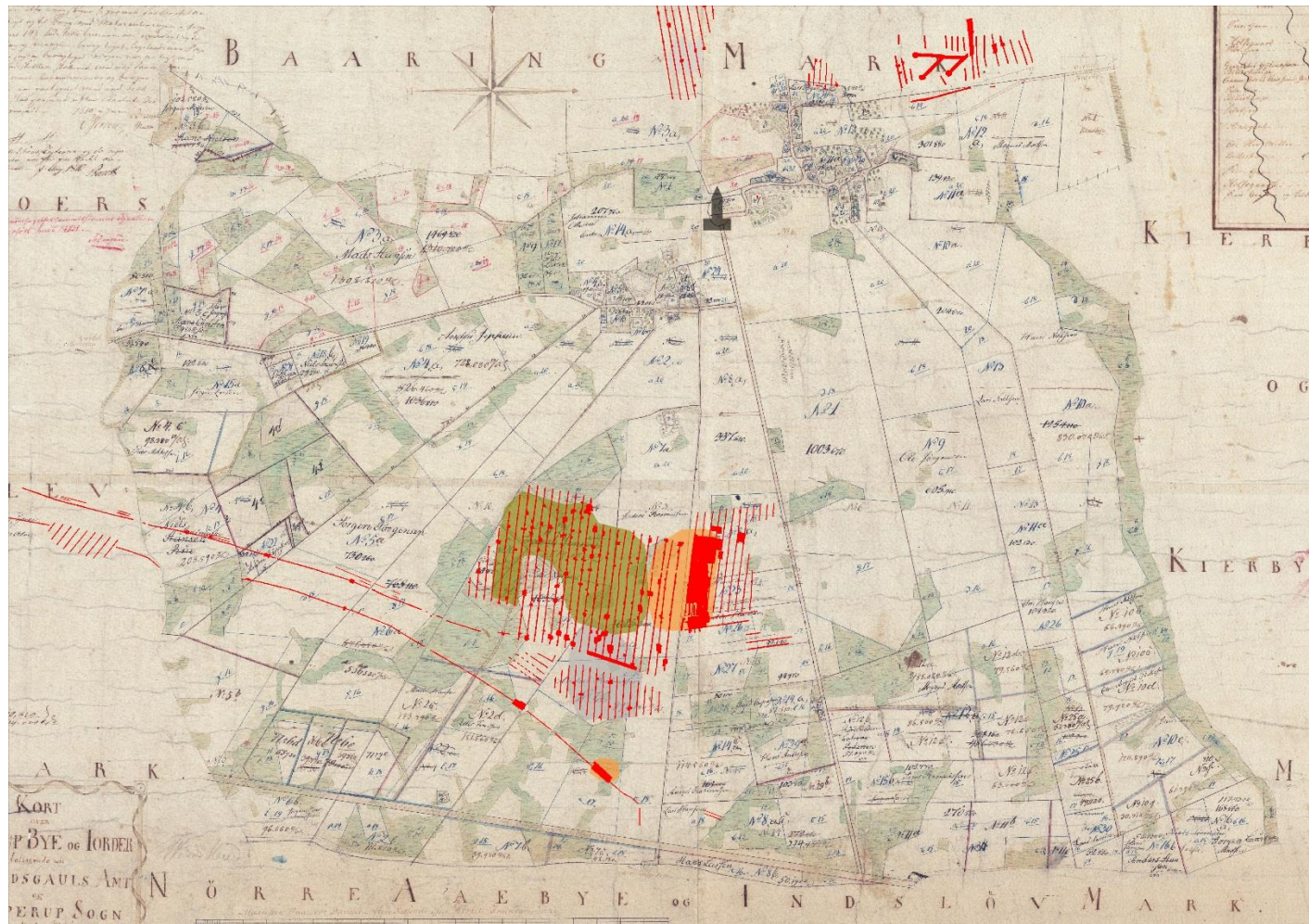
Gravhøjene i Højby og Allerup ejerlav er koncentreret omkring vikingebebyggelsen (gul). Højene formodes at have givet navn til bebyggelsen forud for ejerlavsdelingen ved flytningen af landsbyen mod vest til de udstrakte ager-arealer.

Asperup

Journal nr. OBM 4286, OBM 4287, OBM 4907, OBM 8377.

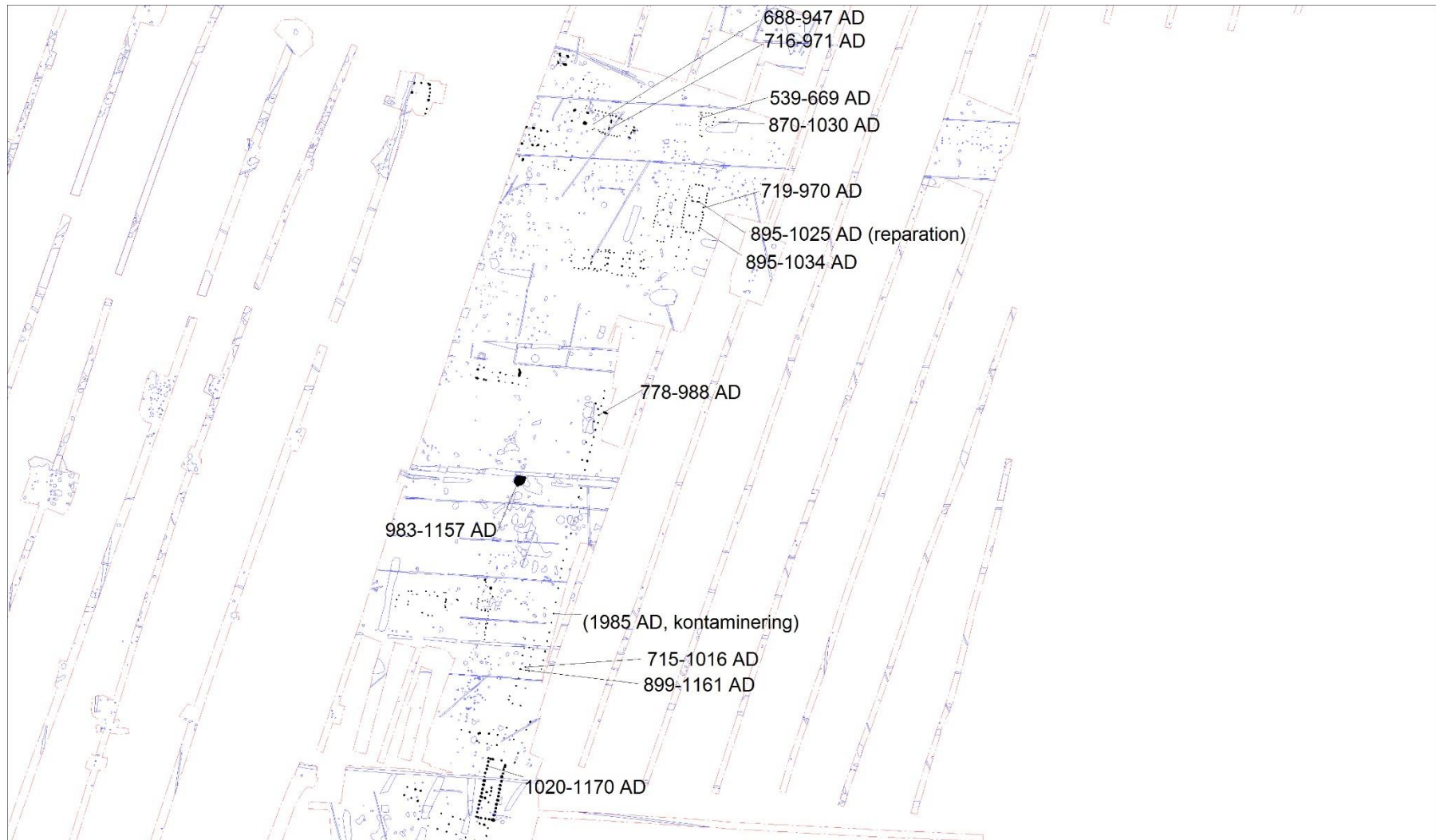
1. Kulturtypekort for Asperup samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området.

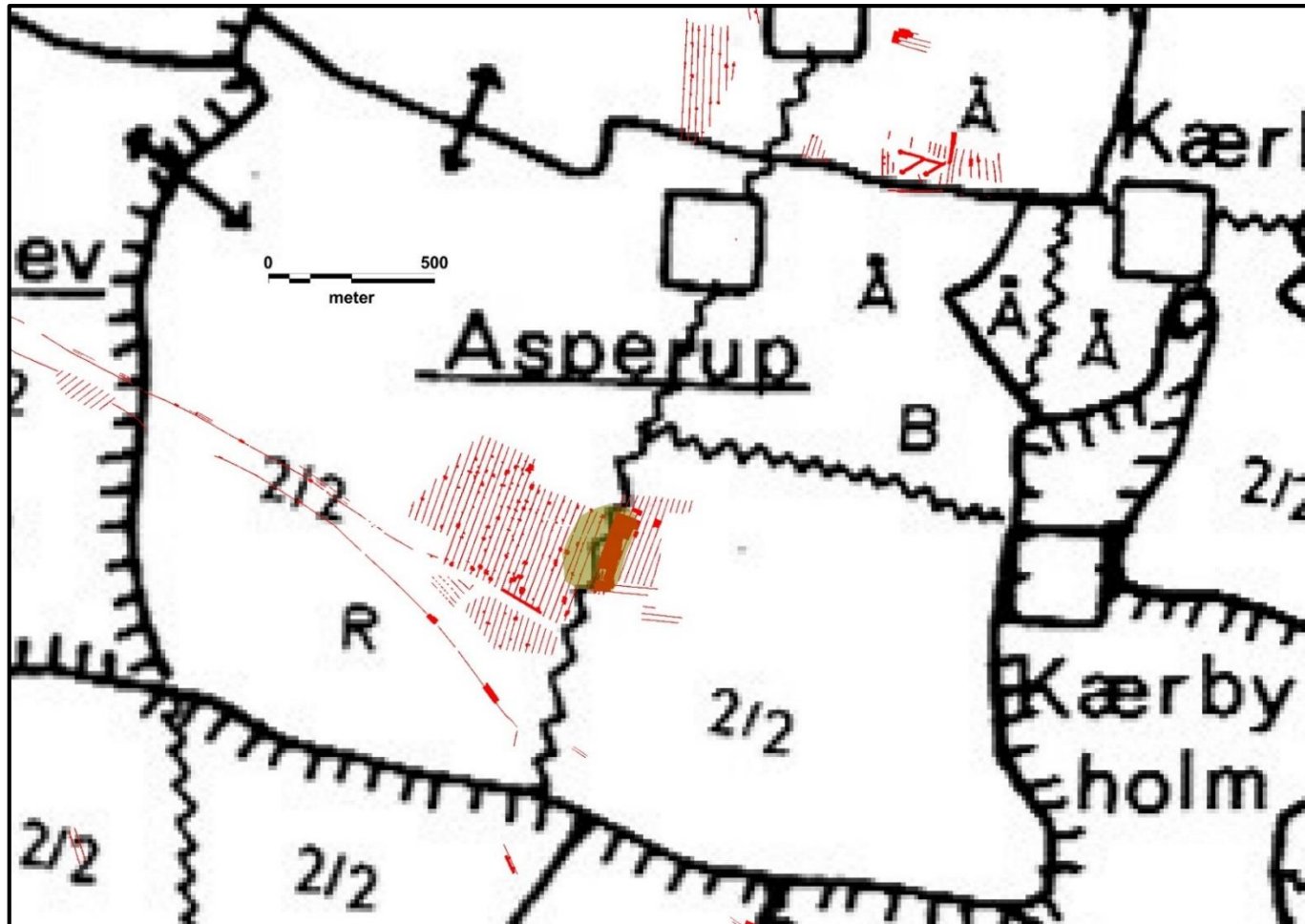
2. Matrikelkort over Asperup ejerlav. Grønne områder angiver bebyggelsesområder fra ca. 200 f.Kr. – 175 e.Kr. Grå angiver arealer med huse fra anslået ca. 175-600 e.Kr. (denne del af bebyggelsen er imidlertid kun sporadisk undersøgt hvorfor tolkningen er usikker), mens orange angiver bebyggelsen fra ca. 700-1100 tallet. Endelig ses den todelte torp fra historisk tid ved ejerlavets nordlige grænse. Bemærk, at der på den tilstødende del af Båring ejerlav er registreret bebyggelse fra yngre romersk jernalder, ligeledes markeret med gråt. Det gennemgående skel, der strækker sig fra Asperup og mod syd gennem 700-1100-tals-bebyggelsen, er vangeskellet, jf. Markbogen (se kort5). Den sydlige gård fra tiden omkring 700/800-tallet er ud fra nuværende viden en enkeltgård.

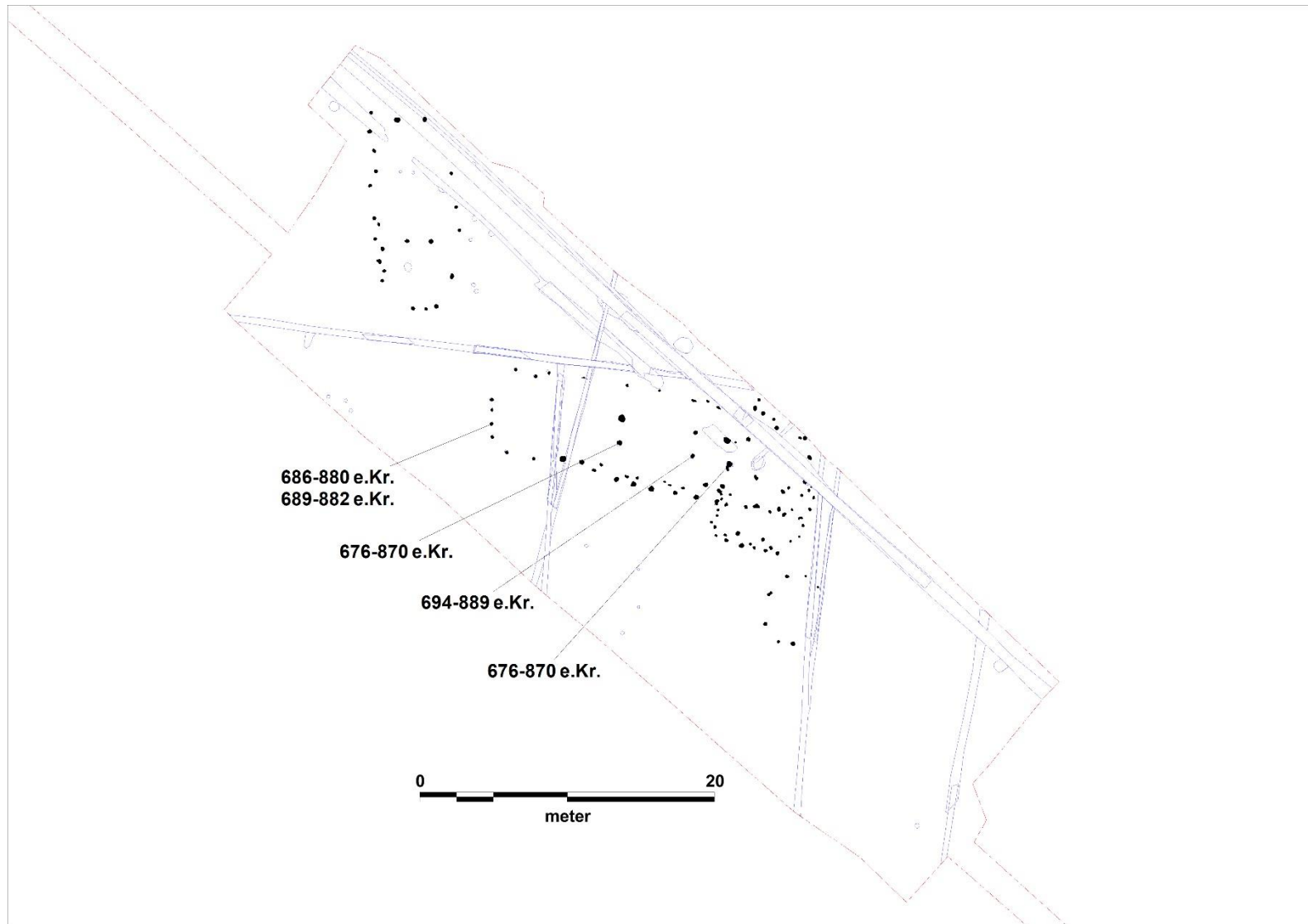
3. Bebyggelsen fra den centrale del af Asperup ejerlav er dateret til yngre germansk jernalder – ældre middelalder, jf. følgende kort. Som det fremgår af tegningen, er der udgravet to gårde, mens der ligger flere flere mod syd (OBM 4287) og vest (OBM 4907). Sidstnævnte er imidlertid endnu kun forundersøgt.

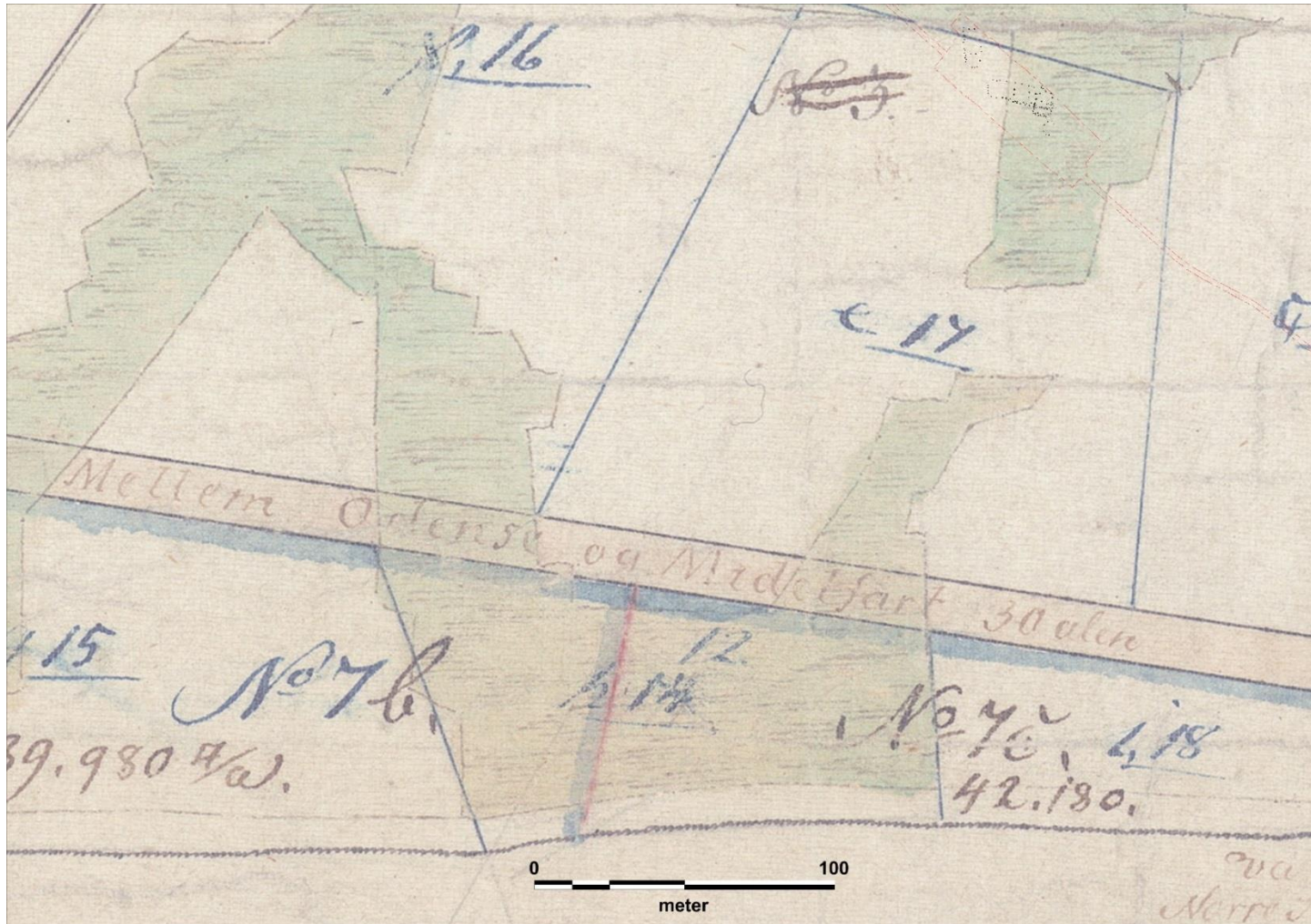
4. Udskilte konstruktioner fra OBM 8377 med udførte ^{14}C -dateringer (AAR 12507-12519). Som det fremgår, dateres materiale fra bebyggelsens stolpekonstruktioner til perioden fra yngre germansk jernalder til ældre middelalder.

5. Udsnit af Karl-Erik Frandsens herredsbaseerde vangekort (1983) set på baggrund af de arkæologiske udgravninger. Den grønne markering centralt i ejerlavet angiver landsbyen dateret til perioden fra yngre germansk jernalder til ældre middelalder (vikingelandsbyen, OBM 4907 og OBM 8377). Det fremgår med al tydelighed, hvorledes vikingelandsbyen var centralplaceret i ejerlavet og tillige optimalt placeret i forhold til vangestrukturen. Om dyrkningssystemet før etableringen af den historiske (-)torp har været struktureret i blot to hovedvange kan ikke afgøres for nærværende, men det fremstår som en oplagt mulighed set på baggrund af markbogens vangestruktur.

6. Udgravningen af huse i den sydlige udkant af Asperup ejerlav (OBM 4287) er ¹⁴C-dateret til sen yngre germanertid/ældre vikingetid (POZ 70391-70395). Det daterede hus (K2) er stratigrafisk yngre end det underliggende nord/syd-orienterede hus K3.

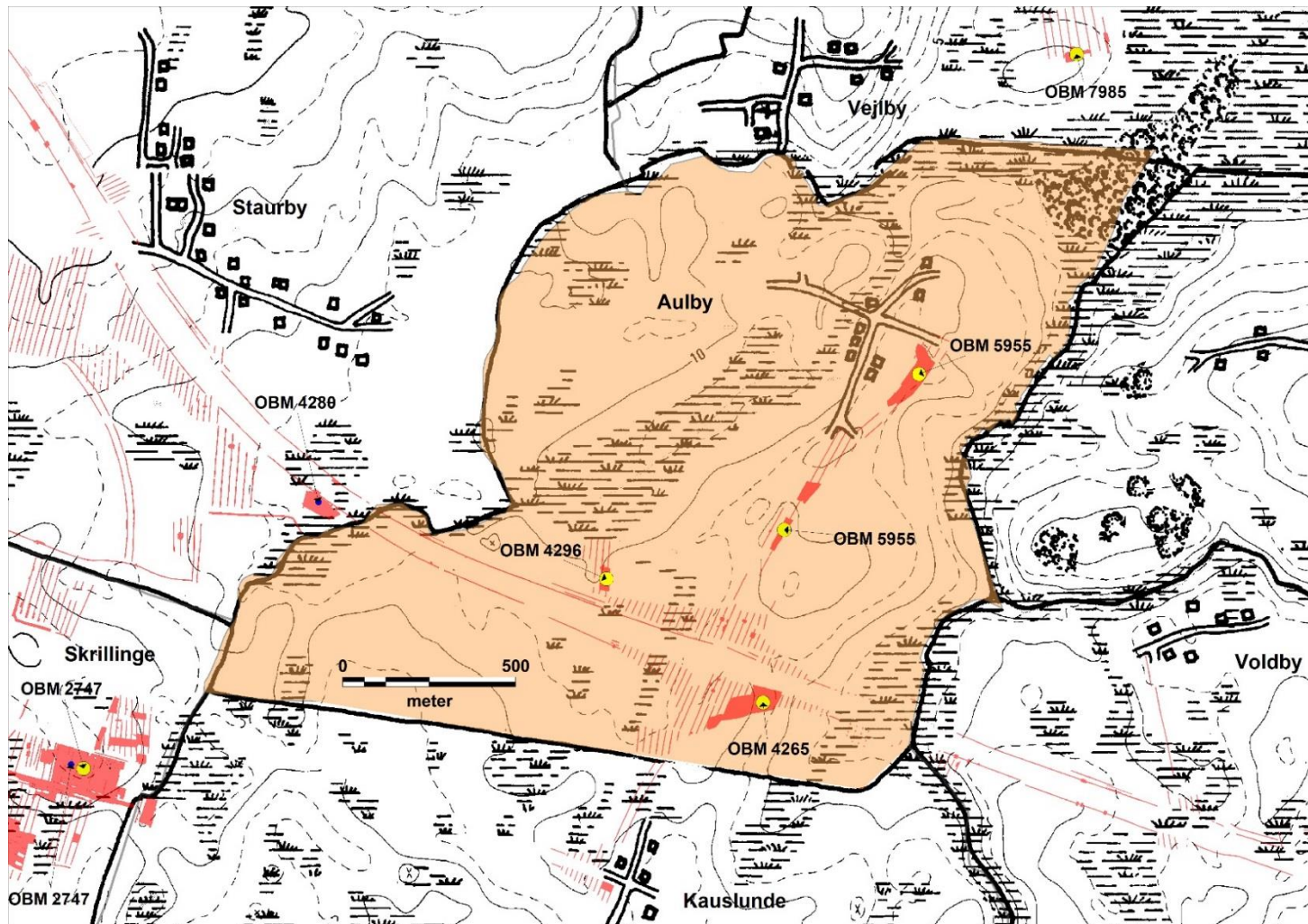

7. Enkeltgården fra OBM 4287 (øverst th.) blev anlagt kun 220 m nord for den historiske Odense-Middelfart hovedvej.⁴ Indtil udskiftningen markerede hovedvejen tillige grænsen mellem Asperup og Nr. Åby ejerlav (jf. Matrikelkortets ældre tegnelag). Ved udskiftningen blev hovedvejen udrettet og på denne del flyttet ca. 70 m. længere mod nord inde i selve Asperup ejerlav.

⁴ Umiddelbar nord for målestokken.

Aulby

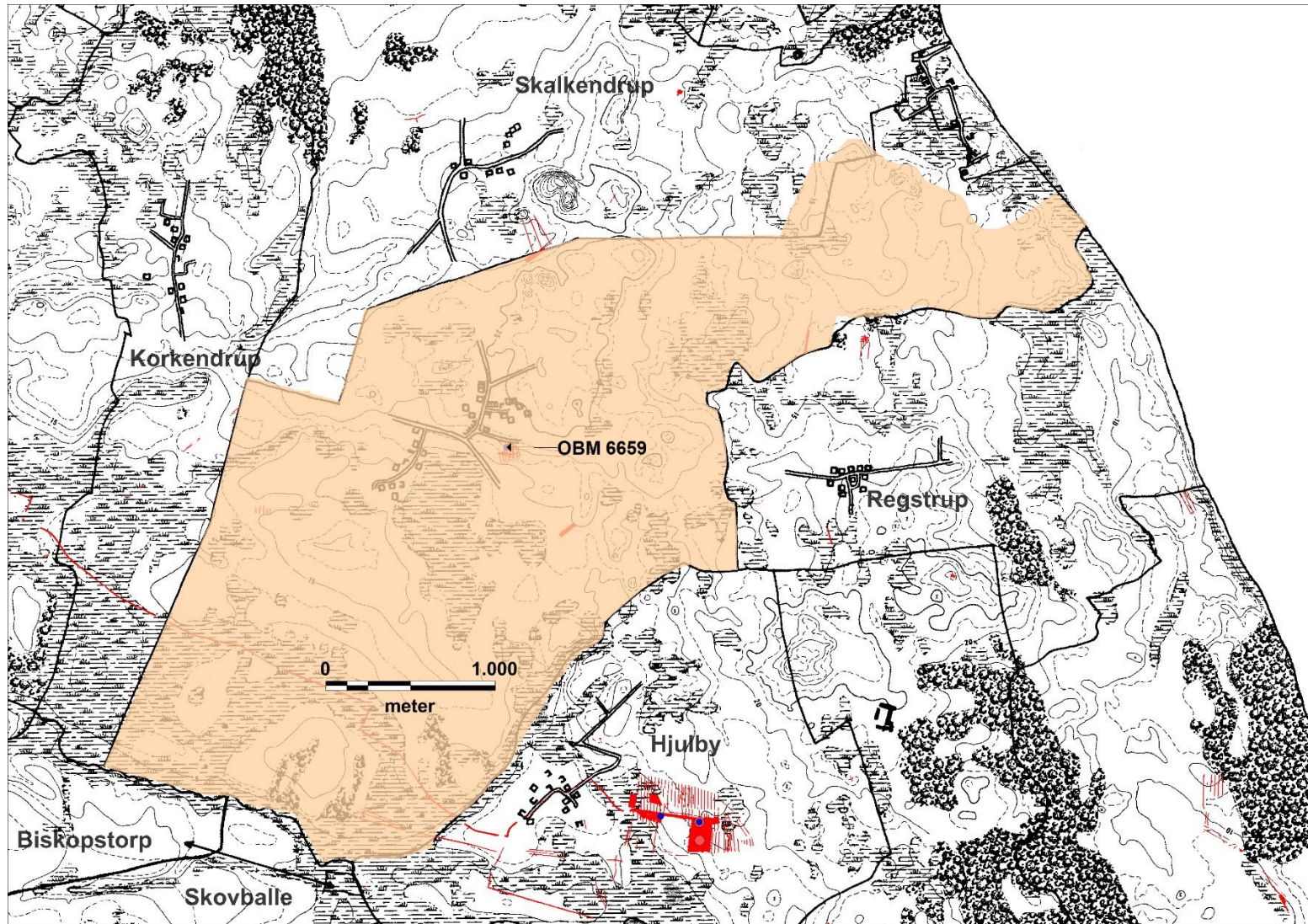
Journal nr. OBM 4265, OBM 4296, OBM 5955.

1. Kulturtypekort over Aulby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Aunslev

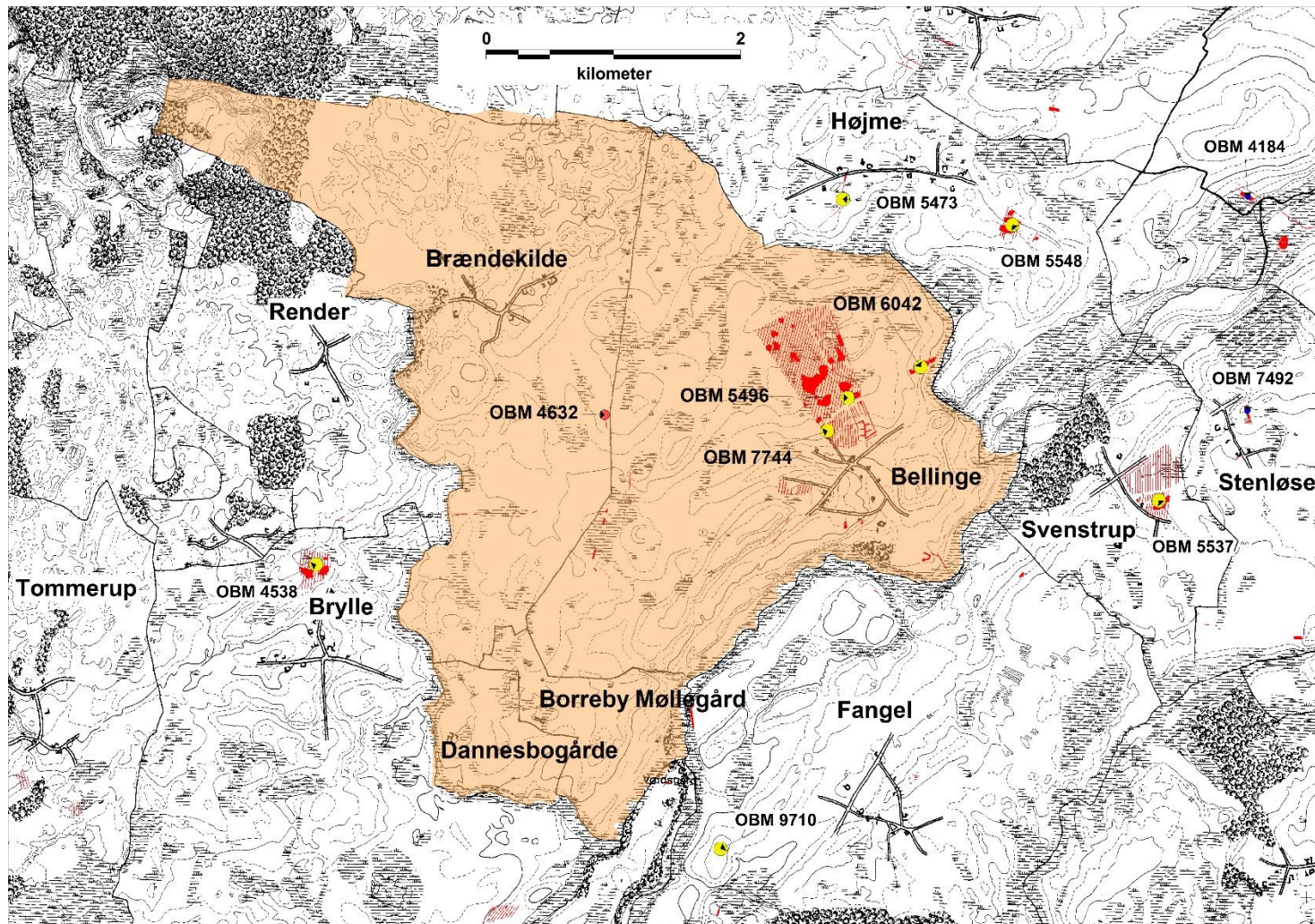
Journal nr. OBM 6659.

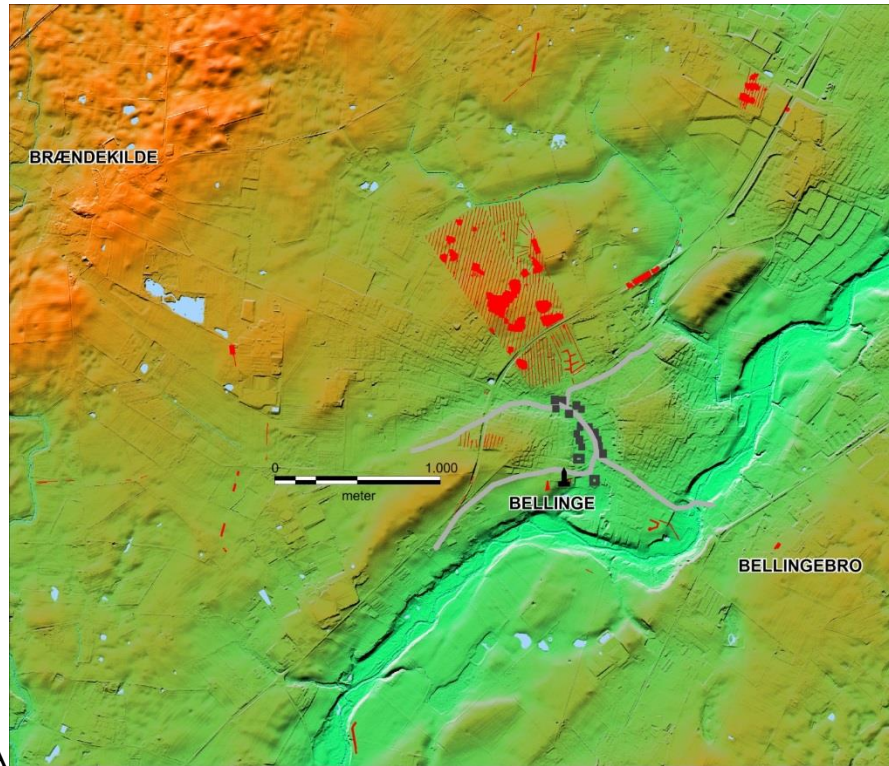
1. Kulturtypekort for Aunslev samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området.

Bellinge/Brændekilde

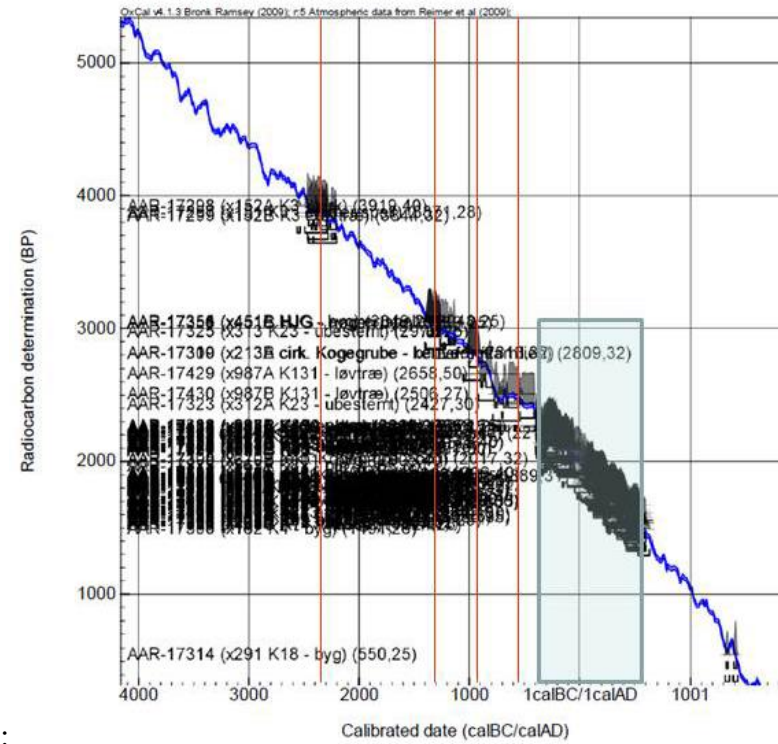
Journal nr. OBM 4632, OBM 5496, OBM 6042, OBM 7744.

1. Kulturtypekort for storejerlavet Bellinge (inkl. Brændekilde, Dannesbogaarde og Borreby Møllegård) samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området.

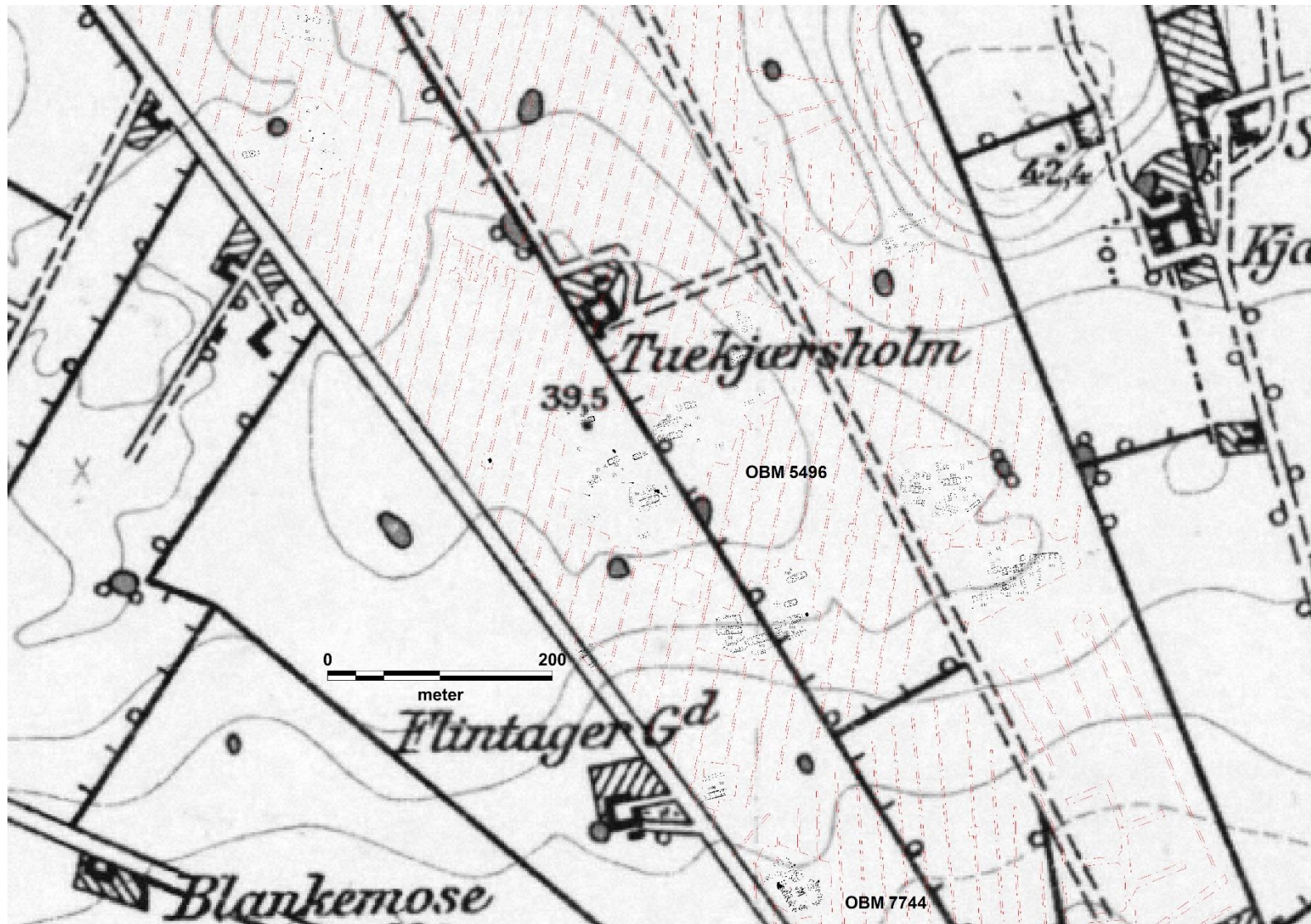

A

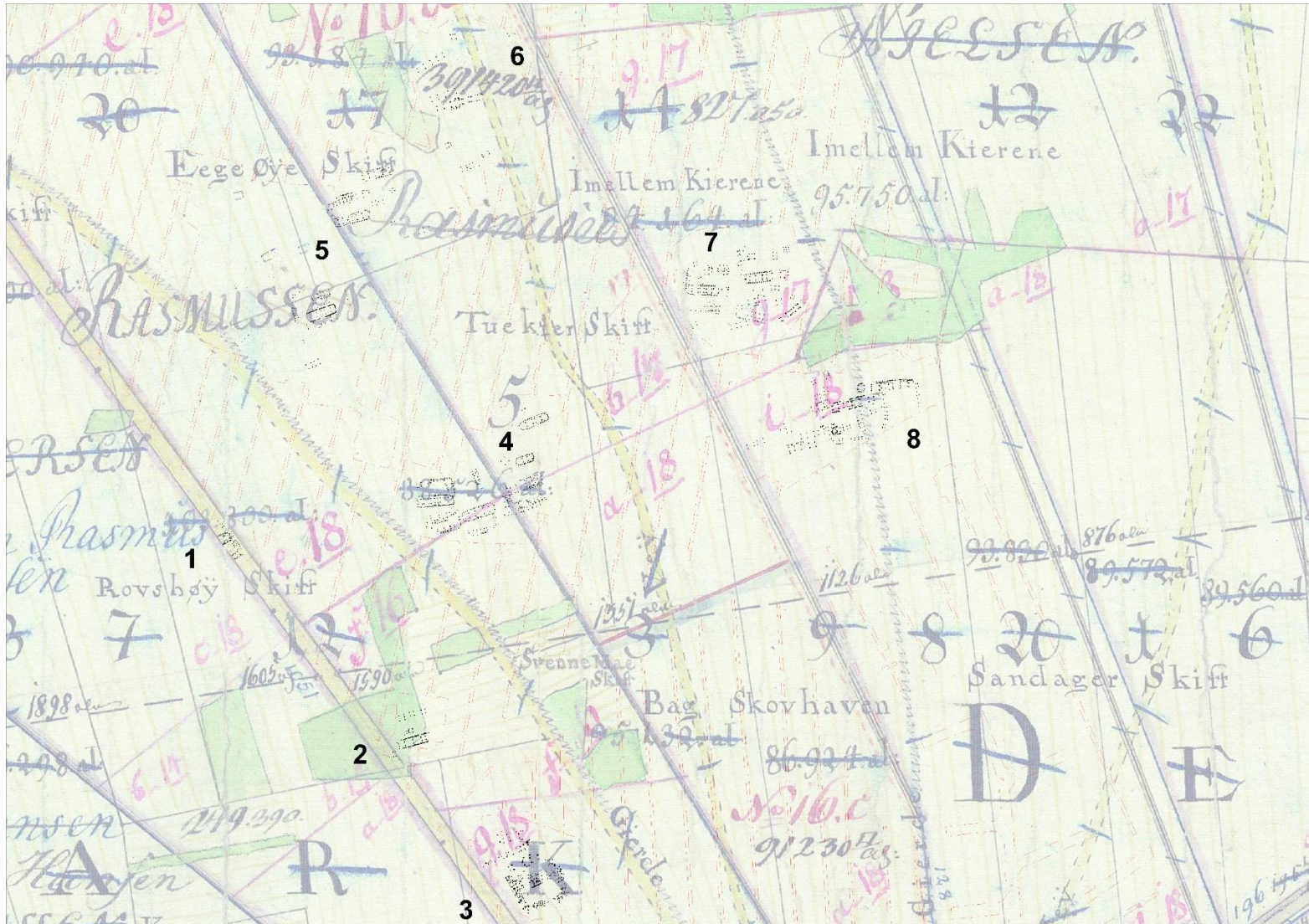

B:

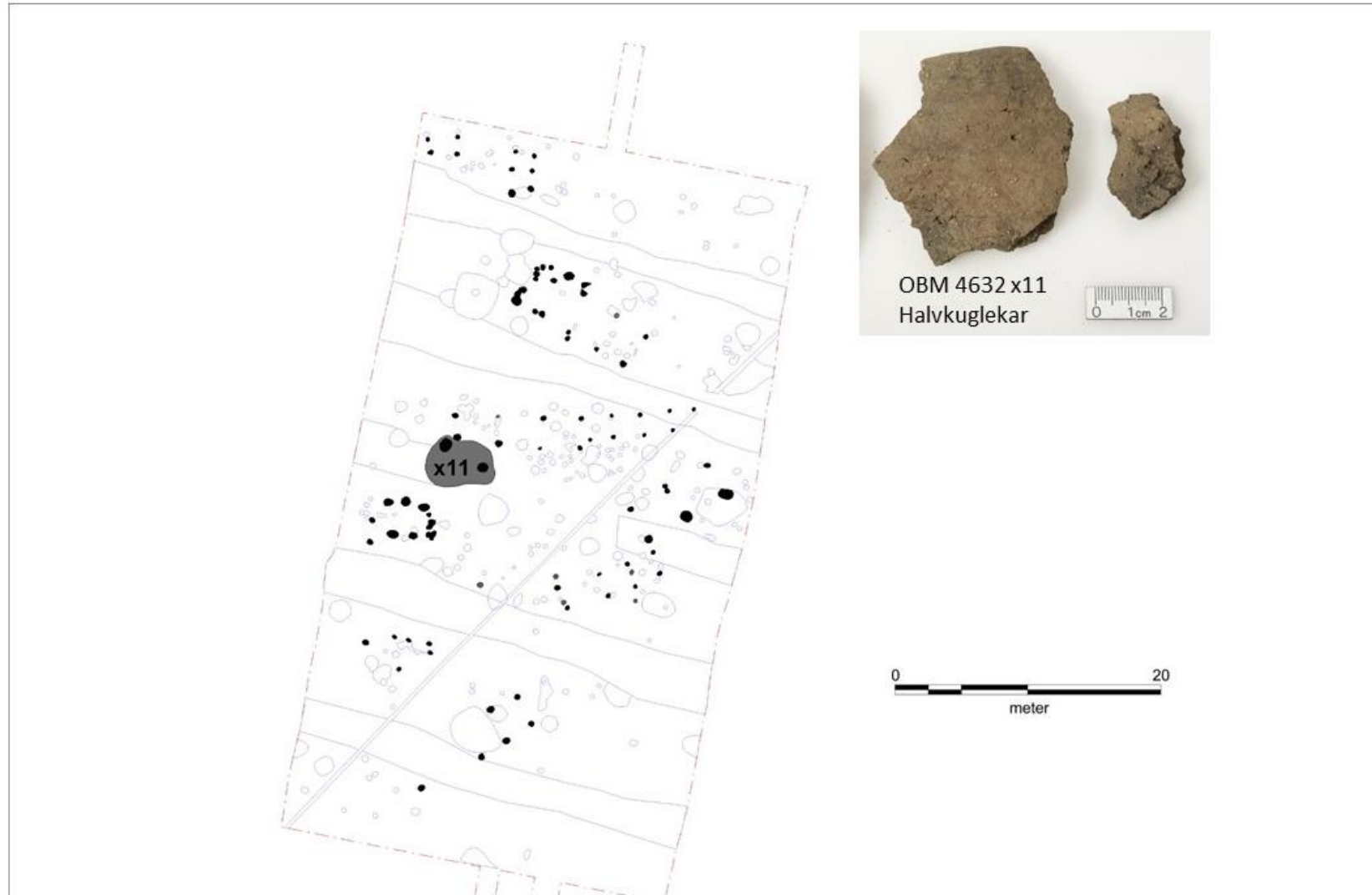
2. **A:** Reliefkort af området omkring Bellinge. Matrikelkortets landsbytomt og vejnet er overført kortet. Som det fremgår af kortet, er landsbyen anlagt i en ”slugt”, mens området øst for de omfattende udgravninger fra jernalderen er præget af et meget markant kugleformet fremspring – det kan formodes at være det navngivende element, subs. glda. *Ball, til bebyggelsen Bellinge. **B:** ¹⁴C-dateringer fra den store undersøgelse (OBM 5496) centralt i billede A. Den blå markering angiver perioden 400 f.Kr.-600 e.Kr.

3. Gårde fra jernalderen på markerne nord for den eksisterende landsby Bellinge. Sammenholdt med landskabelige skel fra de lave målebordsblade er det tydeligt, at flere af udskiftningskellene pløjer direkte gennem de jernaldergårde, der tidligere har udgjort sammenhængende jordlodder.

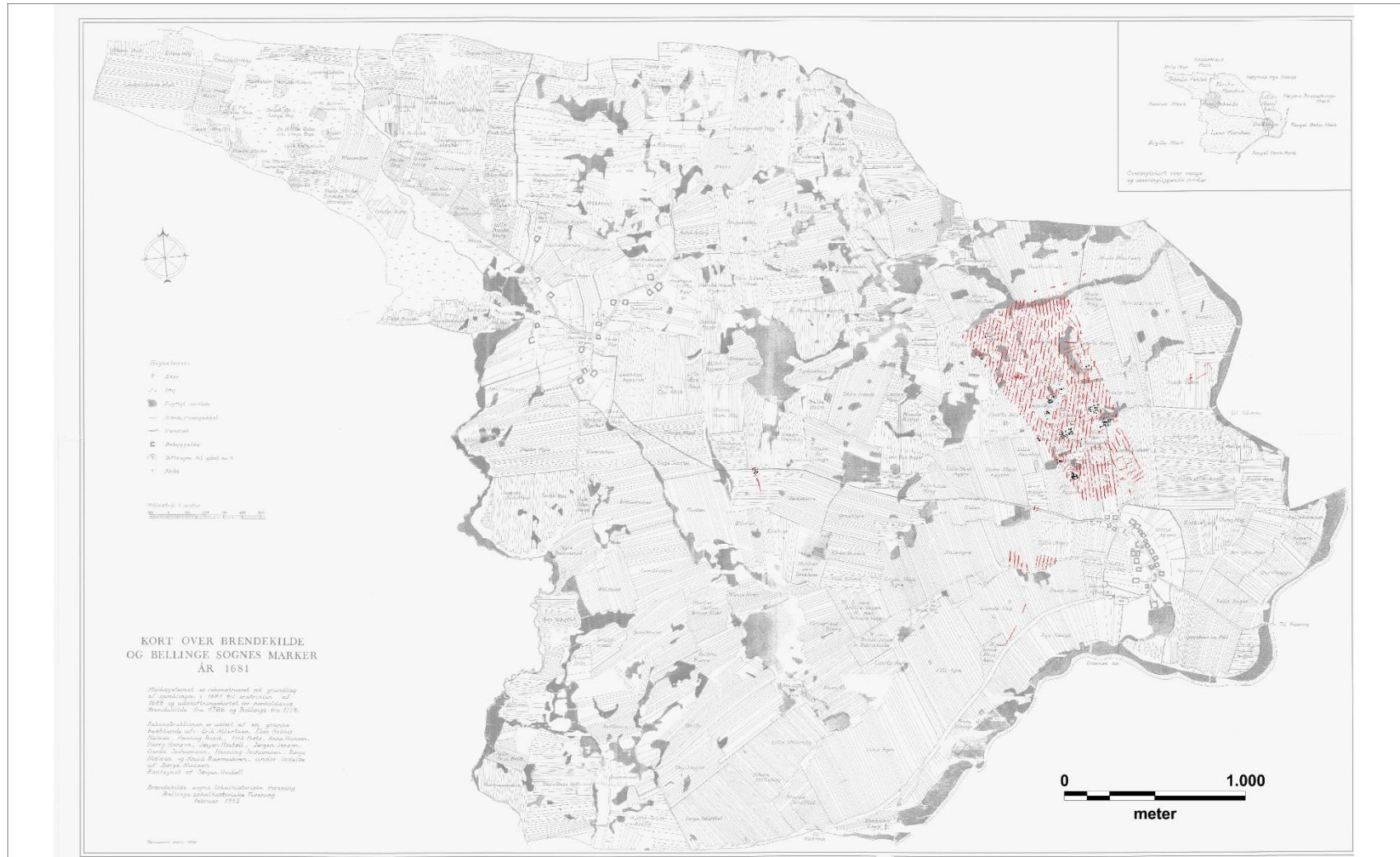
4. Gårdsanlæggene fra yngre romertid og ældre germanertid fremhævet på baggrund af matrikelkortet opmålt 1778. Tallene 1-8 angiver forskellige bebyggelsesområder, mens bl.a. korttegnerens overstregninger tydeligt angiver ældre og yngre lag i kortet.

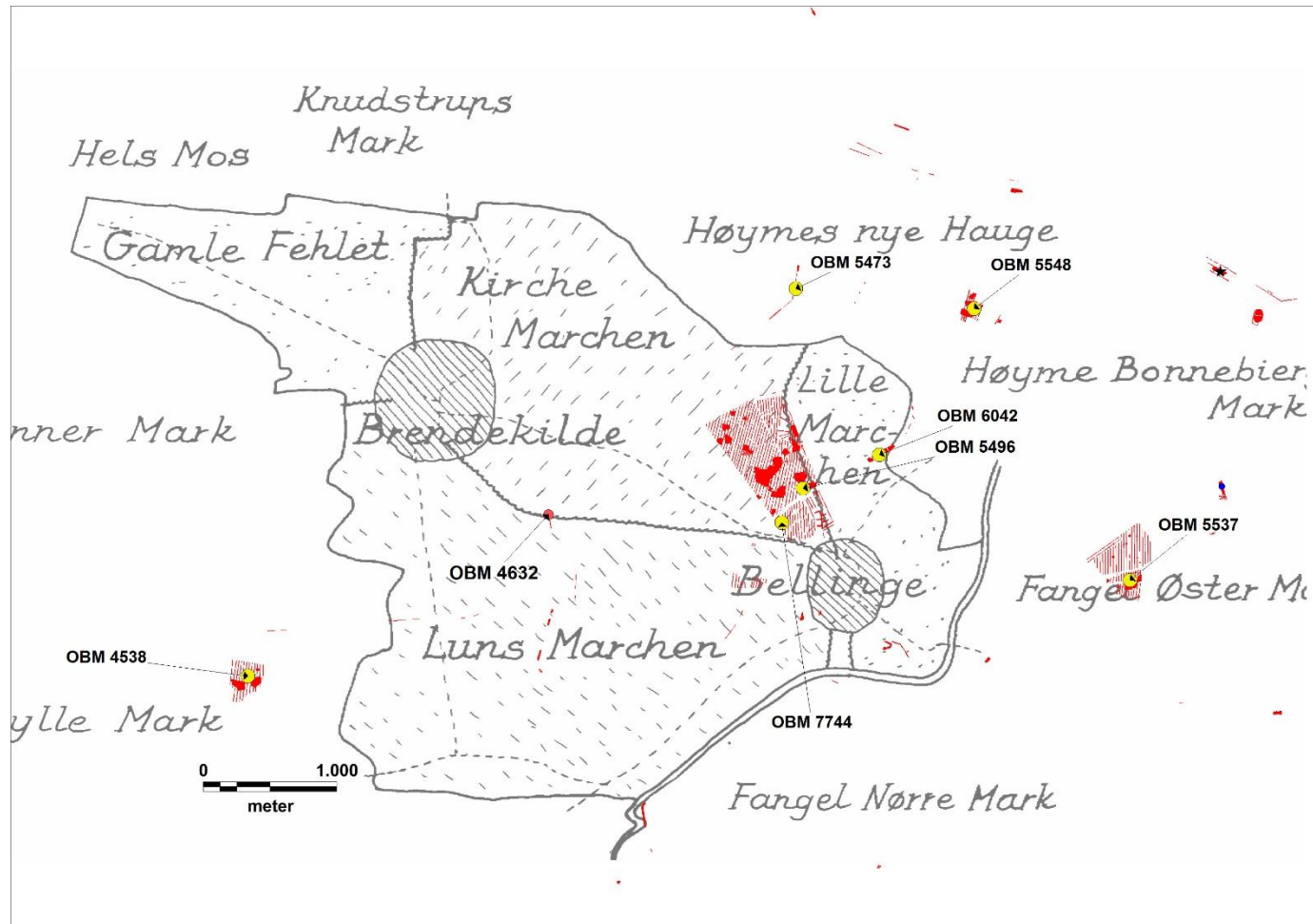
5. OBM 4632 Brændekilde (DLU nr. 474). Nybearbejdet udredning af plantegningen fra 1981-1982. Halvkuglekarret x11 er fundet i et anlæg, der i beretningen er opført som en grube. Anlægget minder i form og konstruktion dog rigtig meget om den sene germanertids grubehuse, og det tolkes her som sådan.

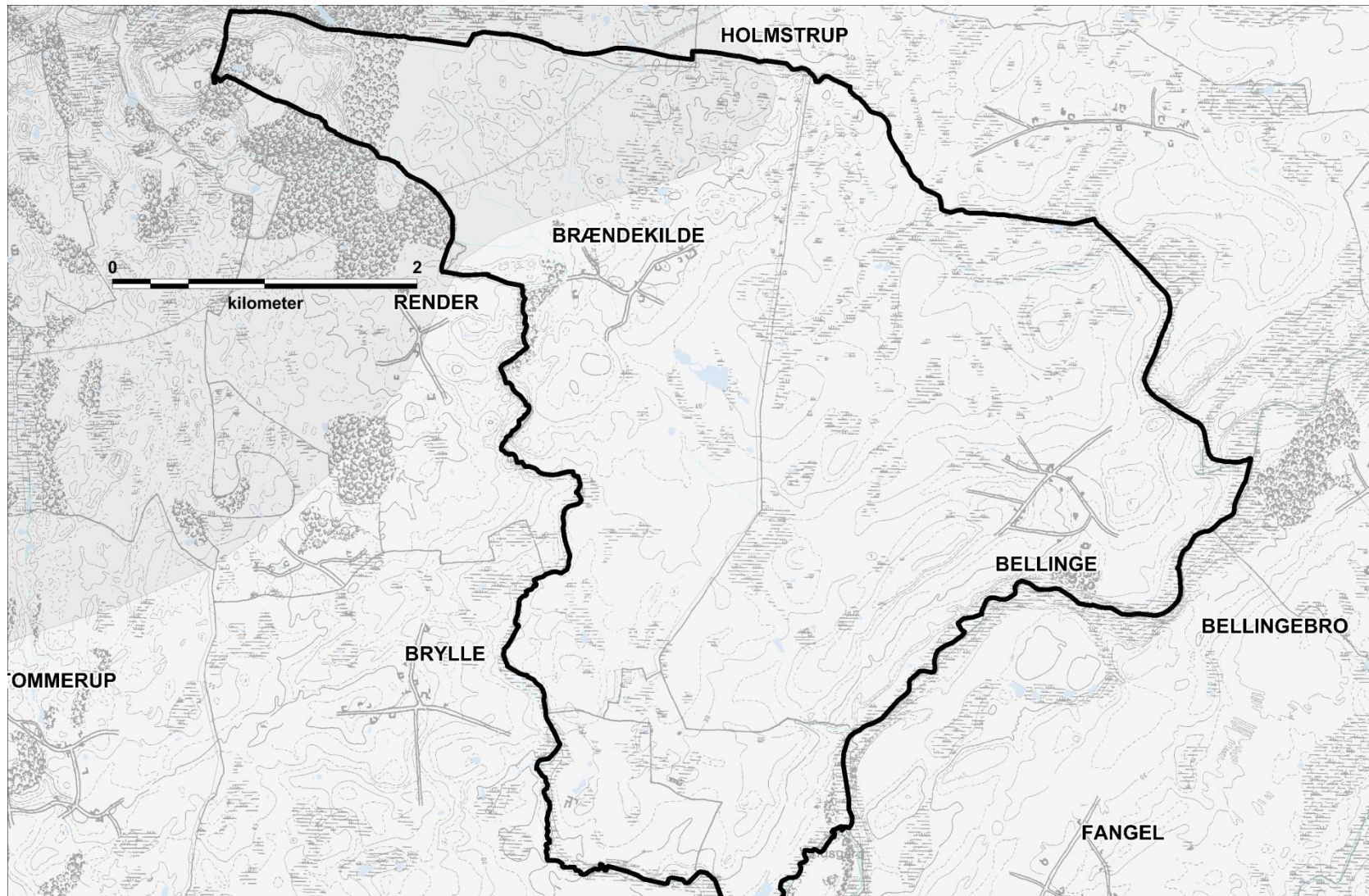
6. Udskilte konstruktioner fra OBM 4632 set på baggrund af matrikelkortet for Brændekilde. De tværgående stiplede markeringer af agerrenerne kunne genfindes i udgravningen. Den nord-sydgående linje er ejerlavsskellet til Bellinge (1778), mens zig-zag signaturen nordligst i feltet er det gamle vangeskel imellem Kirkemarken og Lundsmarken i Bellinge og Brændekildes dyrkningsfællesskab.

7. Kort over Brændekilde og Bellinge sognes jorder år 1681, jf. markbogen. Kortet er udført af Brændekilde og Bellinge lokalhistoriske foreninger (Erik Albertsen, Else Bekker-Nielsen, Henning Busch, Erik Frets, Anna Hansen, Harry Hansen, Jørgen Heebøll, Jørgen Jensen, Gerda Jochumsen, Henning Jochumsen, Børge Nielsen og Knud Rasmussen) under ledelse af Børge Nielsen og retegnet af Jørgen Heebøll, revideret 1996. Kortlaget er tilføjet de arkæologiske udgravningsdata.

8. Udtægning af vangestrukturen i dyrkningsfællesskabet mellem Brændekilde og Bellinge (jf. kort 7) samt markering af udførte arkæologiske undersøgelser og lokaliteter med hustomter fra perioden ca. 200-1200 e.Kr. Det er markant, hvorledes bopladssporene fra OBM 4632, der dateres til yngre germansk jernalder/vikingetid, er placeret centralt i storejerlavet præcis ved vangeskellet mellem de to hovedvange – måske som en relikv af et ældre tovangsbrug? Her ses formentlig et konkret eksempel på det forhold, der beskrives i JyL. 1§51 *øthæs all by. Tha skiftæs that thær förræ war forta swo sum annæn iorth til by oc til bool.* (Skautrup 1933:121) – altså ”Bliver hele Byen øde, skiftes det, der før var Forte, som anden Jord til By og til Bol” (Kroman og Iuul 1945:157).

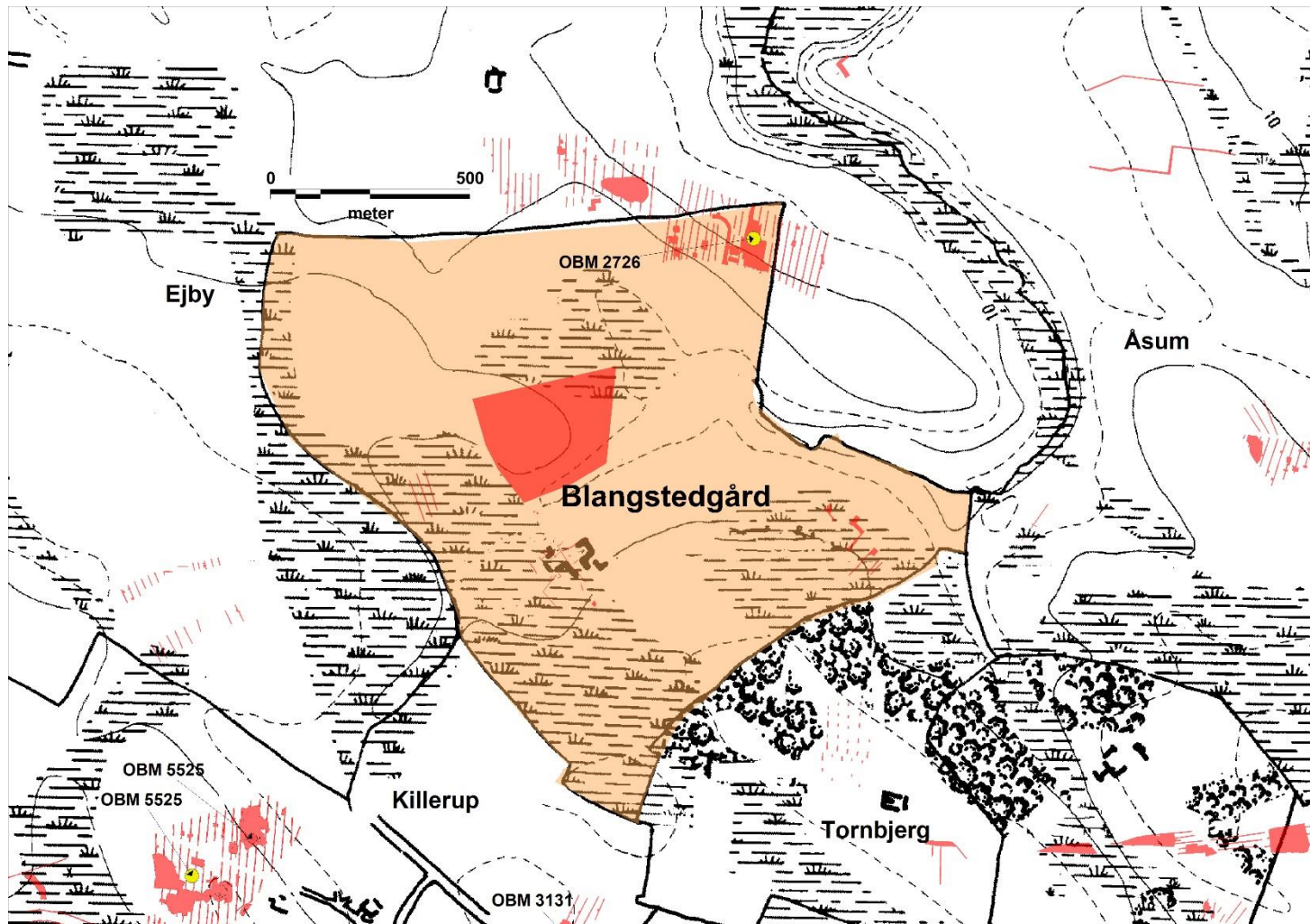
9. Storejerlavet ved Bellinge/Brændekilde er umiddelbart nord og øst for Brændekilde præget af skov og et uroligt terræn. Denne del af ejerlavet skærer sig da også ind i Vissenbjergområdets Skovbygd, som den er udskilt af Erland Porsmose (1987a:21). Skovbygden er her angivet med mørkegrå tone og er løseligt angivet på baggrund af ovenstående henvisning.

10. K40 fra Bellinge er ^{14}C -dateret til perioden mellem anden halvdel af 200-tallet og første fjerdedel af 400-tallet (AAR 17332, 17335). Husets vægge er krumme, som det kendes fra talrige huse (ensskibede og treskibede) fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Blangstedgård

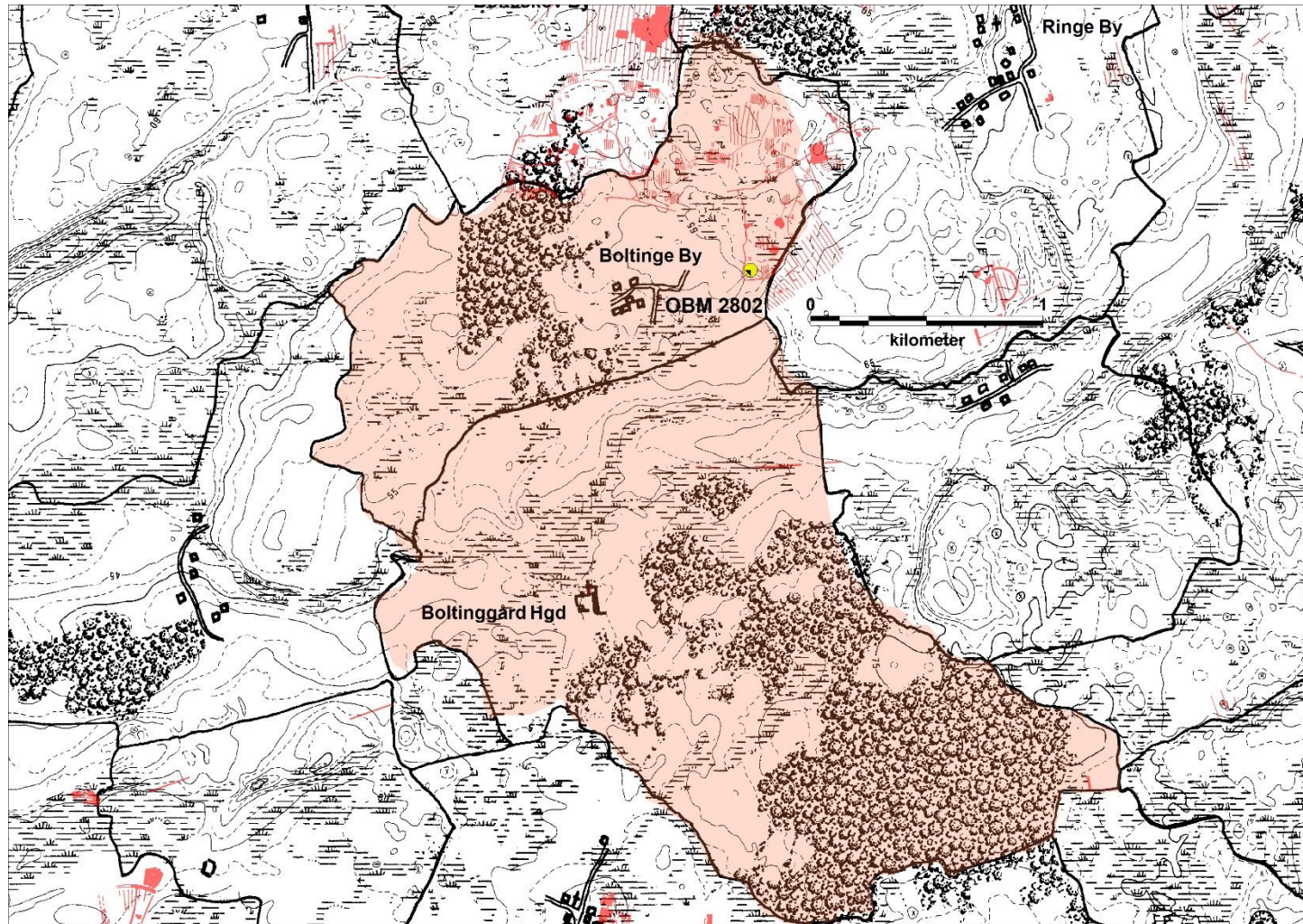
Journal nr. OBM 2726.

1. Kulturtypekort over Blangstedgård ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Boltinge

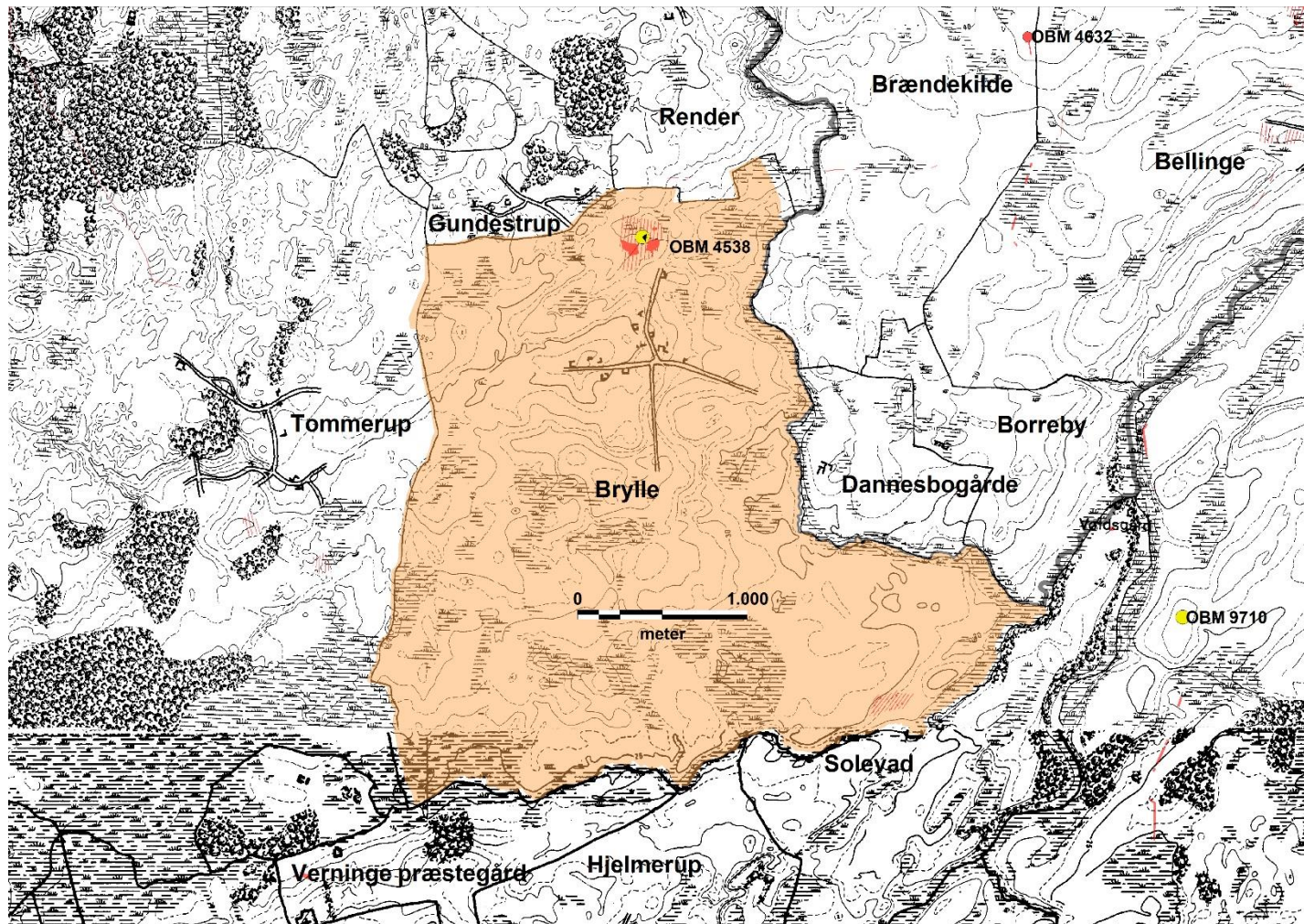
Journal nr. OBM 2802

1. Kulturtypekort for Boltinge og Boltingård hgd. De røde markeringer angiver arkæologiske fladeudgravninger i området. Den gule cirkel markerer en gård i flere faser fra yngre romertid/ældre germanertid.

Brylle

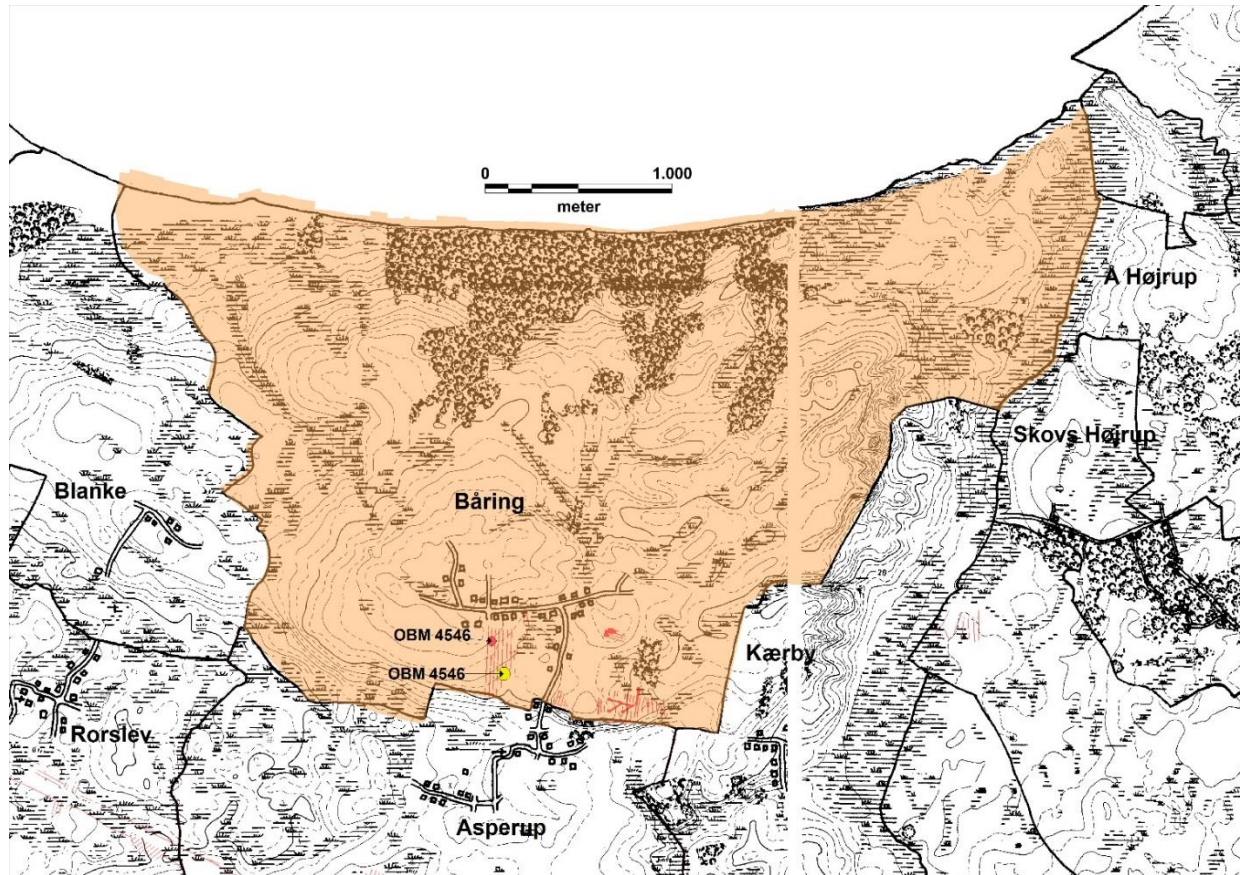
Journal nr. OBM 4538 (AAR 14487-14511).

1. Kulturtypekort over Brylle ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Båring

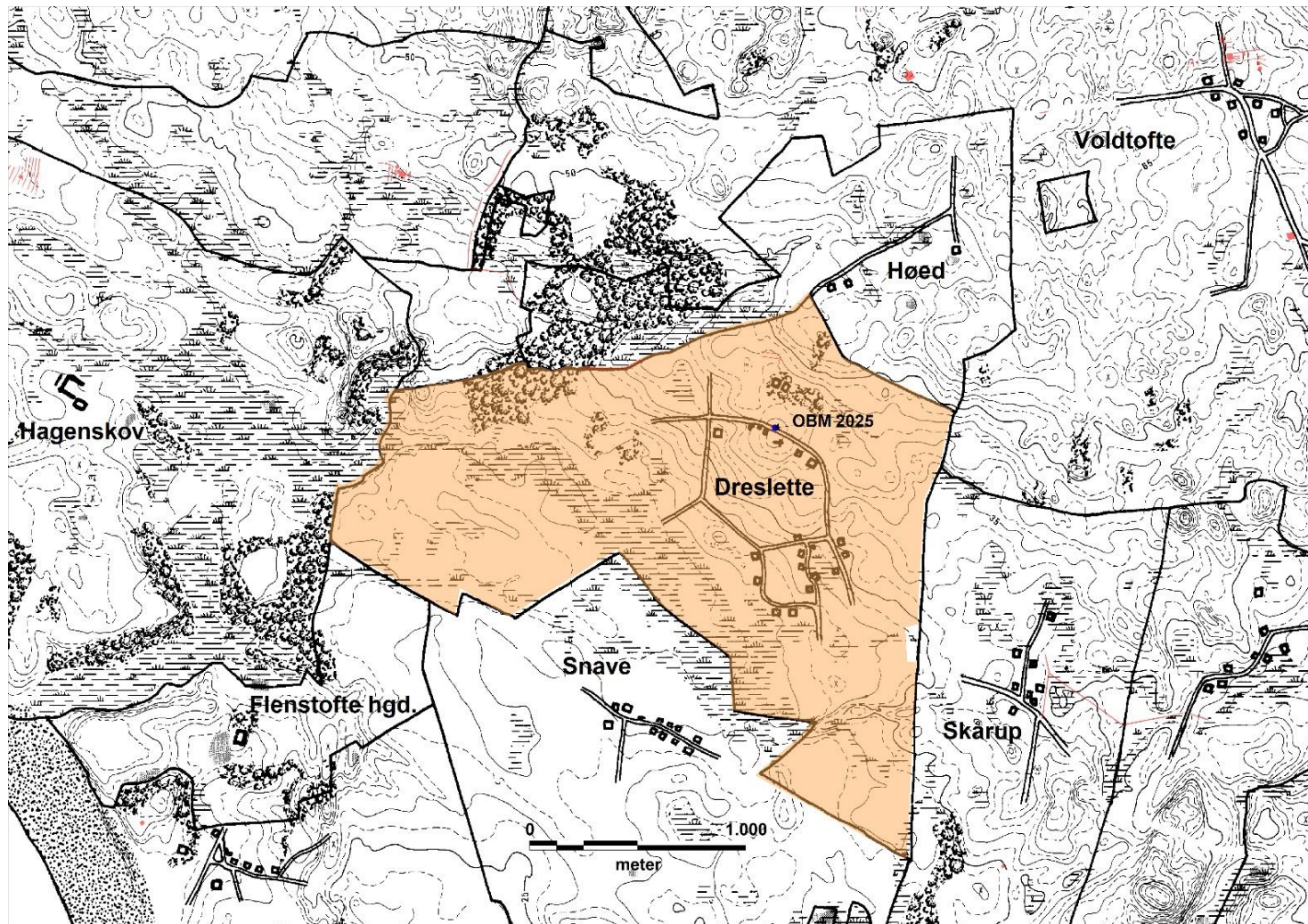
Journal nr. OBM 4546.

1. Kulturtypekort over Båring ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Kun forundersøgelsen er udført. Ansvarlig arkæolog, Kirsten Prangsgaard, tvivler på middelalderdateringen og umiddelbart fremstår en registreret husgavl da også nærmere som del af et vikingetidshus, beliggende på en, ved udskiftningen, tom parcel i den historiske landsbytomt.

Dreslette

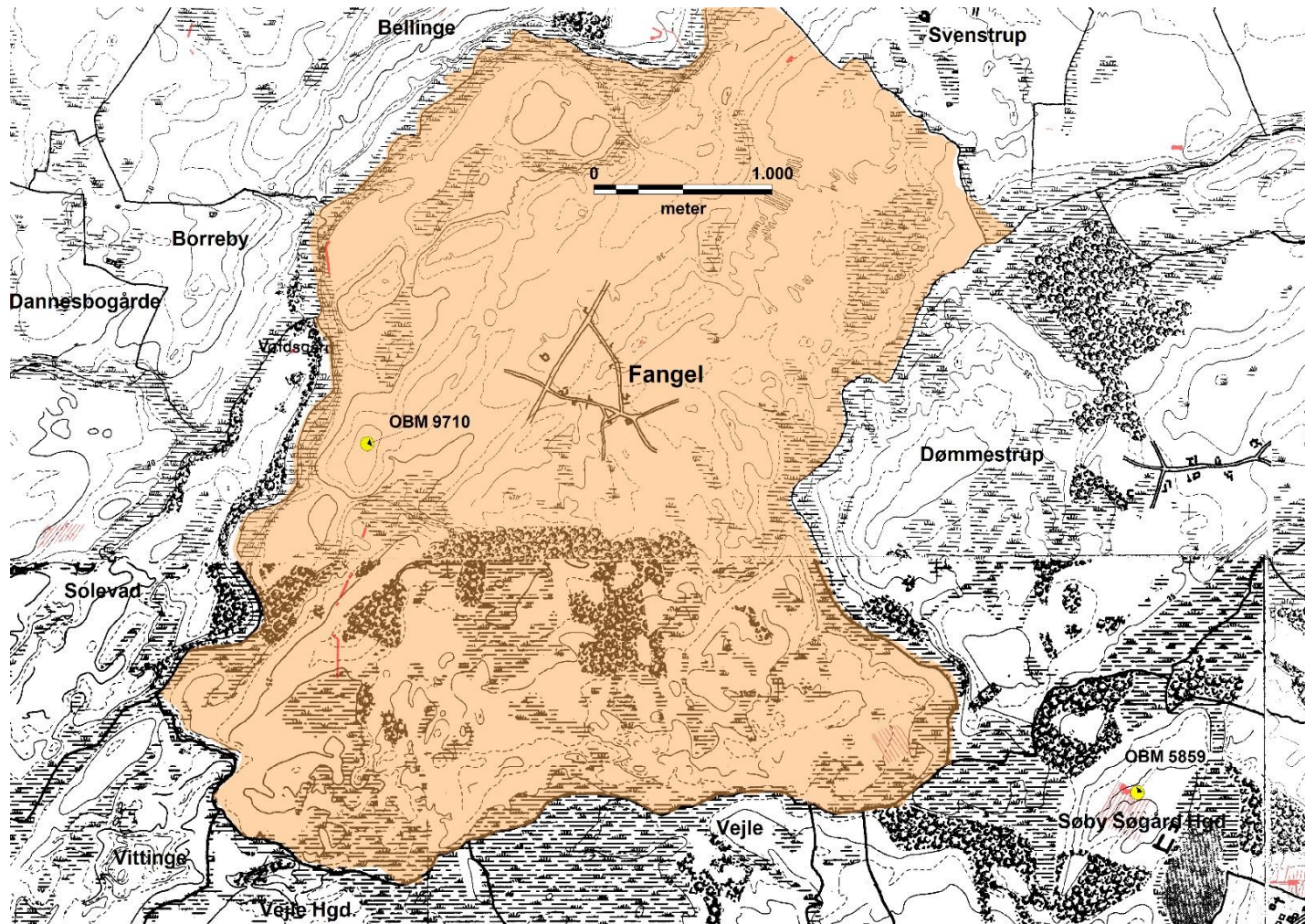
Journal nr. OBM 2025.

1. Kulturtypekort over Dreslette ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Fangel

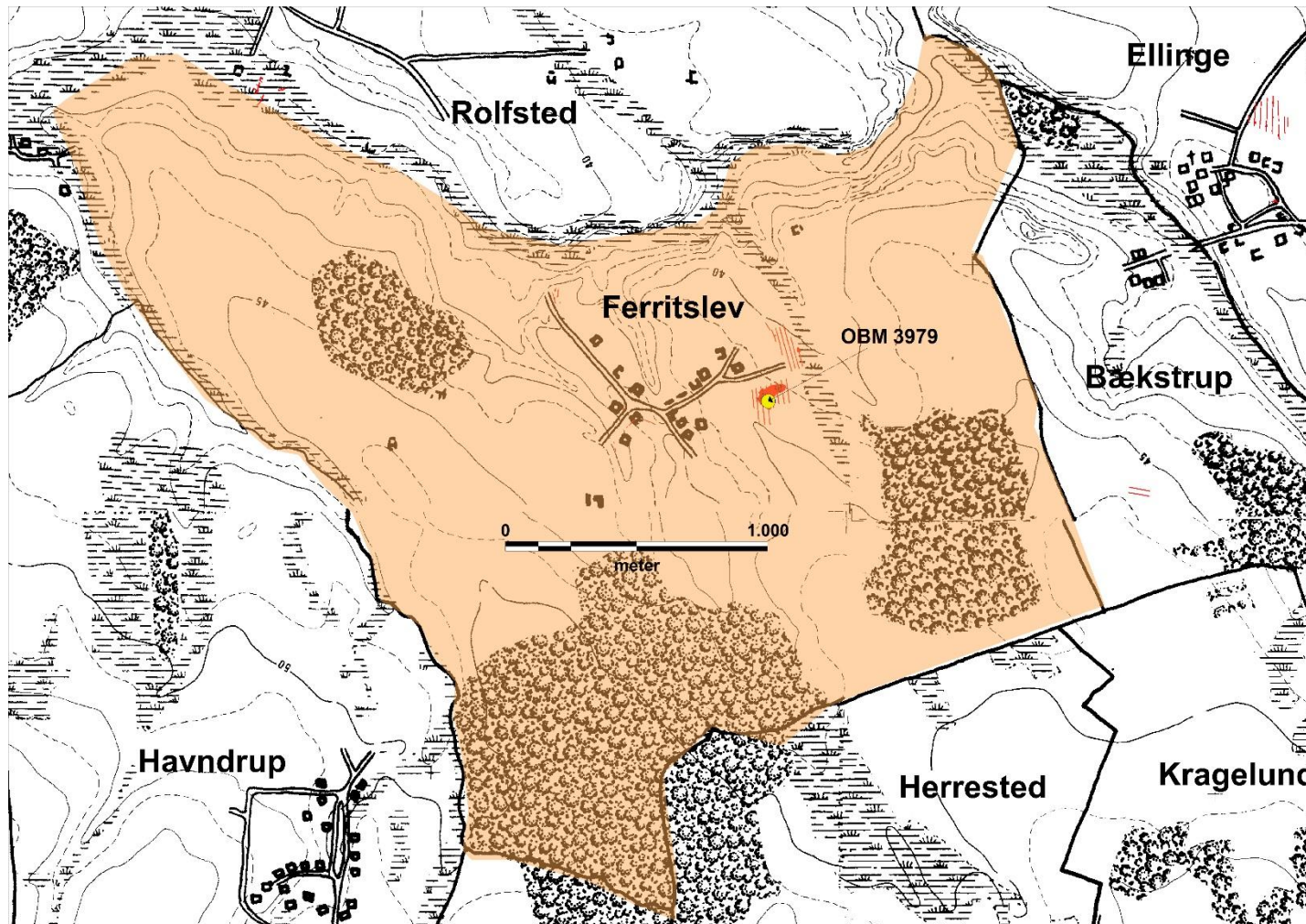
Journal nr. OBM 9710.

1. Kulturtypekort over Fangel ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Ferritslev

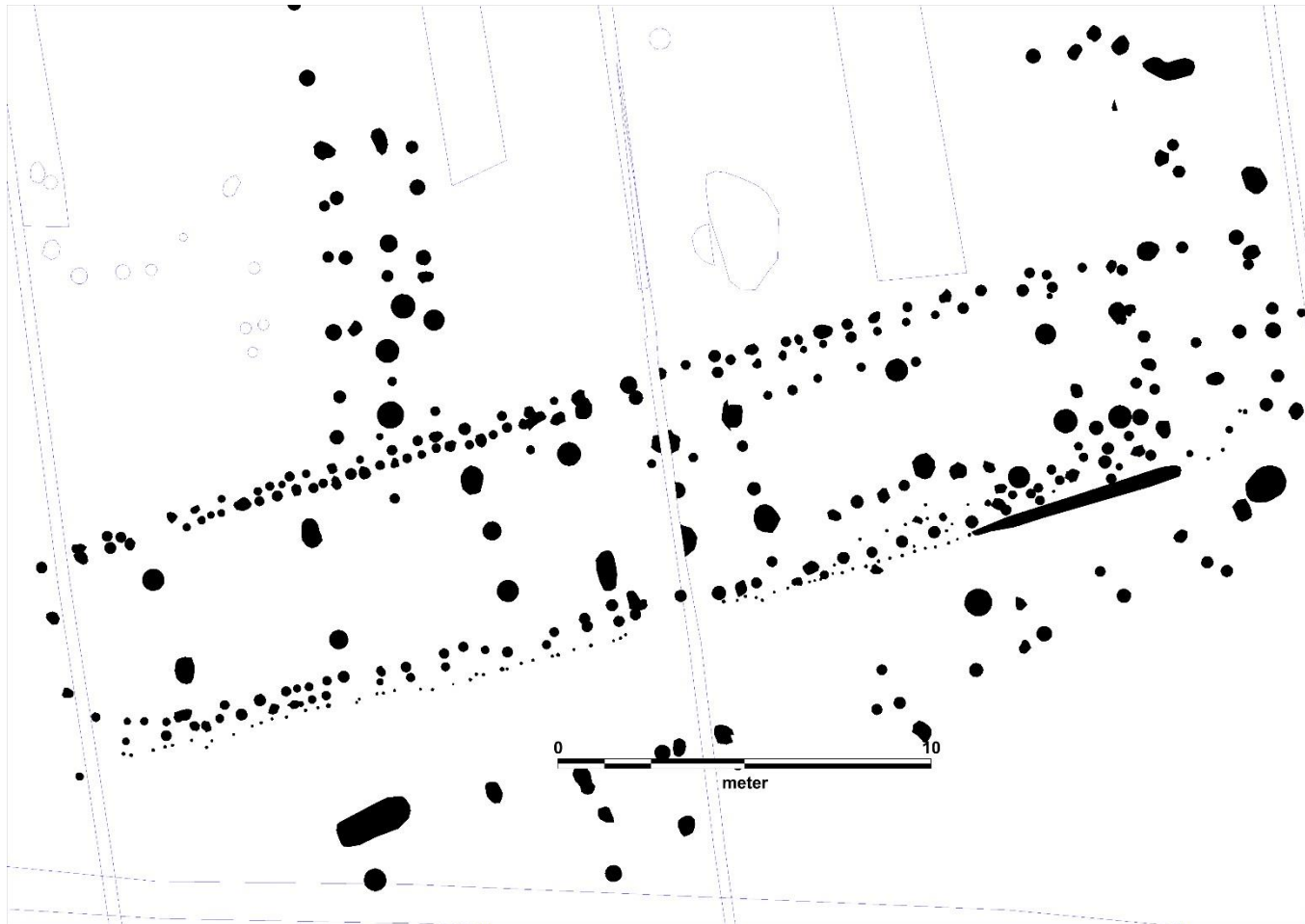
Journal nr. OBM 3979.

1. Kulturtypekort over Ferritslev. De røde markeringer angiver arkæologiske fladeudgravninger i området. Den gule cirkel markerer en gård i flere faser fra yngre romersk jernalder.

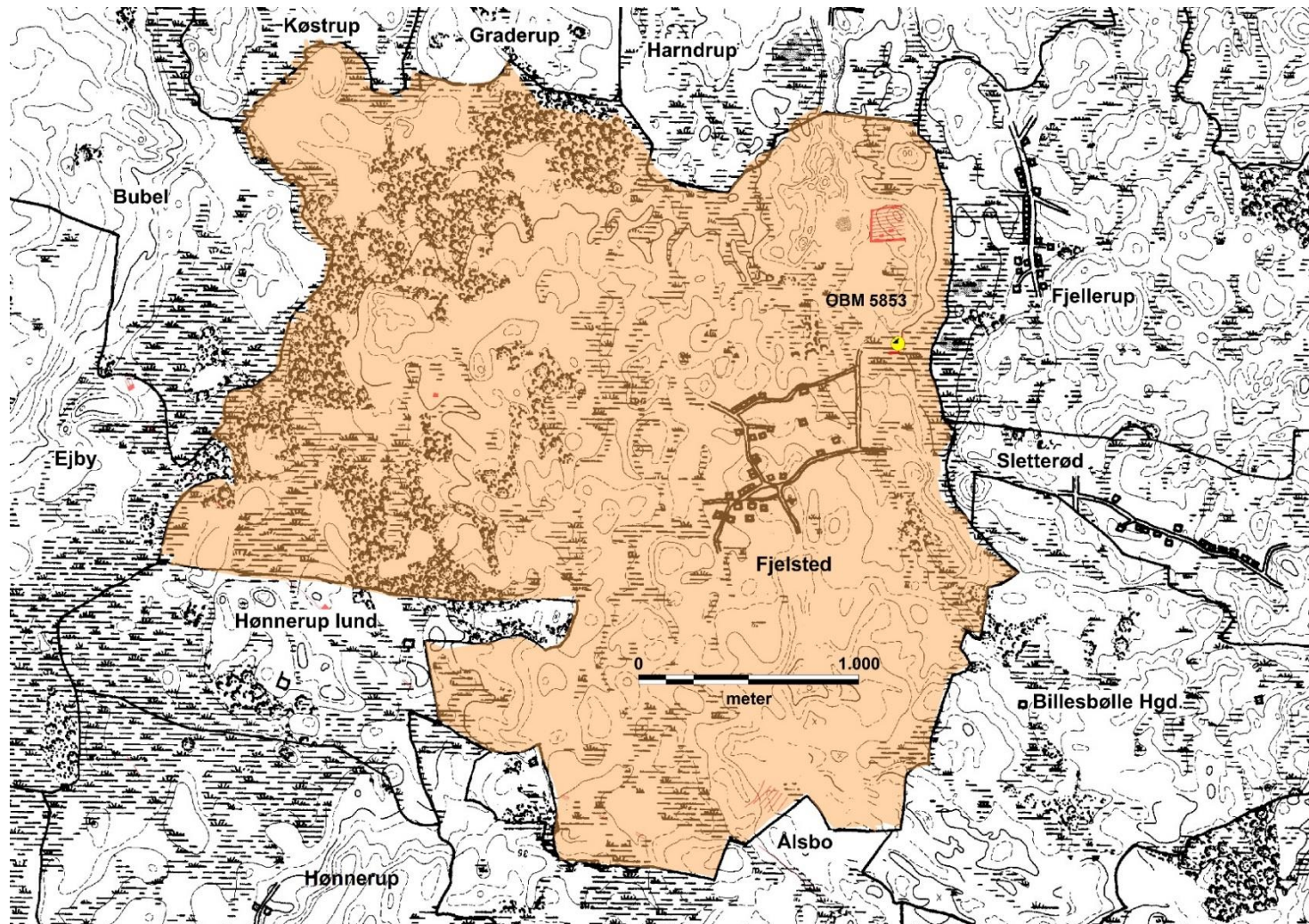
2. Udgravningen af en gård i flere faser fra yngre romersk jernalder. Det sydligste hovedhus har bevarede båseskillerum i stalden (60-120 cm brede). Yderligere bør det bemærkes, at hovedhusene mod fynsk sædvane, ligger inde på selve toften og ikke som en del af selve toftegrænsen. Dette fremgår særlig tydeligt ved den lille gård, ca. 500 m², mod nordøst (K1 & K5). Endelig er det værd at notere sig det kvadratiske 15-stolpeanlæg længst mod vest. Disse kvadratiske 9-, 12-, og 15-stolpeanlæg introduceres i yngre romersk jernalder, og de findes spredt på bebyggelserne frem til ældre germanertid uden nogensinde at blive en fast del af gårdsenhederne.

3. OBM 3979 K2 er et klassisk hovedhus fra yngre romersk jernalder med dobbeltstolpevægge. Husets østende er udbygget ad flere omgange. De gode bevaringsforhold har ikke alene bevaret sporene efter staldens båseskilletrum, men tillige detaljer i syd-væggen, der tydeligt anviser, hvorledes en værneforanstaltning af vægfoden kunne konstrueres. Her blev der ved nedhamring af mindre pæle dannet en konstruktion, hvor et mindre værn af risflet har kunnet etableres.

Fjelsted

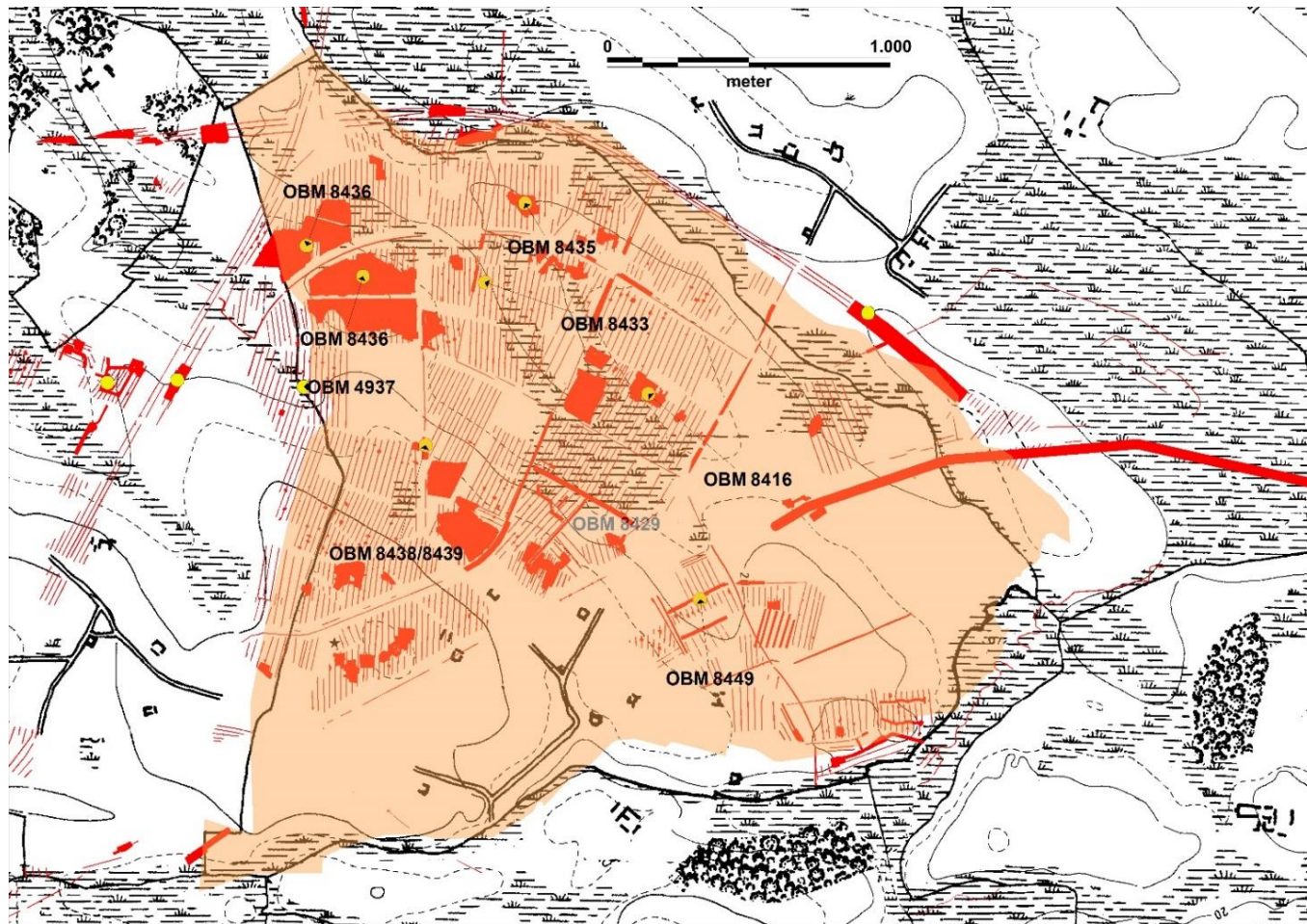
Journal nr. OBM 5853.

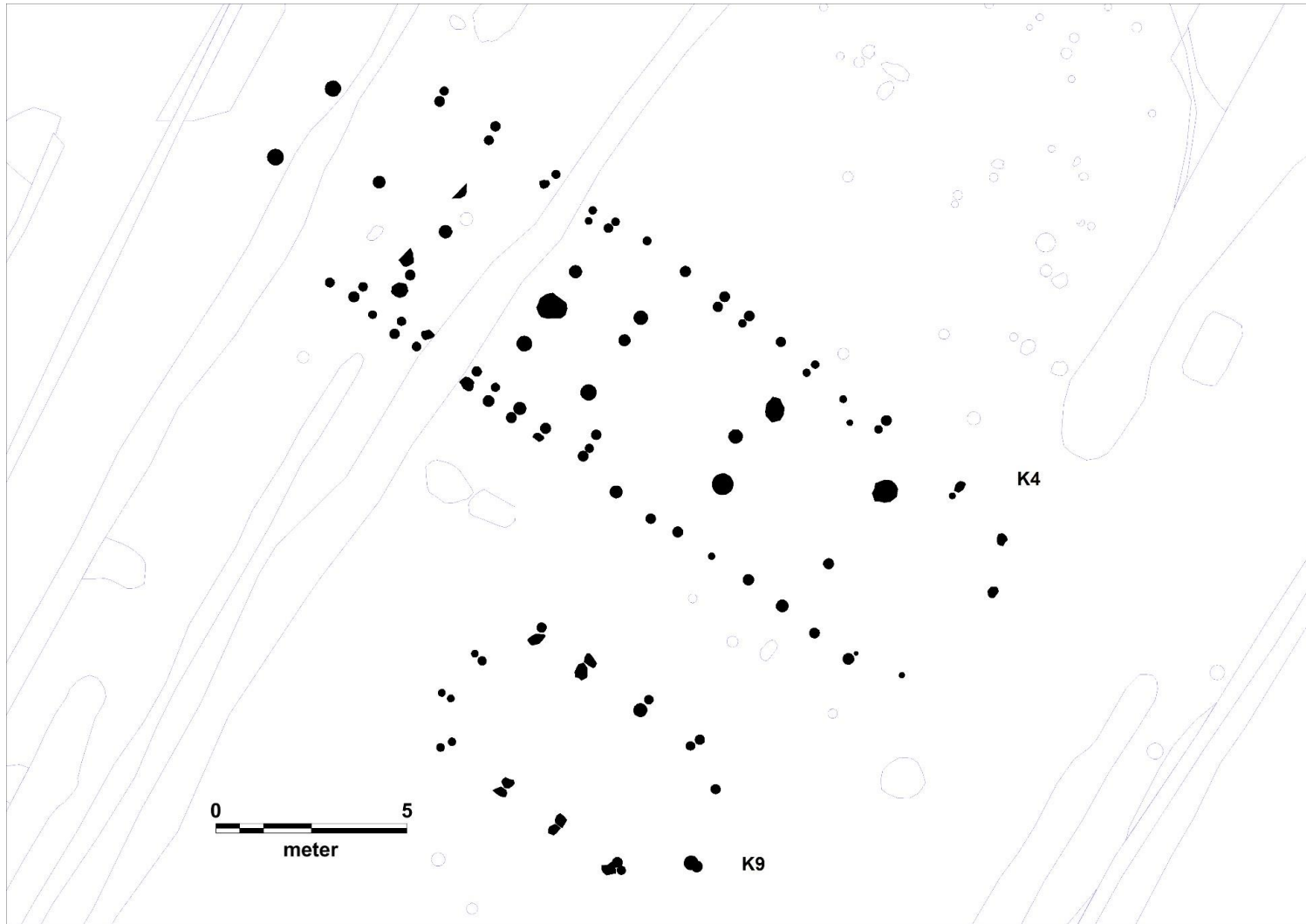
1. Kulturtypekort over Fjelsted ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Fraugde

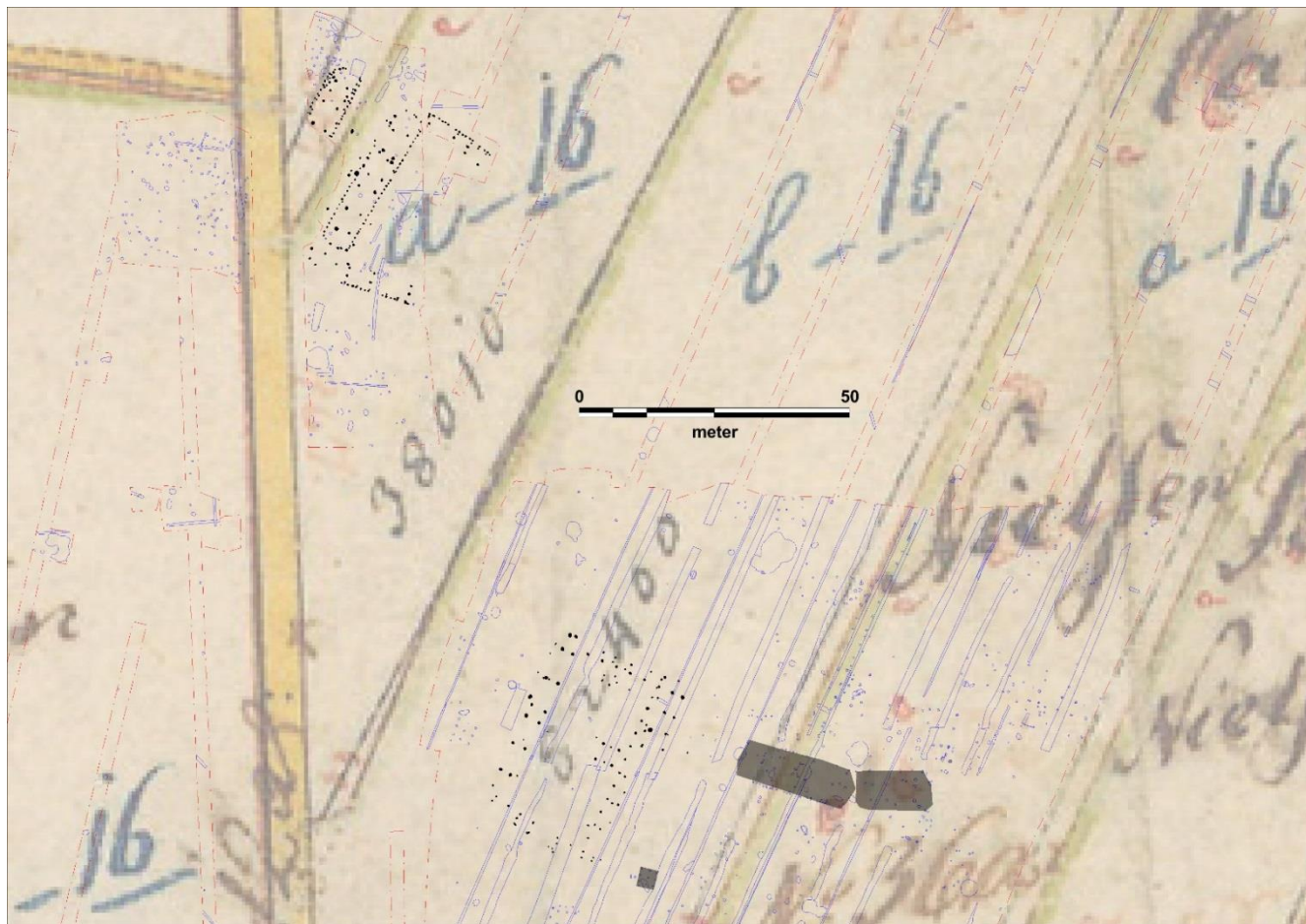
Journal nr. OBM 4937, OBM 8416, OBM 8429, OBM 8433, OBM 8435, OBM 8436, OBM 8437, OBM 8438, OBM 8439.

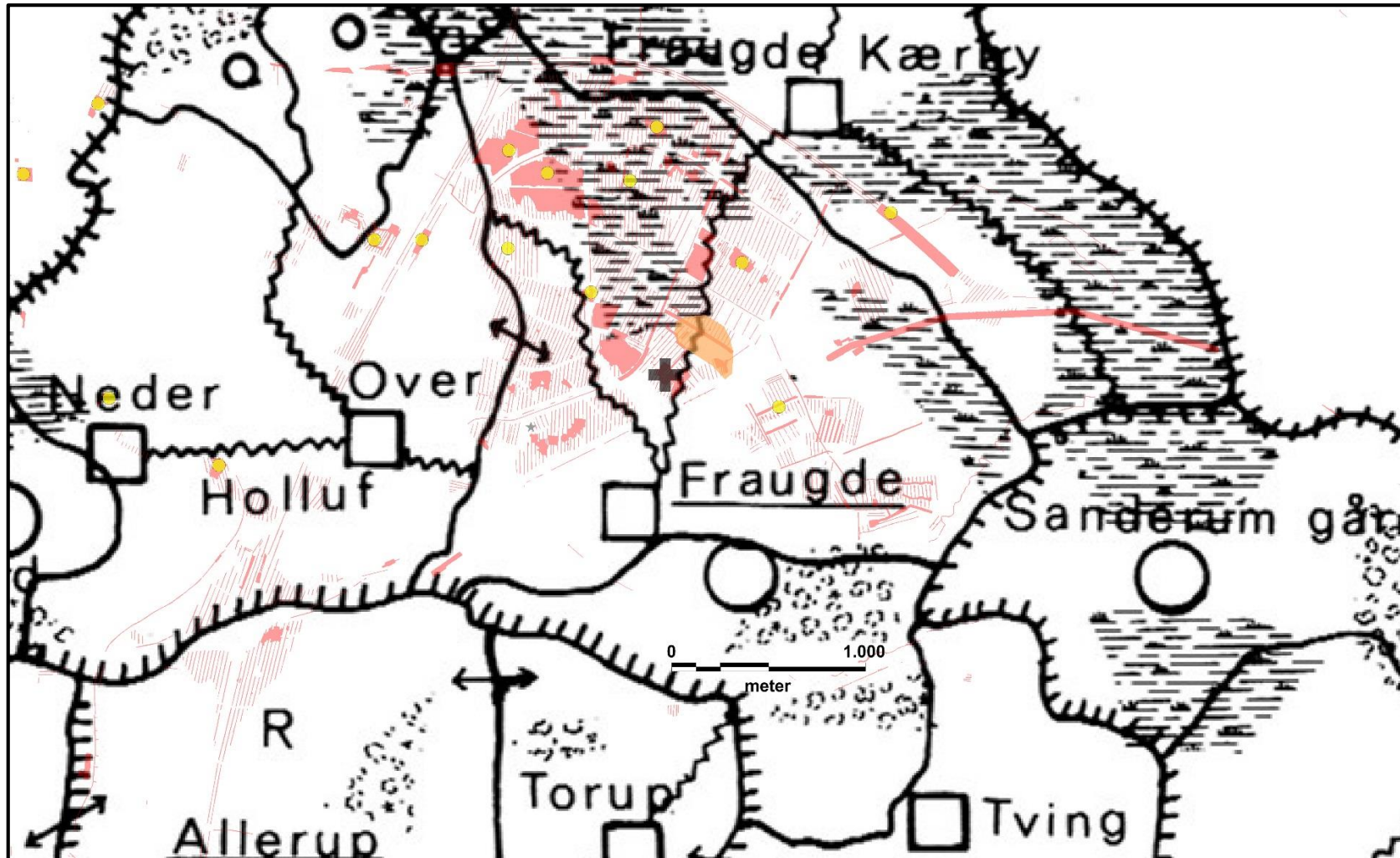
1. Kulturtypekort over Fraugde Fjelsted ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Centralt i ejerlavet er angivet OBM 8429 (se kort 5), der ikke omfatter erkendte hustomter, men som er et meget intenst udnyttet område med gruber og grøfter dateret til middelalder, området kunne meget vel udgøre et egentligt beboelsesområde.

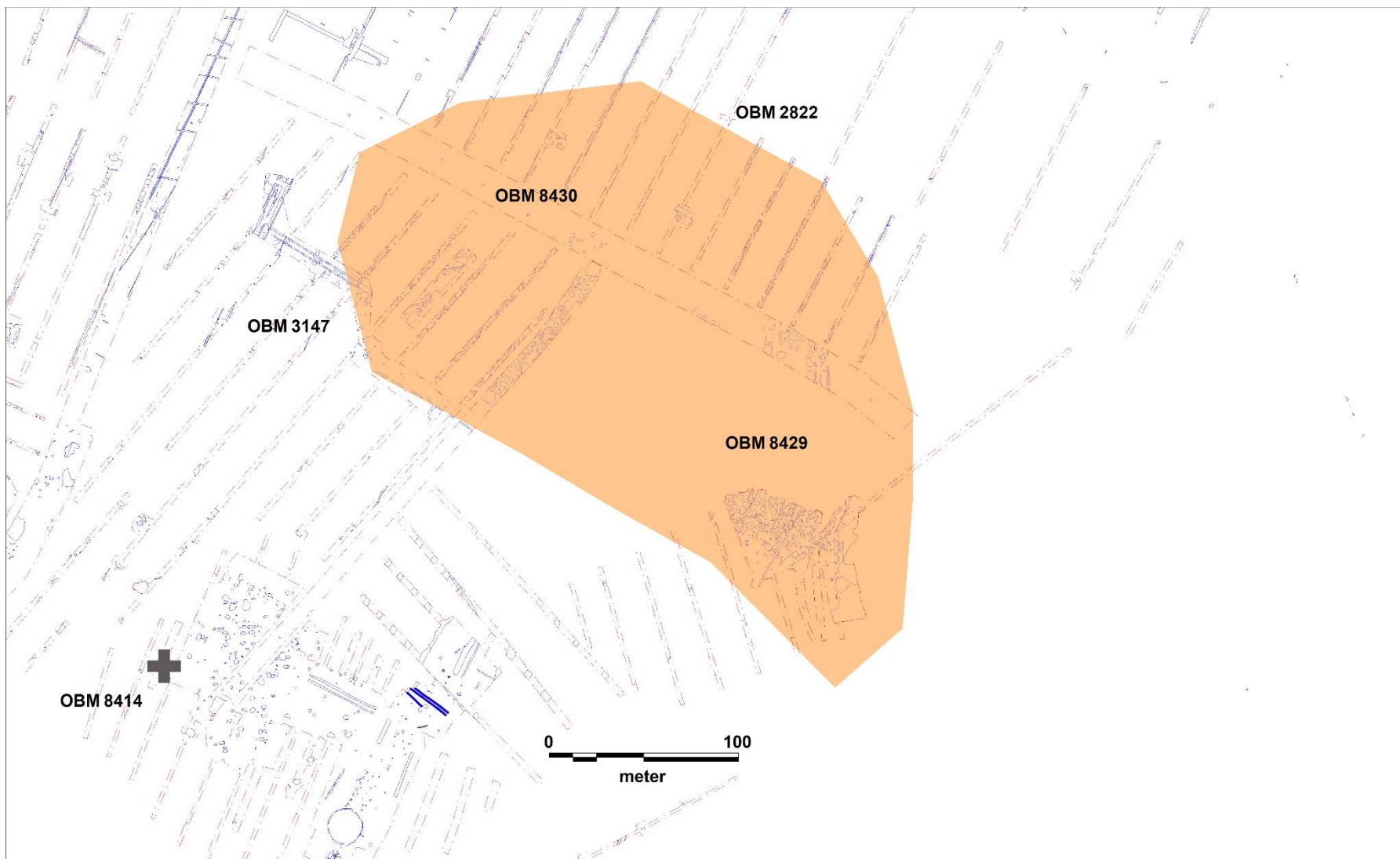
2. Hovedhus og økonomibygning (K9) ved OBM 8416. Økonomibygningen er opført helt uden synlige spor af en indre tagbærende konstruktion, og huset må opfattes som enskibet. Økonomibygningens beskedne bredde på 3,5 meter vidner om de udfordringer den enskibede konstruktion var forbundet med sammenlignet med den treskibede. Et tilsvarende hus er udgravet ved Vorbasse (Hvass 1979a:79).

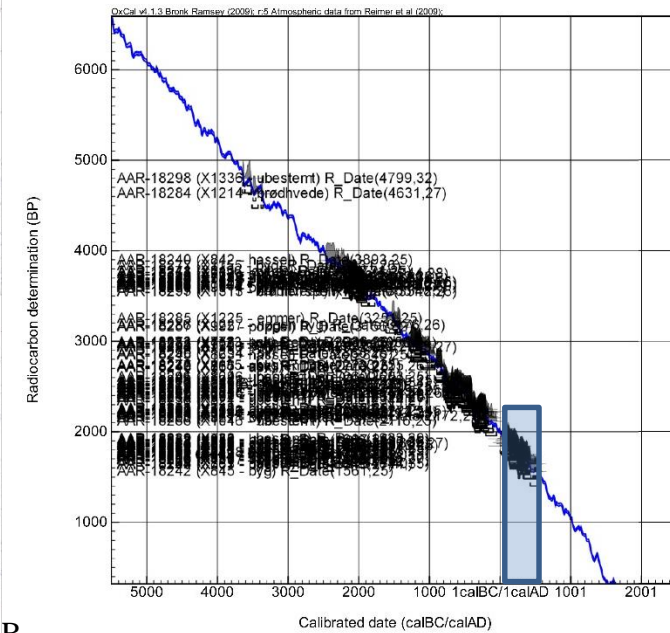
3. Ved udgravningen af OBM 8438 og 8439 afdækkedes såvel huskonstruktioner fra yngre bronzealder (grå markering) som gårdsanlæg fra yngre romertid/ældre germanertid. Mens anlæggene fra bronzealderen tydeligvis ikke relaterer sig til de matrikulære skel, der fremgår af matrikelkortet, så forholder det sig stik modsat med bebyggelsen fra yngre romertid og ældre germanertid. Særligt de to nordvestlige gårdsanlæg relaterer sig bemærkelsesværdigt struktureret til matrikelskellet fra udskiftningskortet. Bemærk særligt, hvorledes jernalderens ellers altdominerende orientering ca. øst-vest er tydeligt afvejet for gårdsanlæg og har samme orientering som det historiske markskel. Det nord/sydgående vejforløb er udrettet i forbindelse med udskiftningen, og der fremgår ikke ældre lag af den lokale vejstruktur på kortmaterialet.

4. Udsnit af Karl-Erik Frandsens herredsbaserede vangekort (Frandsen 1983:Åsum) set på baggrund af de arkæologiske udgravninger. Den orange markering centralt i ejerlavet angiver anlægsspor efter en delvist udgravet landsbystruktur, der formentlig bør tolkes som en ældre fase af den historisk kendte landsby, Frøugde. Blot 140 meter syd for anlægssporene (OBM 2822, 3147, 8429 og 8430) er der udgravet en vikingegravplads fra 900-tallet (OBM 8414). Det fremgår med al tydelighed, hvorledes bebyggelsessporene er centralplaceret i ejerlavet og tillige optimalt placeret i forhold til hovedvangestrukturen.

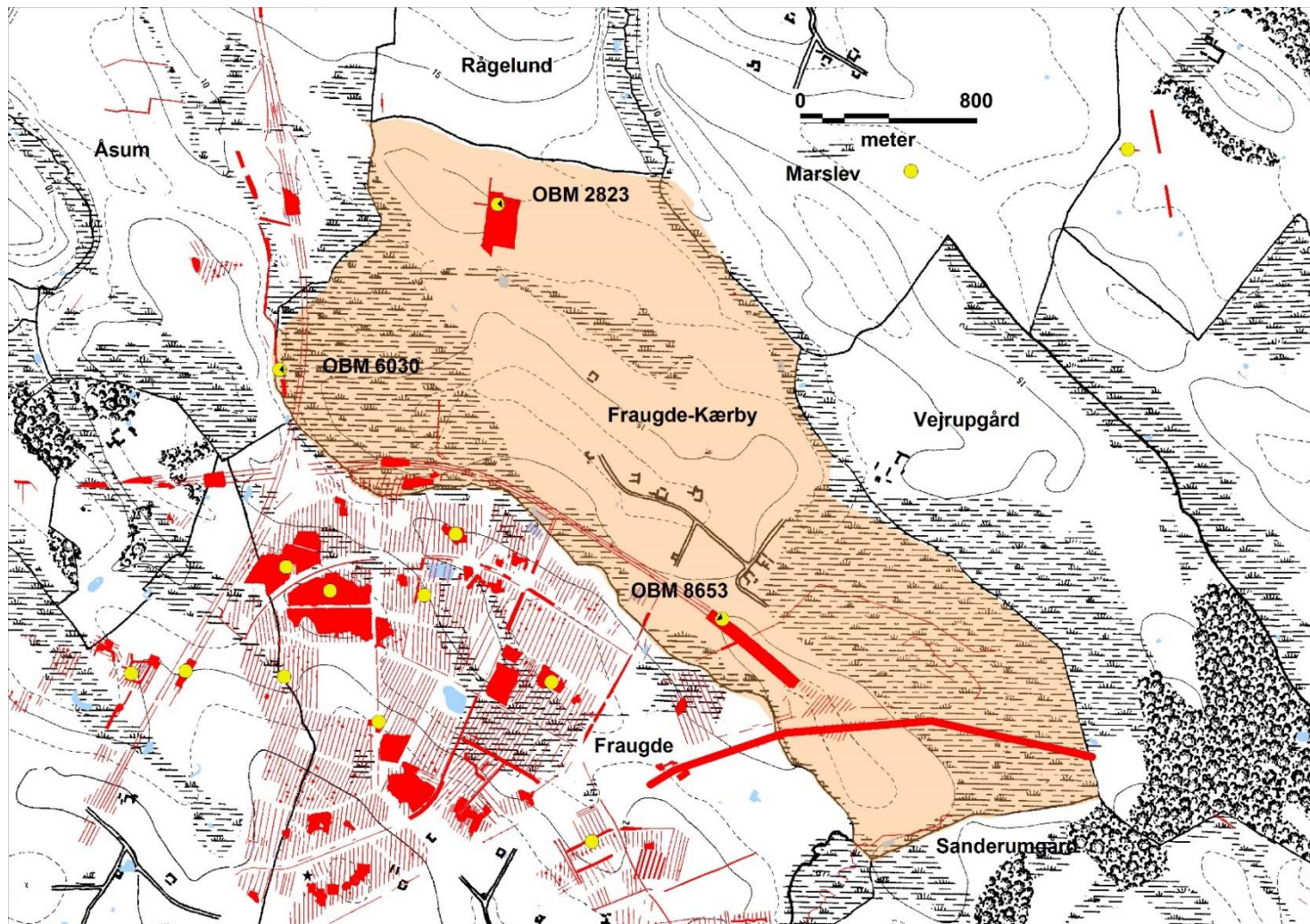
5. Oversigt over det ca. 6 ha store område med anlægsspor, som muligvis skal tolkes som spor af en fraflyttet landsby (orange markering). Anlæggene er generelt dårligt daterede. 140 meter syd for anlægsaktiviteten er udgravet en gravplads fra 900-tallet med grave svarende til et indbyggertal på ca. 20-30 personer, hvilket sidestilles med ca. 2-3 samtidige gårde (Runge 2010).

6. **A:** Ved OBM 8436 i Fraugde er der udgravet gårde fra sten-, bronze- og jernalder frem til ca. 500-tallet. Blandt de bedst bevarede jernaldergårde fra yngre romertid og ældre germanertid har nogle tydelige spor efter indre hegn, der har delt den enkelte tofte i mindre afsnit. De fremhævede tofter varierer mellem ca. 250-1.200 m². **B:** ¹⁴C-dateringer fra OBM 8436 afspejlende kontinuitet fra ca. Kr.f.-600 e.Kr.

Fraugde-Kærby

Journal nr. OBM 2823, OBM 6030, OBM 8653.

1. Kulturtypekort over Fraugde-Kærby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

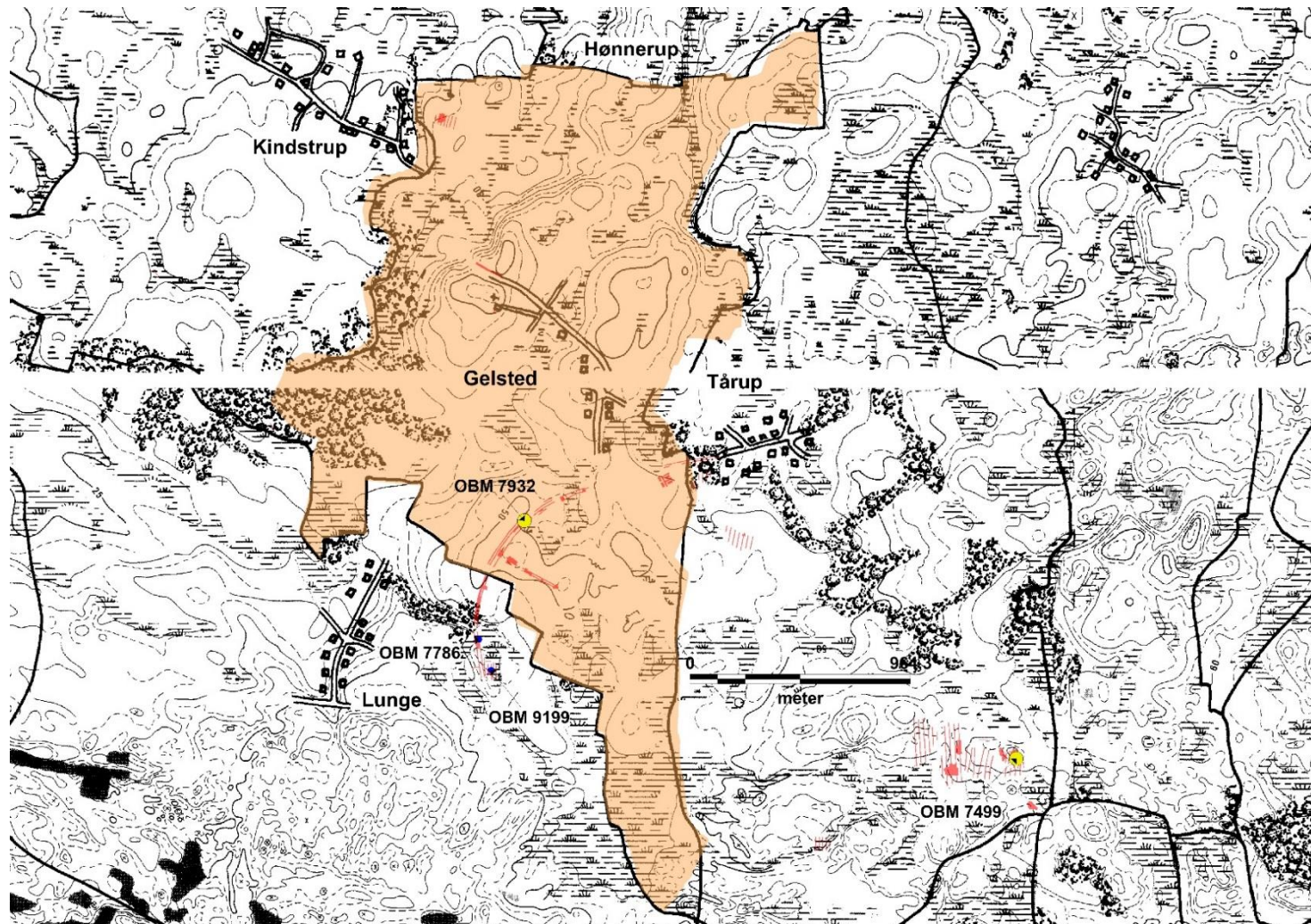
2. OBM 2823 udskilt med samtlige anlæg.

3. OBM 2823. Renset plan med angivelse af ^{14}C -dateringer (AAR 11880-11882) af materiale fra brøndanlæg. Den røde pil angiver et mindre depot af guld og sølv fra omkring år 500 – gården tilskrives samme datering (Runge og Andreasen 2009). Det er et åbent spørgsmål, om det centrale tre-sætshus på den nordøstlige gård bør tolkes som økonomibygning eller, hvad der måske er mere sandsynligt, tages som udtryk for at gårdens beboelsesdel/hovedhus på dette tidspunkt kunne løsrives fra stalden. For tilsvarende overvejelser henvises til Villestofte bilag 4 samt de sønderjyske huse fra Lerdal (Ethelberg 2003:322). Den foreslåede maksimale samtidighed af hele tre gårde, der er fremlagt af Runge og Andreasen 2009:136, må opfattes som et teoretisk maksimum. Min vurdering er, at der maksimalt var tale om to samtidige gårdsanlæg på det udgravede område.

Gelsted

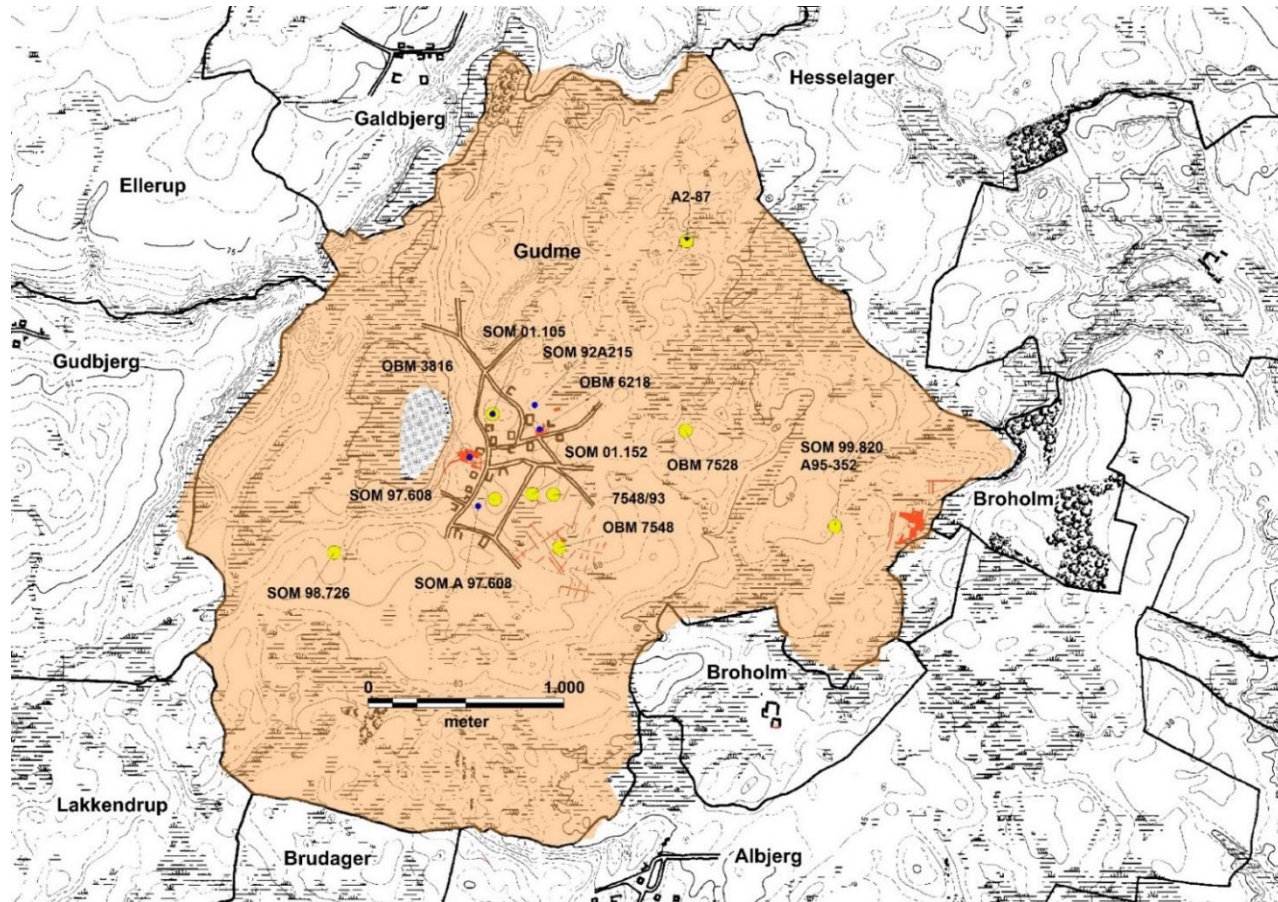
Journal nr. OBM 7932.

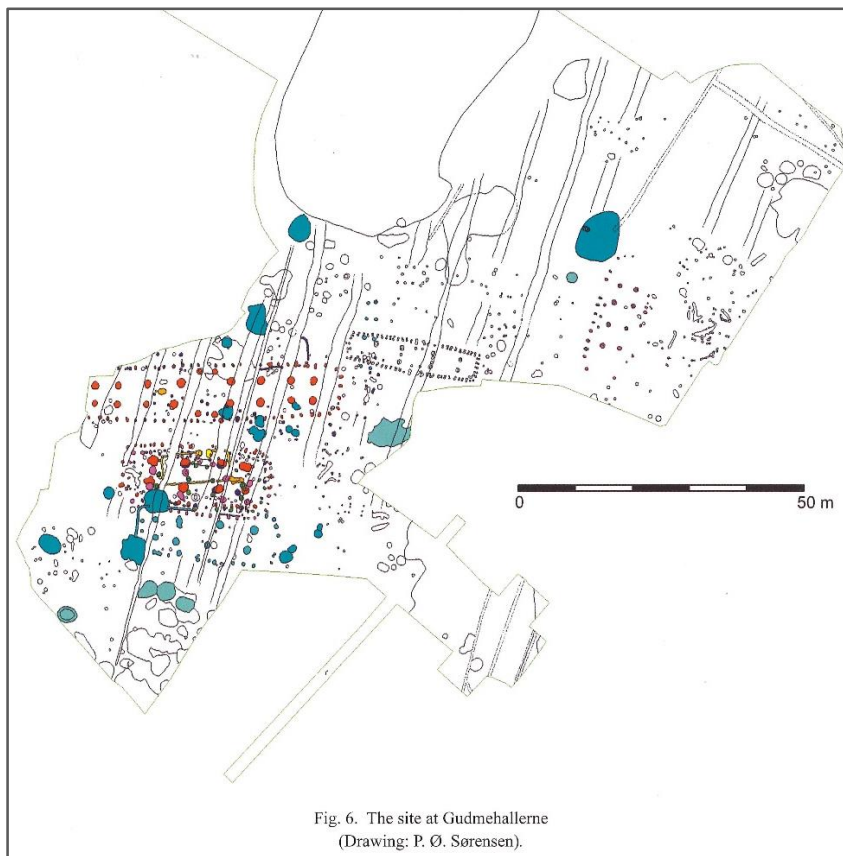
1. Kulturtypekort over Gelsted ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Gudme

Journal nr. OBM 3816, OBM 6218, OBM 7528, OBM7541, OBM 7548, NM A2-87, NM A95-352, NM6320/85, SOM 01.105, SOM 01.152, SOM 92.215, SOM 95.352, SOM 97.603, SOM A 97.608 SOM 98.726, SOM 99.820 (ikke komplet!).

1. Kulturtypekort over Gudme ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Da resultaterne fra de mange udgravninger endnu ikke er fremlagt (hverken i Fund og Fortidsminder eller i samlet publikation) er katalog såvel som kort for Gudme ikke komplet og må opfattes med forbehold. SOM 97.608 angiver ca. lokaliteten kendt som Gudme III mens Gudmehallerne er fundet øst herfor – se næste kort.

A.

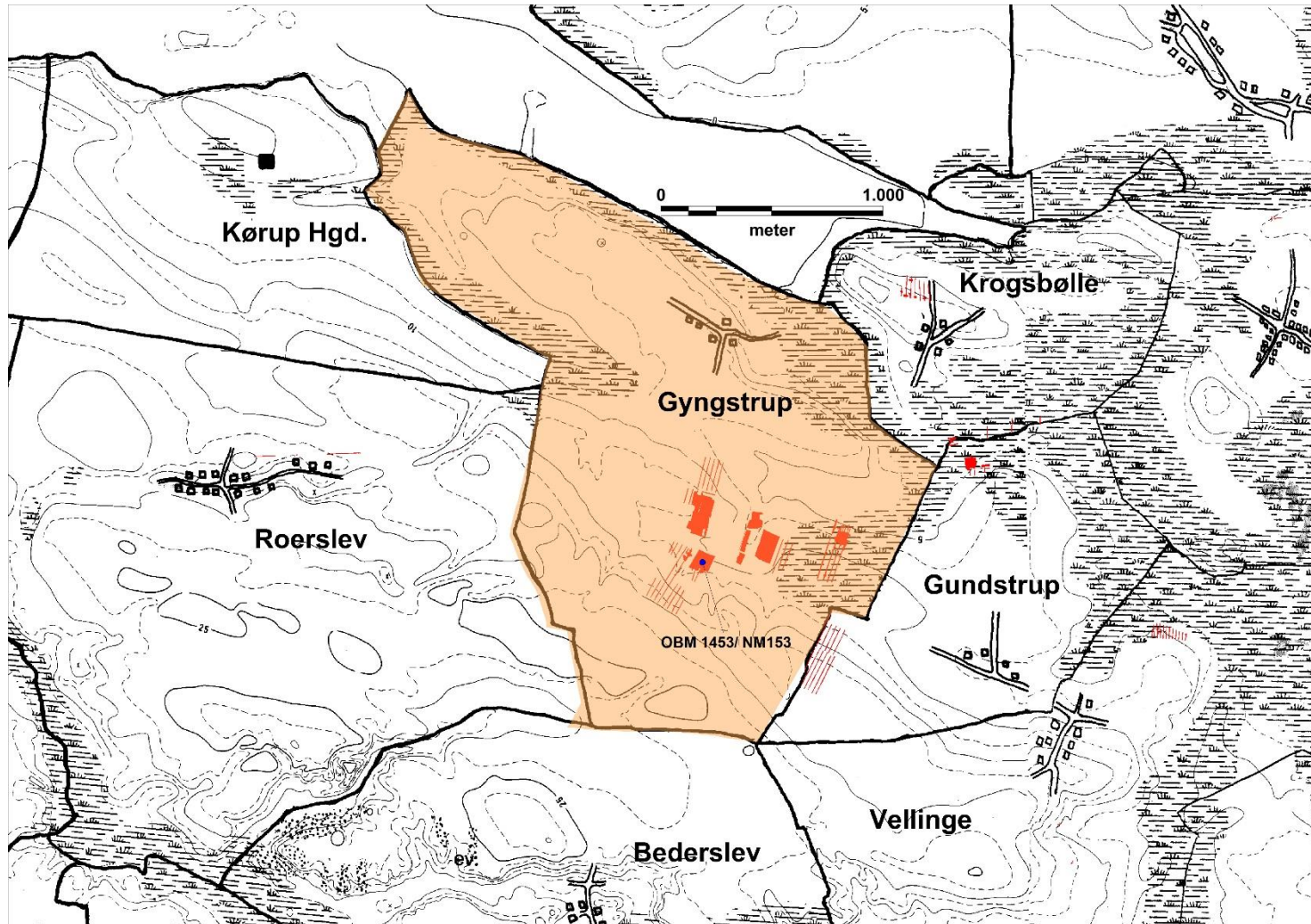

B.

2. **A.** Gudmehallerne (Sørensen 2010). **B.** Gudme III (Sørensen 2000:31). Tolkningen af middelalderbebyggelsen på bagkant af den historiske bytomt. Især nord-/sydhusene centralt i billedet må betegnes som klare typologiske paralleller til de enskibede huse, der i Rynkeby og Skrillinge er ^{14}C -dateret til yngre germansk jernalder. En tilsvarende datering er sandsynlig flere af Gudmehusene, der ellers vanligt dateres til middelalder baseret på den midtjyske hustypologi.

Gyngstrup

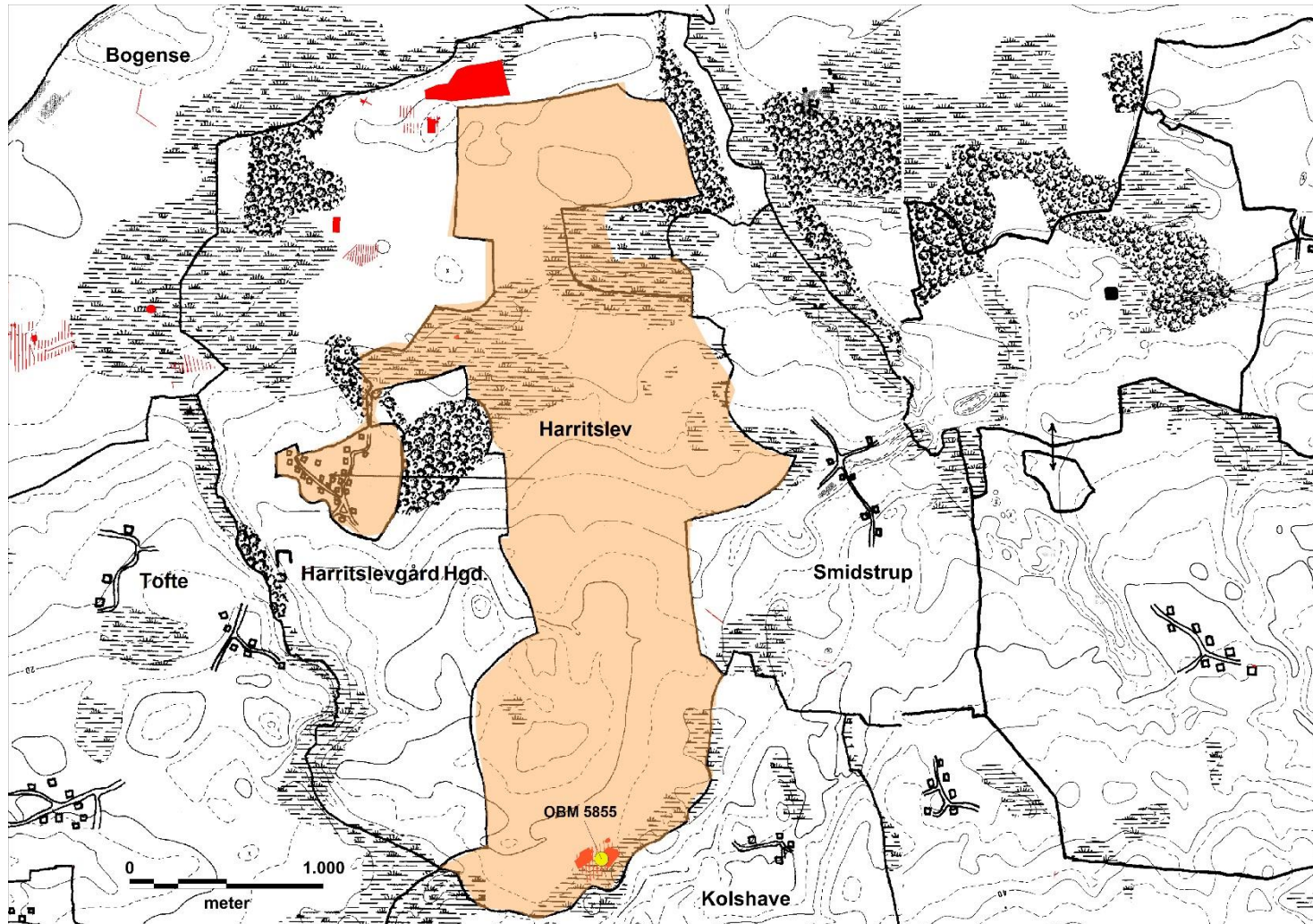
Journal nr. OBM 1453/NM1535/76.

1. Kulturtypekort over Gyngstrup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Publiceret af Greve 1996.

Harritslev

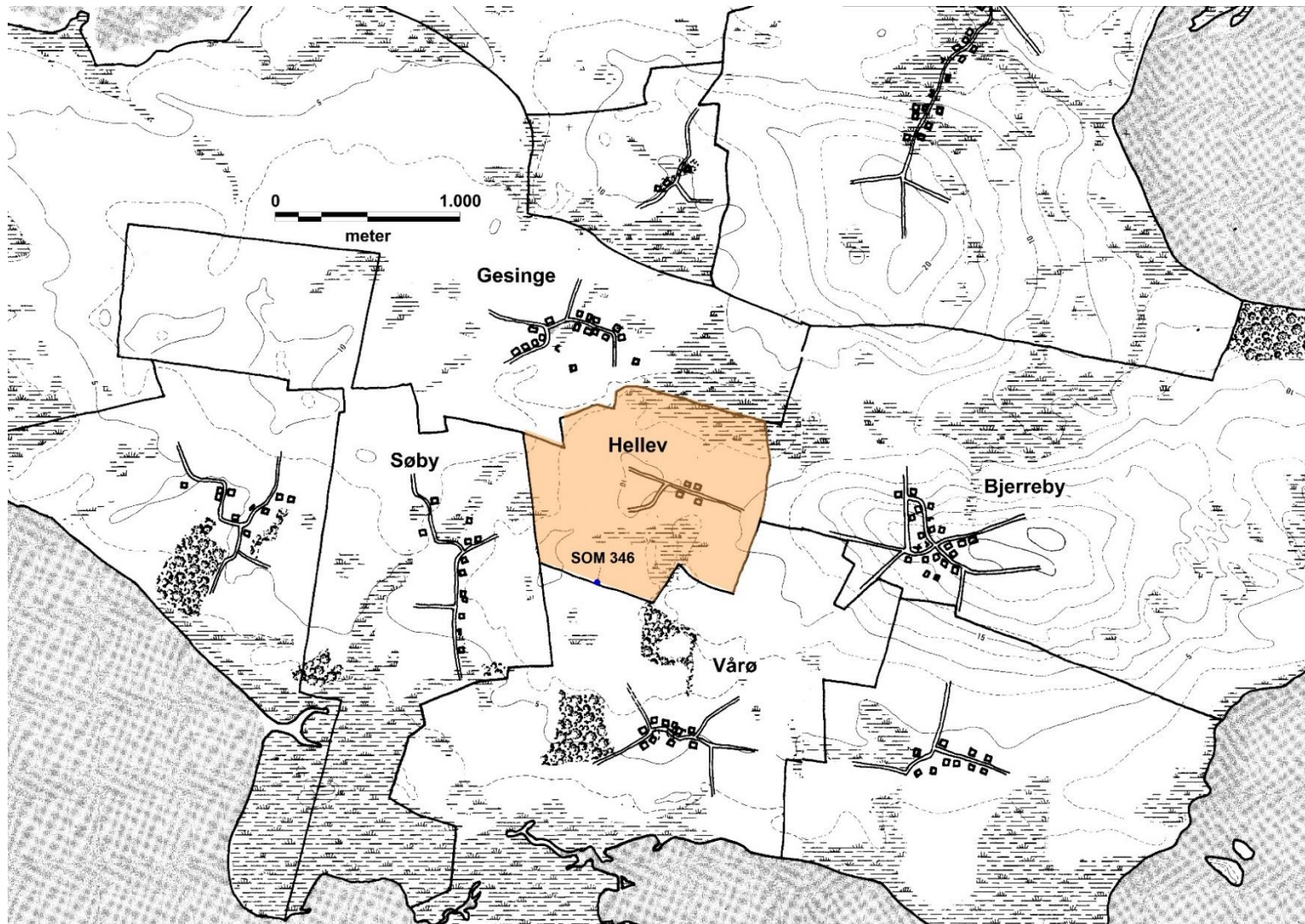
Journal nr. OBM 5855.

1. Kulturtypekort over Harritslev ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Grænsedragningen mod Harritslevgård ejerlav vidner tydeligt om den fælles fortid.

Hellev

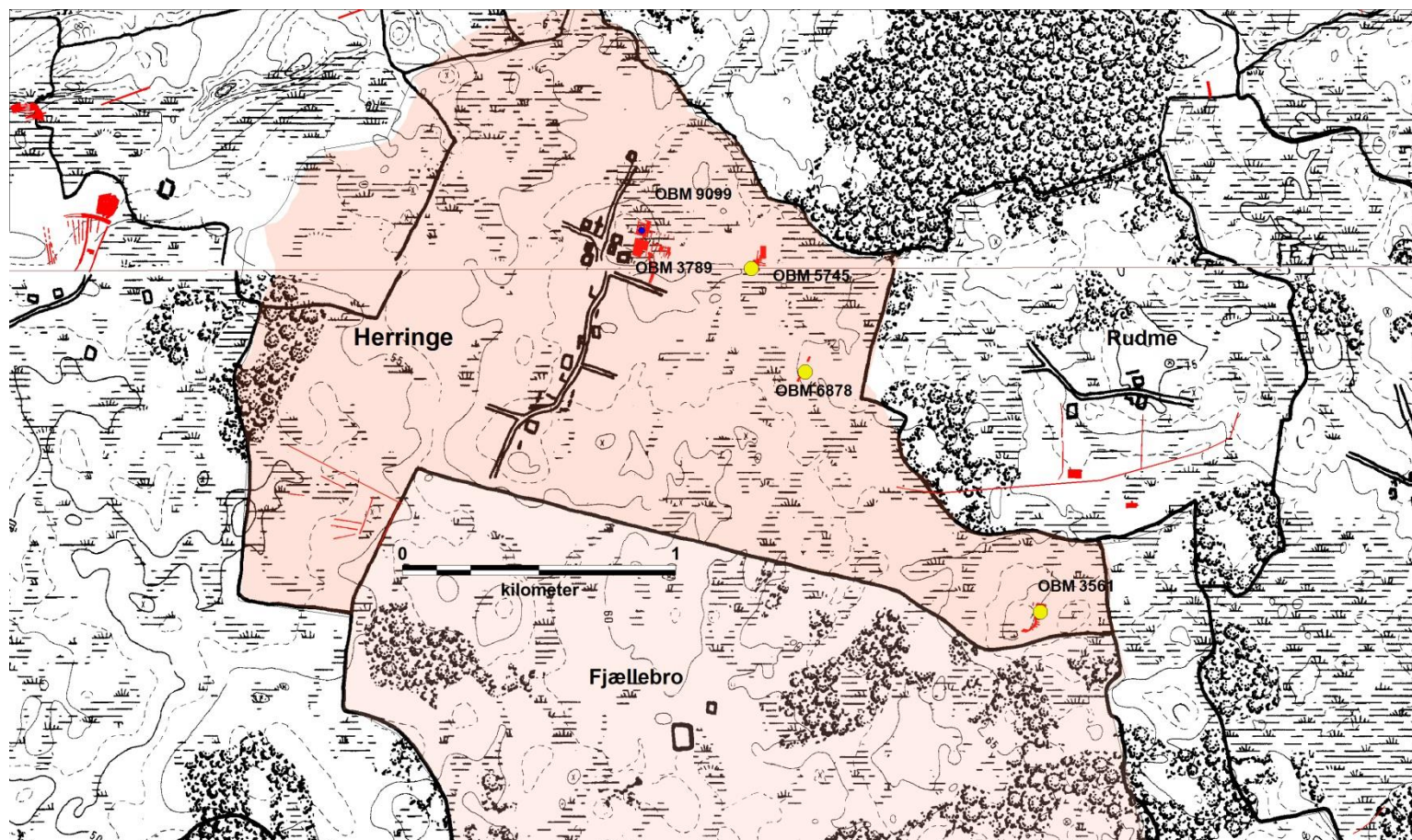
Journal nr. SOM 346.

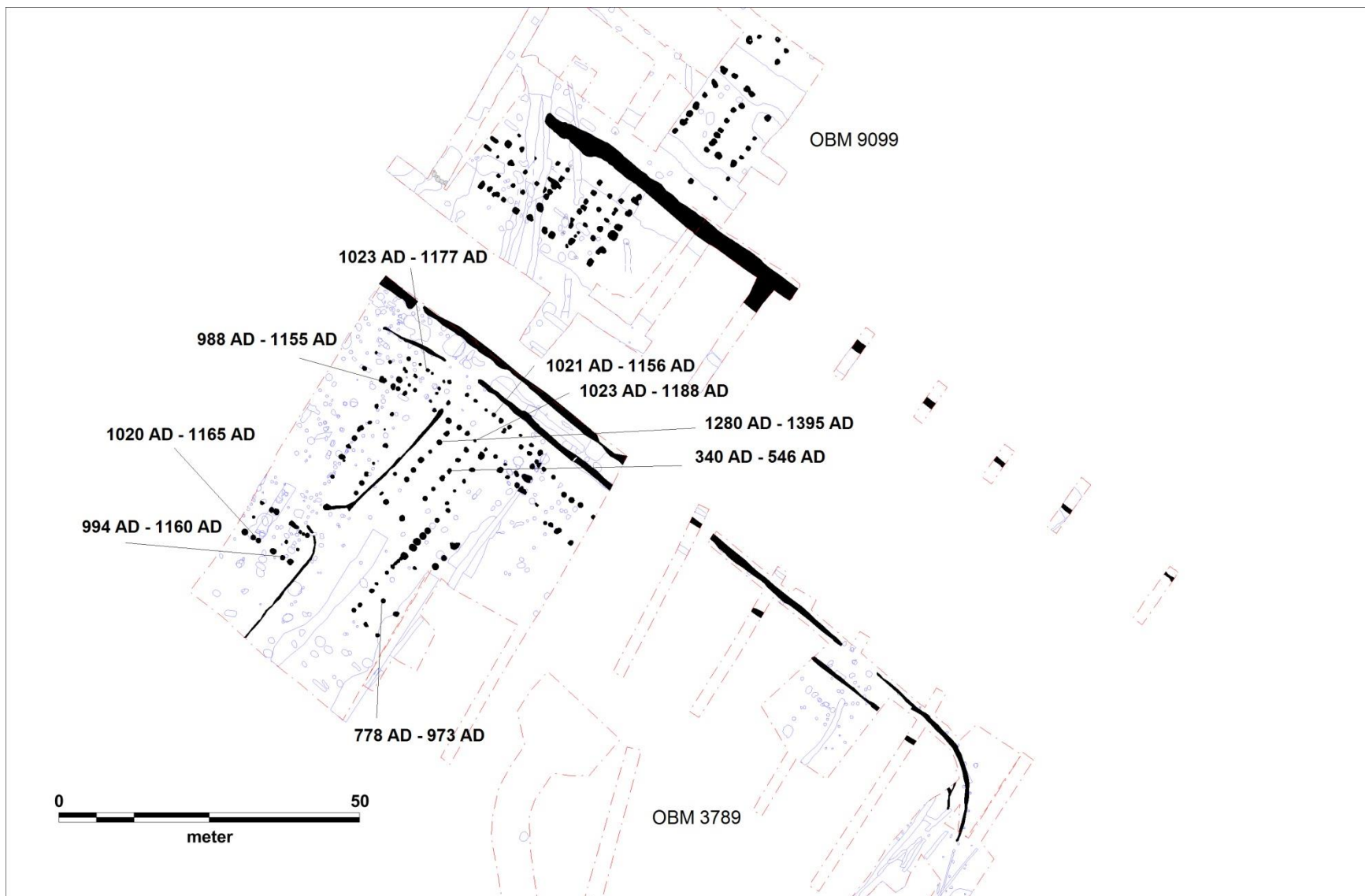
1. Kulturtypekort over Hellev ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Herringe

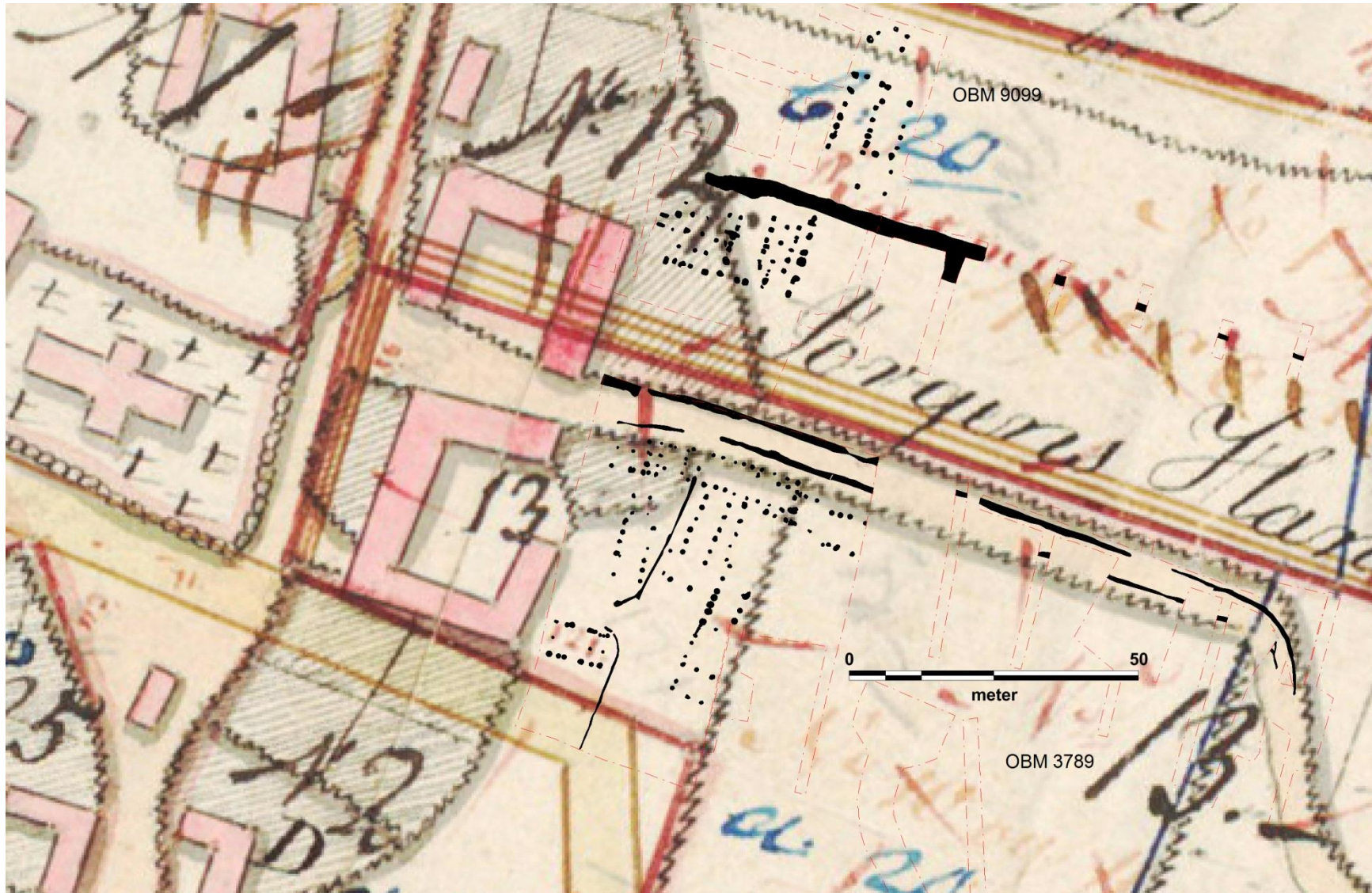
Journal nr. OBM 3561, OBM 3789, OBM 5745, OBM 6878, OBM 9099.

1. Kulturtypekort over Herringe ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200. De arkæologiske spor fra de sparsomme udgravninger omkring kirken kan føres tilbage til 900-tallet og evt. lidt tidligere (Hansen og Henriksen 2012, samt følgende kort). Den historiske landsbytomts forbindelsen til yngre germanertid er tillige indiceret ved fund af en fibel i byens nordøstlige udkant (Henriksen 1997b). Fjællebro ejerlav (tidligere Bjerte, jf. LR) har gjort tydelige indhug i Herringe i forbindelse med udparcelleringen.

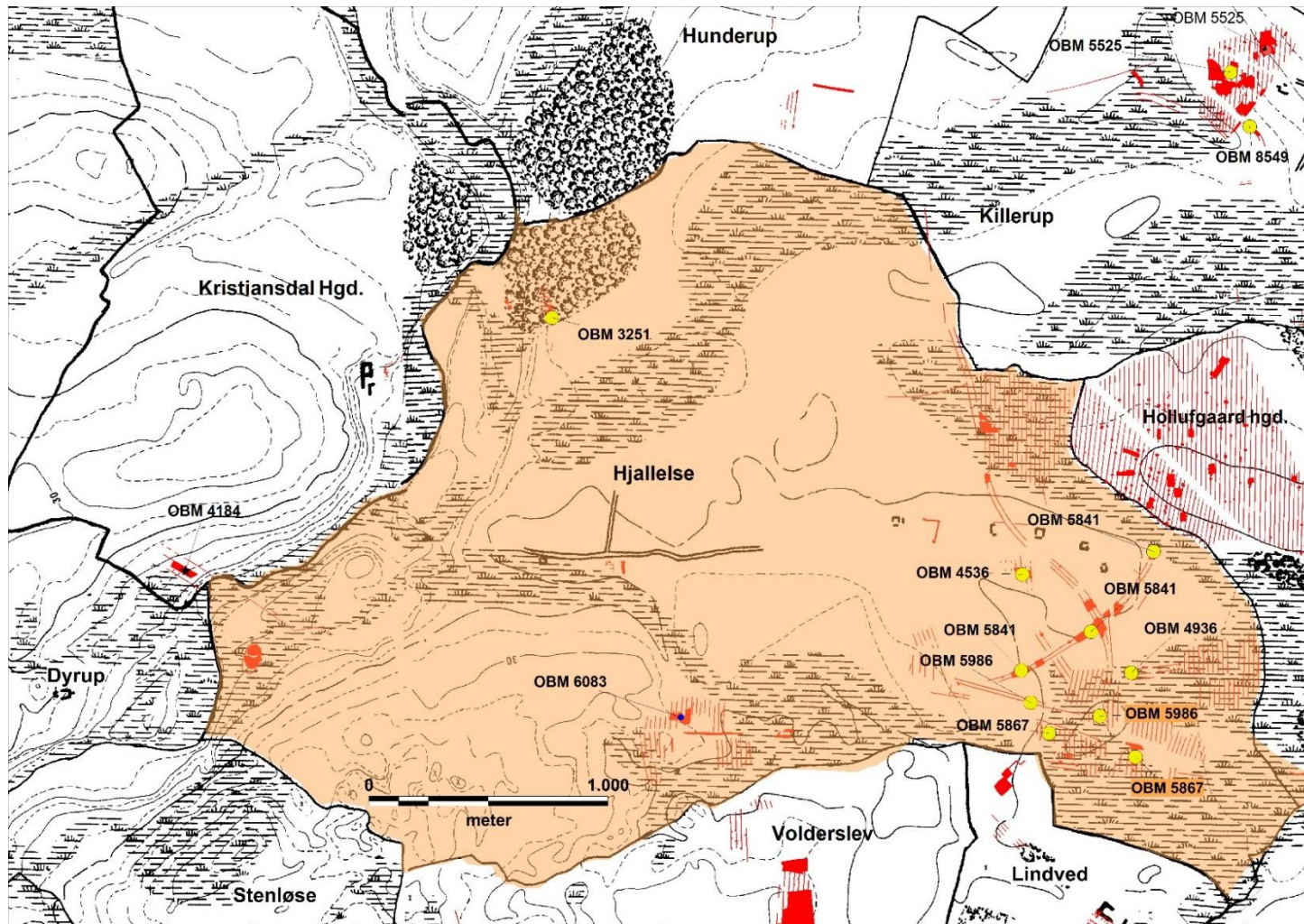
2. Udskilte konstruktioner inden for den historiske bytomt Herringe. ^{14}C -dateringerne viser at bebyggelsen på disse tofter kan føres tilbage til sen og måske også tidlig vikingetid.

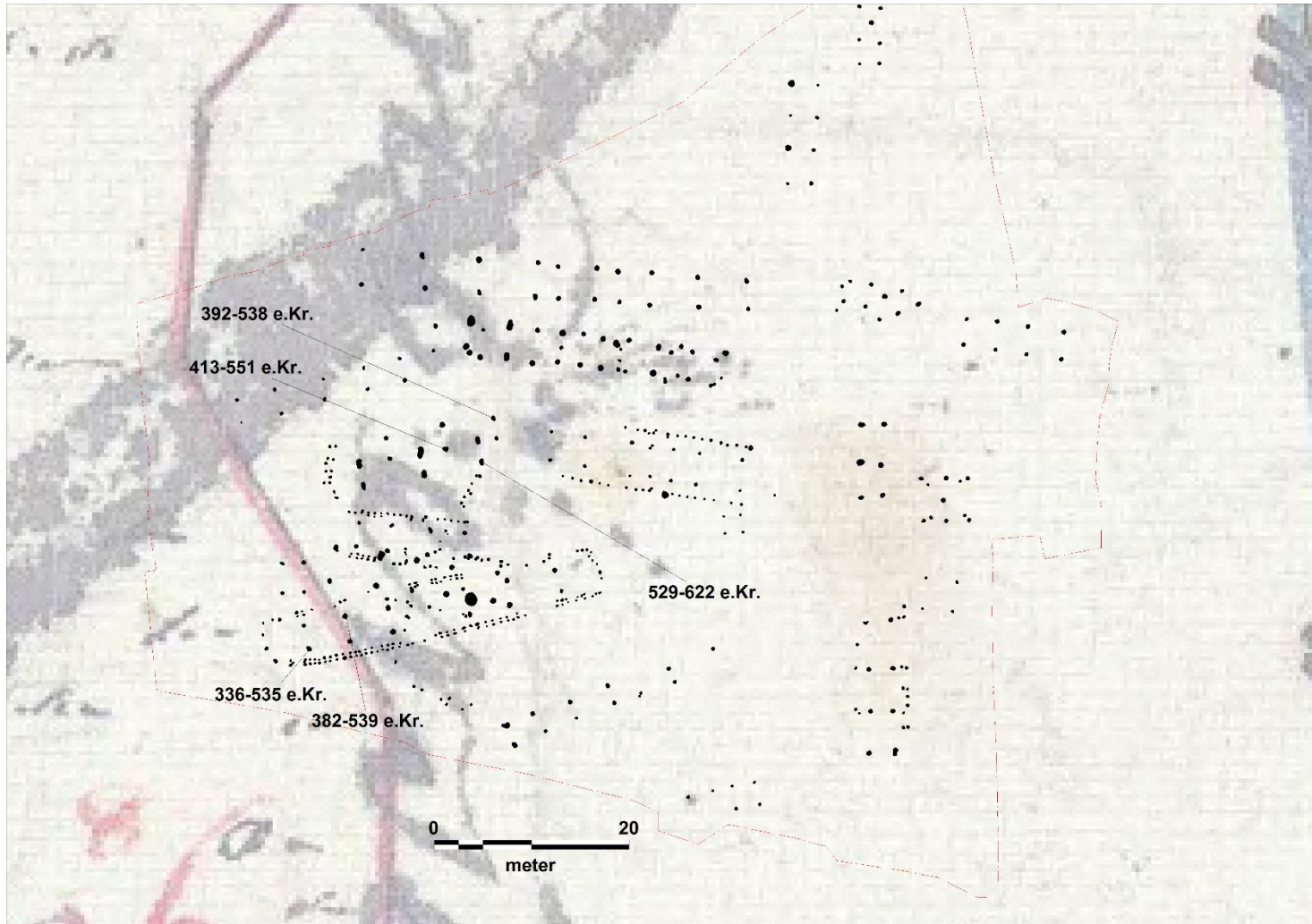
3. Det er tydeligt, hvorledes bygninger og veje relateres til de skel, der kan genfindes på matrikelkortet fra omkring 1800. Tofterne øst for Herringe kirke har således med sikkerhed været bebygget i sin nuværende struktur siden årtusindskiftet og evt. tidligere.

Hjallese

Journal nr. OBM 3251, OBM4536, OBM 4936, OBM 5841, OBM 5867, OBM 5986, OBM 6083.

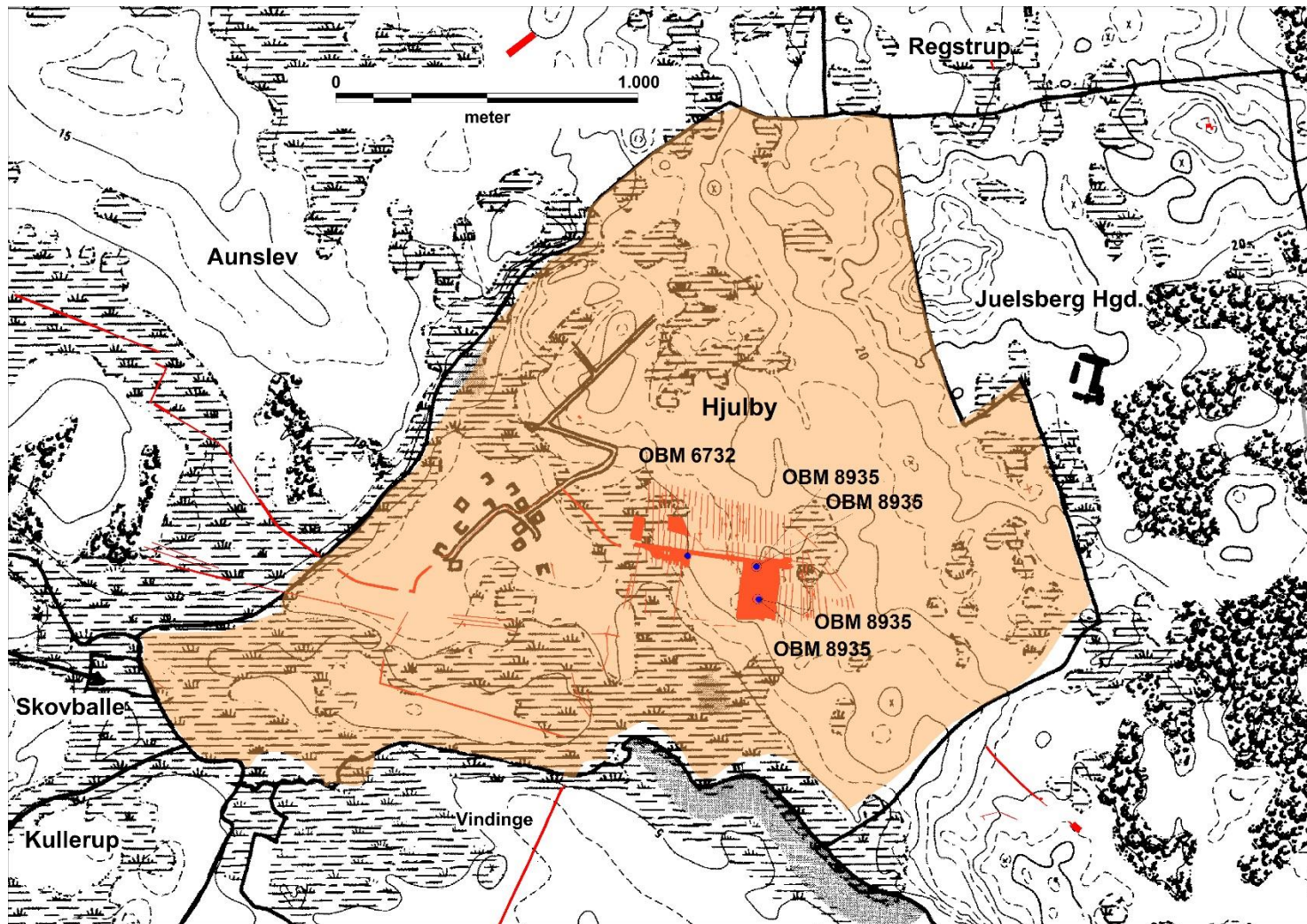
1. Kulturtypekort over Hjallese ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. OBM 6083 er en del af Hjallese torp.

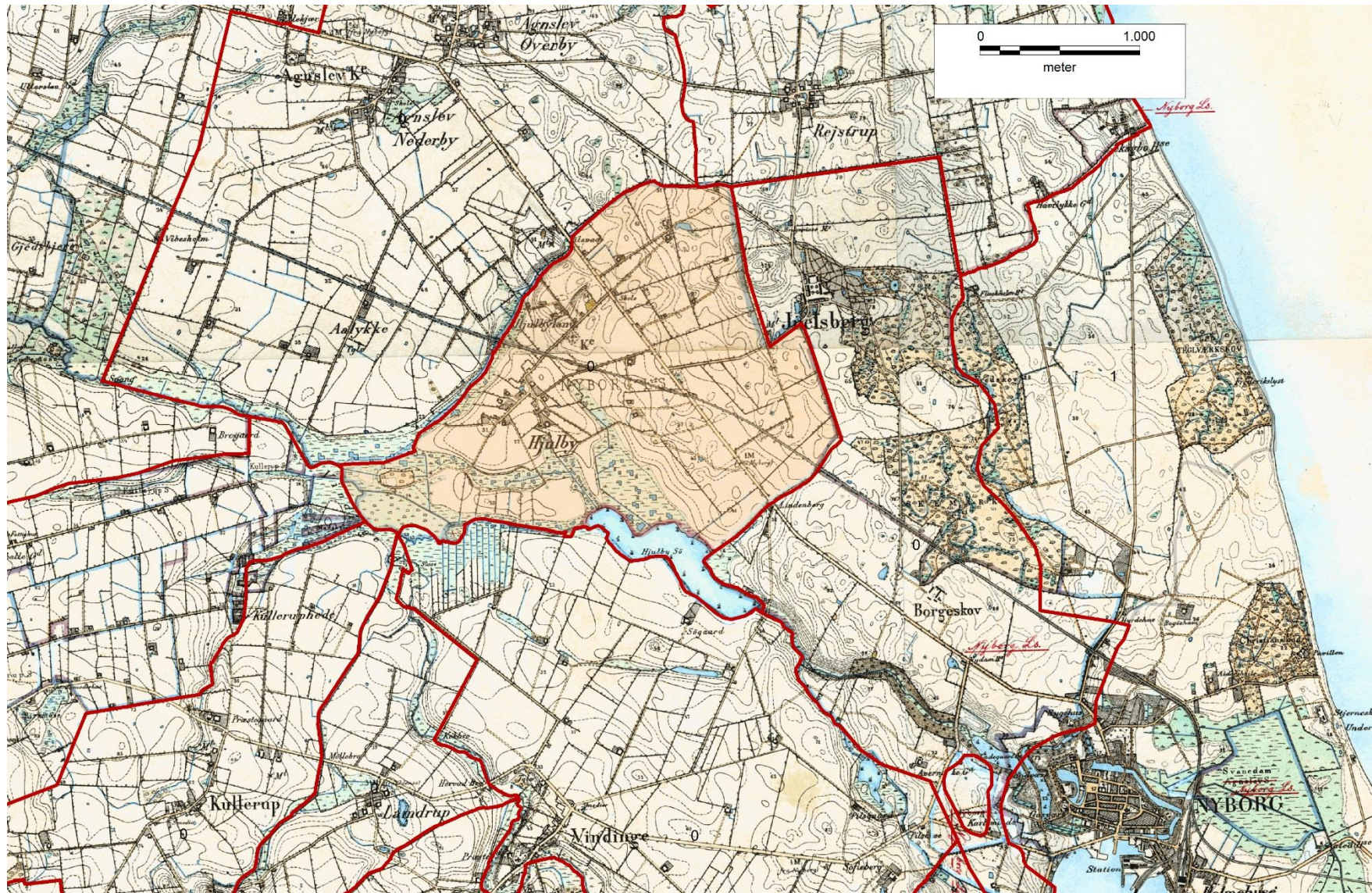
2. Detailudsnit af udgravningen fra OBM 5986 østligst i Hjallese ejerlav med markering af dateringer yngre end 400 e.Kr. Den absolut yngste bebyggelsesfase er bl.a. kendetegnet ved et meget kraftigt funderet tre-sætshus, der er ^{14}C -dateret inden for perioden ca. 529-622 e.Kr. De i alt 25 ^{14}C -dateringer fra OBM 5986 har lab.nr. POZ 73241-43, 73245-73253, 73255-73262, 73286-73290.

Hjulby

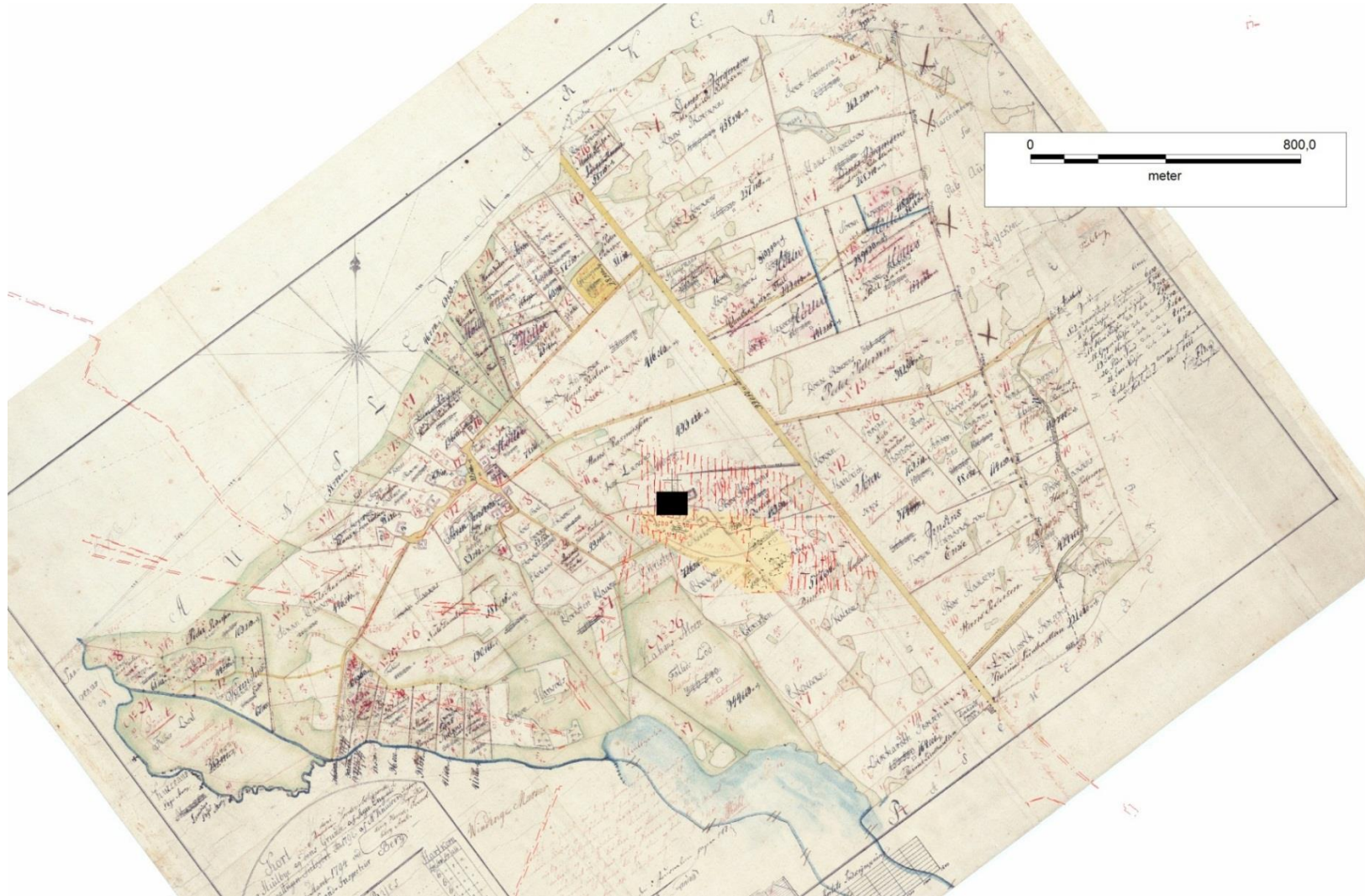
Journal nr. OBM 6732, OBM 8935.

1. Kulturtypekort over Hjulby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200.

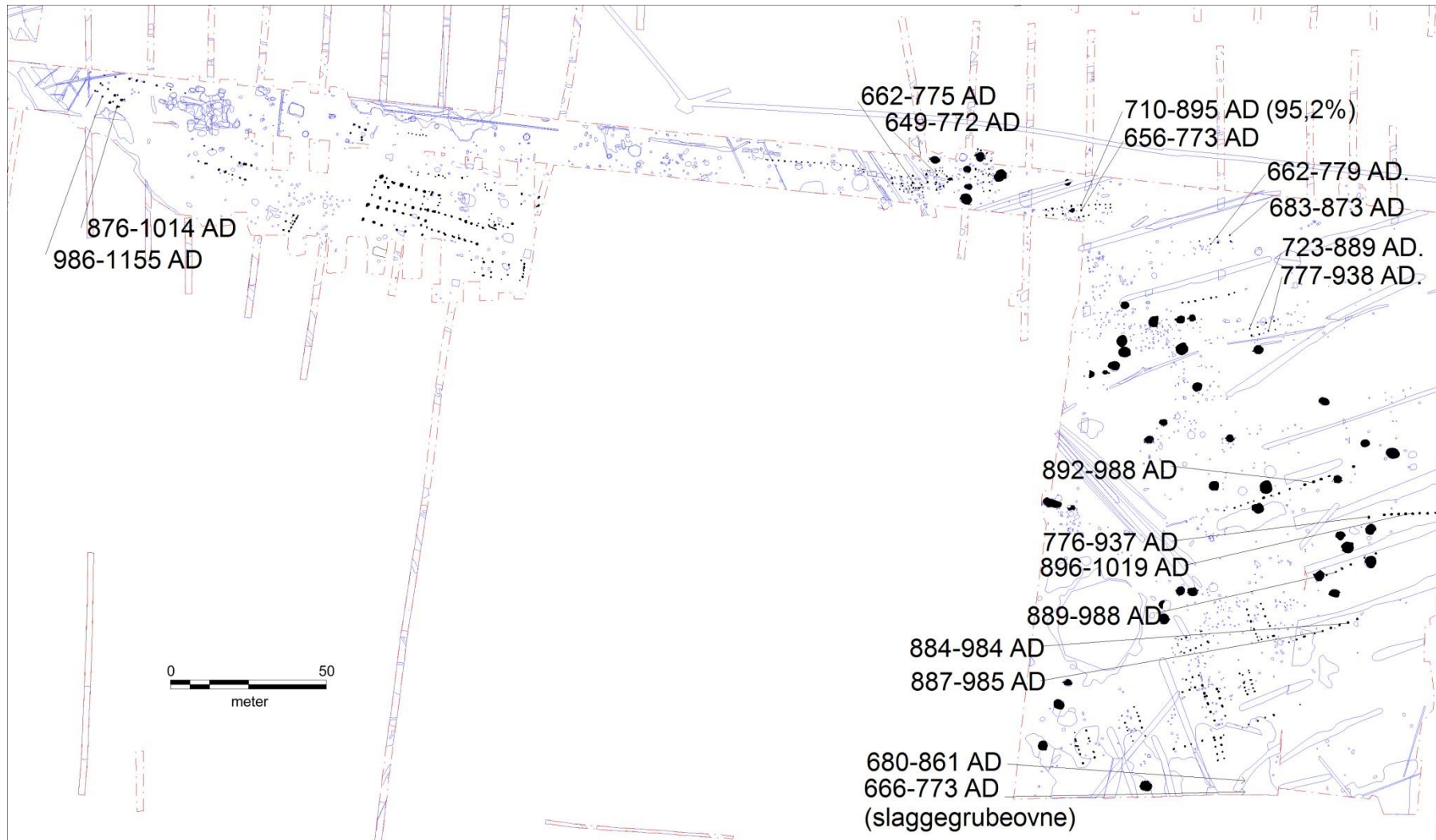
2. Hjulby ejerlav set på baggrund af et højkantkort. Ejerlavet er afgrænset af Aunslev mod nord, Vindinge mod syd og Juelsberg mod øst.

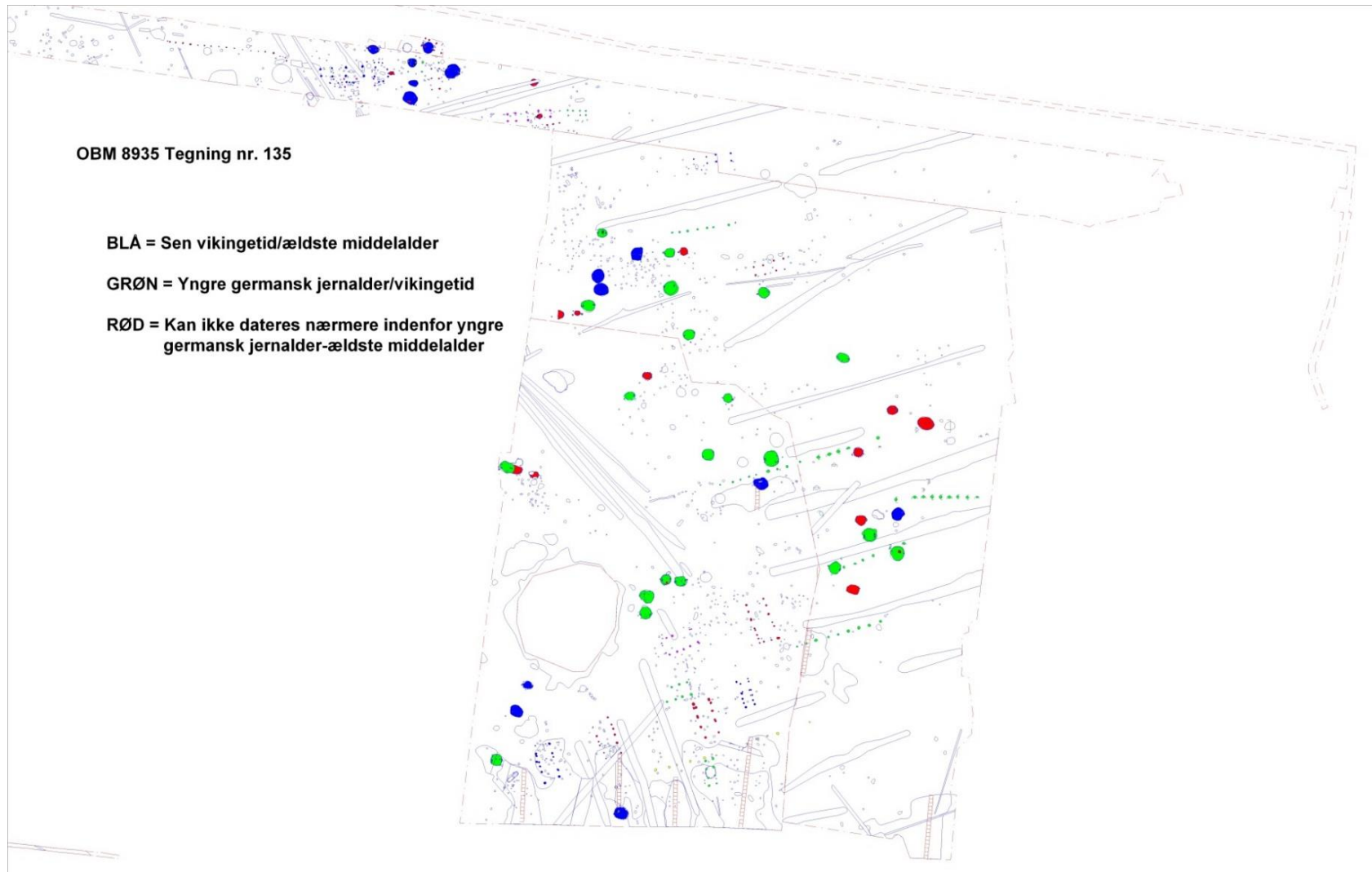
3. Matrikelkort med angivelse af alle arkæologiske undersøgelser i ejerlavet. Det gule polygon i kortets midte angiver udbredelsen af den landsby/værkstedsplads, der blev anlagt som centralplaceret bebyggelse i 600-tallet og nedlagt i løbet af ældre middelalder. Den sorte firkant markerer Hjulby gl. kirke. Kirken er således fysisk tilknyttet værkstedspladsen fra yngre jernalder/vikingetid og ikke den senere og i øvrigt randplacerede historiske Hjulby by vest herfor.

4. De arkæologiske undersøgelser i den centrale del af Hjulby ejerlav har afdækket omfattende spor af en bebyggelse og værkstedsplads fra 600-1100-tallet. Nord for den nordvestlige gård er kirken markeret. Kirken blev i efterreformatorisk tid overflødig, da sognets indbyggere blev påbudt at søge Vor Frue kirke i Nyborg (Henriksen 2002:170).

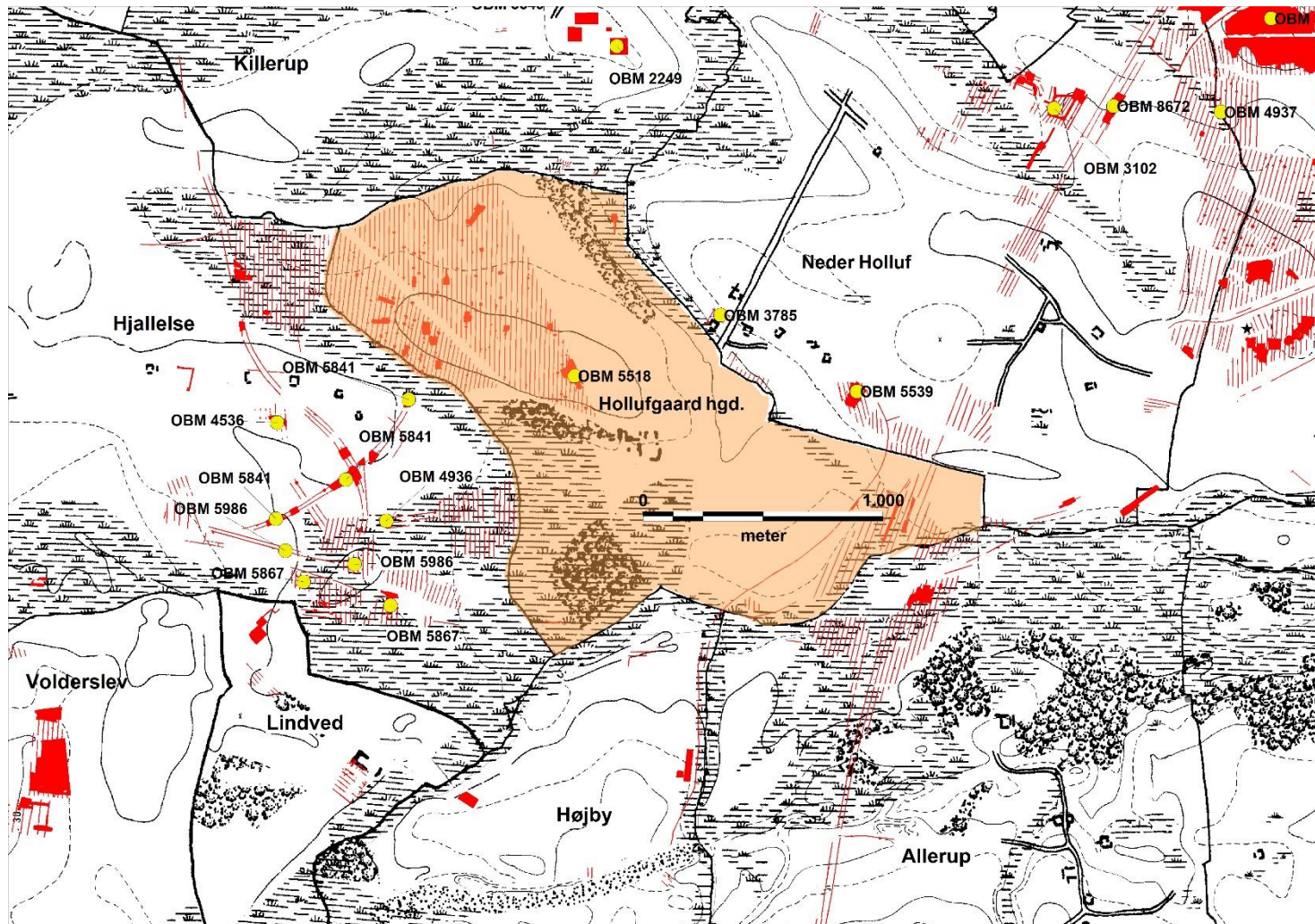
5. I forlængelse af udgravningskampagnen i 2008 blev der foretaget en række ¹⁴C-dateringer af materiale fra stolpekonstruktionerne og to ovnanlæg. Kortet bør sammenholdes med den samlede dateringsoversigt, der tillige omfatter dateringer på baggrund af genstandsmaterialet fra grubehusene (næste bilag).

- Dateringerne i ovenstående bygger på en kombination af ^{14}C -dateringer foretaget på materiale fra såvel grubehuse som langhuse og genstandsmateriale fundet ved udgravning. Såvel de naturvidenskabelige dateringer som det righoldige genstandsmateriale på pladsen underbygger, at lokaliteten er anlagt tidligt i yngre germansk jernalder. I løbet af den ældste middelalder forsvinder anlægssporene, og det er nærliggende at tolke det sådan, at bebyggelsen på dette tidspunkt er rykket til den nuværende placering længere mod vest.

Hollufgaard Hgd.

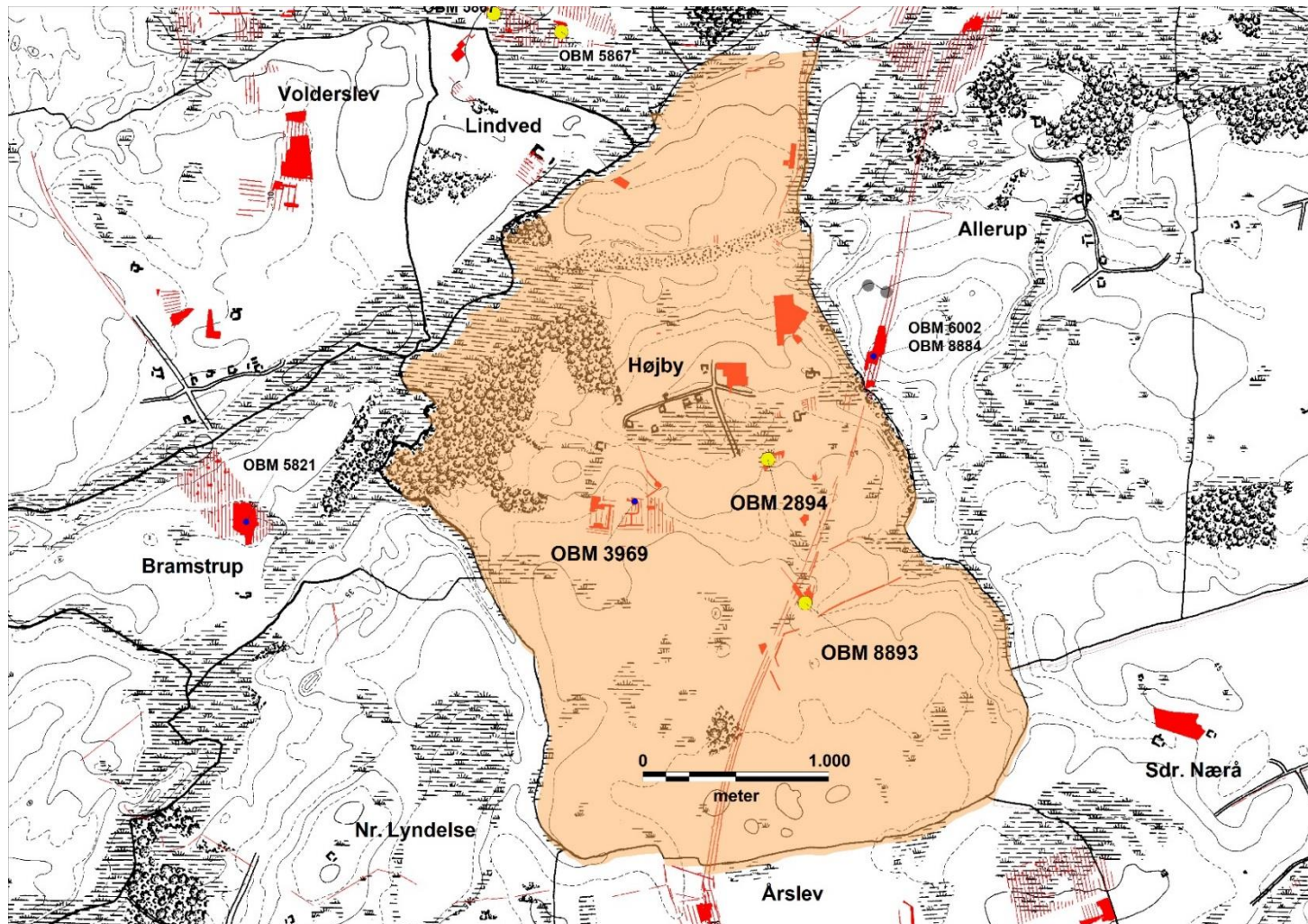
Journal nr. OBM 5518.

1. Kulturtypekort over Hollufgaard Hgd. ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Højby

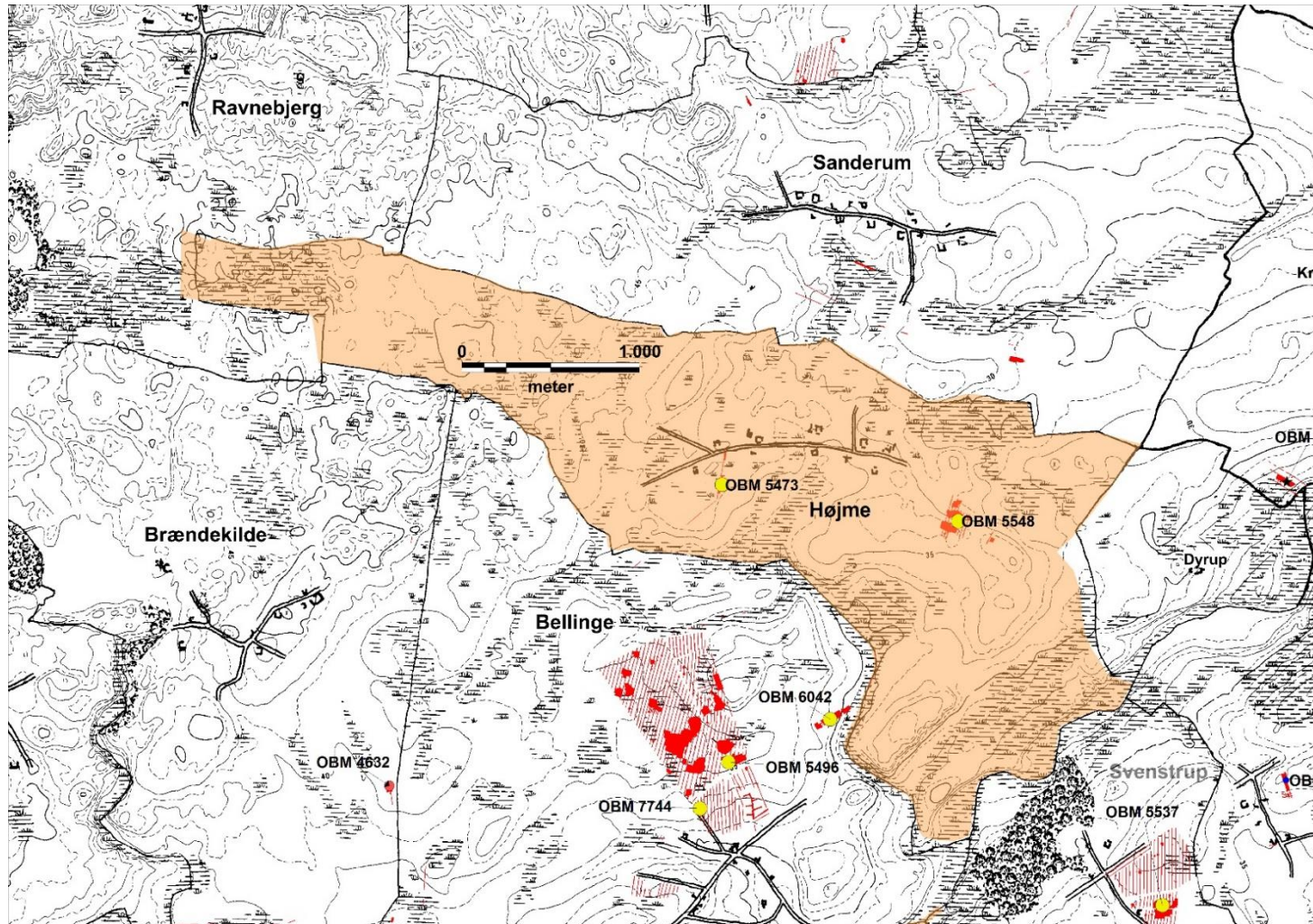
Journal nr. OBM 2498, OBM 3969, OBM 8893.

1. Kulturtypekort over Højby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Højme

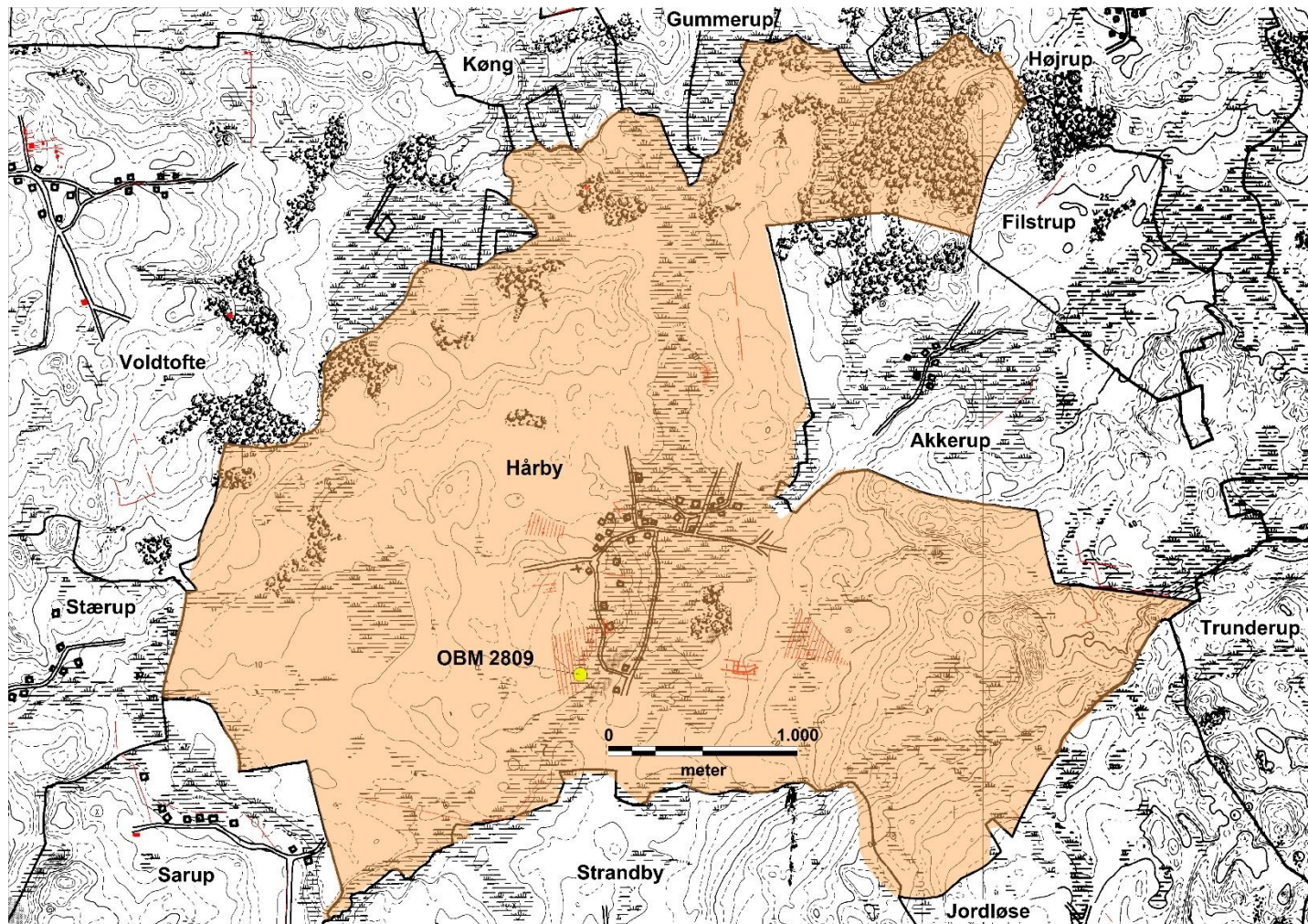
Journal nr. OBM 5473, OBM 5548.

Kulturtypekort over Højme ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Hårby

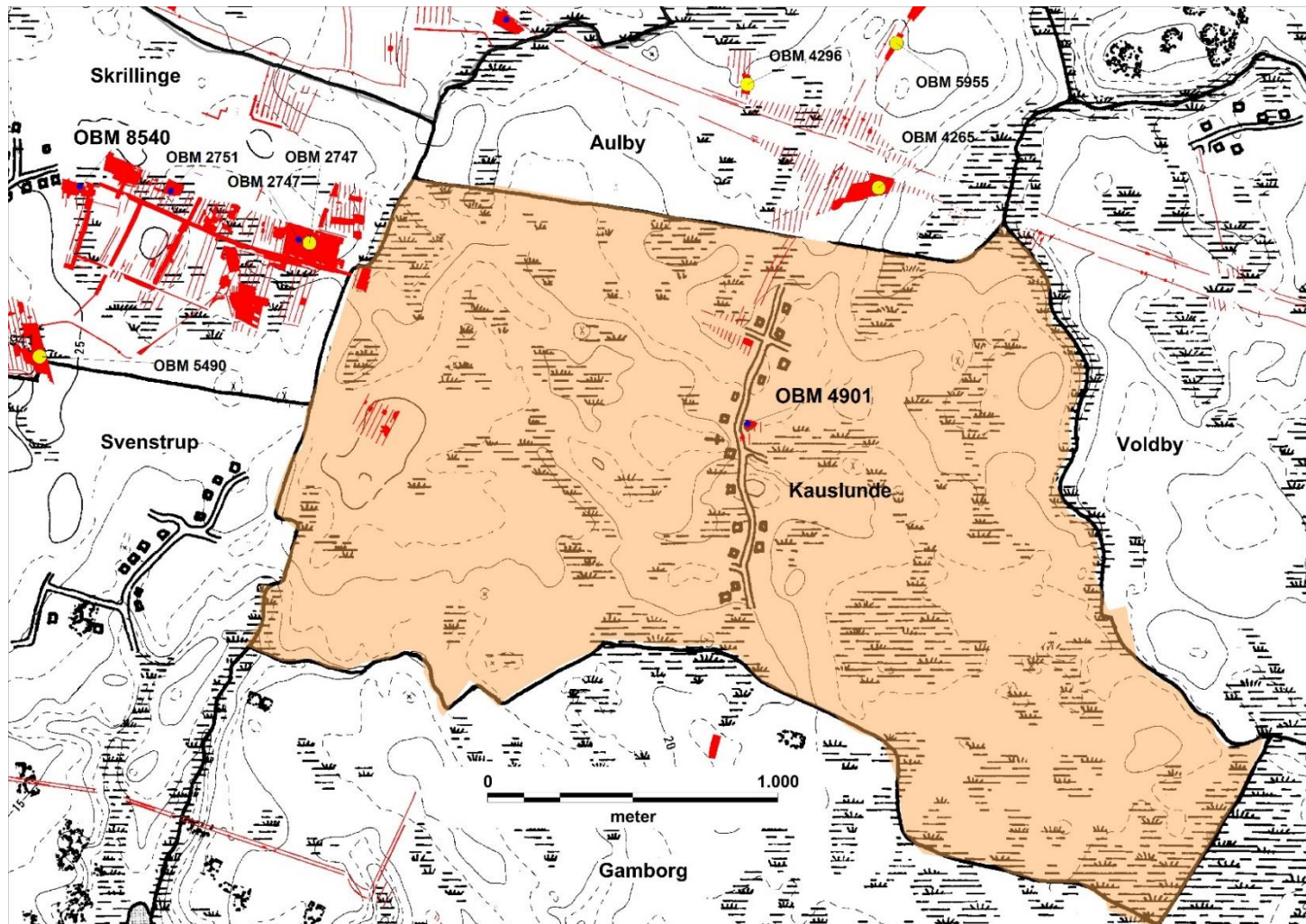
Journal nr. OBM 2809.

1. Kulturtypekort over Hårby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Kauslunde

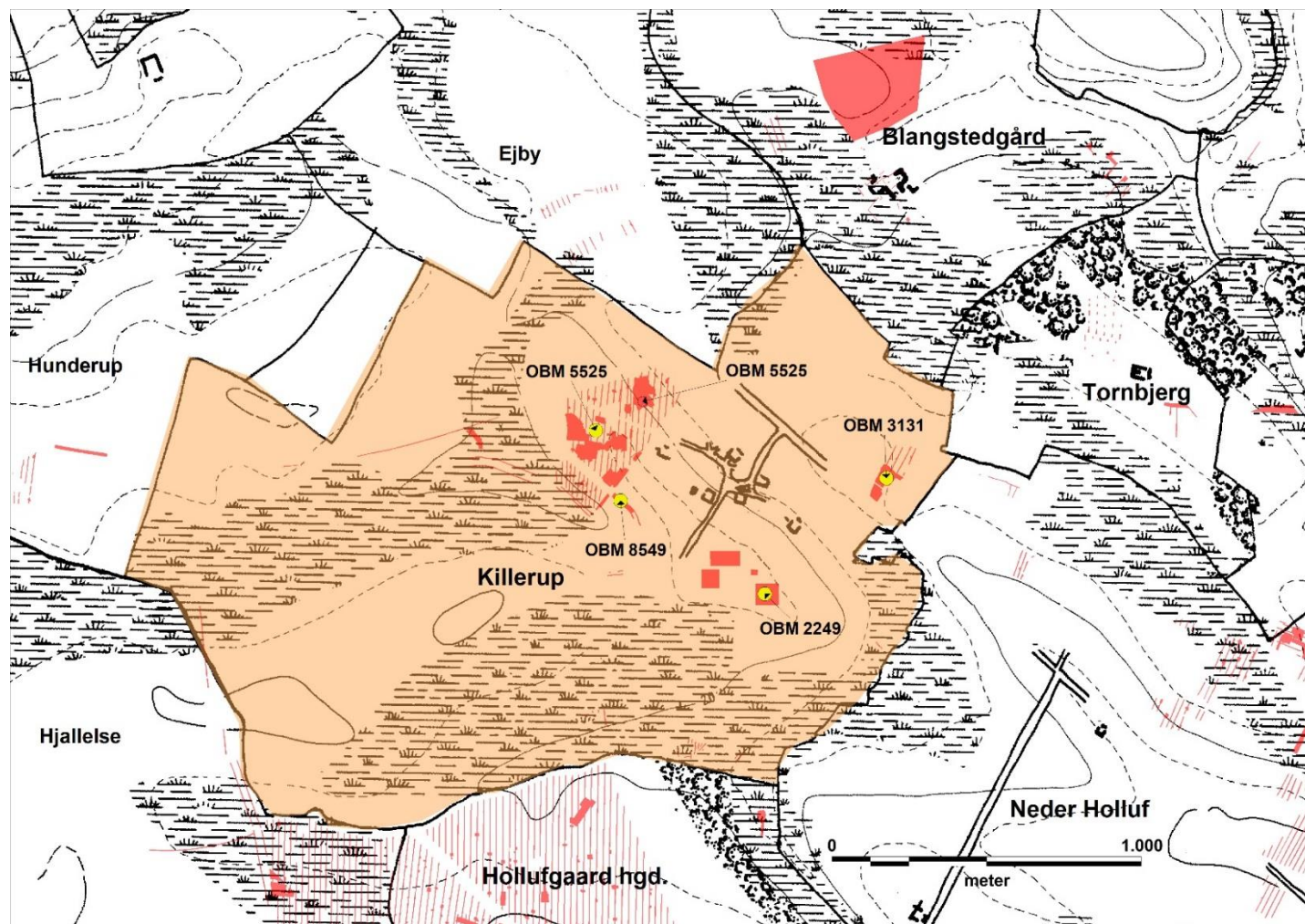
Journal nr. OBM 4901.

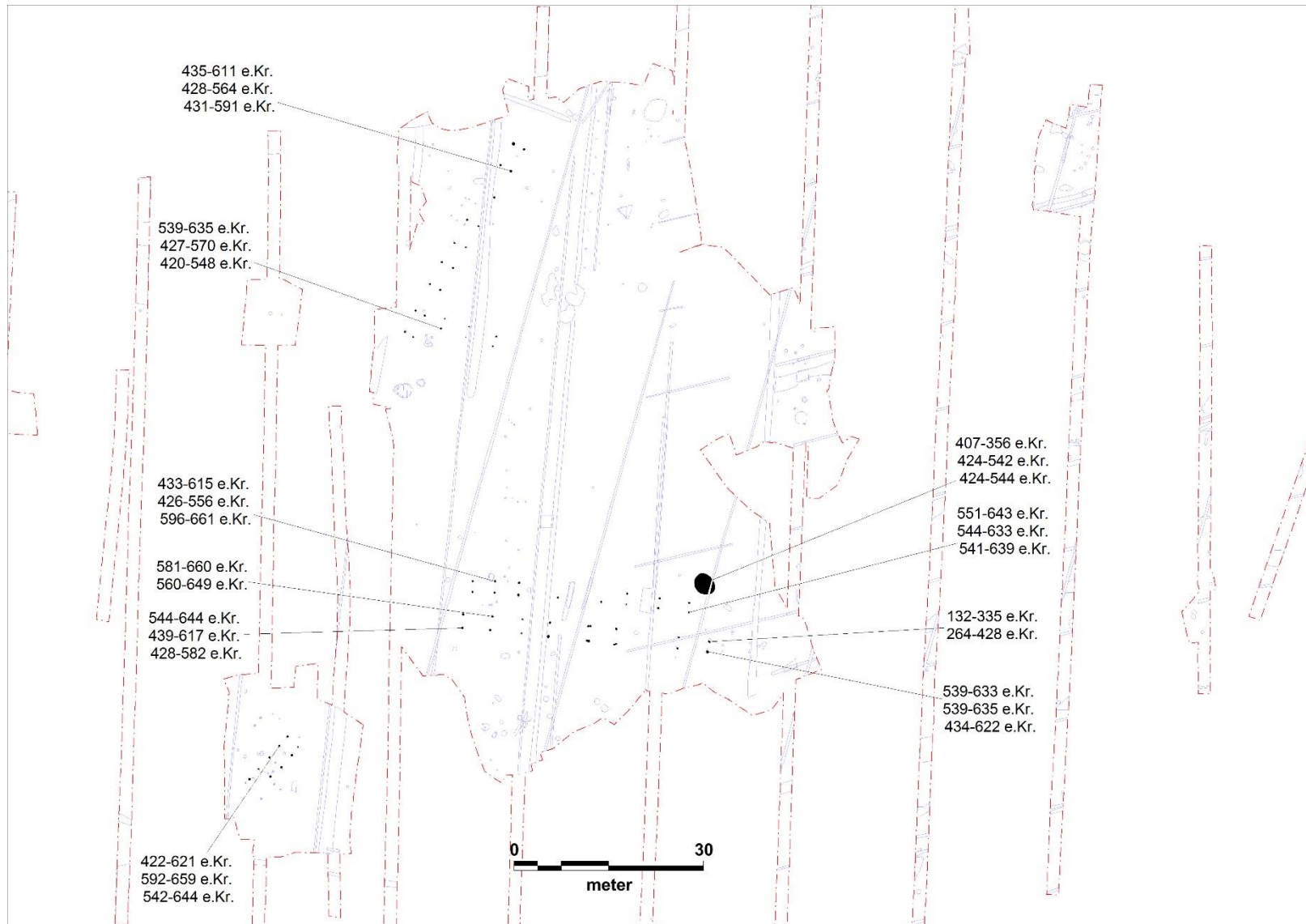
1. Kulturtypekort over Kauslunde ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Killerup

Journal nr. OBM 2249, OBM 3131, OBM 5525, OBM 8549 (AAR 11883-11886, 11888, 15542-15613).

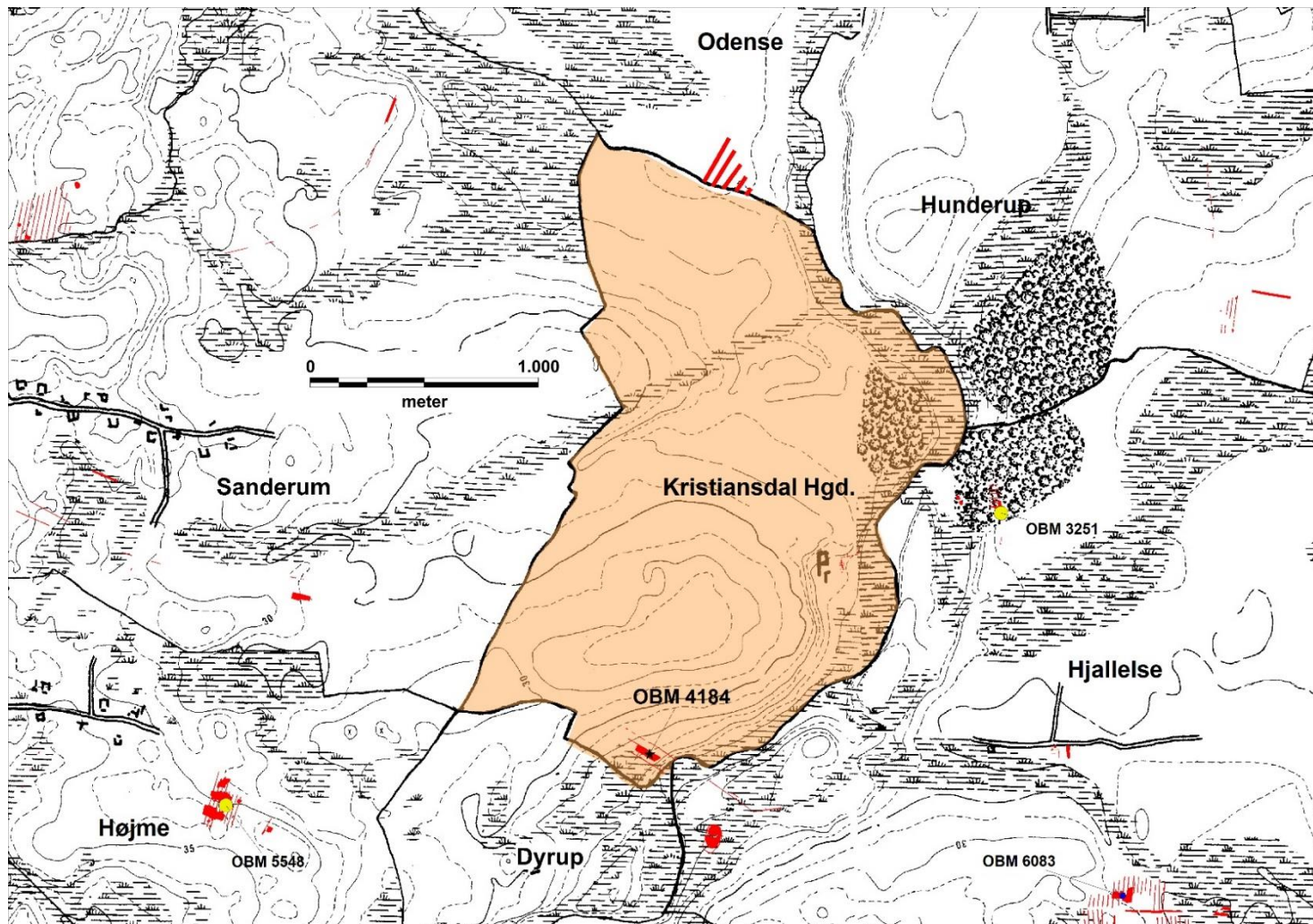
1. Kulturtypekort over Killarup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

2. Udsnit fra bopladsen med en enkeltgård, der er ^{14}C -dateret til tidlig yngre germansk jernalder (OBM 5525, AAR- 15585-15613. I brønden fandtes tillige Øsløs-keramik, der ligeledes dateret til yngre germansk jernalder.

Kristiansdal Hgd.

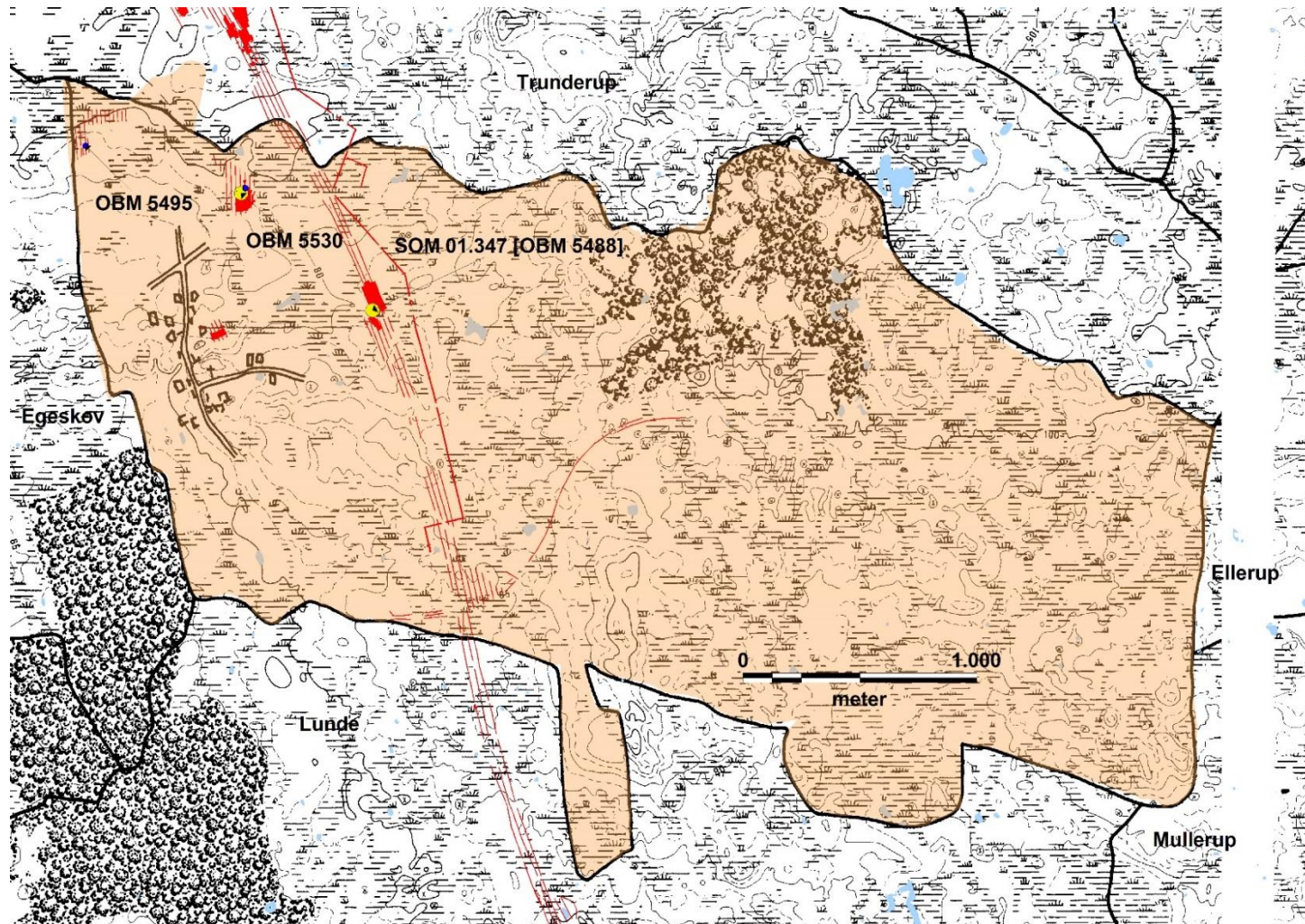
Journal nr. OBM 4184.

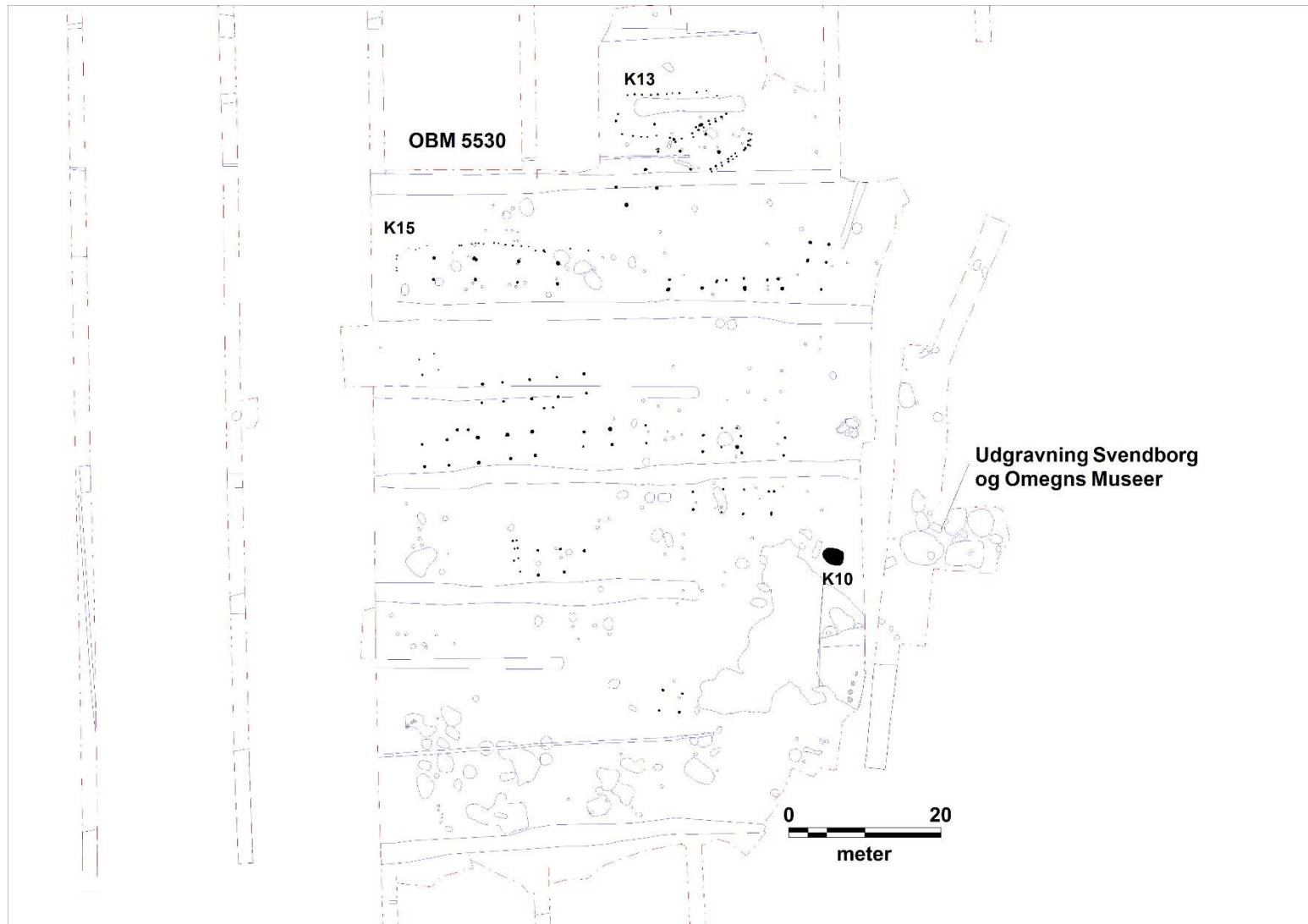
1. Kulturtypekort over Kristiansdal Hgd. ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Kværndrup

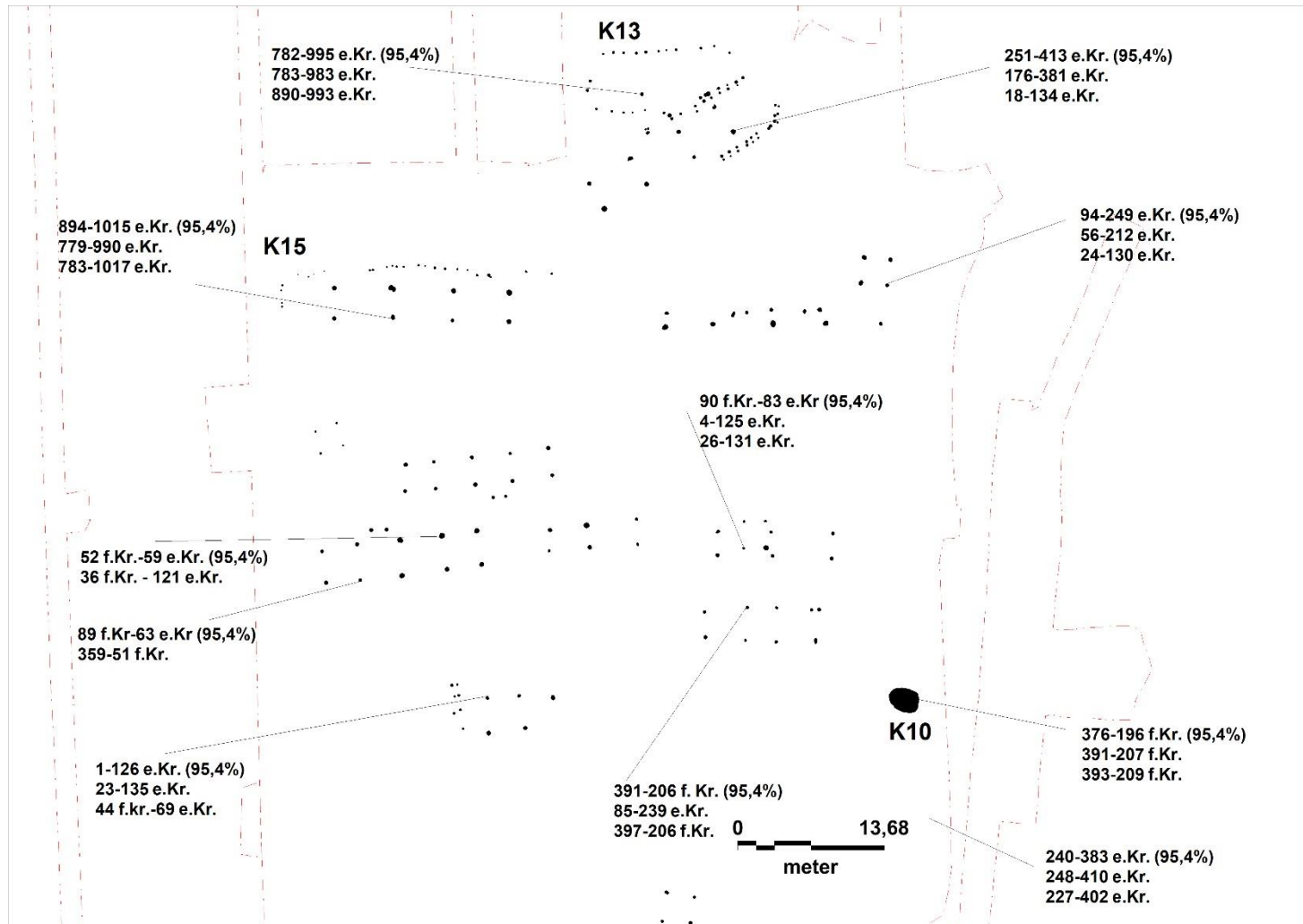
Journal nr. SOM 01.347 (OBM 5488), OBM 5495, OBM 5530 (AAR: 15103-1504, 15841-15871).

1. Kulturtypekort over Kværndrup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

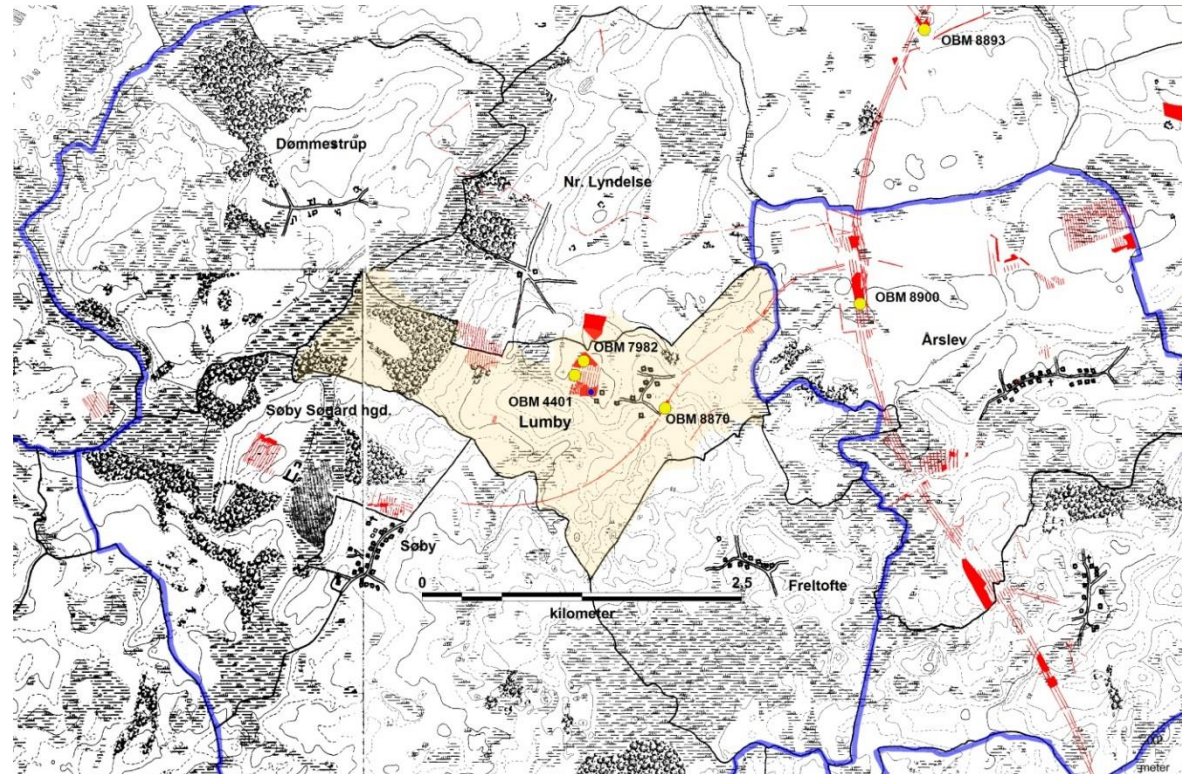
2. OBM 5530, udskilte konstruktioner. Udgravningskampagnen med grubekomplekset, der tidligere er tolket som grubehuse (Thomsen 1999a og 1999b), er markeret længst mod øst. Området umiddelbart sydvest herfor er et større grubeområde dateret til førromersk jernalder og ældre romertid.

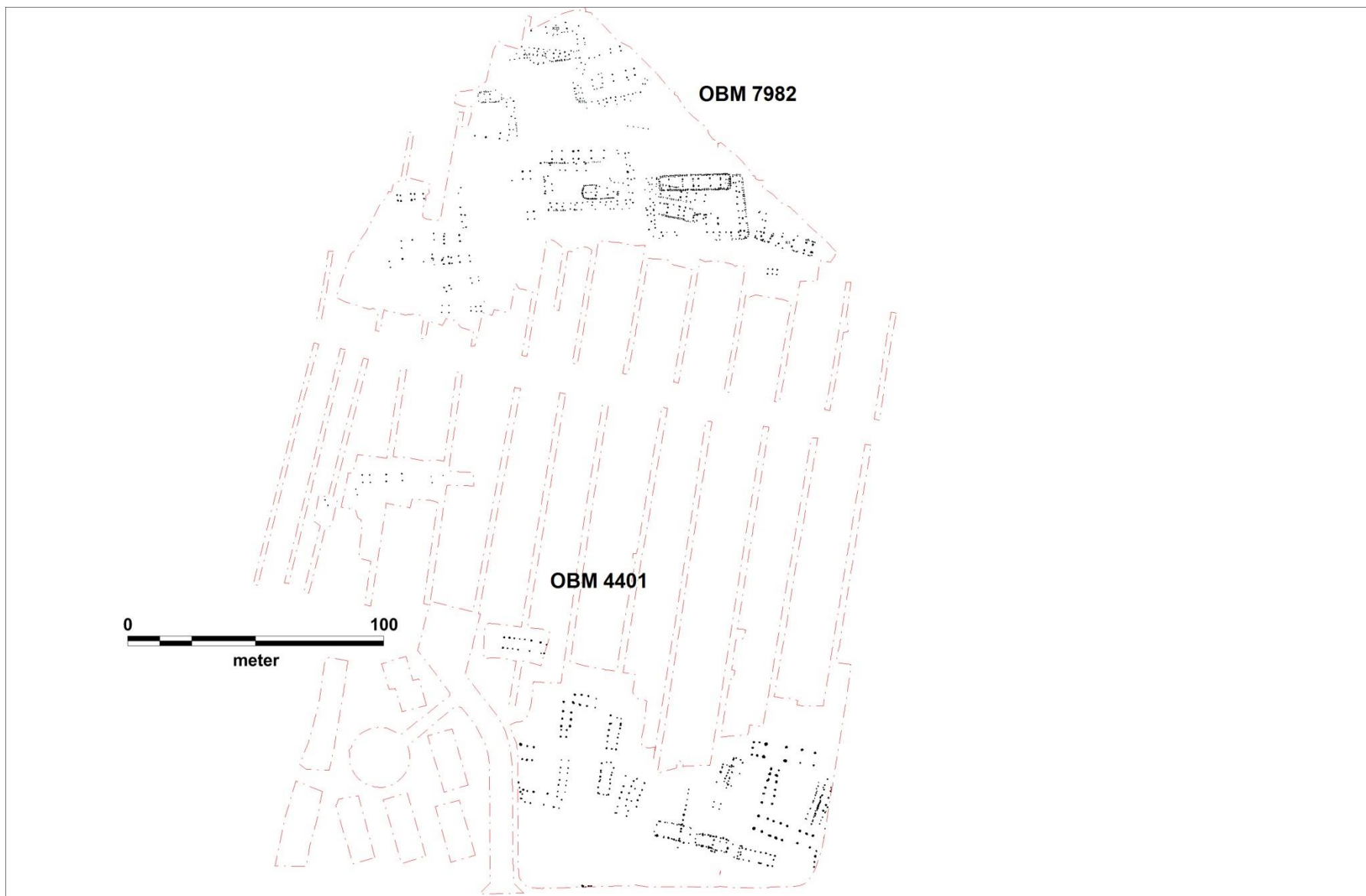
3. ¹⁴C-dateringerne fra OBM 5530 giver indtryk af en enkelt gård, der kan følges i perioden fra førromersk jernalder til starten af yngre romersk jernalder. I vikingetiden (formentlig 900-tallet) etableres igen en gård bestående af hovedhuset K15 og økonomibygningen K13. Der er hverken udgravet gruber, brønde el.lign. i tilknytning til vikingegården. Når der ses bort fra orientering og vægkonstruktioner (som ofte ikke er bevarede), er det foruroligende, hvor ens den indre tagbærende stolpesætning fremtræder i K15 og dobbeltstolpehuset (syd for K13), der såvel typologisk og naturvidenskabeligt er dateret til yngre romertid.

Lumby

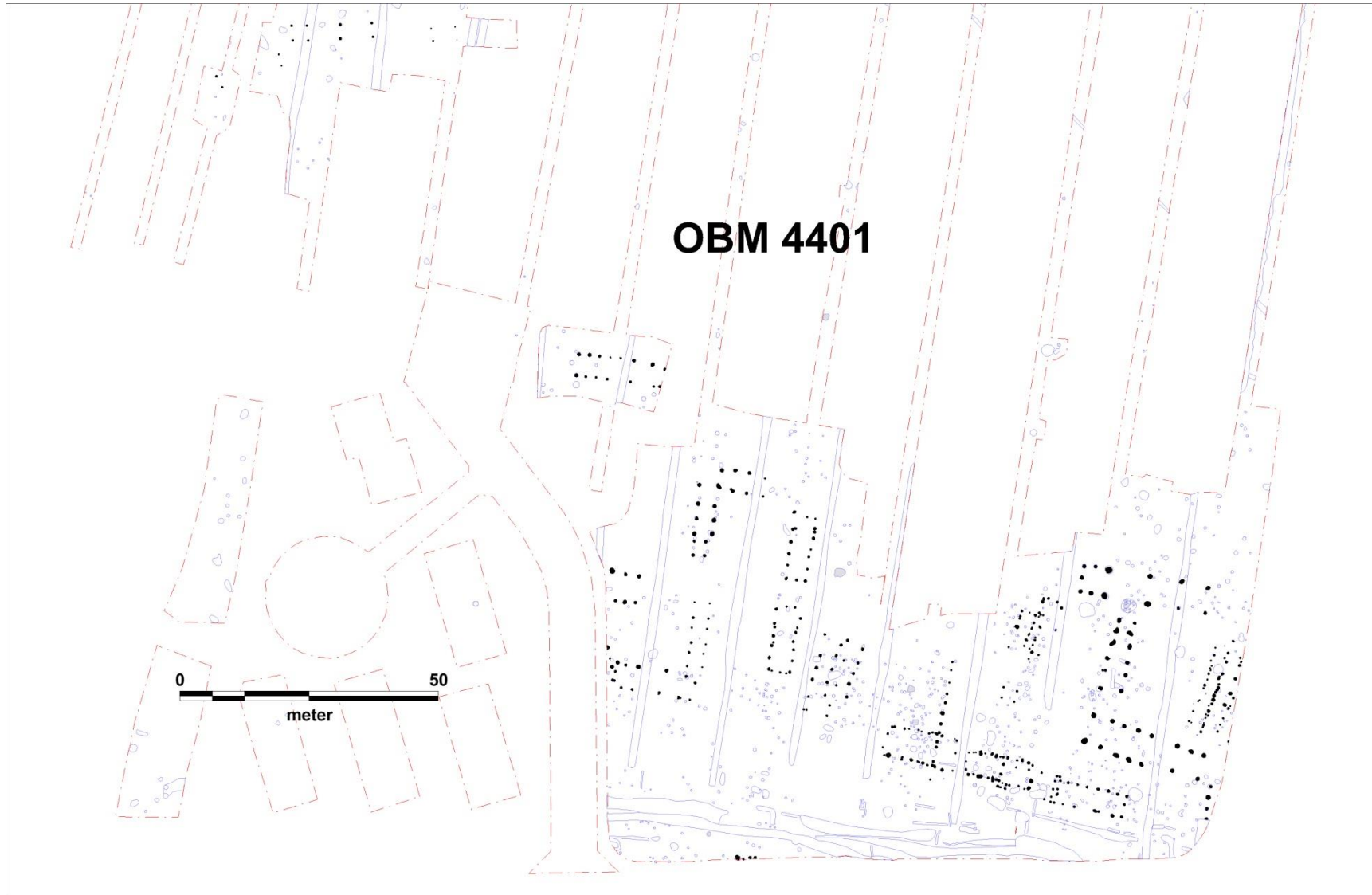
Journal nr. OBM 4401, OBM 7982, OBM 8870

1. Kulturtypekort for Lumby samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området. De gule cirkler udgør lokaliteter fra yngre romersk jernalder og ældre germanertid, mens den blå streg er herredsgrensen. De arkæologiske spor fra den vestlige forlængelse af Lumby's historiske bytomt kan føres tilbage til 800-1200 tallet (jf. næste bilag samt lokalitetsoversigten). Lumby's strukturelle relation til Nr. Lyndelse og Freltofte ejerlav er ikke entydigt afklaret. De tre ejerlav danner herredsgrense (Åsum) mod Vindinge Herred. Udgravningerne nord for OBM 7982 i Nr. Lyndelse ejerlav er dateret til førromersk og ældre romersk jernalder, og de skal ses i sammenhæng med udgravningerne i Lumby ejerlav (sb. 080805-38) – dvs. på tværs af ejerlavsskellet. Bebyggelsen ved Lumby er central og agerorienteret i ejerlavet, hvad enten dette opfattes udelukkende med udgangspunkt i Lumby ejerlav eller tillige i form af Nr. Lyndelse og Freltofte, der begge må have været del af det oprindelige storejervalv.

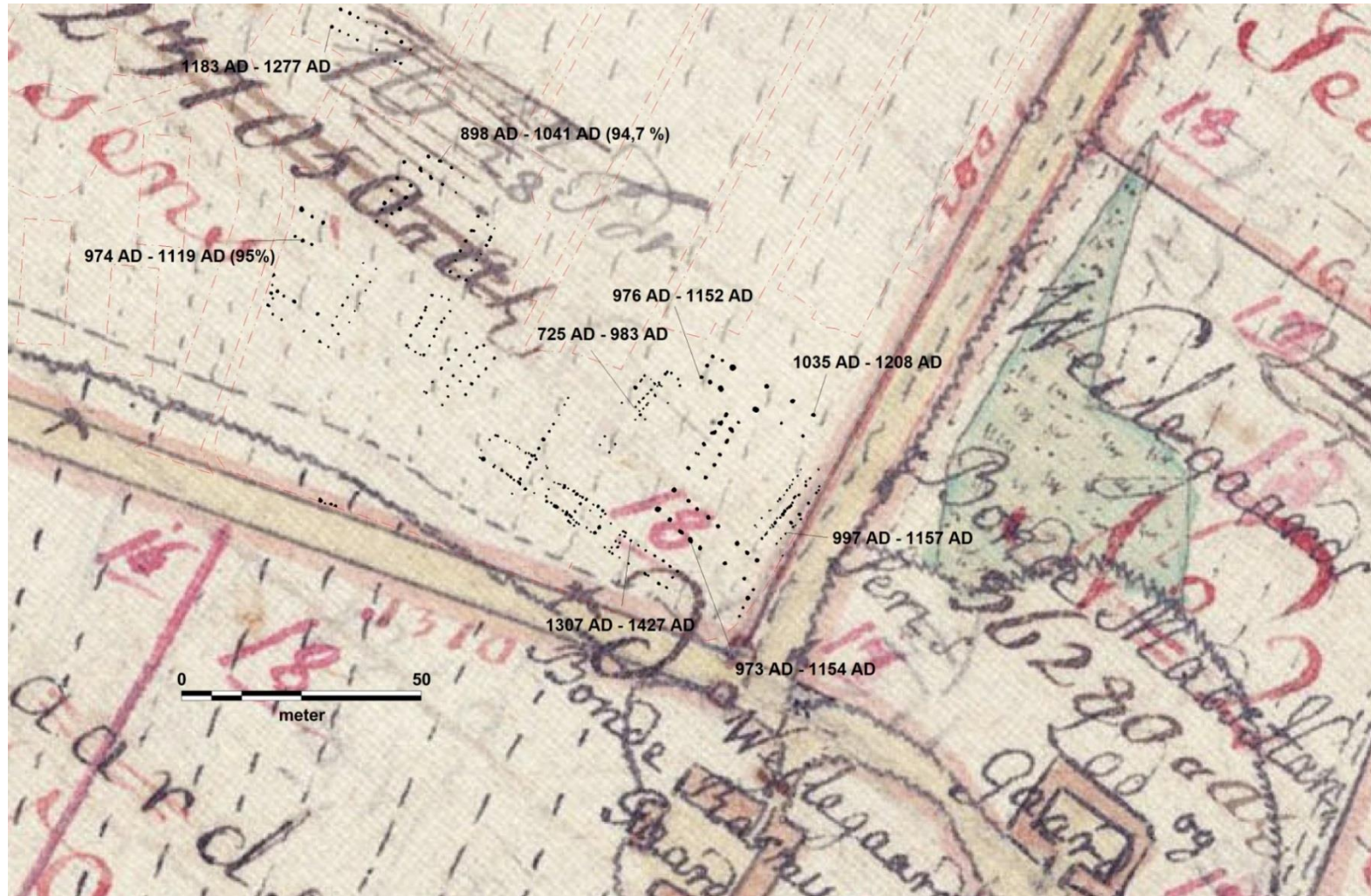
2. Øverst jernalderbebyggelsen OBM 7982 (YR-ÆG) og nederst gårdene fra udkanten af den historiske landsbytomt OBM 4401.

3. Udsnit fra udgravningen af OBM 4401 inklusiv udskilte konstruktioner. Det fremgår tydeligt, at kun en del af de mange konstruktioner har kunnet udredes arkæologisk.

4. På dette udsnit af matrikelkortet er det tydeligt, hvorledes Lumby tidligere har strakt sig længere mod vest. Landsbytomten har således været større i vestlig retning. Ved udskiftningen er det tidligere bugtede vejforløb ved OBM 4401 udrettet – på dette tidspunkt var gården da også enten nedlagt eller udflyttet til en af de nærliggende torper.

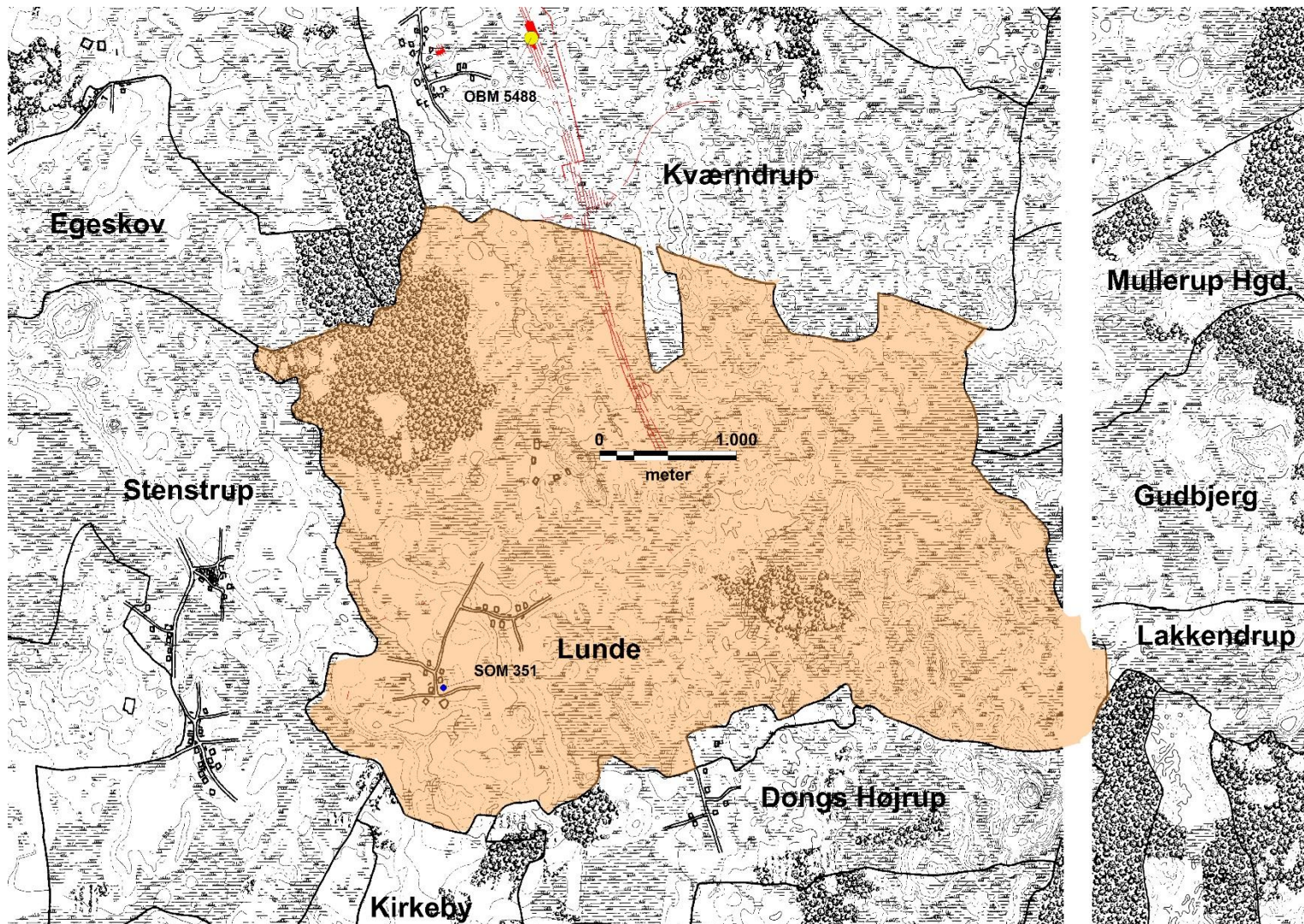
5. ¹⁴C-dateringerne ved Lumby antyder en etablering på denne ydre tofte senest i vikingetid og evt. allerede i dennes tidlige del. Bygningen med materiale, der dateres til ældre vikingetid, fremstår irregulær, hvilket forekommer at være et fremtrædende mønster. Heri ligger formentlig en del af forklaringen på at denne periodes huse er sværere at udskille/finde end husene fra sen vikingetid og middelalder. De enkelte gårde og huse er tyndt belagt med ¹⁴C-dateringer, men som samlet bebyggelse fremstår materialet homogent og veldateret (jf. metode afsnit 2.3.3.1.2.).

6. Jernaldergårdene fra Lumby (OBM 7982) bar mange af de karakteristiske træk for de fynske typegårde i yngre romertid og ældste germanertid. Hovedhuset var af den dominerende dobbeltstolpetype (6,2x28 m., ydre mål). Hovedhuset var indbygget i det fuldt omkransende og rektangulære sadeltagshegn, mens økonomibygningen var anlagt frit på selve gårdspladsen. Den 970 m² store gårdtofte var omgivet af et kraftigt sadeltagshegn, der sammen med hovedbygningen og økonomibygningen har holdt 480 m² under tag.

Lunde

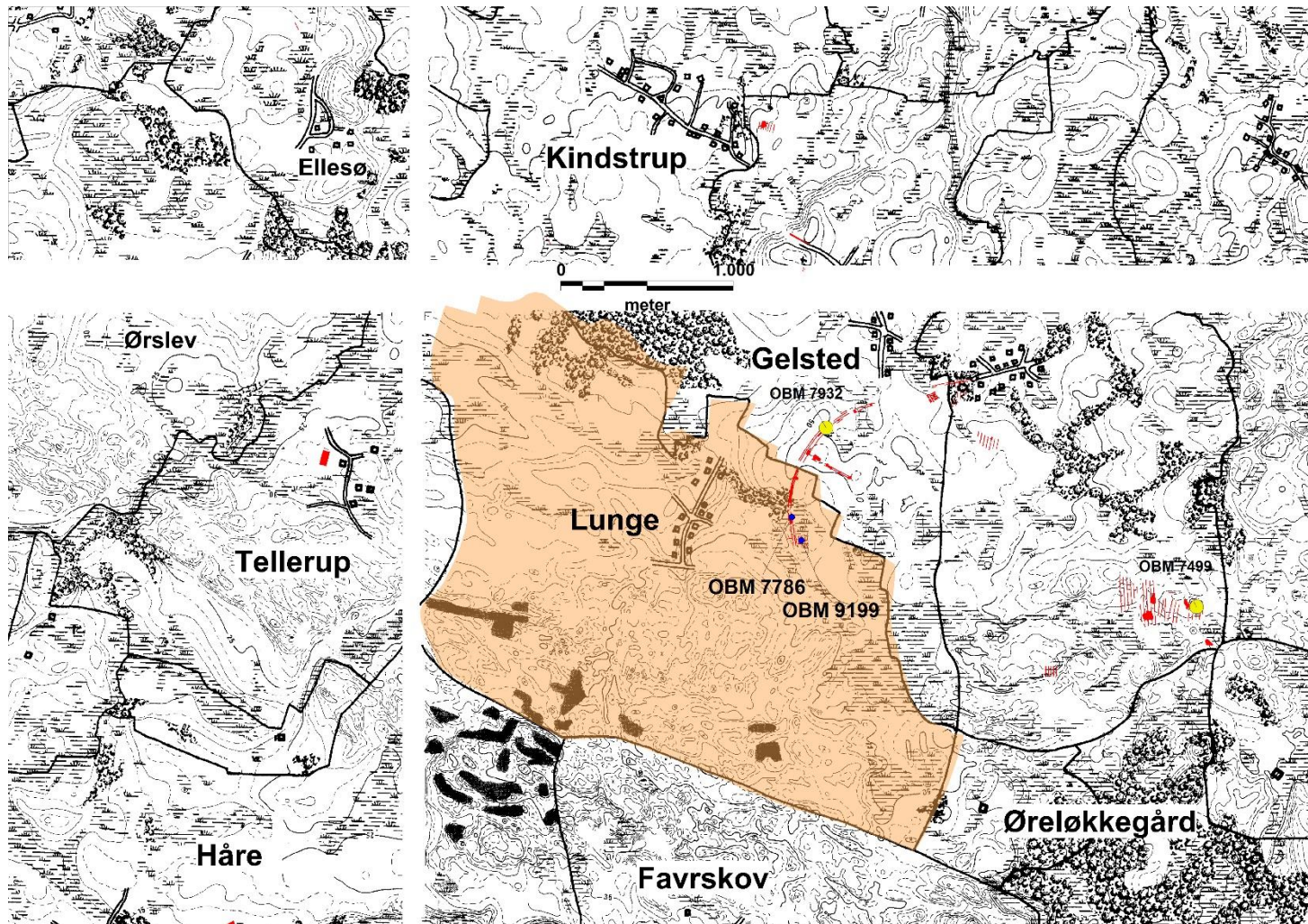
Journal nr. SOM 351.

1. Kulturtypekort over Lunde ejerlav med markering af lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Lunge

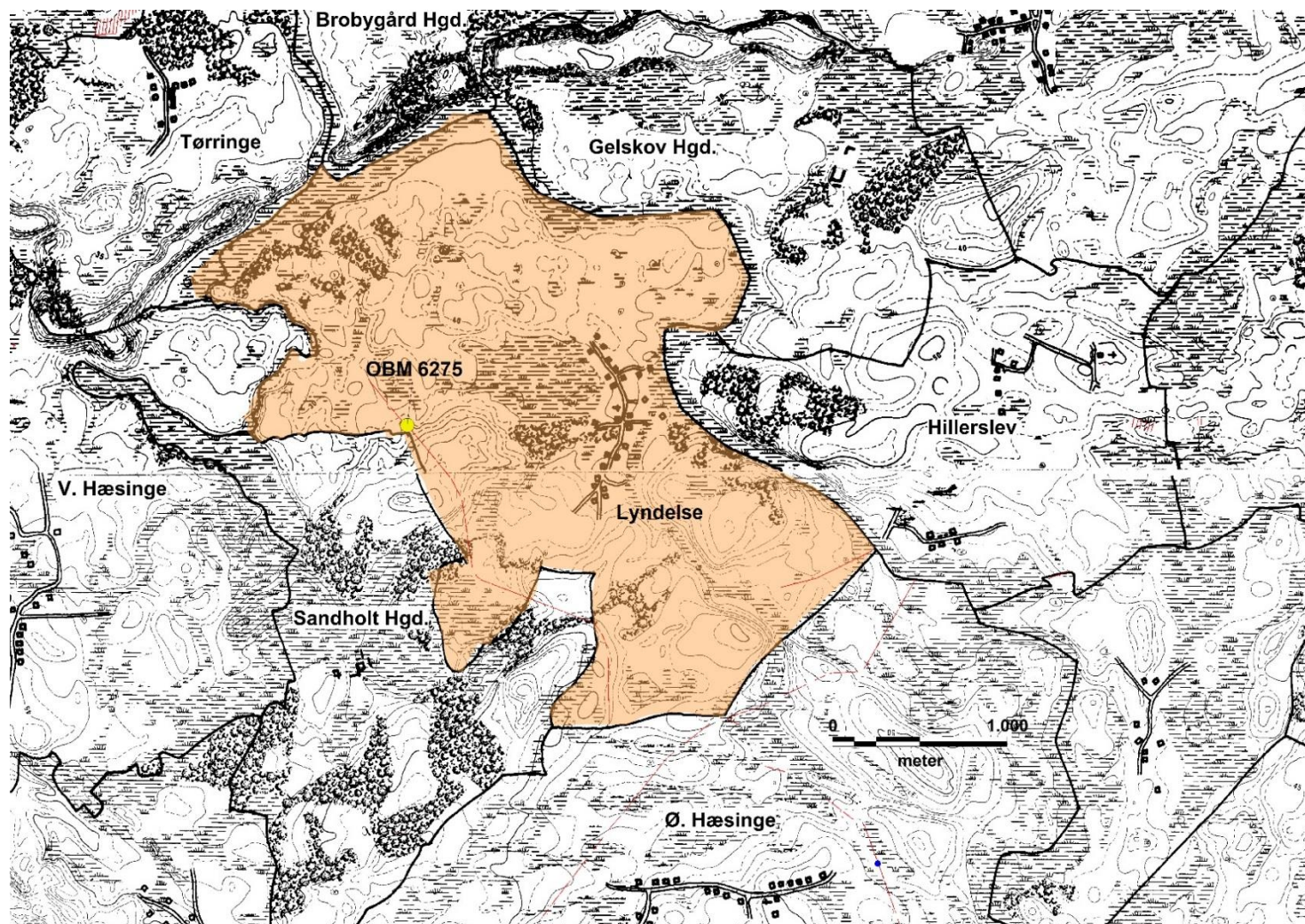
Journal nr. OBM 7786, OBM 9199.

1. Kulturtypekort over Lunge ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Lyndelse

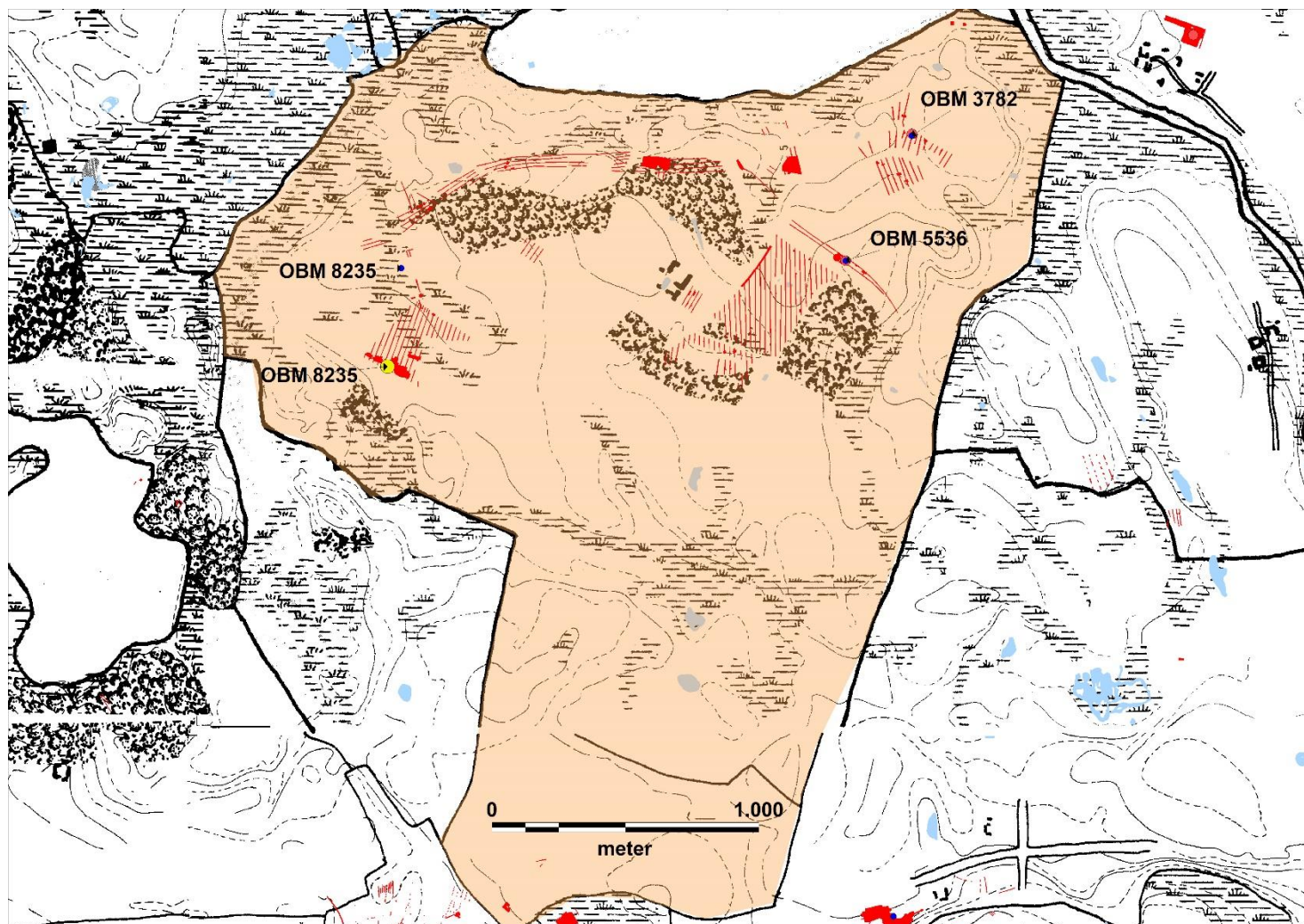
Journal nr. OBM 6275.

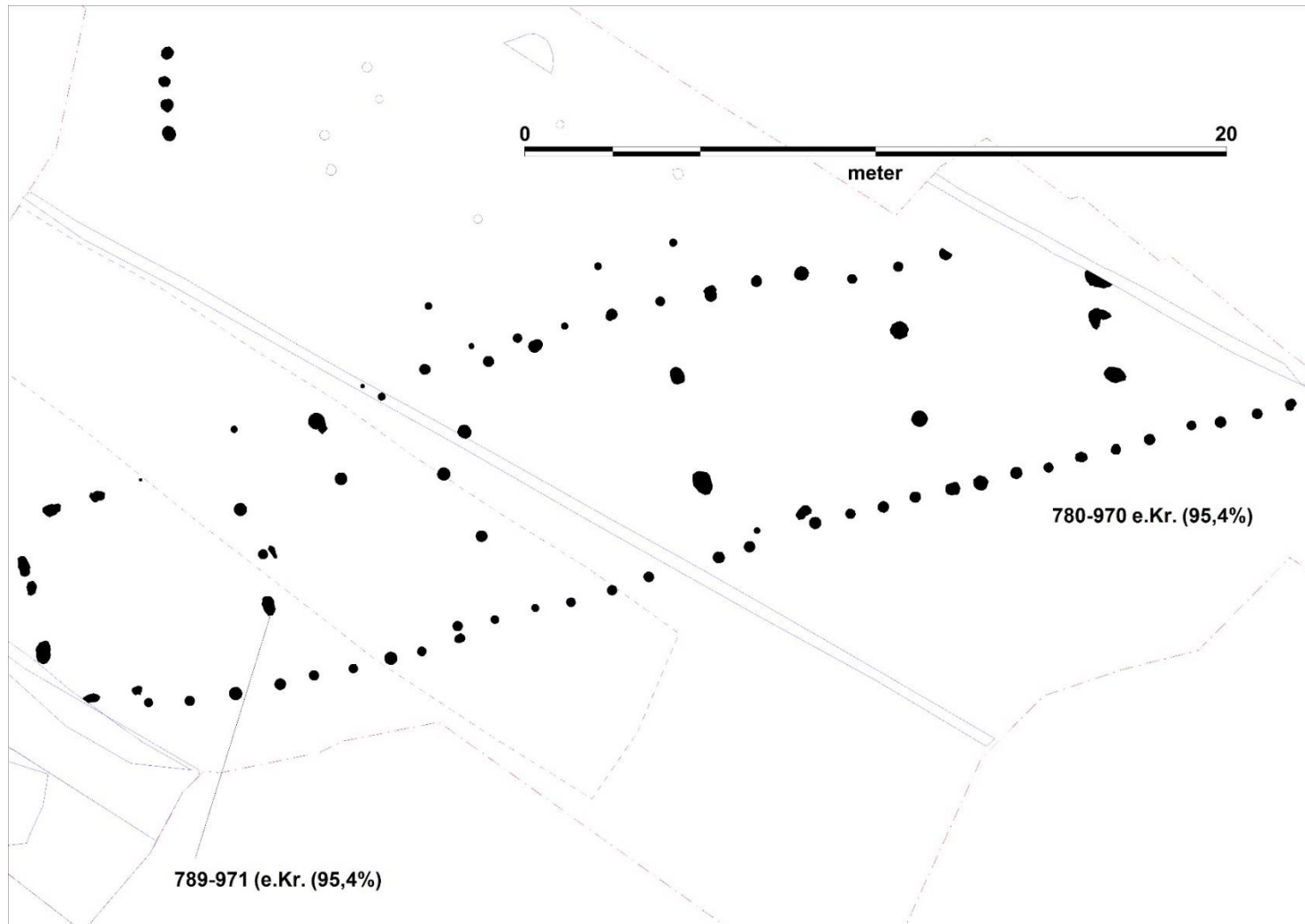
1. Kulturtypekort over Lyndelse ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Marienlund Hgd. og Sømosegård

Journal nr. OBM 3782, OBM 5536 og OBM 8235.

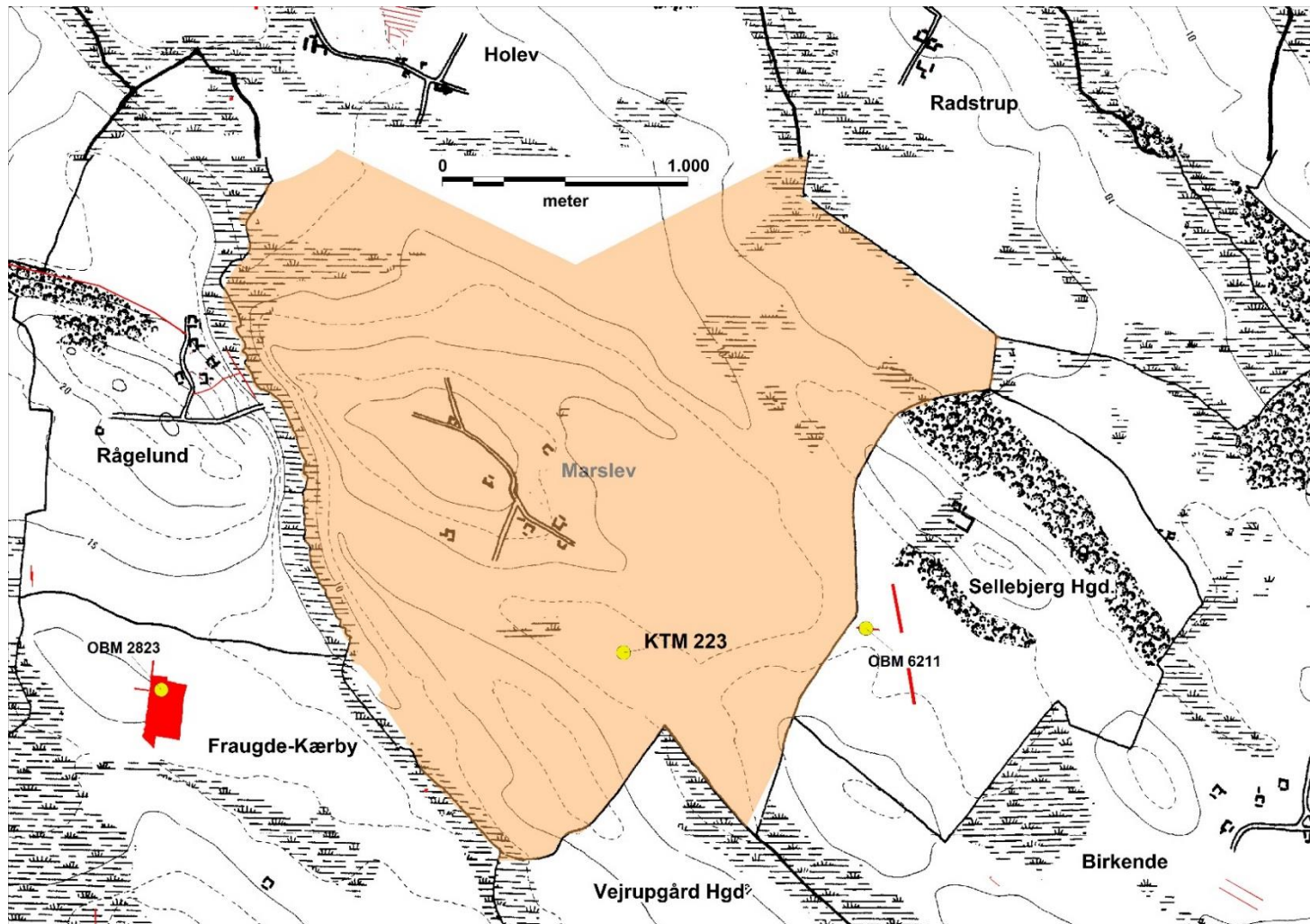
1. Kulturtypekort over Marienlund Hgd. (inkl. Sømosegård) ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

2. Hovedhuset ved OBM 5536 er mindst 37 meter langt. De to samstemmende ^{14}C -dateringer viser, at huset er opført i 800/900-tallet (AAR 15213-15214). Udgraveren tolkede på baggrund af traditionel hustypologi huset som et bronzealderhus – indtil ^{14}C -dateringerne forelå. Se bl.a. parallel til huse fra Allerup (kort 3 nordligst og Nielsen, Lone Bach 2005), der ligeledes er dateret typologisk til bronzealder, men som ligger blandt en samling huse fra yngre germansk jernalder og vikingetid.

Marslev

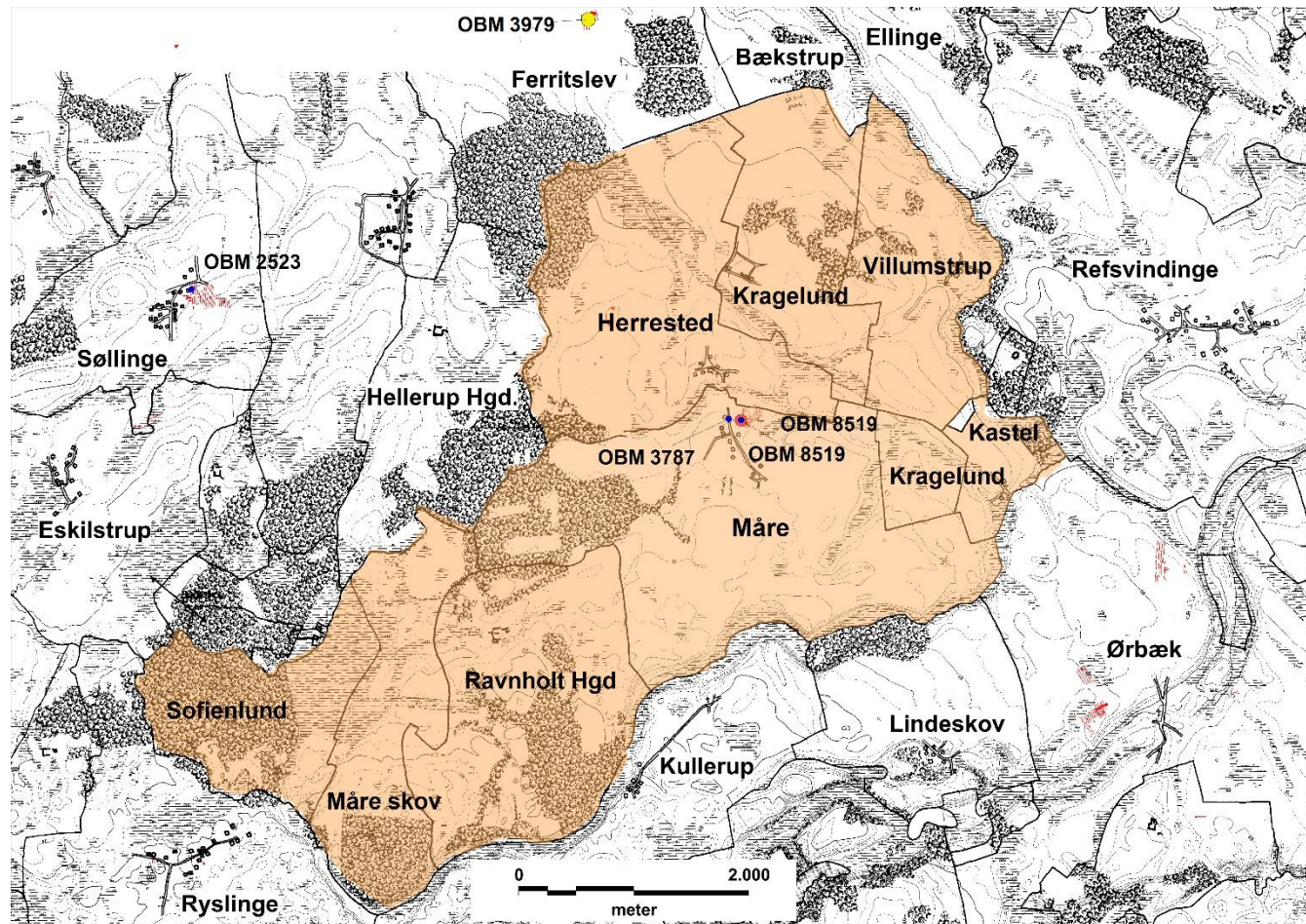
Journal nr. KTM 223.

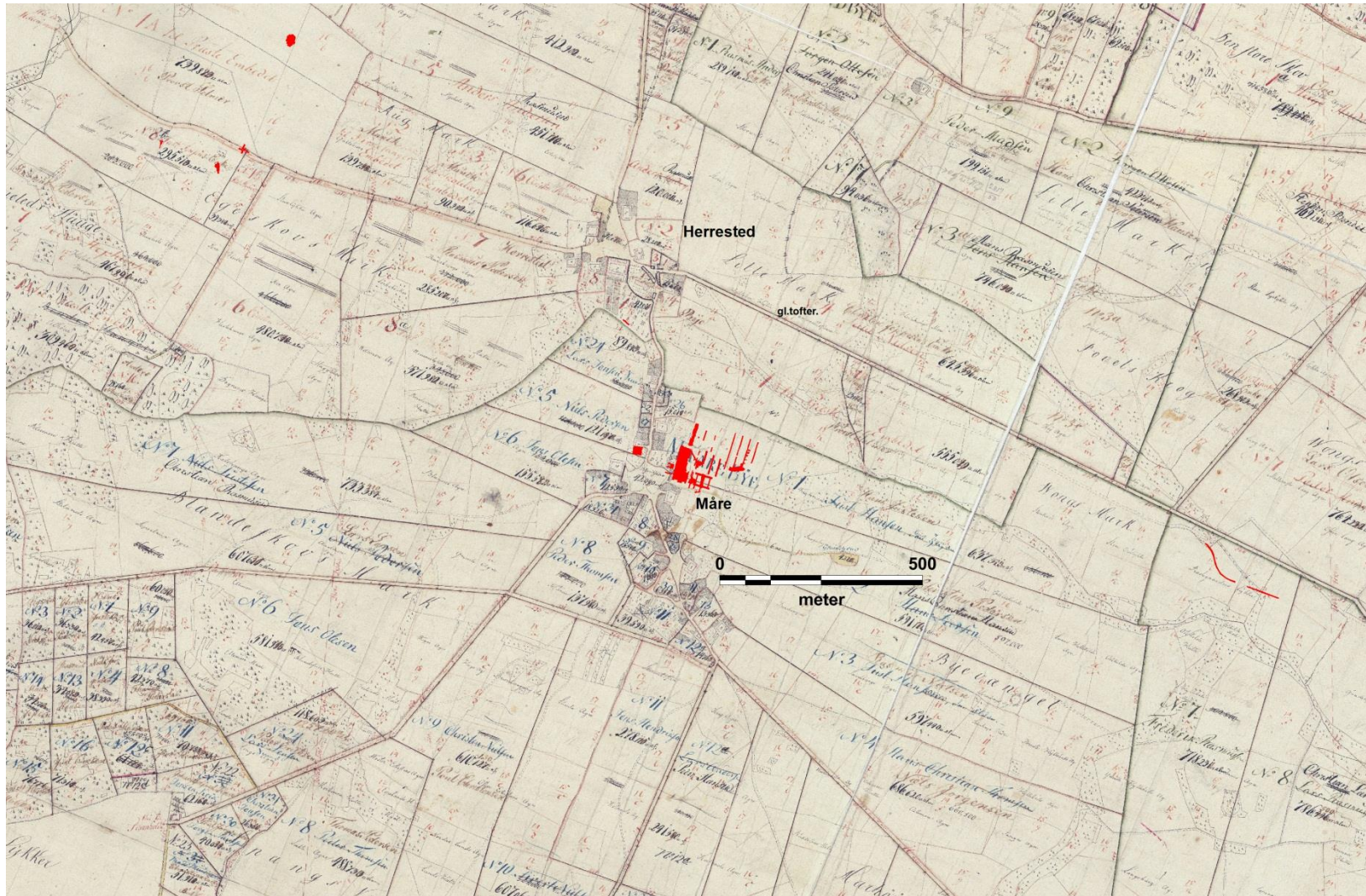
1. Kulturtypekort over Marslev ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Måre

Journal nr. OBM 3787, OBM 8519.

1. Kulturtypekort over storejerlavet Måre/Herrested (inkl. senere udparcellerede bebyggelser Kragelund, Villumstrup, Kastel, Ravnholt og Sofienlund) samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området og fund af hustomter fra perioden ca. 200-1200 e.Kr. Samhørigheden af Måre og Herrested i et oprindeligt storejerlav bestyrkes af de tværgående geografiske matrikulære forhold for især Kragelund og Måre By (jf. de grå pile på kortet).

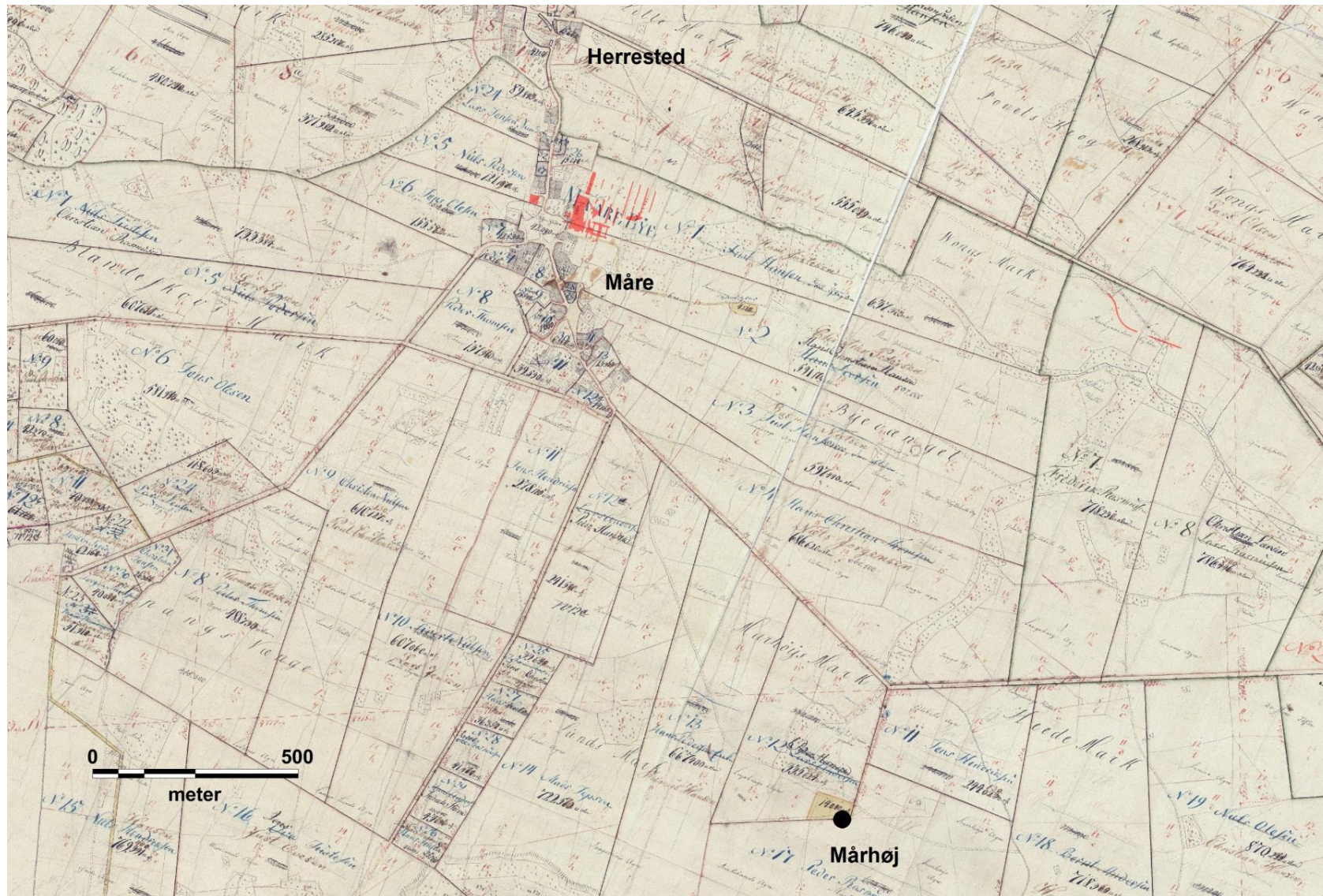
2. De to landsbyer – Måre og Herrested – er på matrikelkortet stort set sammenhængende. Udgravningsfelterne er angivet med rødt. Bemærk marknavnet *gl. tofter* øst for Herrested. *Gl. tofter* er tidligere tolket som en forgænger til landsbyen Herrested (Hornbech og Porsmose 1984), men kan efter min opfattelse lige så vel betragtes som eksempler på gårde i den oprindelige landsbys udkant, der senere er udflyttet i de mange udparcellerede bebyggelser, Kragelund, Villumstrup osv.

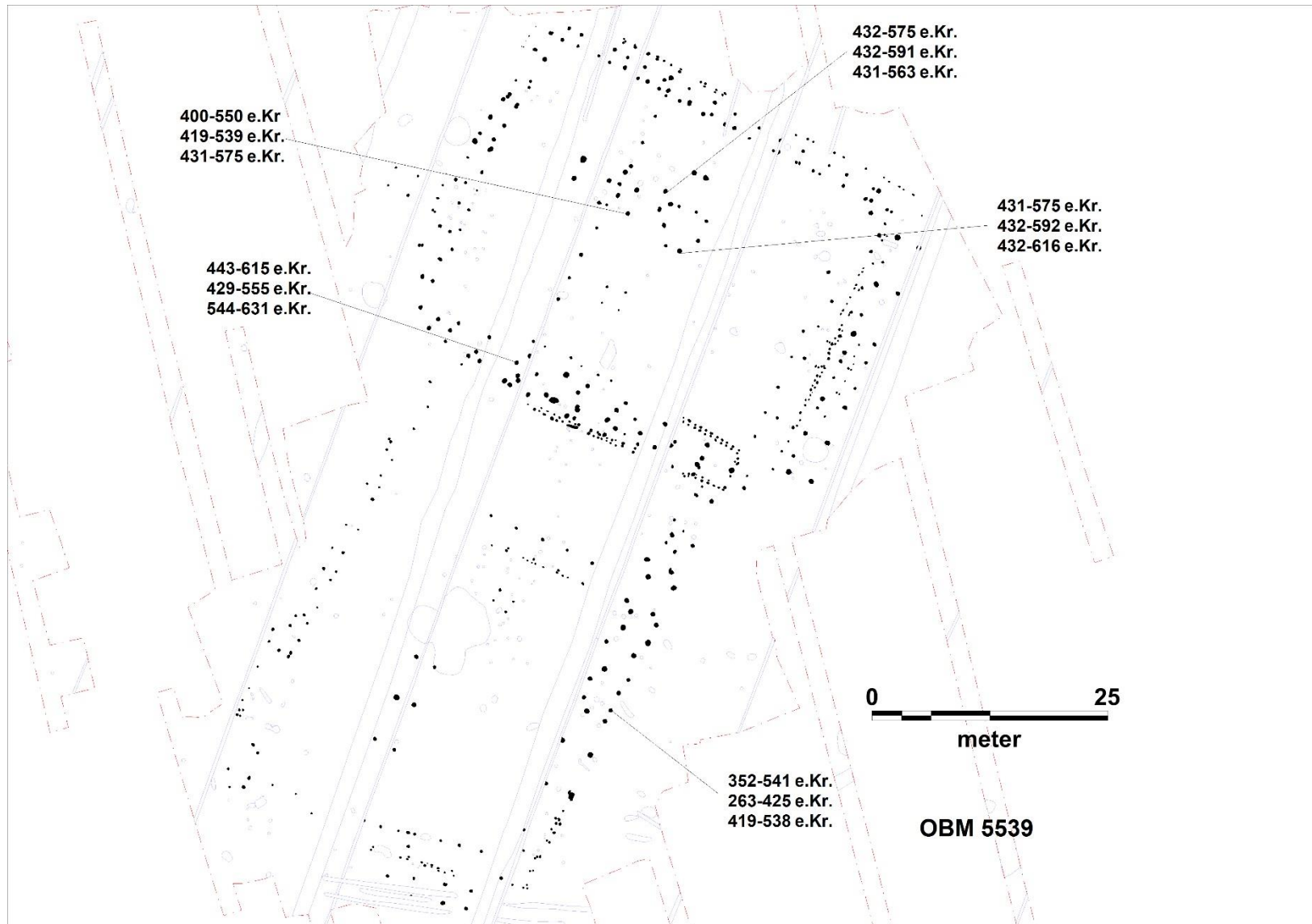
3. Anlægsintensiteten var som ofte set voldsom høj i de udgravede felter i landsbytomten. Som det tydeligt ses, har de ældre tofter været dybere (regnet fra bygaden) end tofterne angivet på matrikelkortet omkring år 1800.

4. Konstruktionerne fra perioden yngre germansk jernalder – ældste middelalder respekterer nøje de matrikelskel, der på matrikelkortet adskiller gård 1 og gård 2. Arealet må formodes at rumme bebyggelsesspor efter betydeligt flere bygninger, om end disse ikke med sikkerhed har kunnet udskilles.

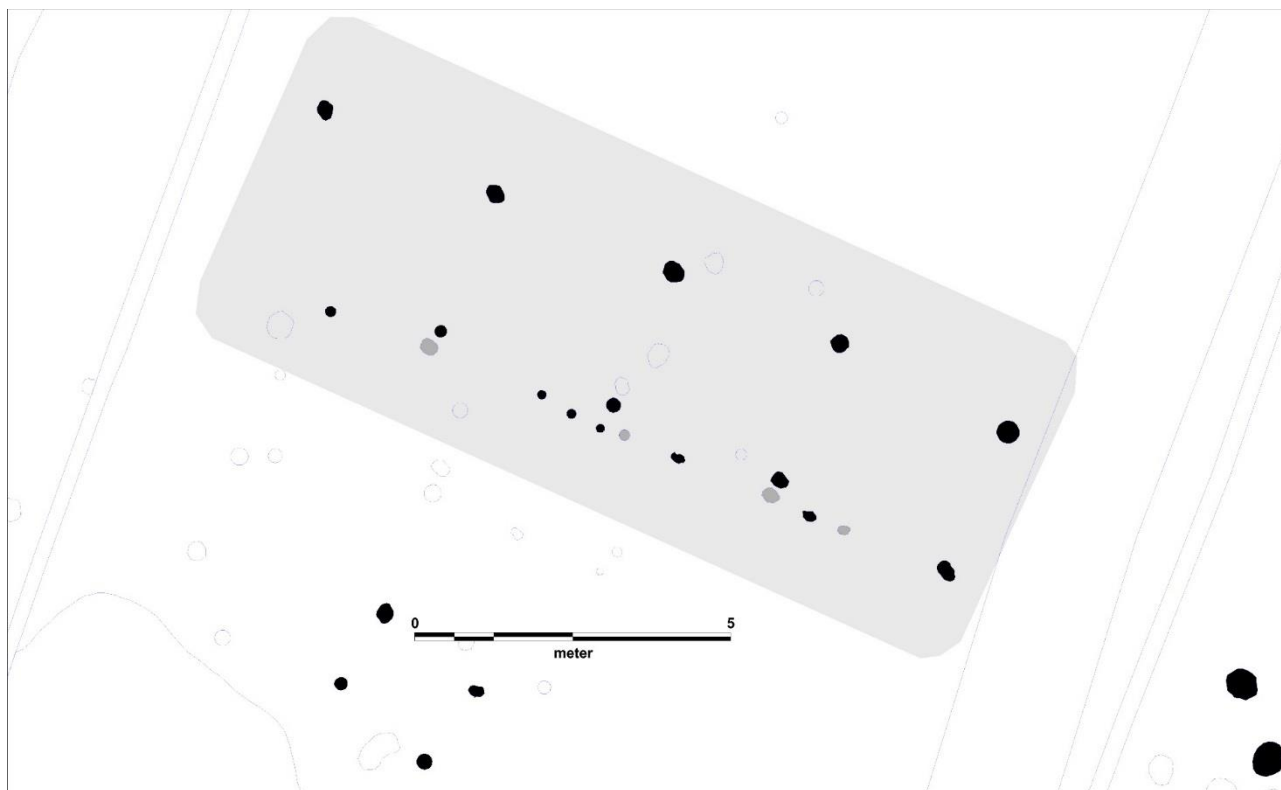
5. Situationen omkring navngivningen af Herrested og Måre er kompleks. Bemærk, hvordan den navngivende gravhøj (Mårhøj, sb 090608-7), i tiden forud for udskifningstidens omlægning af vejnettet, er beliggende direkte op til den sydlige vej ud af landsbyen.

2. Enkeltgården ved OBM 5539 er opført i fire successive faser i perioden ca. 400-500-tallet. Hegnene er usædvanligt velbevarede set i forhold til den forholdsvis sene datering i ældre germanertid.

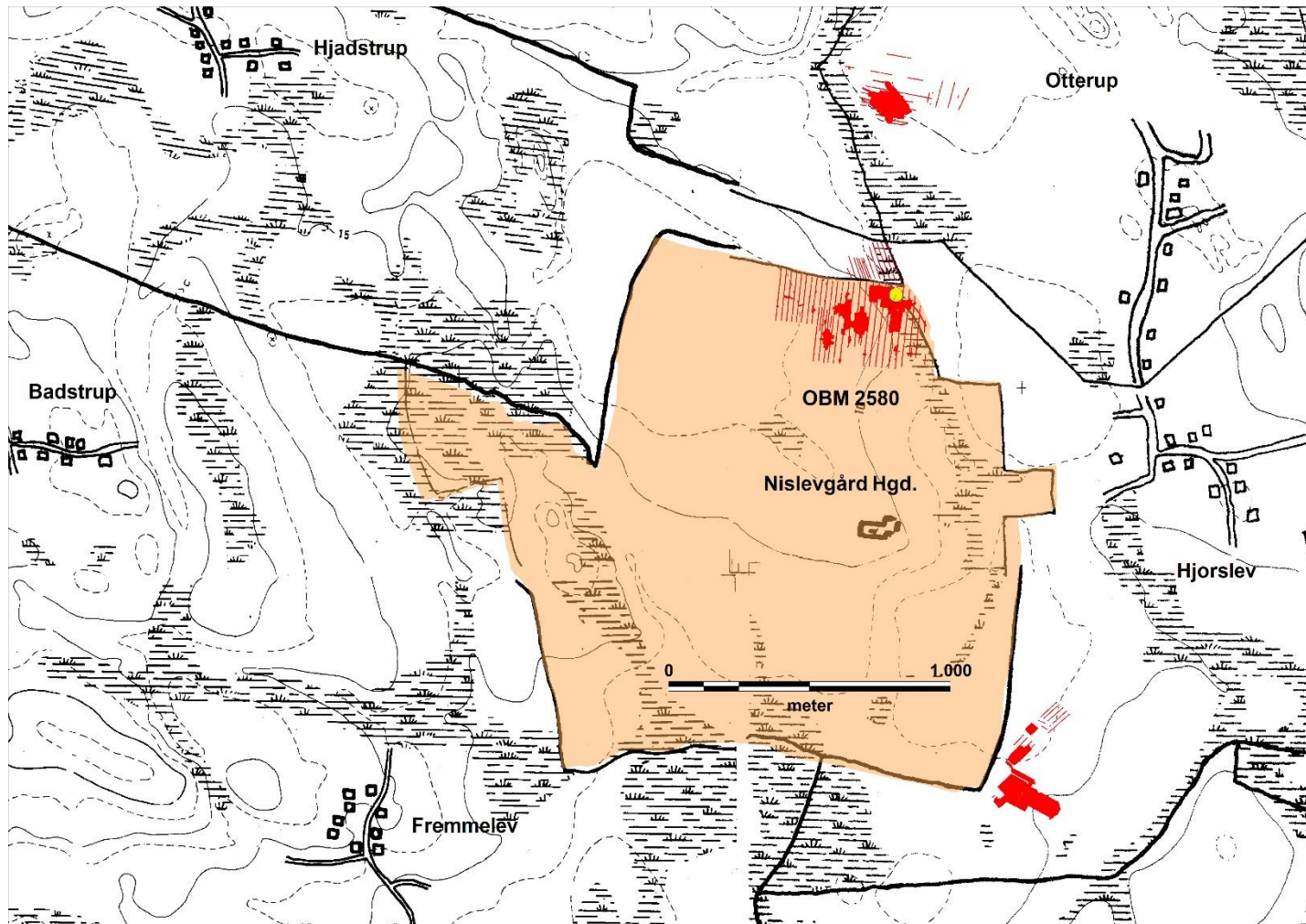
3. De fire faser af enkeltgården OBM 5539 (ca. 400-600 e.Kr.) illustrerer tydeligt overgangen fra en gårdstruktur præget af øst/vest-orienterede hovedhuse i yngre romertid og ældste germanertid til en tradition, der i lige så høj grad baseredes på nord/syd-orienterede bygninger sammenbygget med gårdtoftens langsider i sen ældre germanertid på overgangen til yngre germanertid. Toftens areal udvikler sig i dette tilfælde fra ca. 1650 til 1900 m² i løbet af de knap 200 år. Der er således tale om relativt set store tofter. Det er uafklaret, om de nord/syd-orienterede tre-sætshuse i fase 2-4 repræsenterer gårdens beboelsesenhed, og om de dermed reelt afspejler første fase af den proces, der i løbet af yngre jernalder og vikingetid langsomt adskilte beboelsesafsnittet fra gårdens øvrige produktionsbygninger. For paralleller hertil henvises til Villestofte og Fraugde-Kærby. Tolkningen af en deling af stald og beboelse i selvstændige bygninger støttes af det øst/vest-orienterede hus på fase 3-toften; denne bygning omfattede således mulige spor af båseskallerum (jf. næste bilag).

4. Tilknyttet gårdfase 3 og/eller 4 var et mindre øst/vest-orienteret treskibet hus. Huset defineres af fire sikre sæt tagstolper (det vestligste sæt på tegningen, der kun var repræsenteret ved en nordstolpe, må anses som usikkert). Ved de sydlige tagbærende stolper ses en række mindre stolper, der bedst kan forklares som spor efter egentlige båseskillerum (de grå stolper må tages med største forbehold, da de af udgraver i første omgang er tolket som spor efter dyreaktivitet). Tolkningen som båseskillerum støttes dog af de mange staldafsnit med båseskillerum, der er udgravet ved bl.a. Sdr. Nærå, som del af almindelige hovedhuse med såvel stald som beboelse. Disse båseskillerum havde tilsvarende dimensioner (bredde på min. 50 cm). De mulige båseskillerum var fordelt gennem hovedparten af huset, og hvis denne tolkning er rigtig, så udgør dette hus det ældste fynske eksempel på en regulær stald løsrevet fra beboelseshuset. Der er desværre ikke foretaget en fosfatkartering af området, der kan støtte tolkningsforslaget. At huset ligger på en tofte uden et traditionelt hovedhus, men i stedet sammen med et nord/syd-orienteret tre-sætshus, kan ses som støtte for tolkningen. Huset er i så fad en forløber for de gårdtyper, vi bl.a. kender fra 700-tallets Vorbasse.

Nislevgård Hgd.

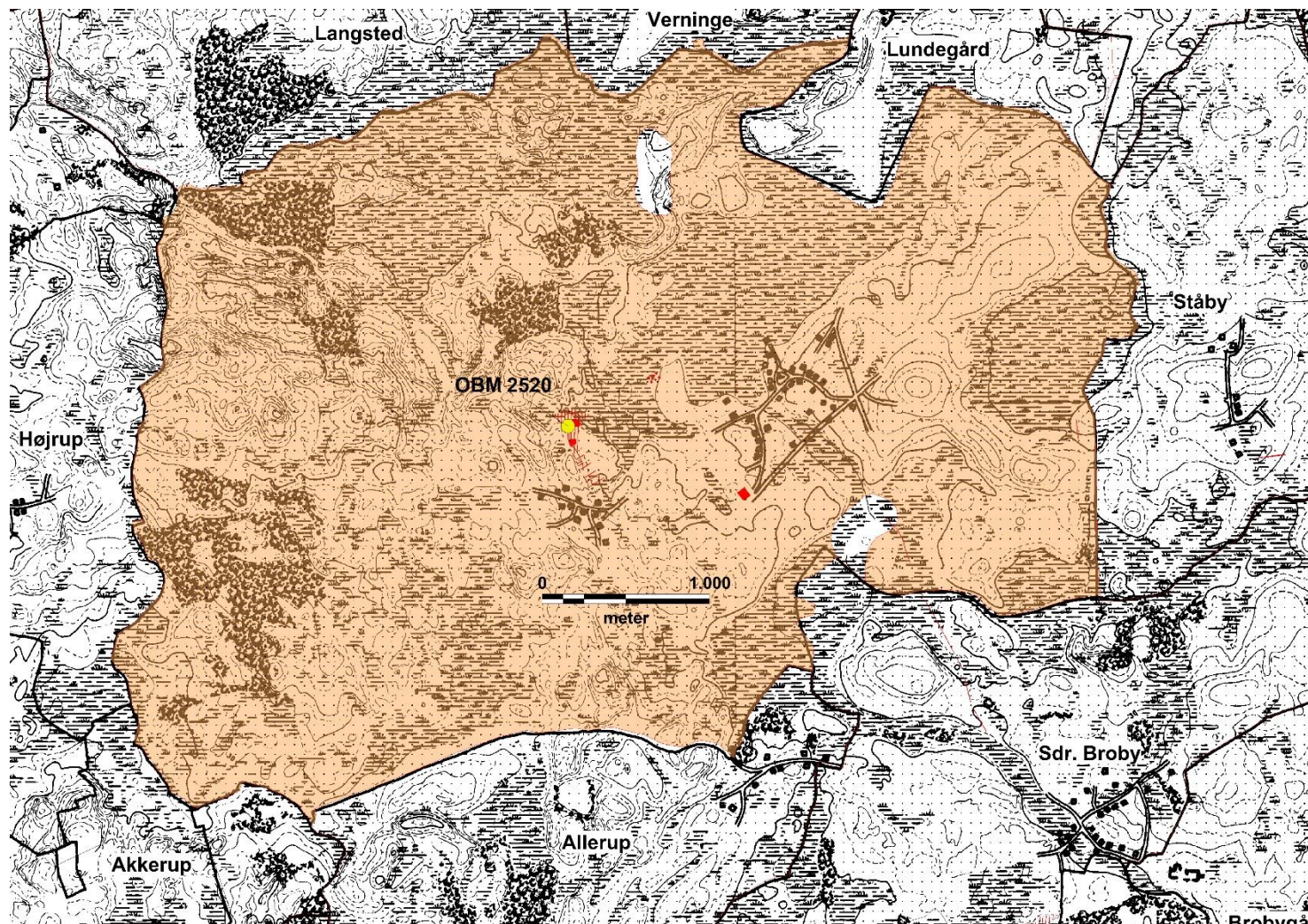
Journal nr. OBM 2580.

1. Kulturtypekort over Nislevgård Hgd. ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Nr. Broby

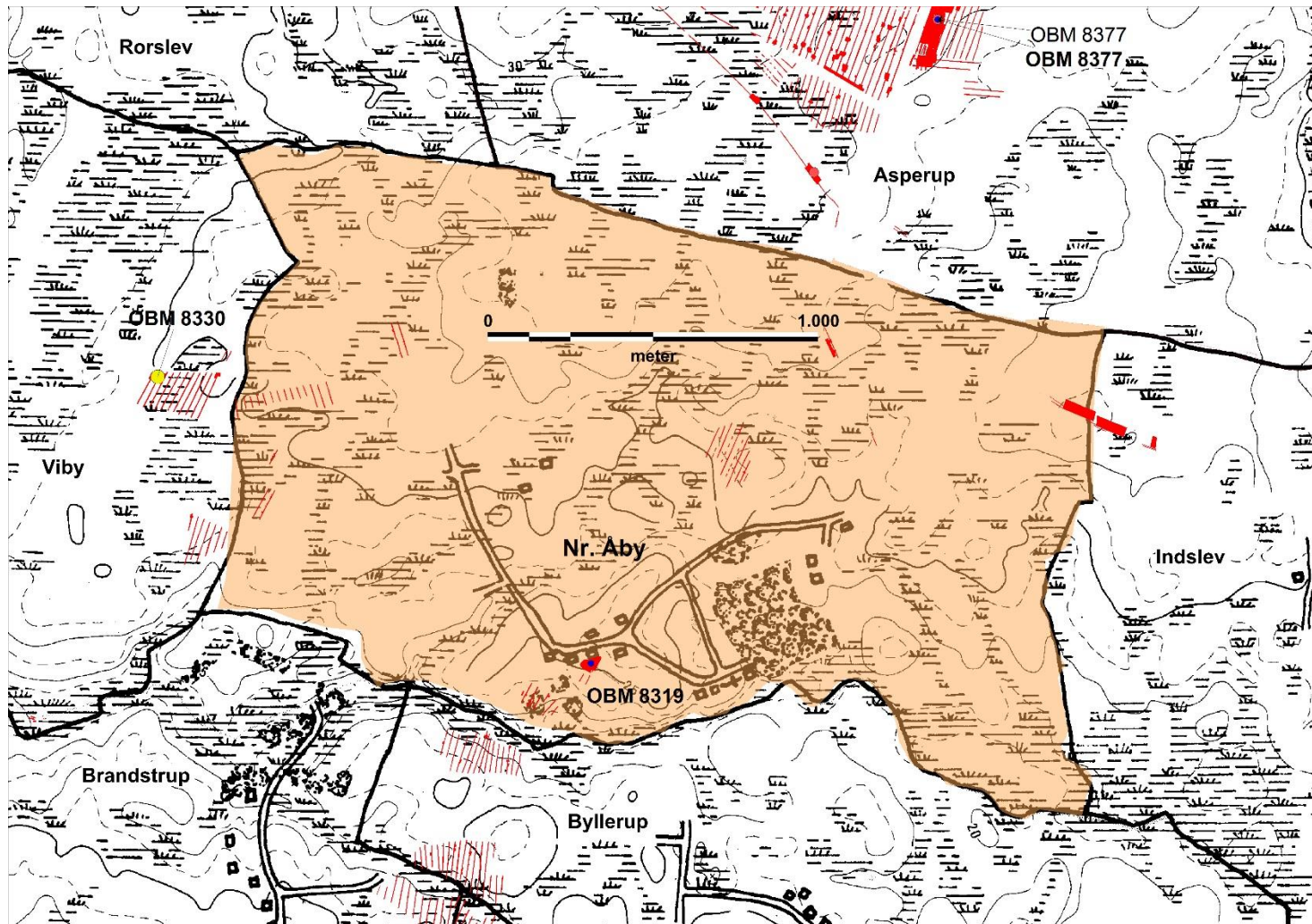
Journal nr. OBM 2520.

1. Kulturtypekort over Nr. Broby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Nr. Åby

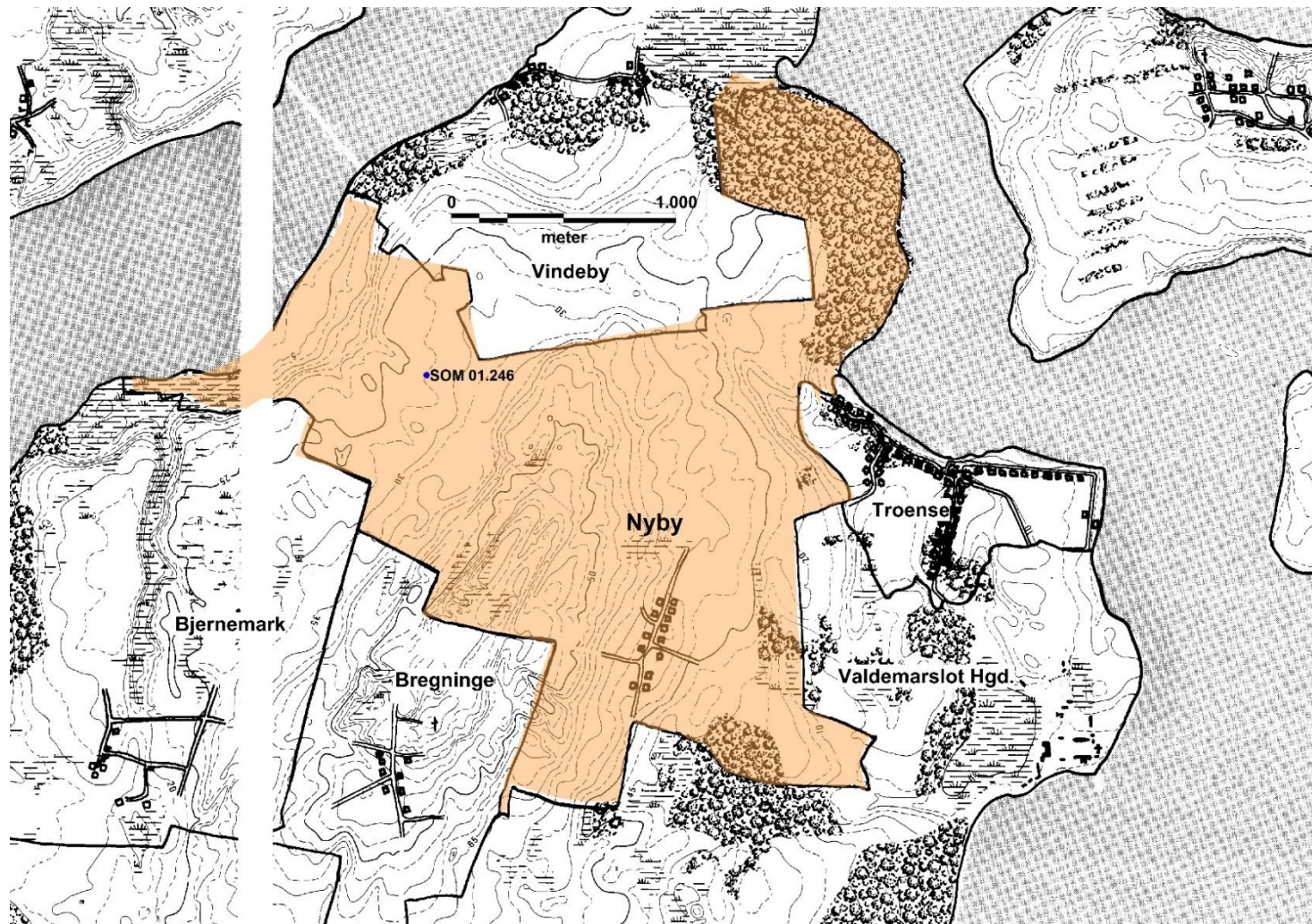
Journal nr. OBM 8319.

1. Kulturtypekort over Nr. Åby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Nyby

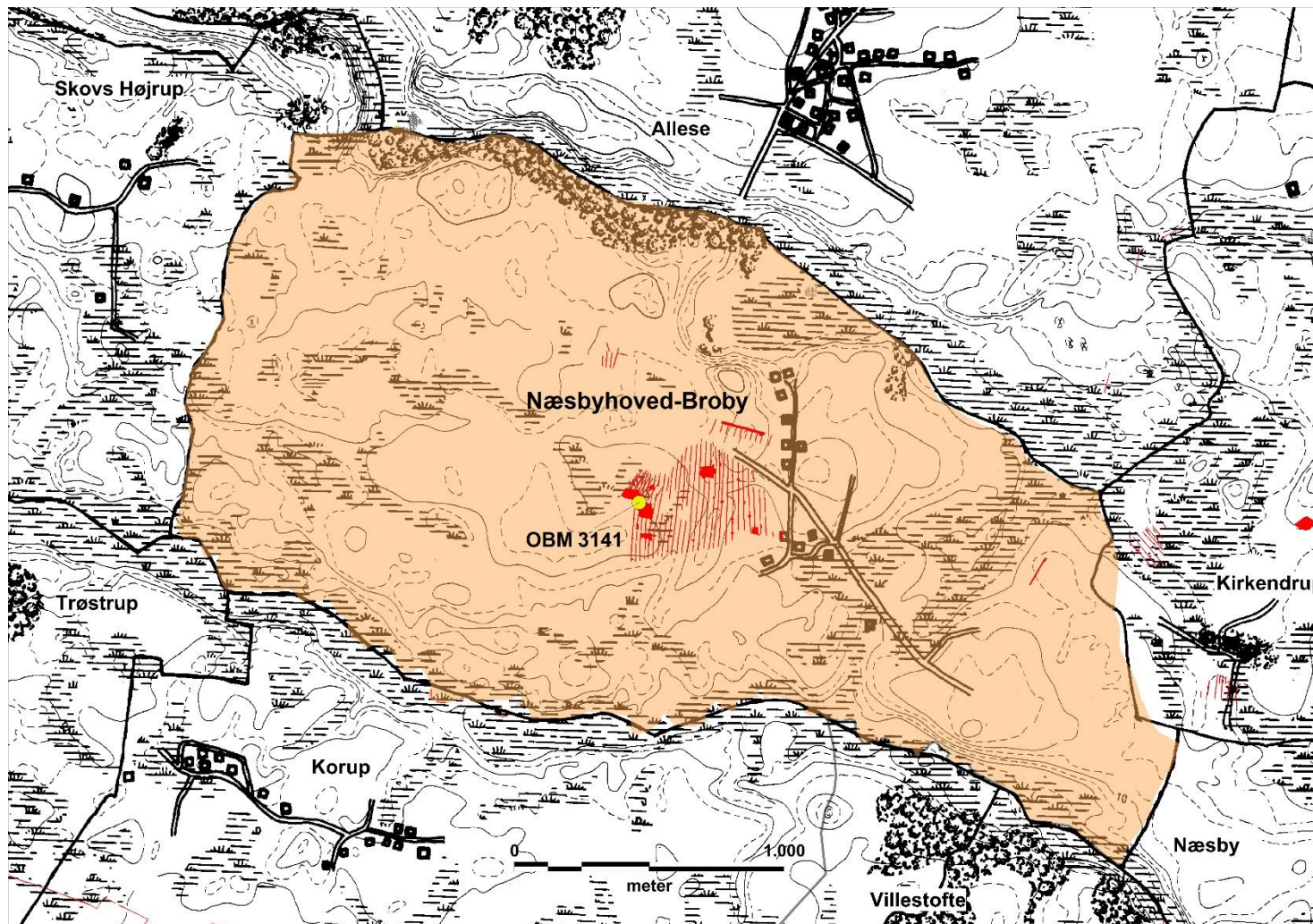
Journal nr. SOM 01.246.

1. Kulturtypekort over Nyby ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Næsbyhoved-Broby

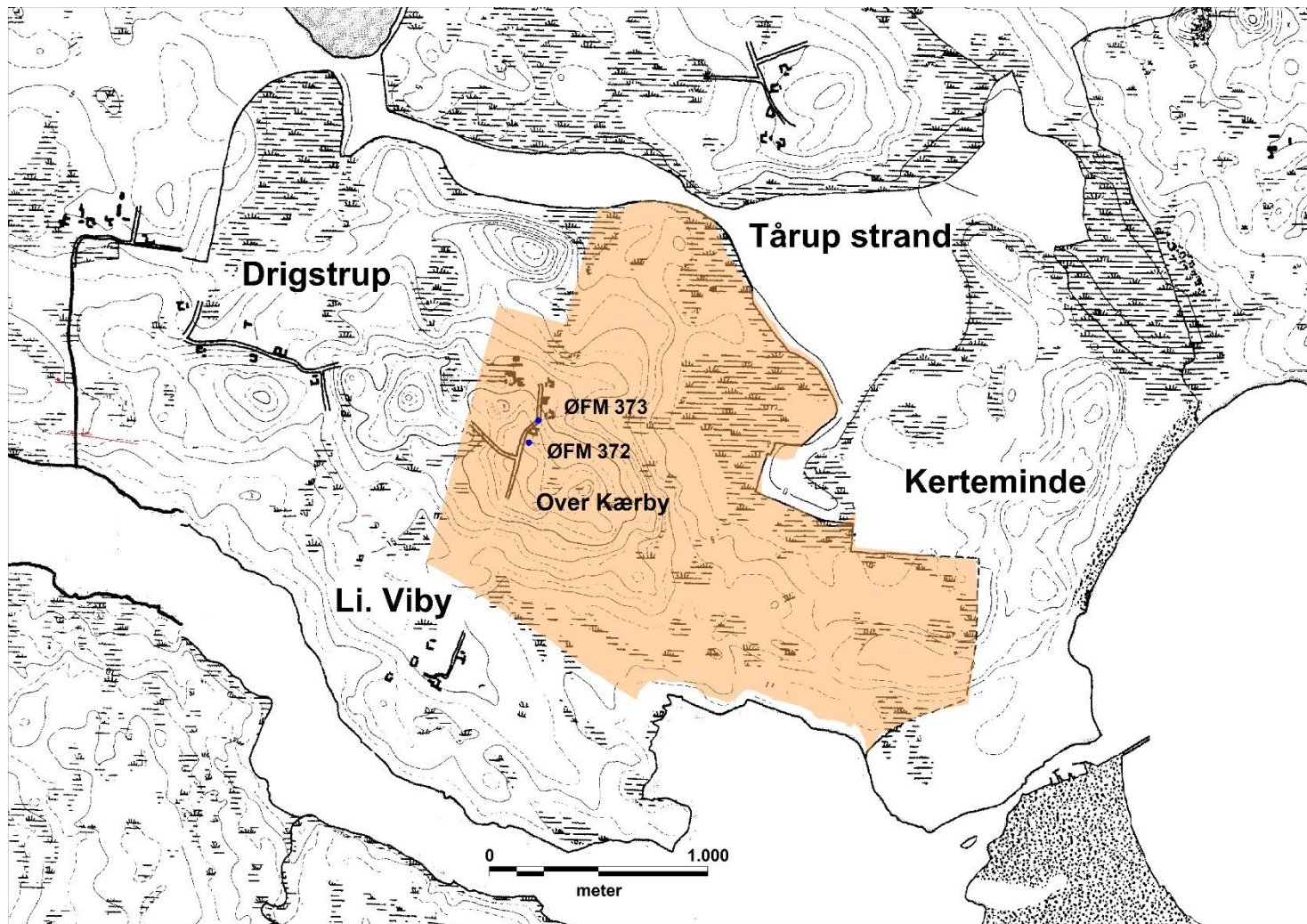
Journal nr. OBM 3141.

1. Kulturtypekort over Næsbyhoved-Broby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Over Kærby

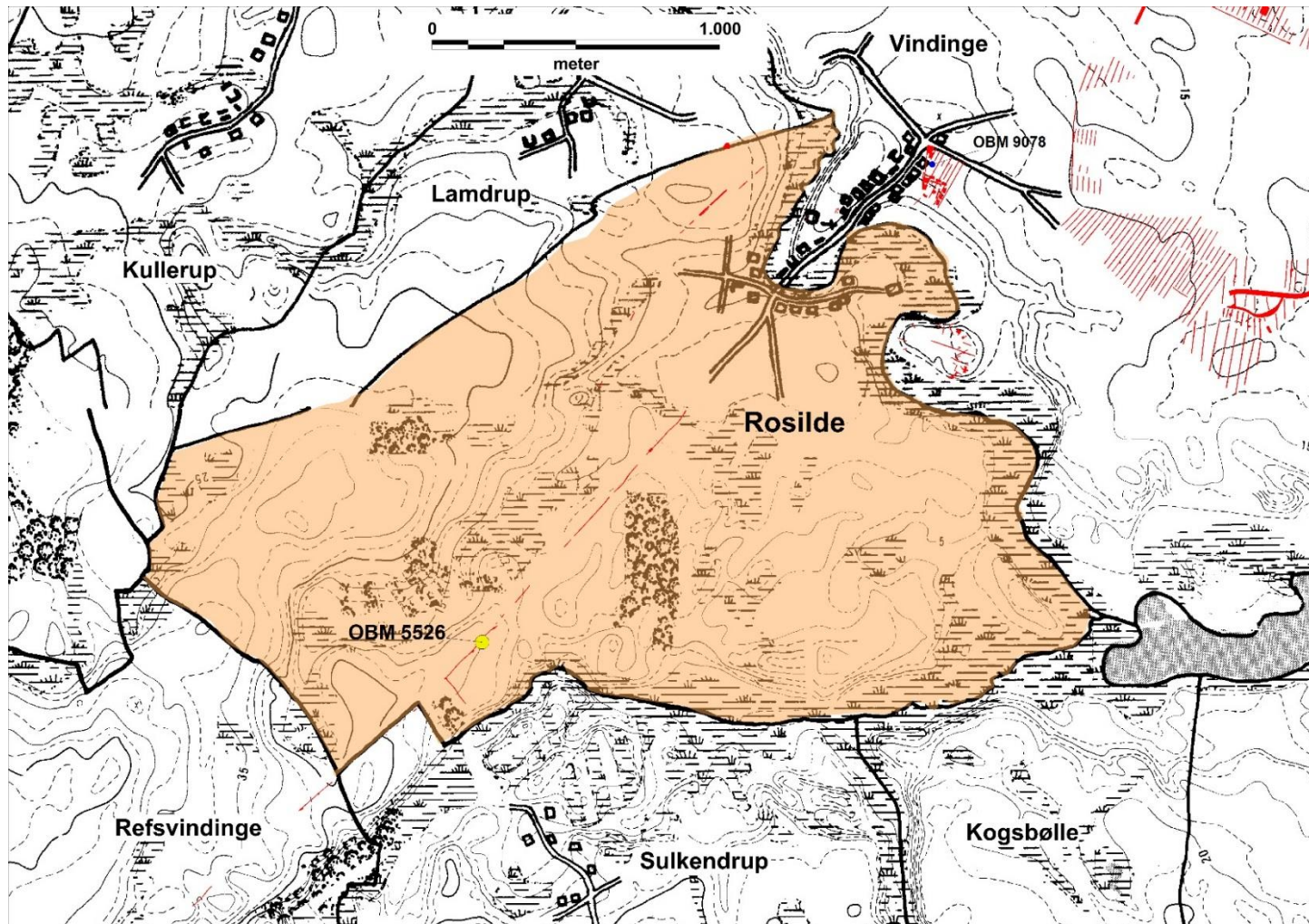
Journal nr. ØFM 372, ØFM 373.

1. Kulturtypekort over Over Kærby ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Rosilde

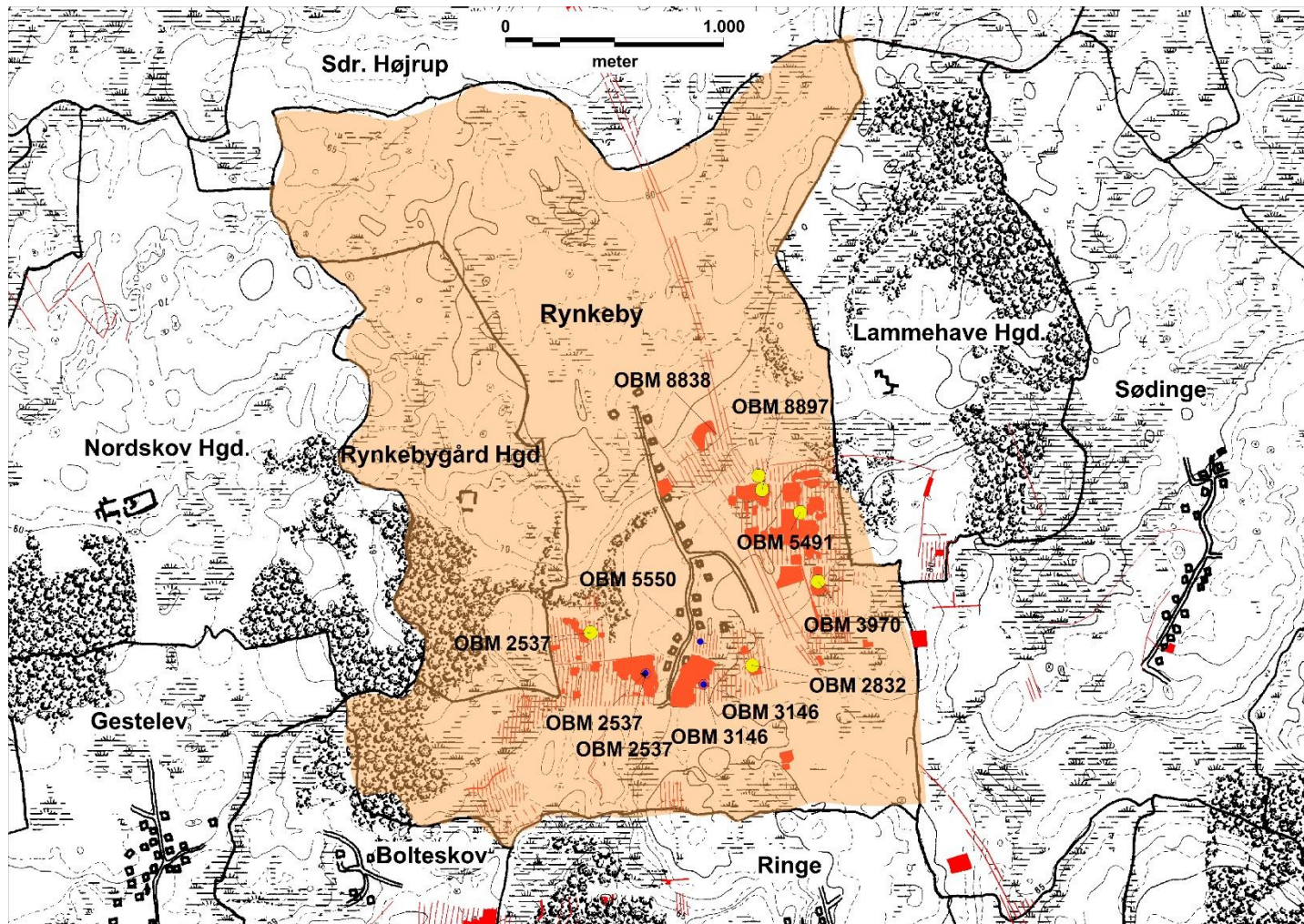
Journal nr. OBM 5526.

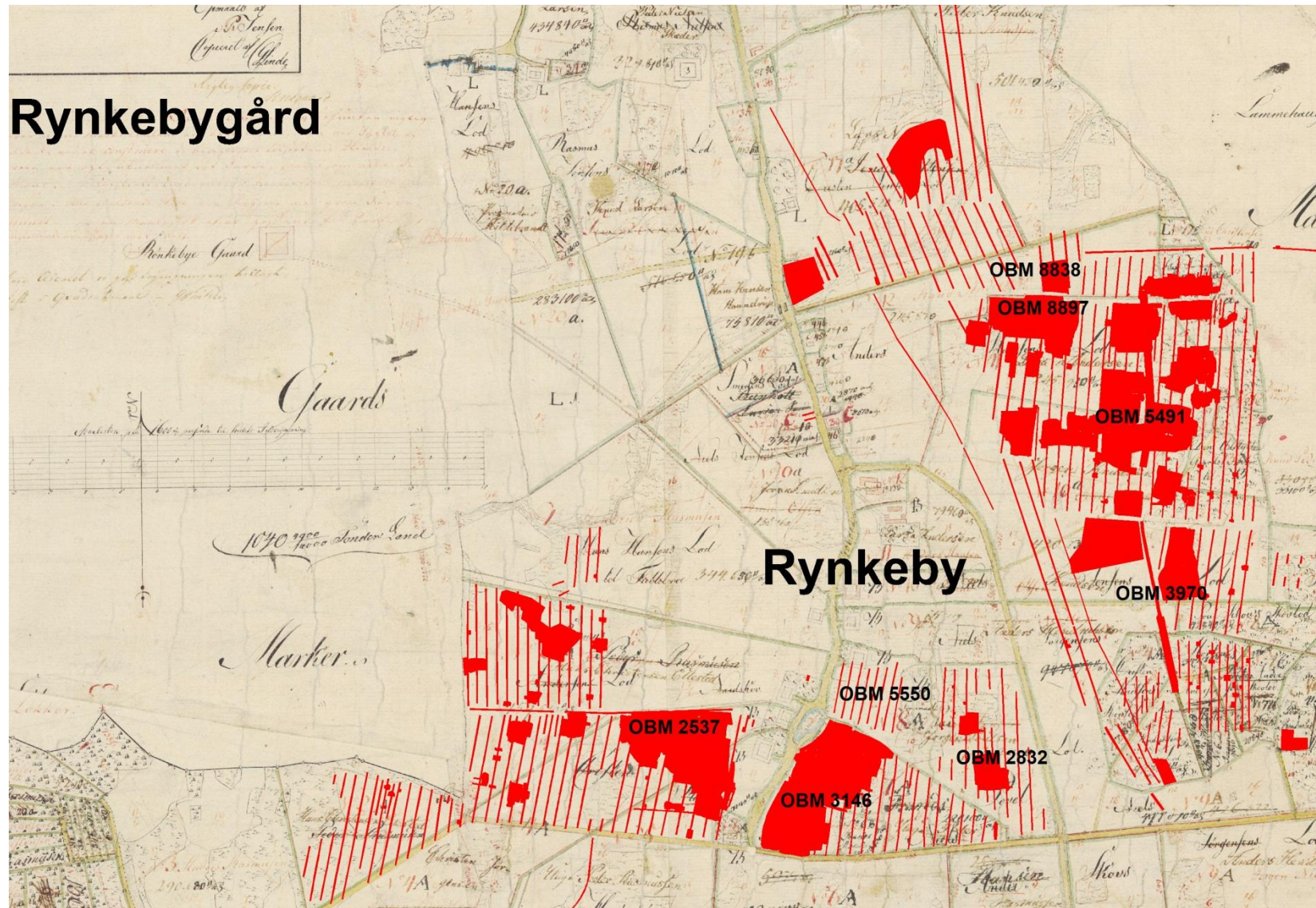
1. Kulturtypekort over Rosilde ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr. (Se også Vindinge).

Rynkeby

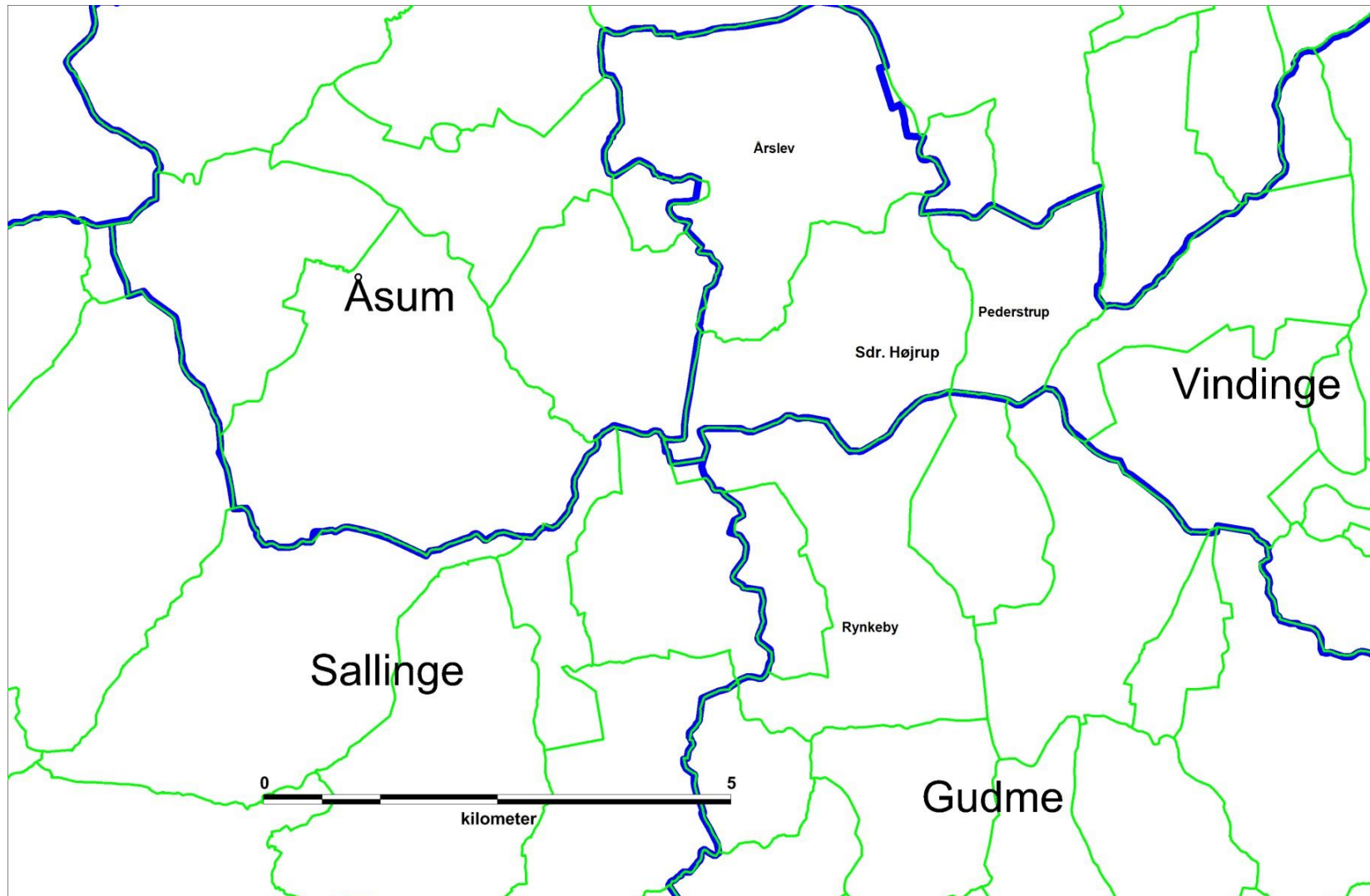
Journal nr. OBM 2537, OBM 2832, OBM 3146, OBM 3970, OBM 5491, OBM 5550, OBM 8838, OBM 8897.

1. Kulturtypekort over Rynkeby og Rynkebygård ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr. Detailoversigt med journalnumre fremgår af de følgende bilag.

2. Matrikelkort med de centrale journalnumre for udgravningerne i Rynkeby, dvs. alle udgravninger med udskilte huskonstruktioner fra perioden yngre romersk jernalder til ældre middelalder.

3. Rynkeby er beliggende ved Gudme Herreds vestligste grænse mod Sallinge, Vindinge og Åsum Herred. Rynkebys nordlige grænse formodes at være grænsen til et tidligere Årslev storejerlav bestående af Årslev og de senere udparcellerede torper Sdr. Højrup og Pederstrup.

4. Matrikelkort over Rynkeby ejerlav. De grønne områder markerer bebyggelse fra ældre jernalder, mens de blå områder angiver bebyggelse fra yngre romersk jernalder og ældre germanertid. Med orange er angivet centralbebyggelsen, der blev etableret på sin blivende plads i yngre germansk jernalder. Udgravningerne er primært foretaget i ejerlavets sydlige del. Ejerlavet er delt i en nordlig og sydlig halvdel adskilt af Lammehavebækken. Den nordlige del har formentlig været skovklædt på tidspunktet for landsbyetableringen i yngre germansk jernalder.

5. Konstruktioner fra udgravningerne ved Rynkeby dateret til afhandlingens fokusperiode fra yngre romersk jernalder til ældre middelalder.

6. Konstruktionerne set på baggrund af matrikelkortet over Rynkeby.

7. Den nordøstlige jernalderbebyggelse (OBM 8897 og OBM 5491) set på baggrund af matrikelkortet. Relationen mellem de stolpebyggede gårdsafgrænsninger fra yngre romersk jernalder/ældre germansk jernalder og matrikelskellene på udskiftningstidspunktet omkring år 1800 er påfaldende. Fortsættes næste bilag.

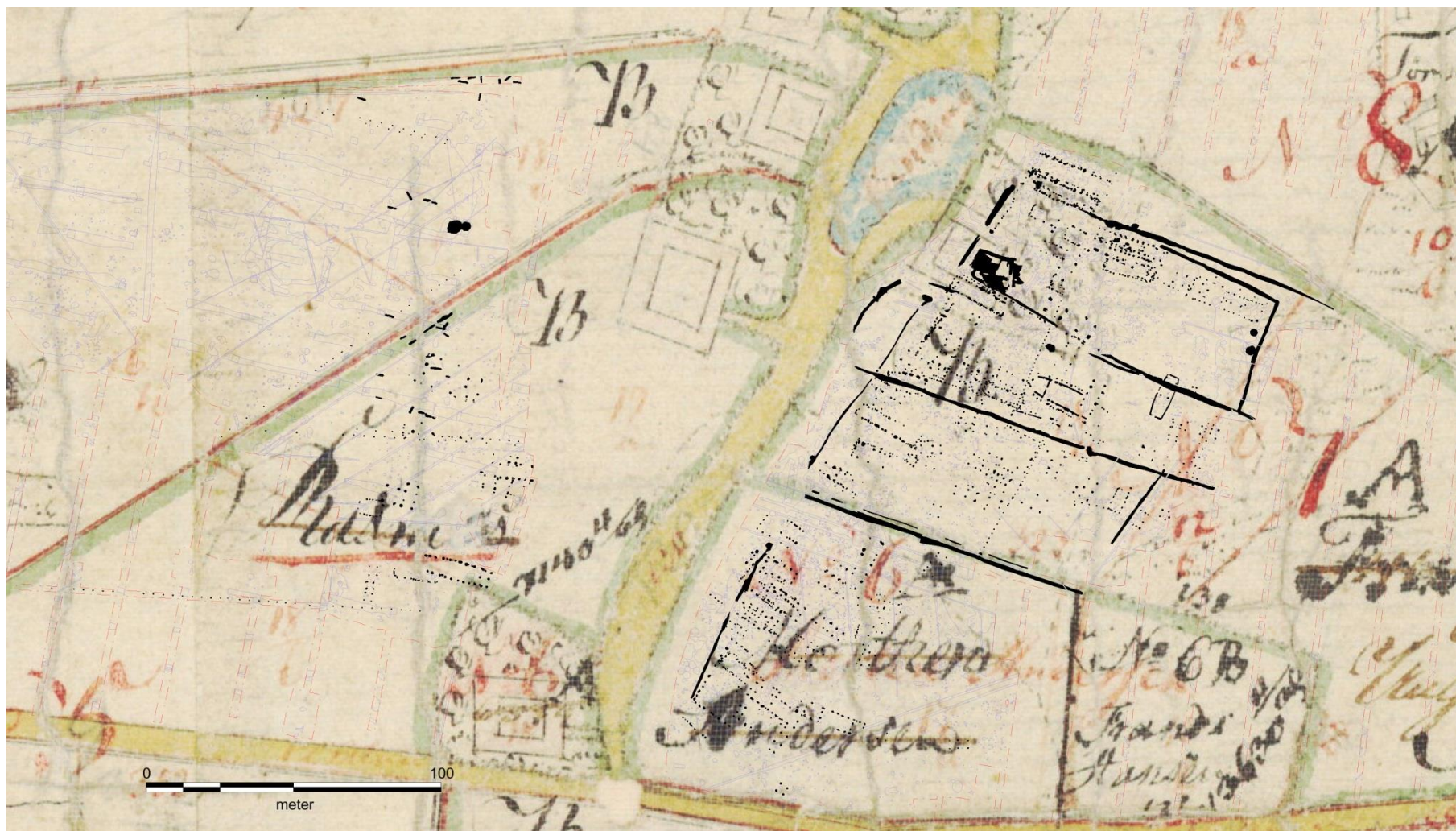
8. Kortudsnit, der illustrerer området syd for foregående bilag. Den østlige jernalderbebyggelses mellemste del (OBM 5491 og OBM 3970). Relationen mellem jernaldergårdenes skel og matrikelkortets skel er påfaldende. Fortsættes næste bilag.

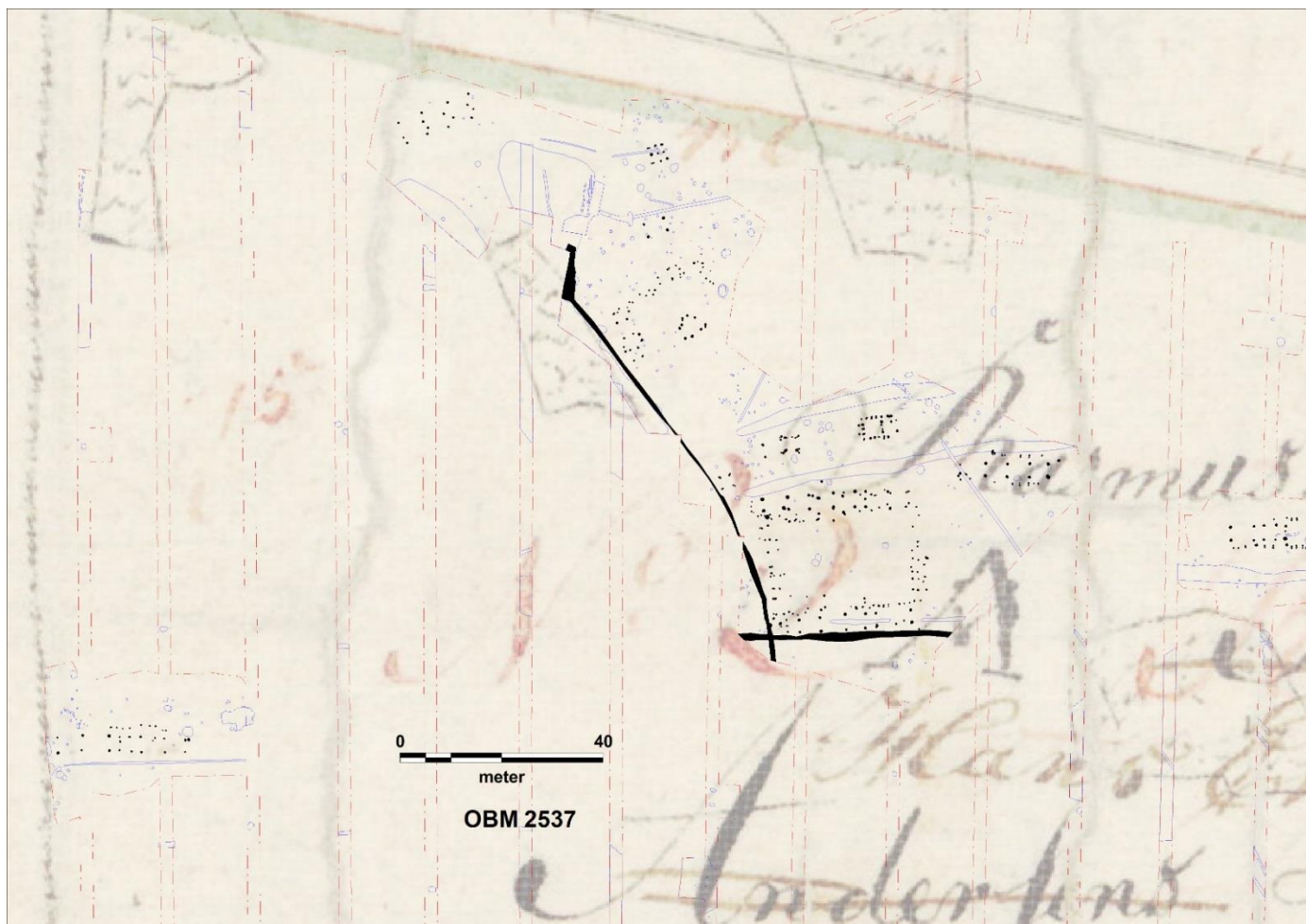
9. Kortudsnit, der illustrerer området syd for foregående bilag. Den østlige jernalderbebyggelses sydlige del (OBM 3970), set på baggrund af matrikelkortet. Relationen mellem jernaldergårdenes skel og matrikelkortets skel er påfaldende. Fortsættes næste bilag.

10. Kortudsnit, der illustrerer området vest for foregående bilag. Den mellemliggende jernalderbebyggelse (OBM 2832 og OBM 3970), set på baggrund af matrikelkortet. Relationen mellem jernaldergårdenes skel og matrikelkortets skel er påfaldende. Fortsættes næste bilag.

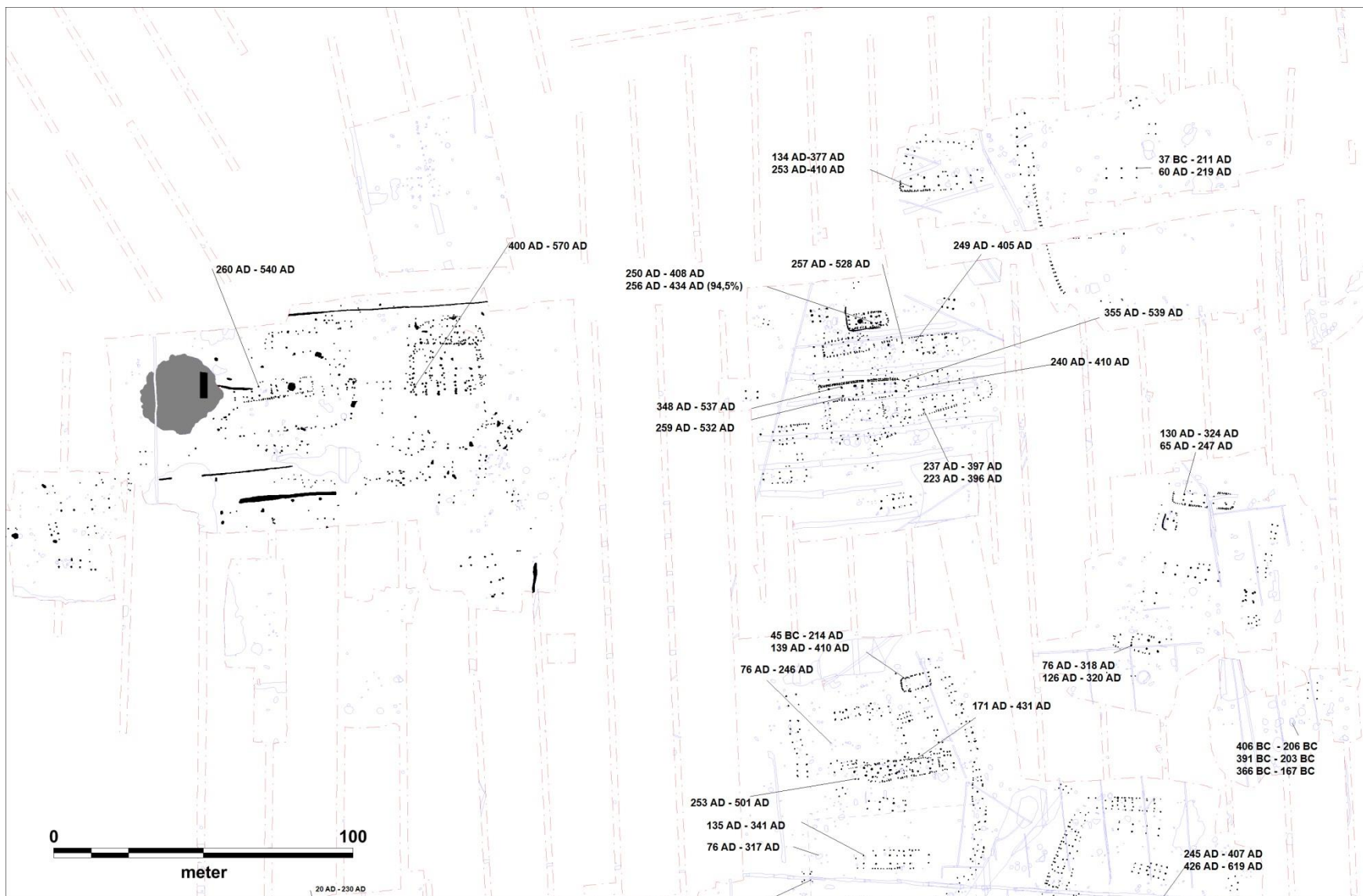
11. Kortudsnit, der illustrerer området vest for foregående bilag. Matrikelkort med udskilte konstruktioner (OBM 2537 og OBM 3146) fra yngre germansk jernalder til middelalder i den sydlige del af Rynkeby. Det er tydeligt, hvorledes de etablerende gårdtofter var betydeligt ”dybere”, målt fra bygaden, end de tofter, der fremgår af det kartografiske materiale (se på vestsiden af bygaden). Situationen på østsiden af bygaden kan på det foranliggende grundlag spejles direkte over på vestsiden og dermed sandsynliggøre tilstedeværelsen af bebyggelsesspor på de ikke udgravede arealer langs med bygaden. (Fortsættes næste bilag).

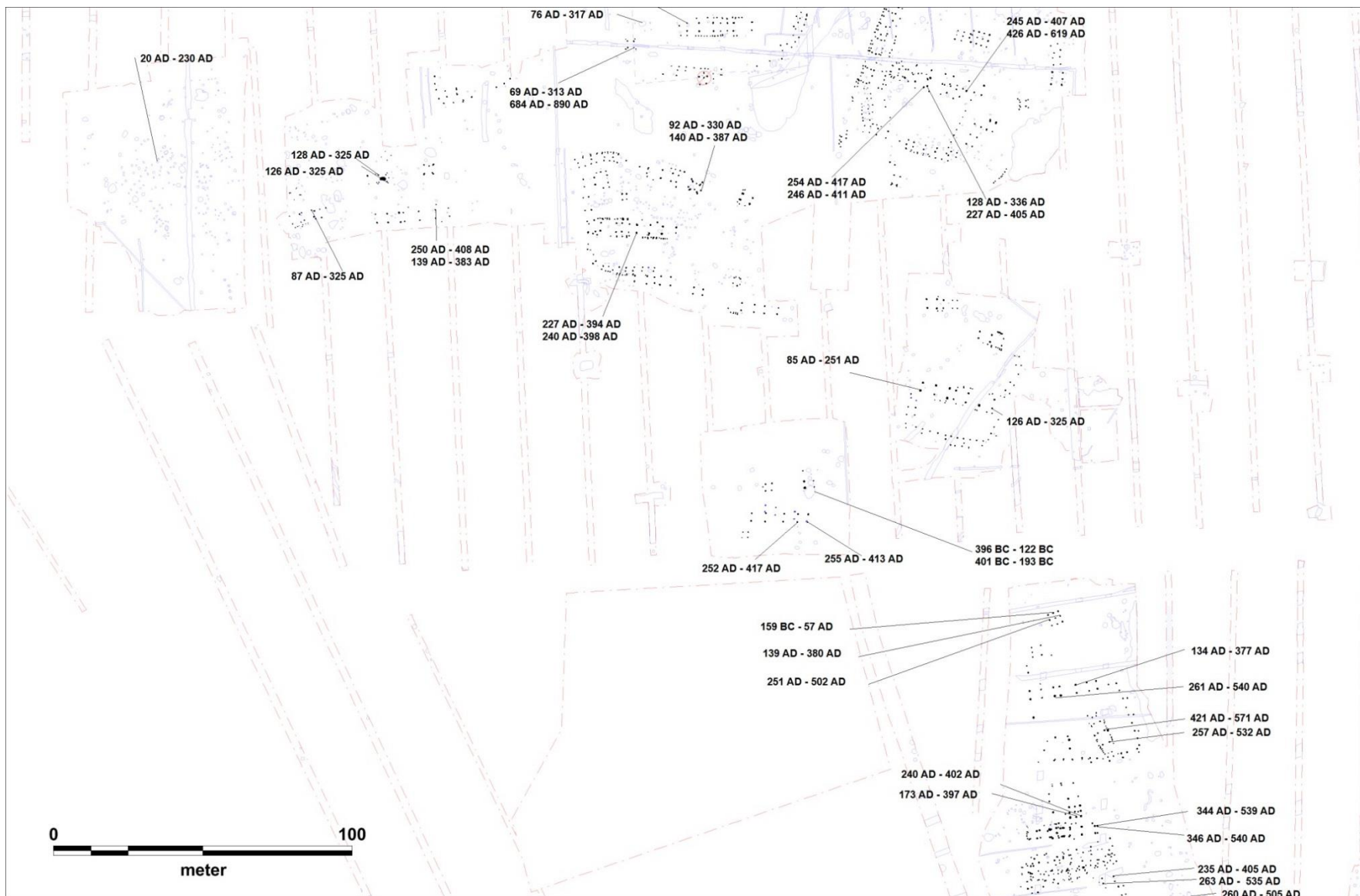
12. Kortudsnit, der illustrerer området vest/nordvest for foregående bilag. Jernalderbebyggelse ved OBM 2537 set på baggrund af matrikelkortet. Det fremgår tydeligt, hvorledes det vestligste langhus nøje respekterer det matrikulære skel ind mod det senere Rynkebygaards jorder, samt hvorledes de hegnede jernaldergårde strukturelt sammenfalder med det skel, der endnu før kortopmålingen udgik fra den lille lavning vest/nordvest for gårdene. Hverken ejerlavsgrensen mod vest eller grøftegrænsen centralt i billedet markerer i sig selv oprindelige topografiske elementer, der kan antages at have fordret gentagne delinger. Sammenfaldet må derfor forklares strukturelt.

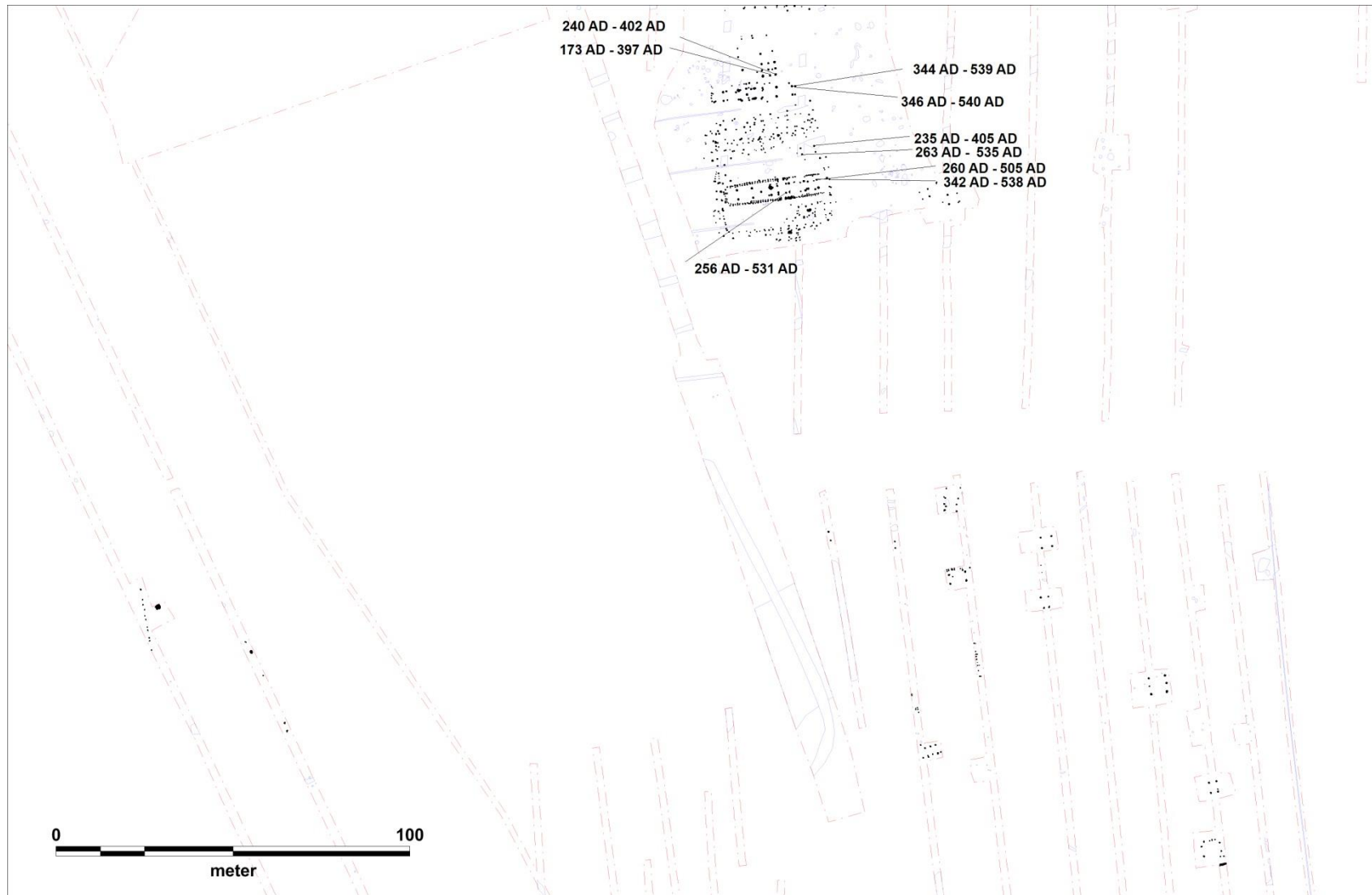
13. Den nordlige del af jernalderbebyggelsen med højdekurver (73-79 m over Dansk Normal Nul) set på baggrund af matrikelkortet.

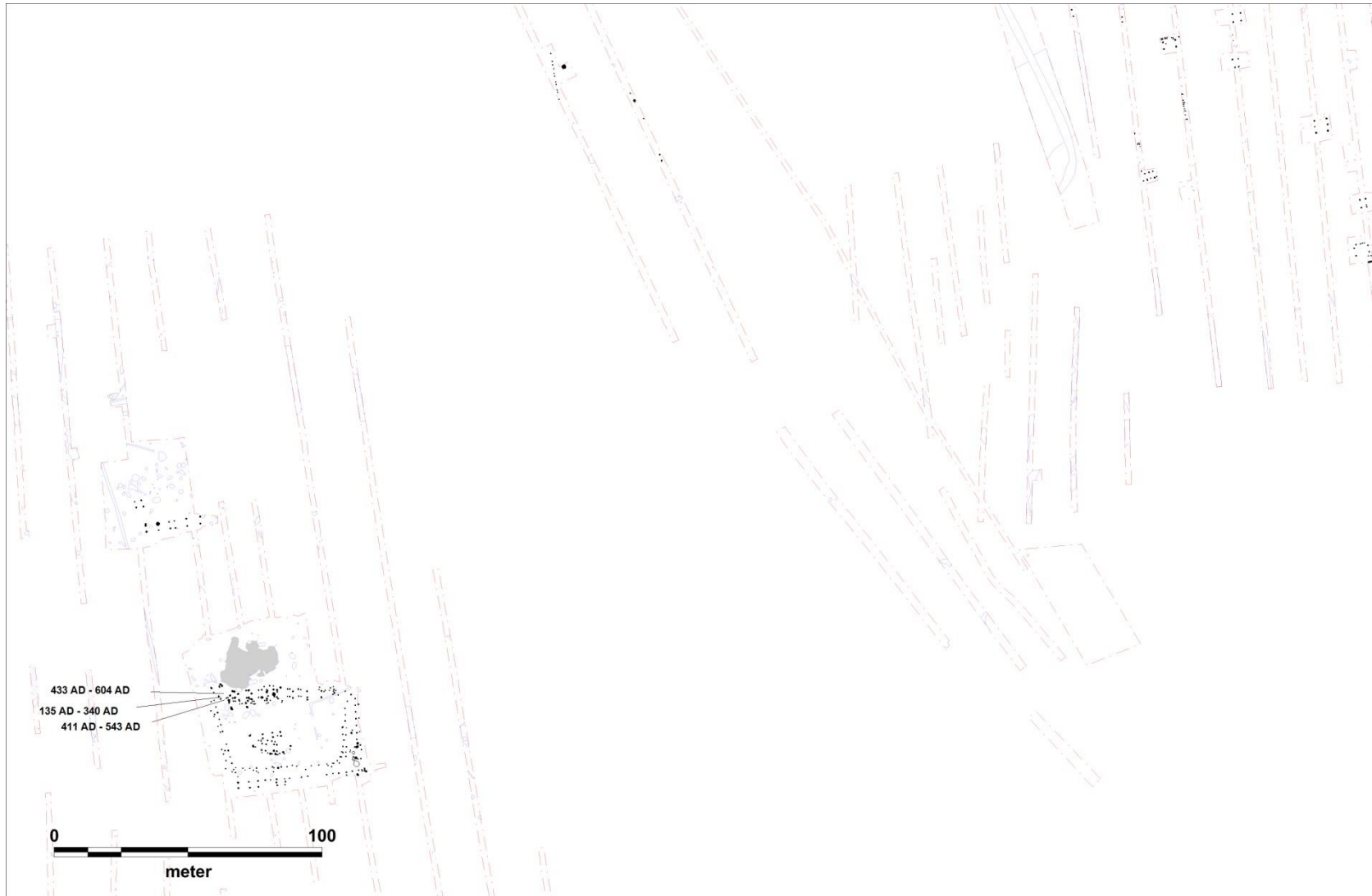
14. Den nordøstlige jernalderbebyggelse fra yngre romersk og ældre germansk jernalder inkl. udførte ¹⁴C-dateringer. Dateringerne er angivet med to standardafvigelser (95,4%), med mindre andet er angivet (OBM 5491 og OBM 8897). Fortsættes næste bilag.

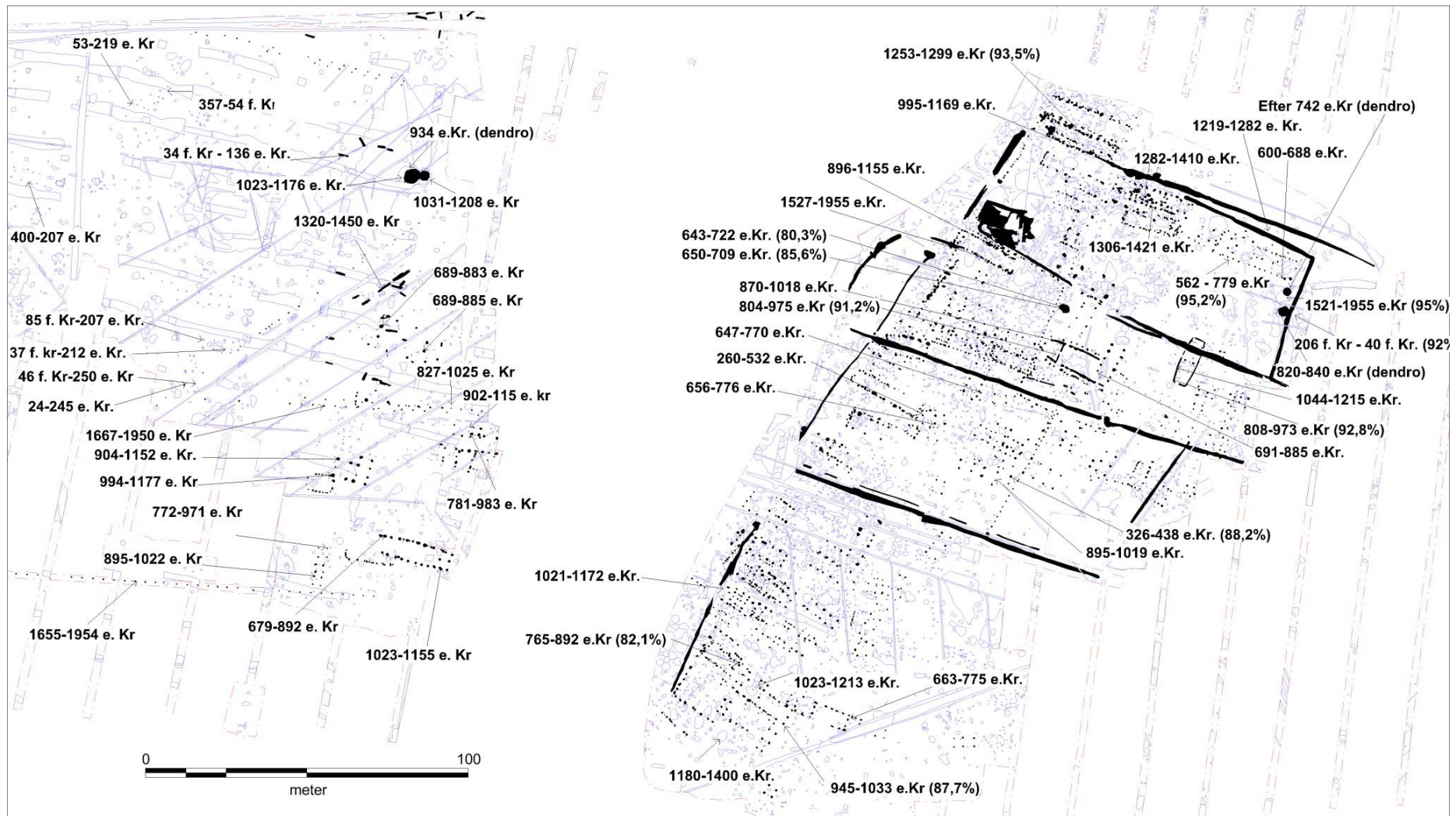
15. Kortudsnit, der illustrerer området syd for foregående bilag. Den mellemste østlige jernalderbebyggelse (OBM 3970 og OBM 5491) inkl. ¹⁴C-dateringer. Fortsættes næste bilag.

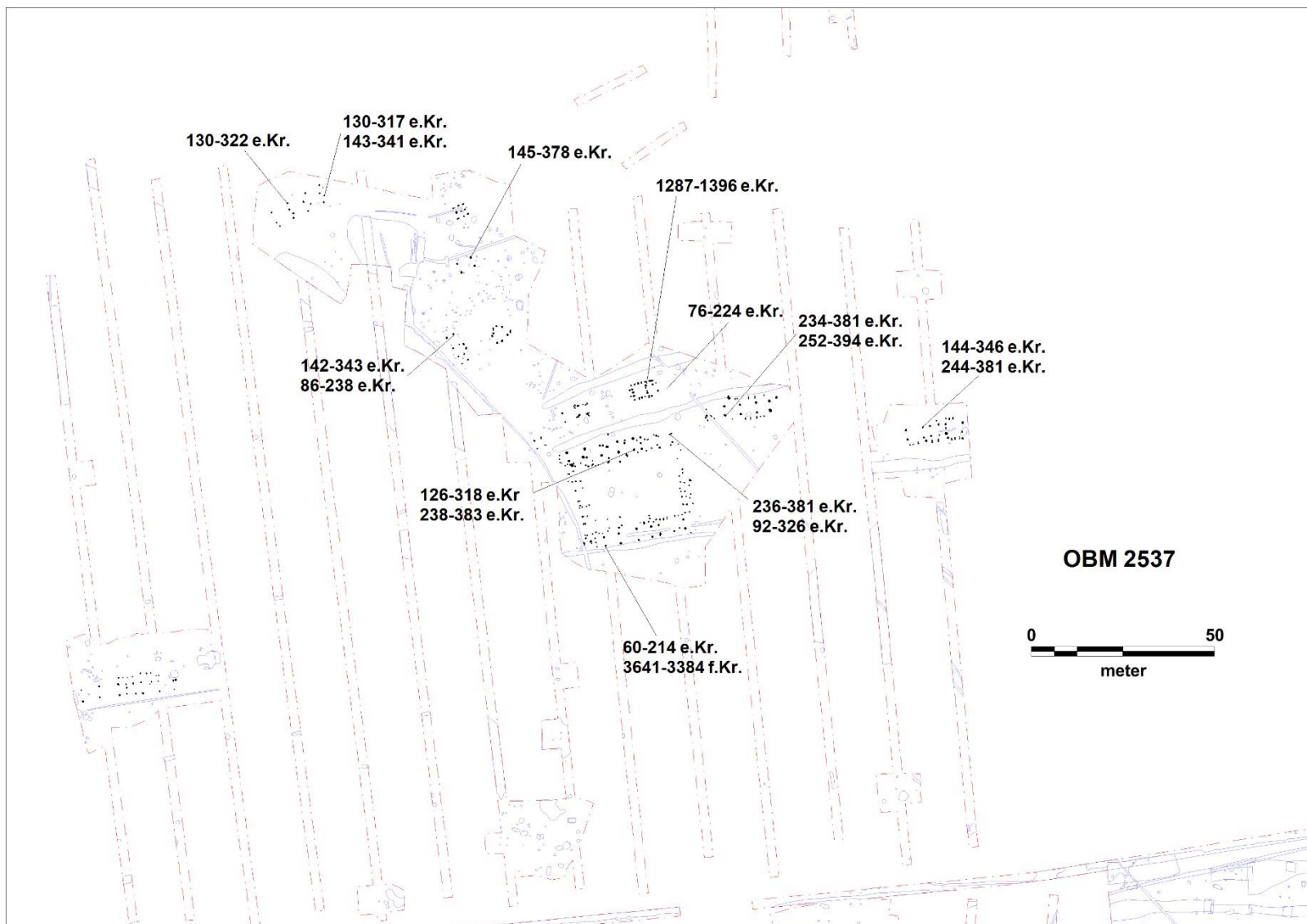
16. Kortudsnit, der illustrerer området syd for foregående bilag. Den sydøstligste jernalderbebyggelse (OBM 3970) inkl. ^{14}C -dateringer. Som det fremgår er de sydligste dele kun forundersøgt. Forundersøgelsen afslørede imidlertid tydelige spor af periodens bebyggelse i form af bl.a. huse med dobbeltstolpevægge, der er en ledetype for perioden yngre romertid/ældre germanertid. Fortsættes næste bilag.

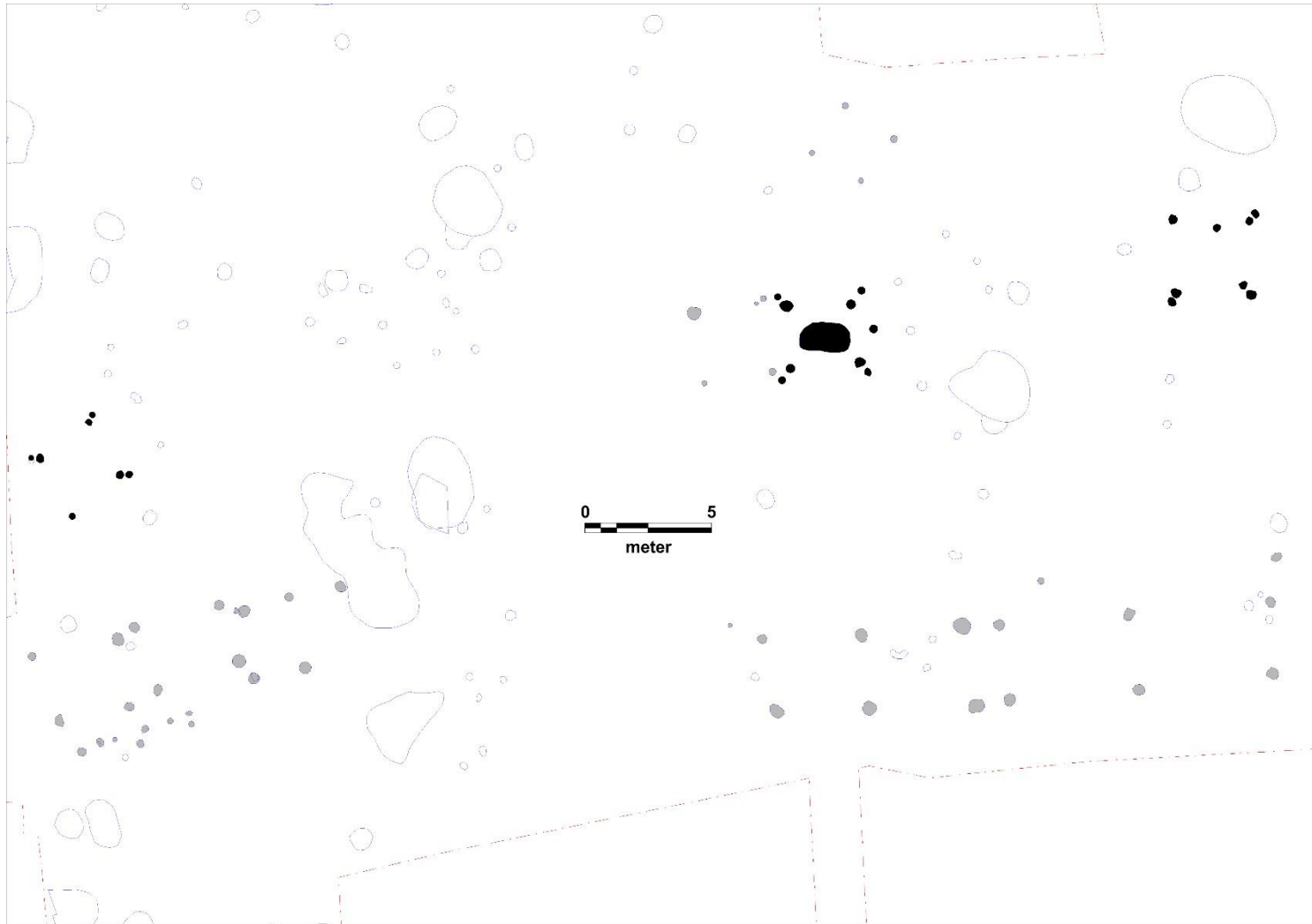
17. Kortudsnit, der illustrerer området vest for foregående bilag. Den mellemste sydlige jernalderbebyggelse (OBM 2832 og OBM 3970) inkl. ¹⁴C-dateringer. I den centrale del ses anlægspor fra motorvejsudgravningerne. Disse er ikke udgravet, men tolkes her som mulige spor af hegn og hus fra en gård fra yngre romertid/ældre germanertid. Fortsættes næste bilag.

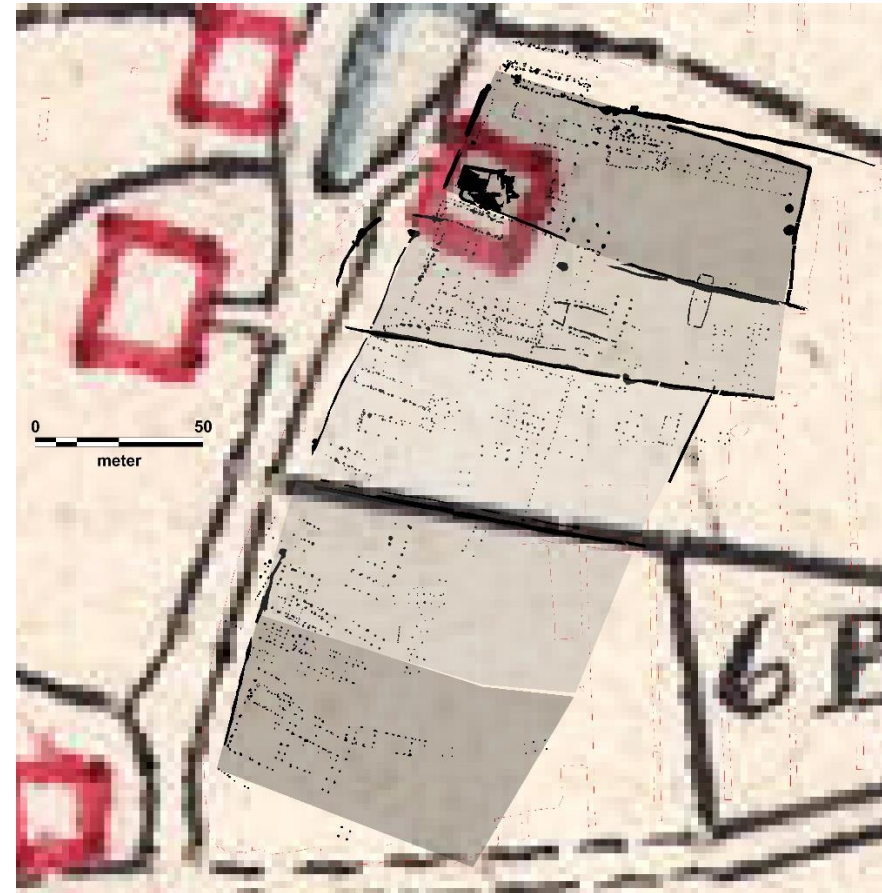
18. Kortudsnit, der illustrerer området vest for foregående. Dateringer inden for rammerne af den historiske Rynkeby's sydlige del (OBM 2537 og OBM 3146). Mens enkelte bygninger er dateret i ældre jernalder og frem til ældre germansk jernalder, så er landsbytofterne som sådan etableret i løbet af 600-tallet og kontinuerligt bebygget fra dette tidspunkt. Fortsættes på næste bilag.

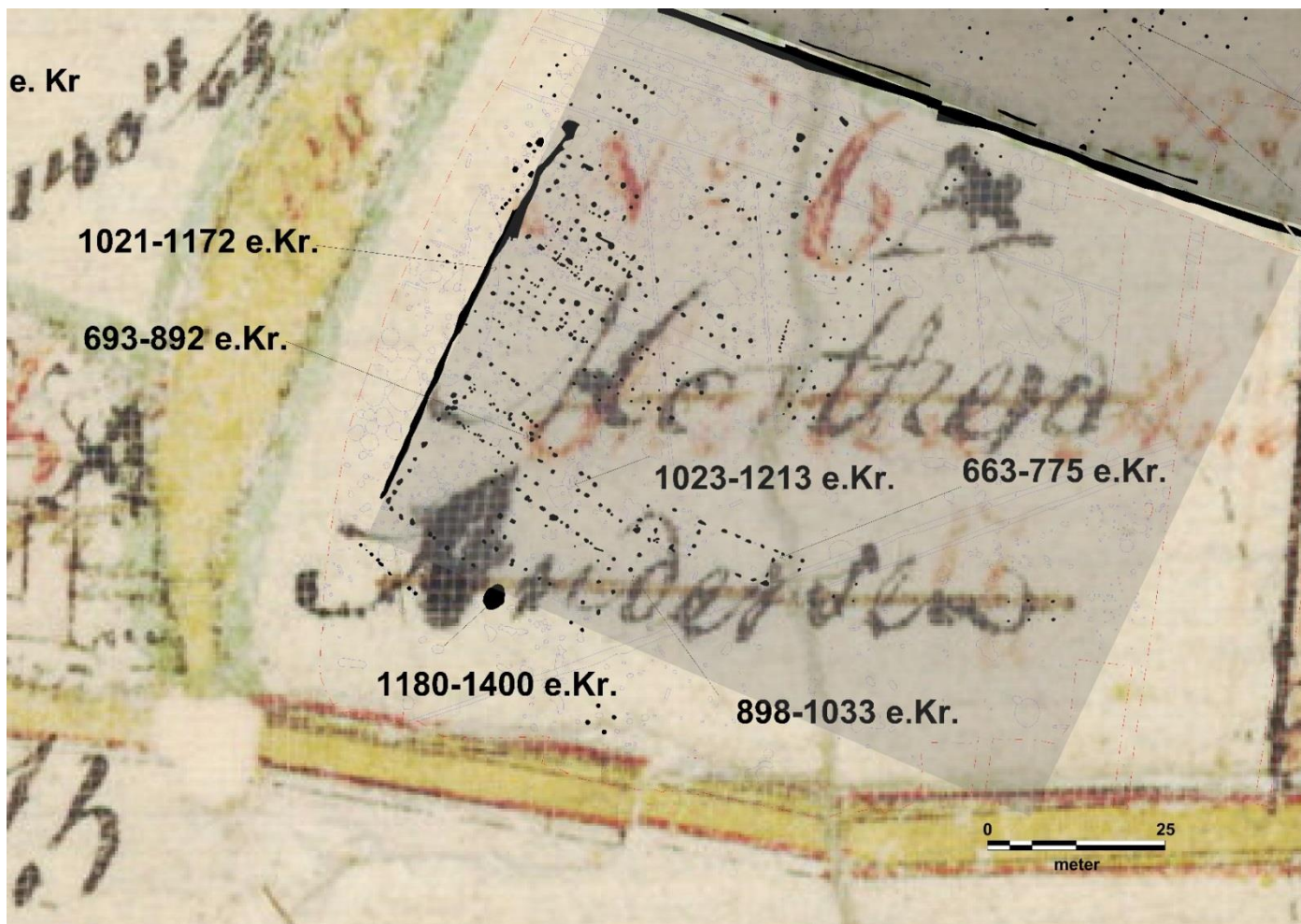
19. Kortudsnit, der illustrerer området vest/nordvest for foregående bilag. Jernalderbebyggelsen fra den vestligste del af ejerlavet omfattede ligeledes bebyggelse, der er ¹⁴C-dateret til yngre romersk jernalder (OBM 2537).

20. Spredt i Rynkebys jernalderbebyggelse (her OBM 5491) er der udgravet talrige kvadratiske konstruktioner, der almindeligvis opfattes som staklader eller anden form for opbevaring. Bygningerne fra Rynkeby har i gentagne tilfælde én kraftig stolpe placeret centralt på en af de fire sider. Disse stolper tolkes som spor af en trappekonstruktion, der således antyder en ydre opgang til ”tårnene”.

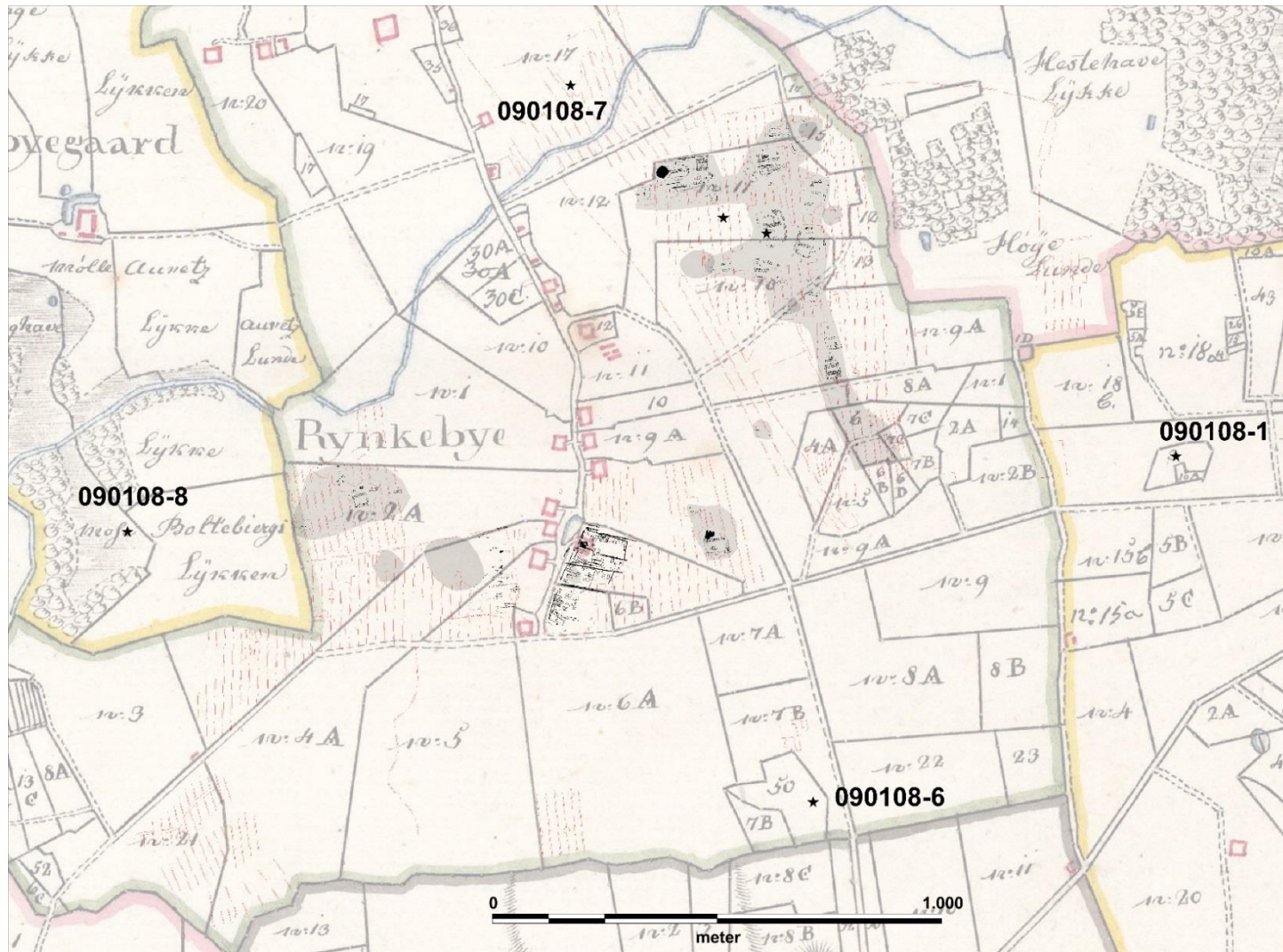
21. To faser af toftestrukturen i Rynkeby; hhv. stortofter fra yngre germansk jernalder/ældre vikingetid (tv) og de fuldt delte tofter fra yngre vikingetid/middelalder (th). De to oprindelige og uens tofter (13.700 m² og ca. 8.400 m²) deles i løbet af vikingetid og middelalder i tofter, der hver især måler imellem ca. 4.000-4.400 m² og med en toftbredde, der maksimalt varierer mellem ca. 37/41,5-48,5 m målt mod vejforten. Som det fremgår, justeres toftegrænserne gentagne gange, og særlig toftedybden er dårligt defineret i materialet, når der ses bort fra den nordligste tofte og de senere stolpehegn, der reducerede toftedybden markant, som tilfældet er ved to af de midterste tofter. Sydtofterne er generelt svagere definerede end nordtofterne. Udgravningsdata set på baggrund af et minoreret sognekort.

22. På den dårligt bevarede sydtofte er der ^{14}C -dateret forkullet materiale (trækul og nøddeskal) fra fire forskellige større huse, eventuelt hovedhuse (AAR-12763-12766 og 12769). Det analyserede trækulsmateriale fra de formodede hovedhuse dateres fortløbende til perioden fra sen 600-tal til 1100-tal. Det bør bemærkes, at der centralt på toften ligger et nord/syd-orienteret hus. Huset er desværre ikke ^{14}C -dateret, men på baggrund af de hus- og gårdtypologiske studier må den mulighed, at der her er tale om et beboelseshus til toftens ældre faser anses som en reel mulighed. Baggrundskortet er et udsnit af udskiftningskortet for Rynkeby.

23. På den velbevarede nordtofte er der ¹⁴C-dateret forkullet materiale (kornkerner, trækul og nøddeskal) fra hovedhuse såvel som økonomibygninger (AAR-12767-12768, 12770-12789 og 13964-13969). Materialet dateres, med enkelte afvigelser, til perioden fra det sene 600-tal til udgangen af 1200-tallet, ligesom tilfældet var for sydtoften (forrige bilag). Såvel hovedhuse som økonomibygninger dateres på denne baggrund til at dække hele den anførte periode. De udskilte konstruktioner udgør reelt set blot en akkumulerede sample af den samlede og større mængde bygninger, der oprindeligt har været opført på arealet.

24. Minoreret sognekort af den sydlige del af Rynkeby ejerlav med markering af de primære bebyggelsesområder fra romersk og ældre germansk jernalder (grå). I bopladsområdernes periferi er der i løbet af de sidste 165 år gentagne gange fundet genstande, der tydeligt angiver, at i det mindste nogle blandt landsbyens beboere må opfattes som repræsenterende høj social status (se referencer til fund på næste bilag).

090108-6: Fra 1859-63 undersøgtes to højstatusgrave med bl.a. guldringe og sølvfibler. Der foruden et romersk drikkesæt bestående af kasserolle og øse/si-sæt. Sen ældre romertid, B2.
Foto: Nationalmuseet

OBM 5491: Tyrefiguren (x3) fra Rynkeby er stærkt korroderet, men illustrerer relationen til romertidens højstatusmiljøer. Tyrefigurer er sjældne, men kendes fra øvrige fynske højstatusmiljøer i mindst 15 tilfælde. Her iblandt mindst 7 fra Gudme/Lundeborg samt fund fra bl.a. Åsum, Espe, Ullerslev etc. (Thrane 1989 og Hardt 1994). Foto: Jørgen Nielsen

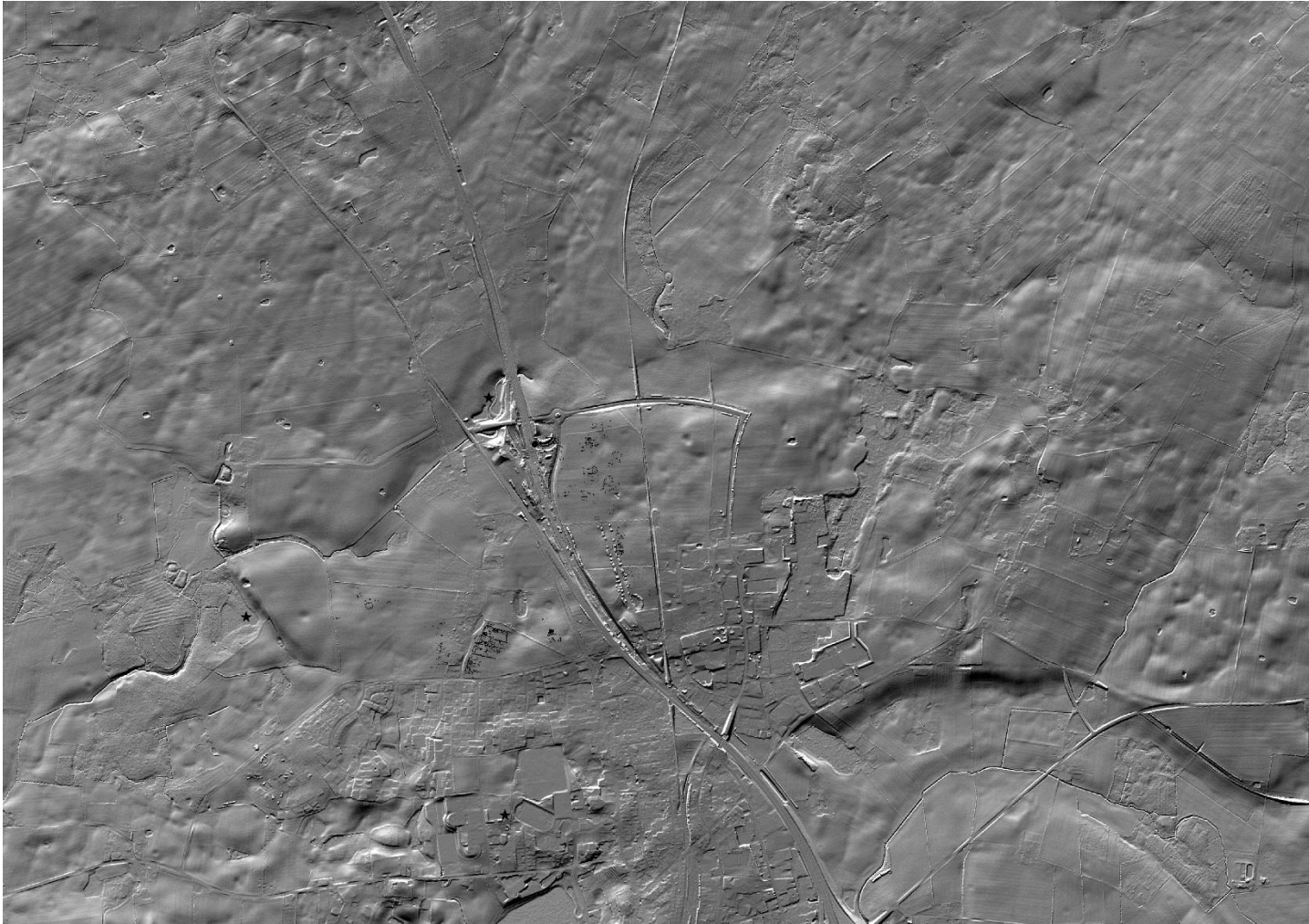

Øverst: 090108-8: Guldskat indsendt til Nationalmuseet 1848. 1 C-brakteat, 5 øst- og vestromerske guldmønter, 1 guldbarre og en guldring.
Nederst: 090108-7: o. 1857 fandtes ved harvning en 35,5 cm lang guldstang (159,7 g). (Albrechtsen 1960: 92).
Foto: John Lee, Nationalmuseet

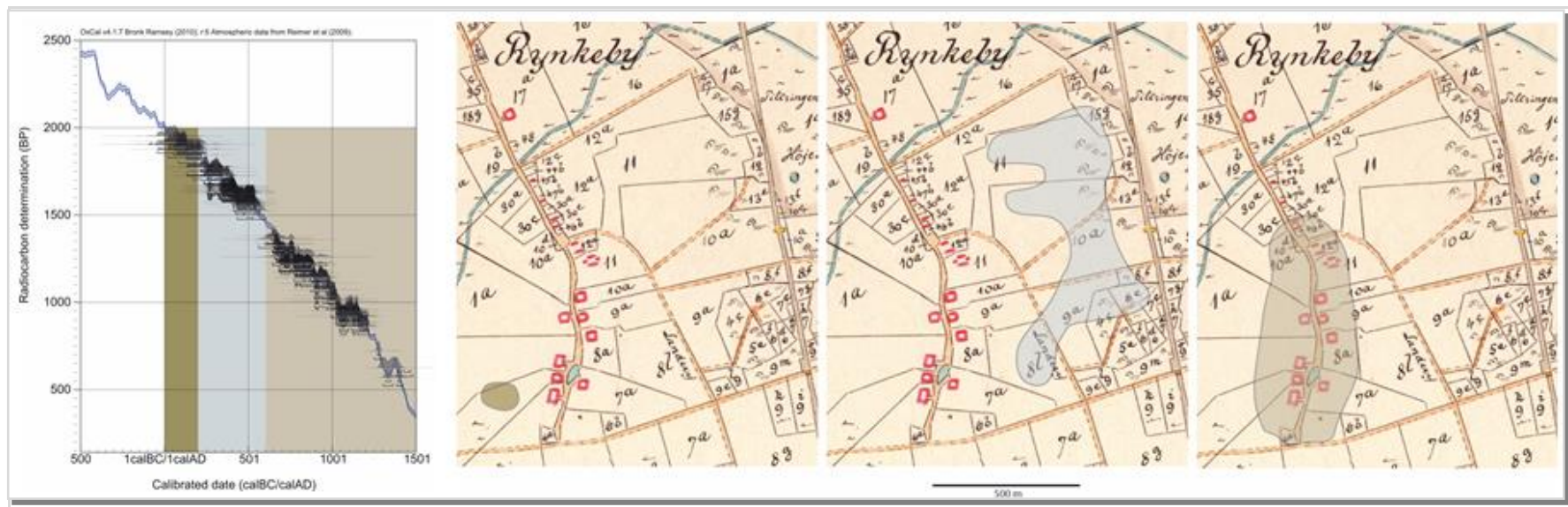
090108-1: Gravplads udgravet 1909-11. Blandt de 14 grave adskilte grav 6 sig ved et udpræget højstatusinventar: Benkam, jernkam, hårnål af sølv, sølvnål, 4 sølvfibler, sølvfingerring, 36 glas- og ravperler, hvoraf én var en mosaikperle, jernkniv, 2 bæltedopper og en jernsyl/ildstål? Graven dateres til yngre romertid CII. Der foruden fandtes våbenudstyr i "grav" 15, dateret til CI. (Albrechtsen 1968: 89ff, Henriksen 2015b: 15).
Foto: Mogens Bo Henriksen og John Lee, Nationalmuseet.

25. Området omkring bopladsarealerne fra romersk og ældre germansk jernalder er præget af en række højstatusfund, der tydeligt angiver, at landsbysamfundene i perioden må have været tydeligt socialt differentierede, til trods for at gårdenes arkitektur generelt set var stærkt konceptualiserede. Vi kan altså ikke tale om en generel egalitær samfundsnorm (jf. gravfundene). Gravpladserne omkring Rynkeby med bl.a. Røgnehøj og den store gravplads Bregentved, 1750 m sydøst for jernalderlandsbyen, udgør den største samling våbenudstyr fra de fynske romertidsgravpladser (Henriksen 2009:345, 2015b). 090108-8 er upræcist afsat, men under alle omstændigheder nært tilknyttet Lammehavebækken ligesom 090108-7, jf. bilag 26.

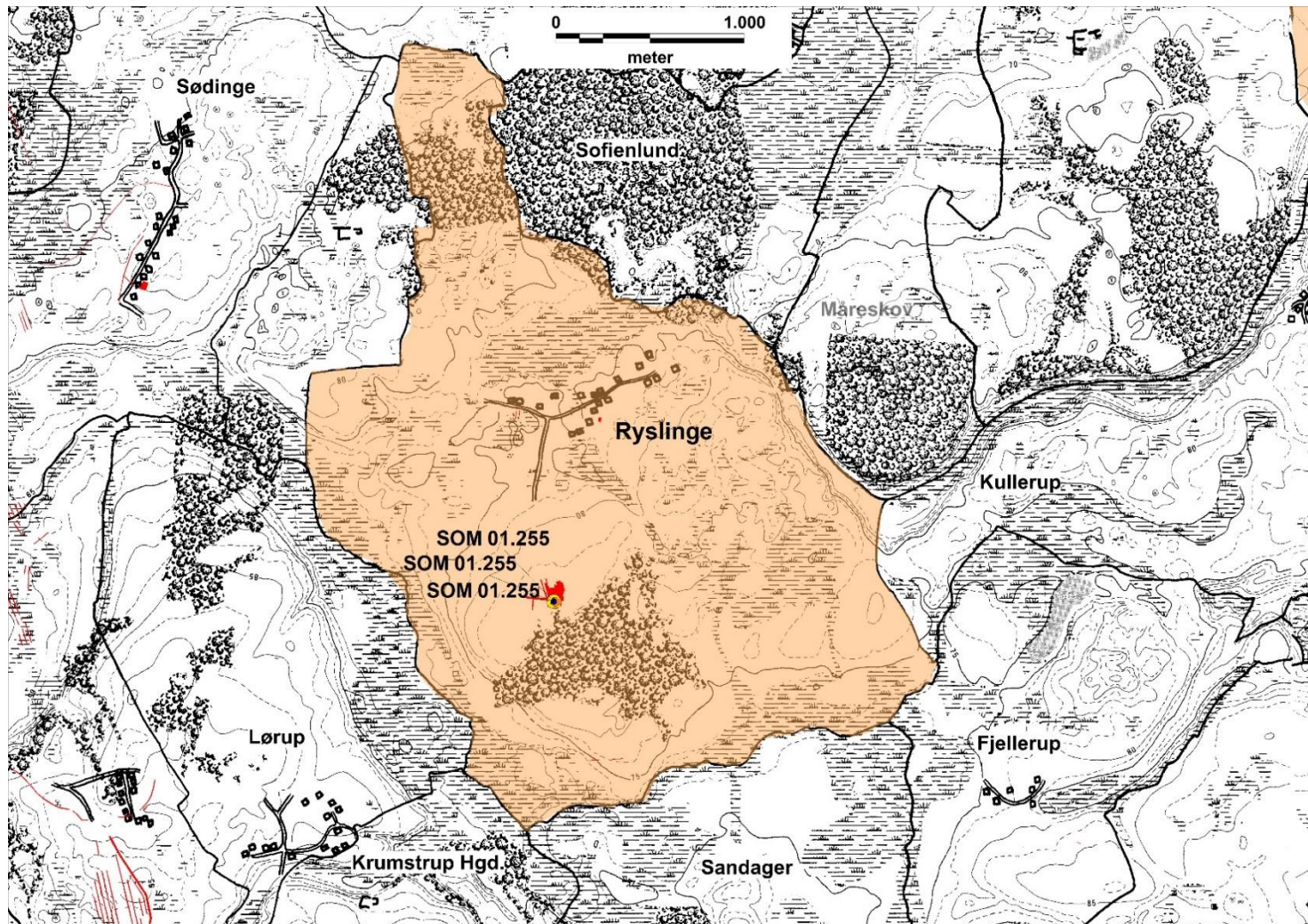
26. Reliefkort af Rynkeby-området. Den udgravede bebyggelse fra jernalder-middelalder blev anlagt på det forholdsvis flade terræn midt i billedet, på sydsiden af Lammehavebækken. De to imponerende guldskatte er fundet i forbindelse Lammehavebækkens dalsenkning (090108-7 og -8, bilag 24-25), hvilket understreger landskabets rolle i kulten og formentlig fundenes indbyrdes relation. Fra den nordligste del af Rynkebys yngre romertid/ældre germanertids landsby er der et markant udsyn over landskabssænkningen mod nord samt jernalderlandsbyen mod syd.

27. Figur af bebyggelsesudviklingen i tid og rum i Rynkeby ejerlav. Udviklinger illustrerer tydeligt en bebyggelsesmæssige reorganisering omkring 600 e.Kr. – hvor landsbyen etableres på sin blivende plads.

Ryslinge

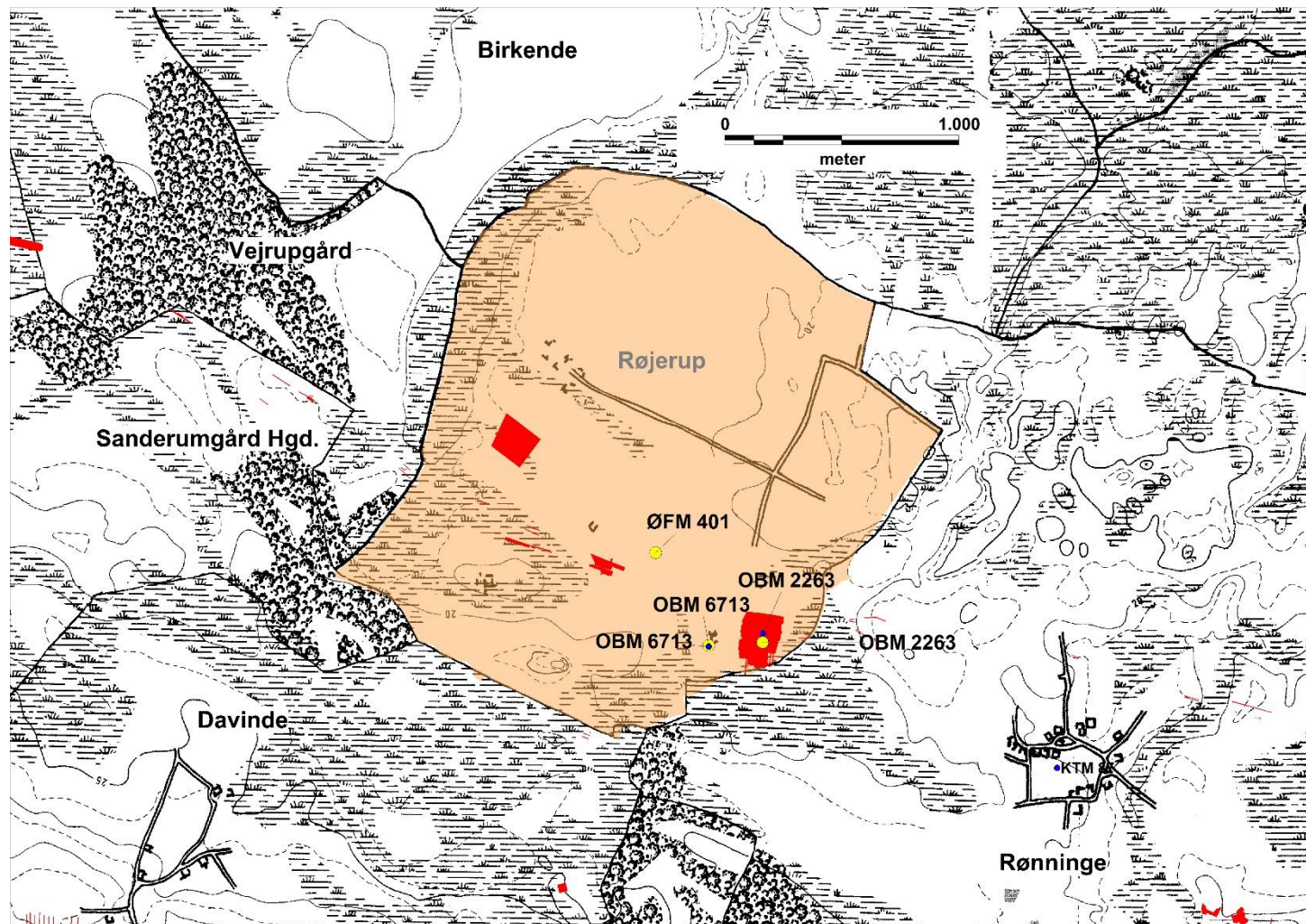
Journal nr. SOM 01.255.

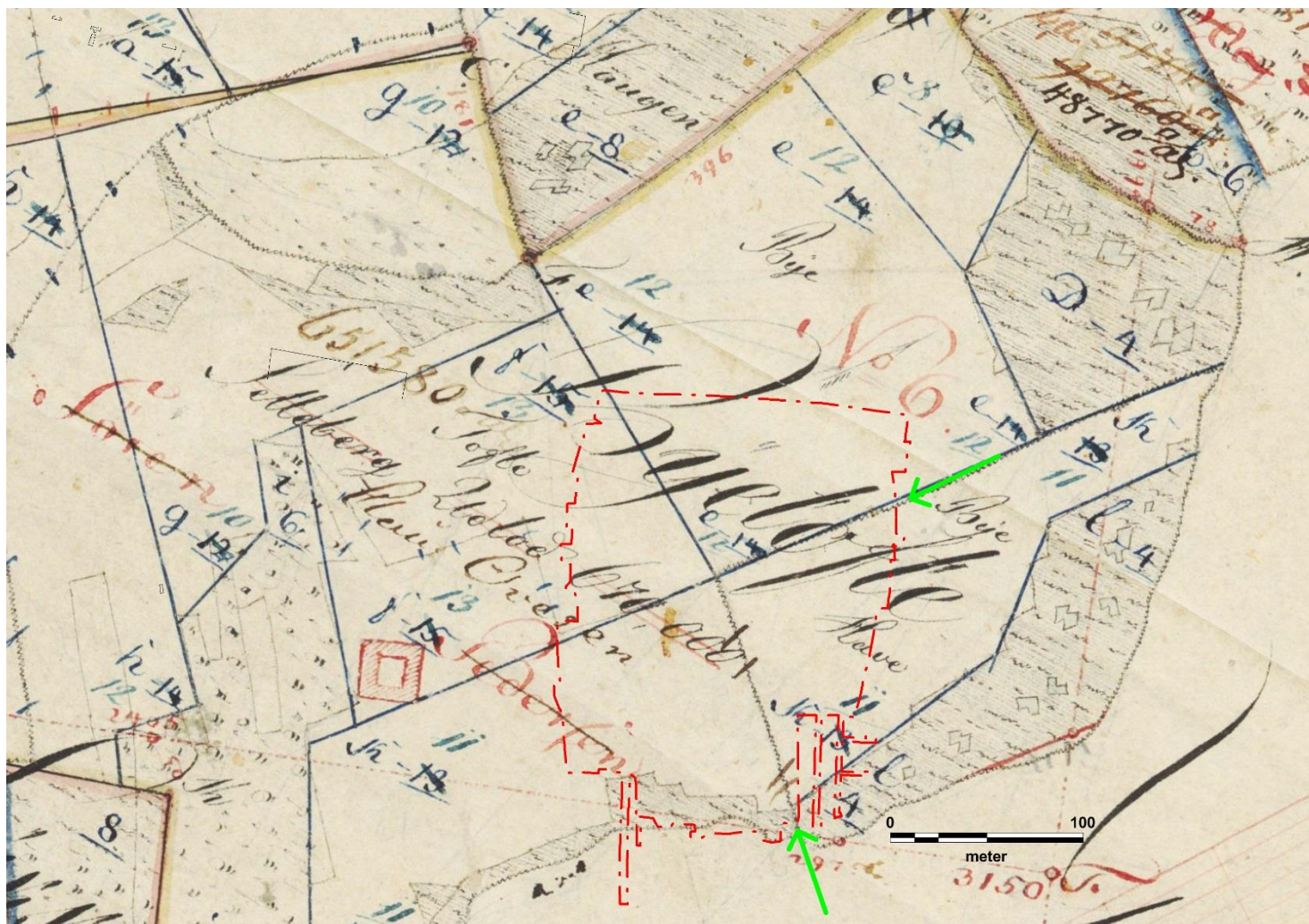
1. Kulturtypekort over Ryslinge ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Røjerup

OBM 2263.

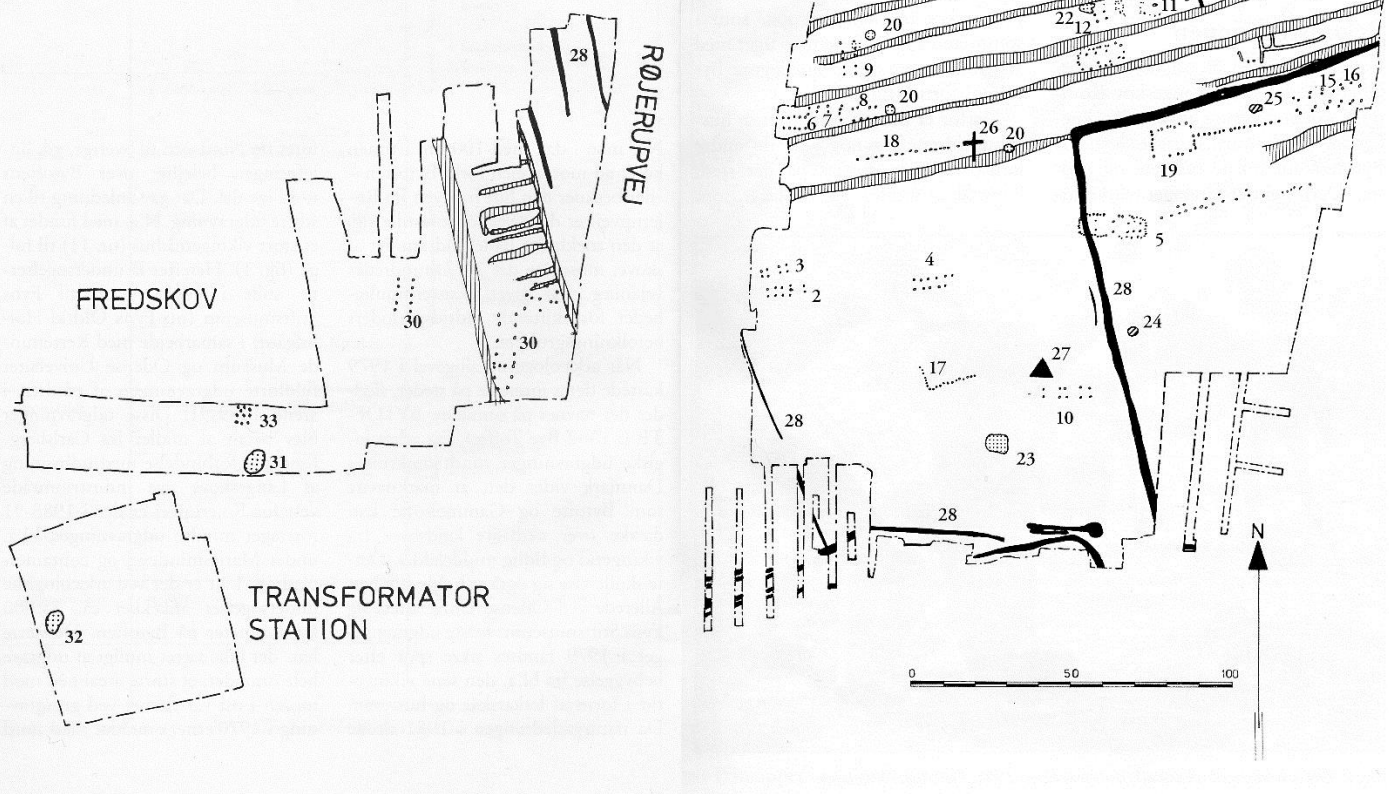

1. Kulturtypekort over Røjerup ejerlav med udgravningsfelter (ikke fuldt opdateret kort) og lokaliteter med huse fra 200-1200 e.Kr. For OBM 2263 se efterfølgende bilag.

2. Røjerup *bytofte* fremstår på matrikelkortet (1797) som en mindre velafgrænset holm (ca. 350x350 meter) i Røjerup ejerlavs sydøstlige randområde. Det markerede udgravningsfelt udgør OBM 2263. Sammenholdt med de udskilte bygninger fra vikingetid og ældste middelalder er det markant, at gården (torpen) har været centralplaceret på agerstykket. De grønne pile angiver de levende hegn/gærder, der på udgravningstegningen (Henriksen og Porsmose 1995:9 og flg. kort 3) er markeret med udfyldt sort signatur.

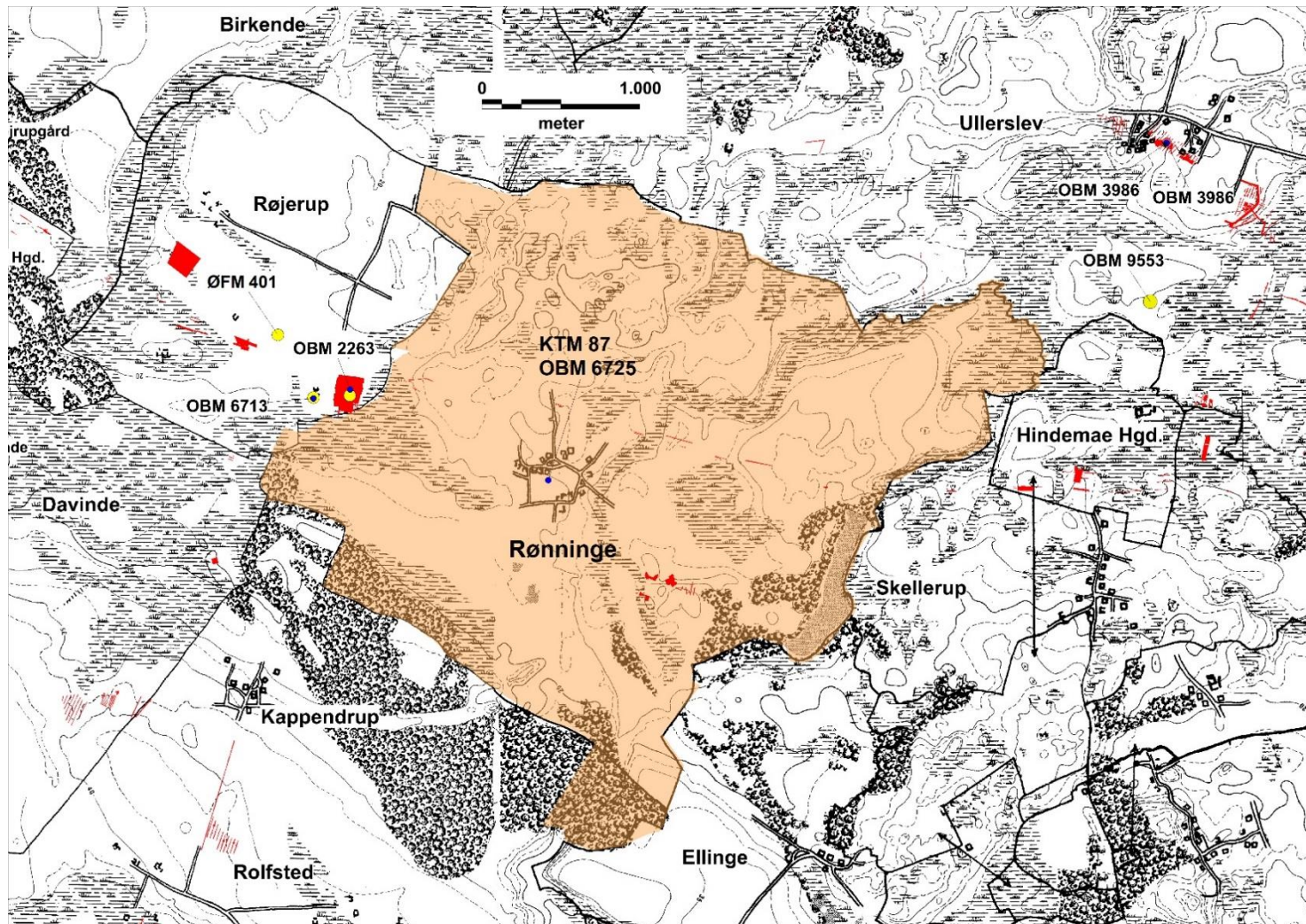
Fig. 1. Oversigtsplan over de vigtigste konstruktioner på Byøften. Der henvises til numrene i teksten.

3. Udgravningerne ved Røjerup, jf. Henriksen og Porsmose 1995:fig. 1. Gården fra vikingetid og ældre middelalder er bl.a. repræsenteret ved numrene 11, 15 og 16. De med sort signatur udskilte grøfter kan jævnføres med levende hegn på matrikelkortet (se foregående). De højryggede agre er tydeligt yngre end bebyggelsen. Lokaltetens spredte grubehuse bør tilknyttes bebyggelsen fra vikingetid (jf. afsnit 3.2.1.5. om grubehuse) og ikke yngre romertid som tidligere antaget (Henriksen 1995). Hus 11 kategoriseres som et trelleborghus.

Rønninge

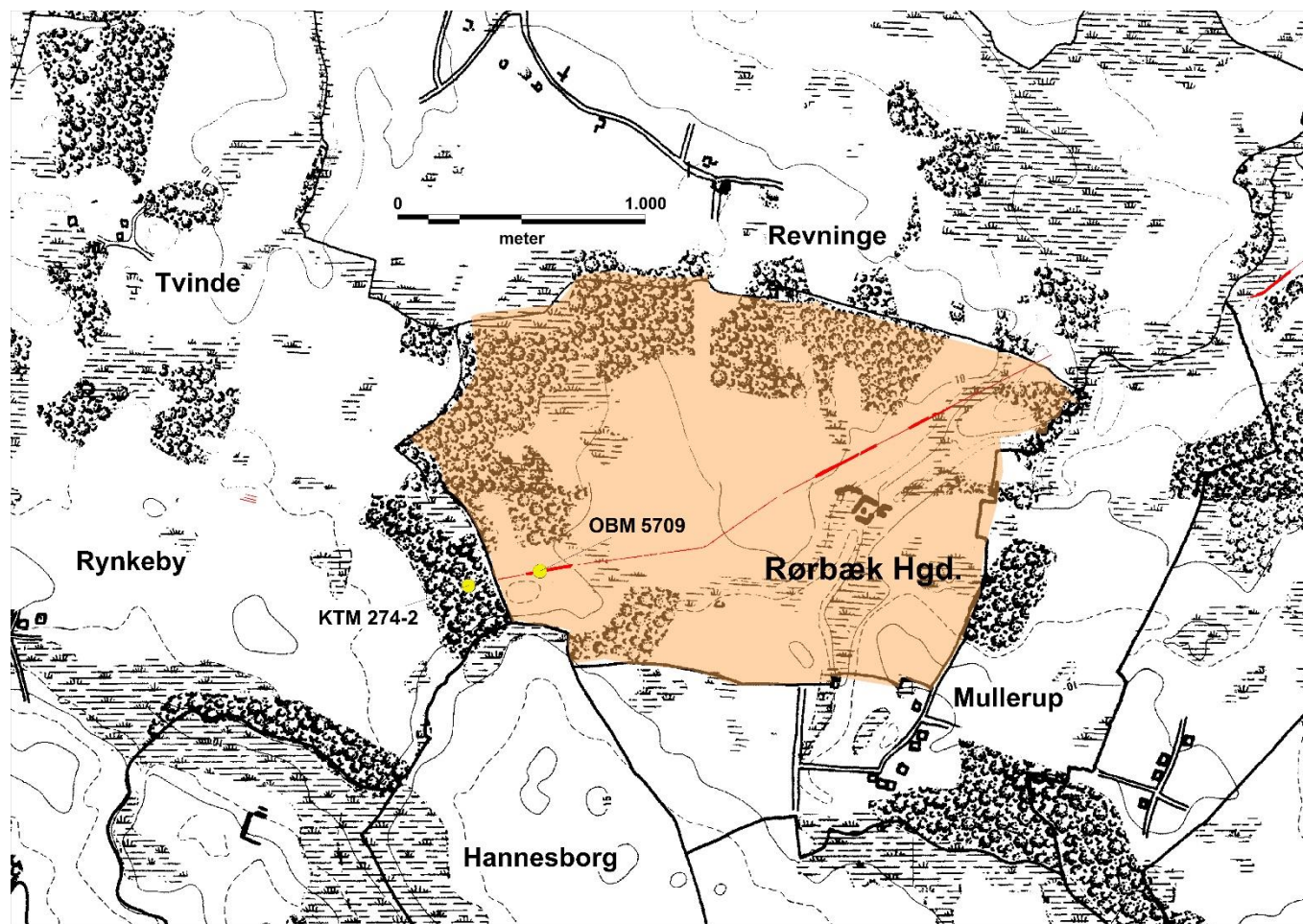
Journal nr. KTM 87, OBM 6725.

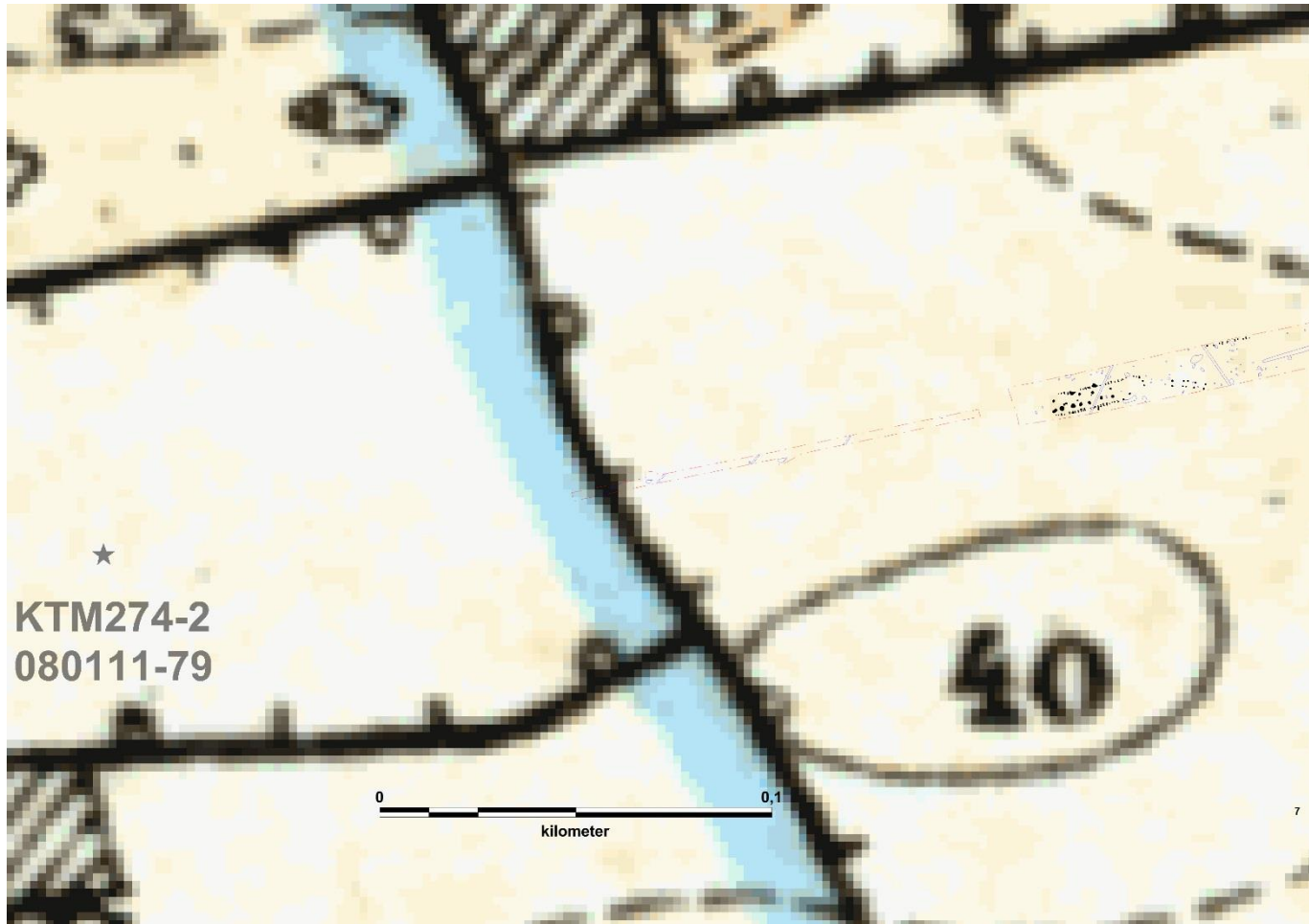
1. Kulturtypekort over Rønninge ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Rørbæk Hgd.

OBM 5709 (Rynkeby KTM 274-2 fremgår ikke af kataloget, da der ikke er udskilt huse).

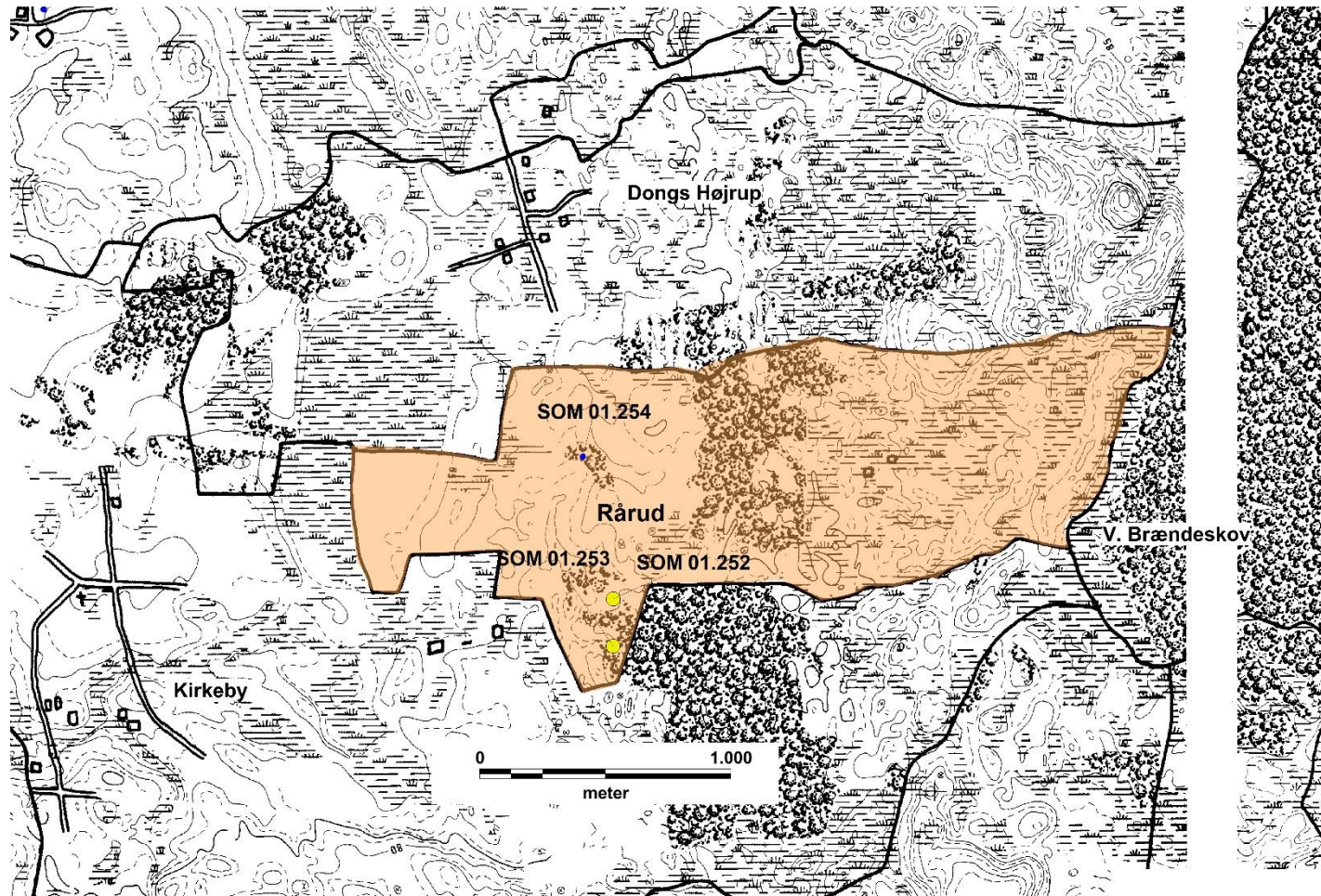
1. Kulturtypekort over Rørbæk Hgd. ejerlav med udgravningsfelter (ikke fuldt opdateret) og lokaliteter med huse fra 200-1200 e.Kr. Ejerlavsgrensen imellem Rørbæk Hgd. og Rynkeby fungerer tillige som sogneskel mellem Flødstrup sogn og Rynkeby sogn og herredsgrense mellem Bjerge herred og Vindinge herred. De arkæologiske undersøgelser i Rørbæk Hgd, OBM 5709 (tidligere i Odense Bys Museers ansvarsområde), er fortsat mod vest i Østfyns Museers ansvarsområde, KTM 274-2.

2. Undersøgelsen på tværs af ejerlavs-, sogne- og herredsgrænsen (blå markering) viste aktivitetsspor fra yngre romersk jernalder og ældre germanertid på hver sin side af grænsen. De begrænsede undersøgelser i Rynkeby ejerlav mod vest har resulteret i gruber med fund af veldateret keramik. KTM274-2 tolkes som et aktivitetsområde – evt. samhörrende med hustomterne ved OBM 5709 få hundrede meter mod øst på den anden side af grænseskillet (KTM 274-2, Feveile 2013, unpubl. udgravningsberetning). Ejerlavsgrænsen kan som resultat heraf tidligst formodes etableret i tiden efter ældre germansk jernalder. Baggrundskortet er et højkantkort.

Rårud

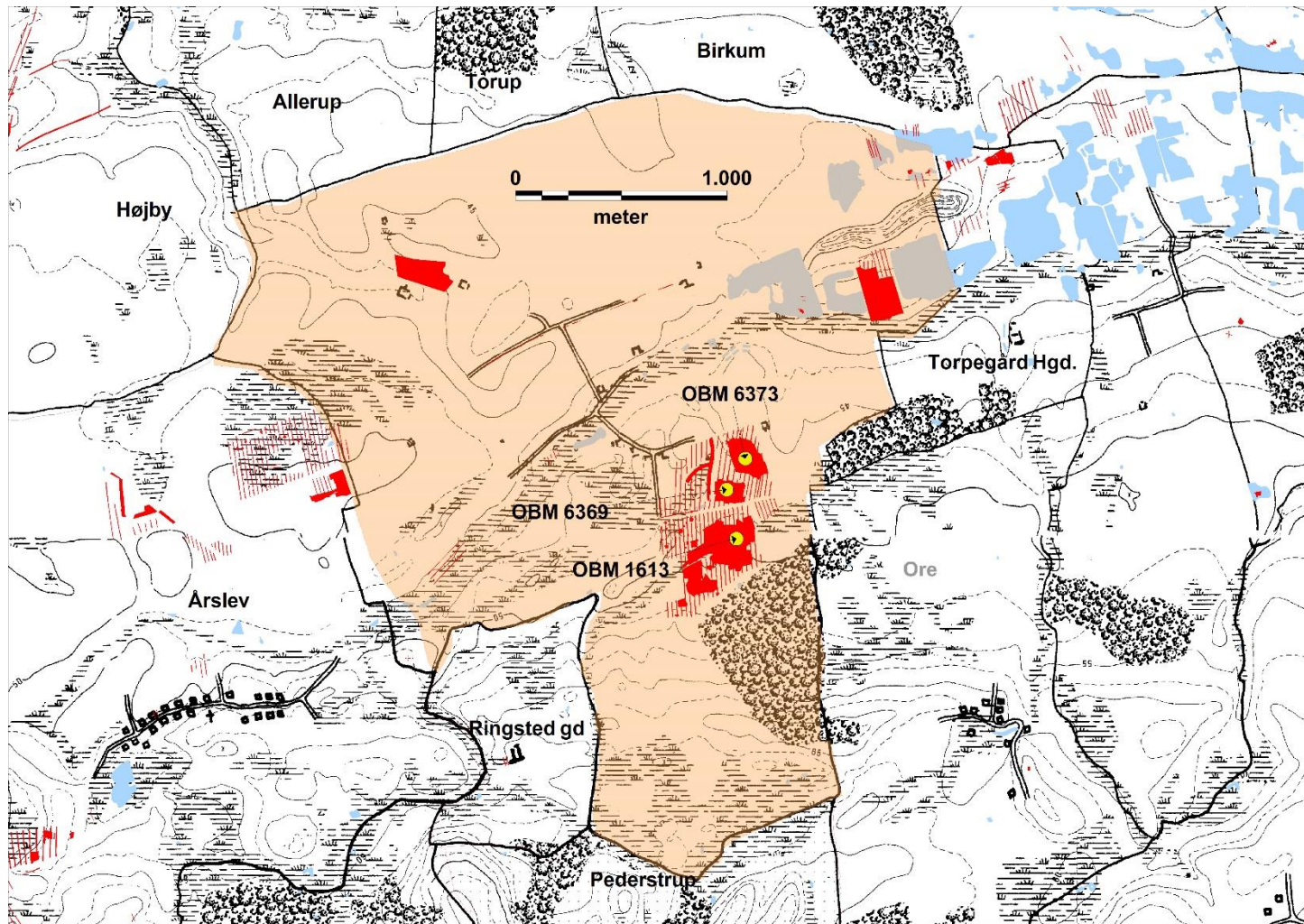
Journal nr. SOM 01.252, SOM 01.253, SOM 01.254.

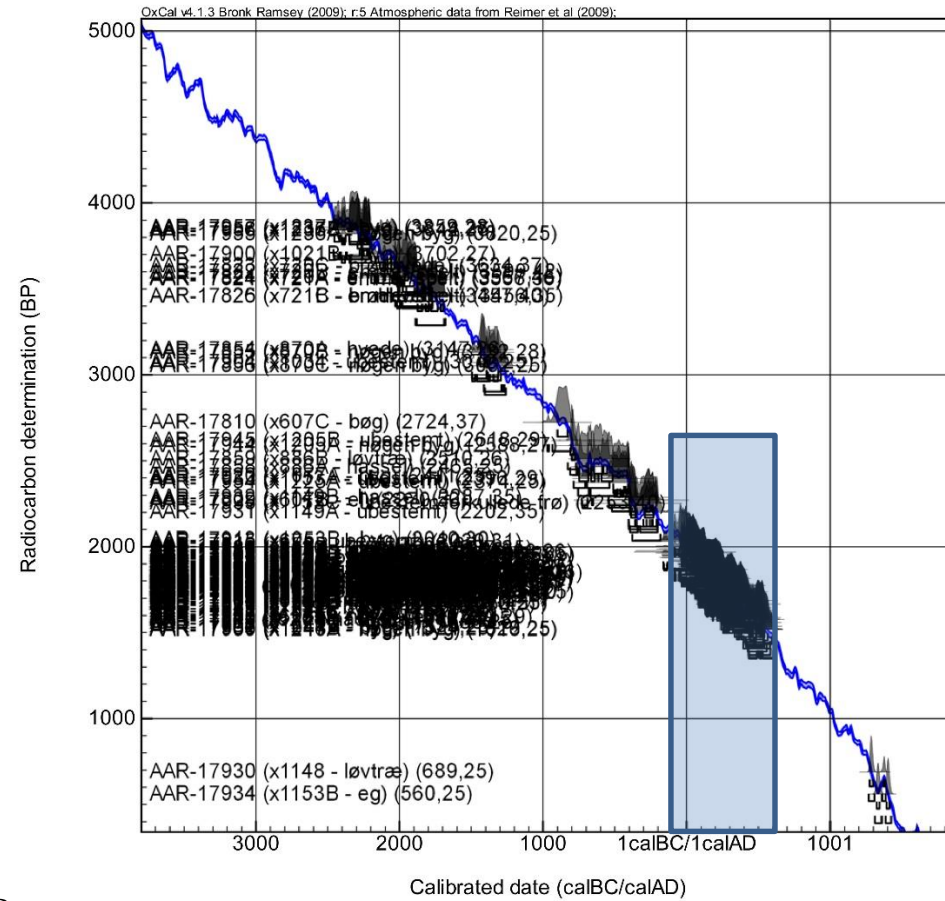
1. Kulturtypekort over Rårud ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Sdr. Nærå

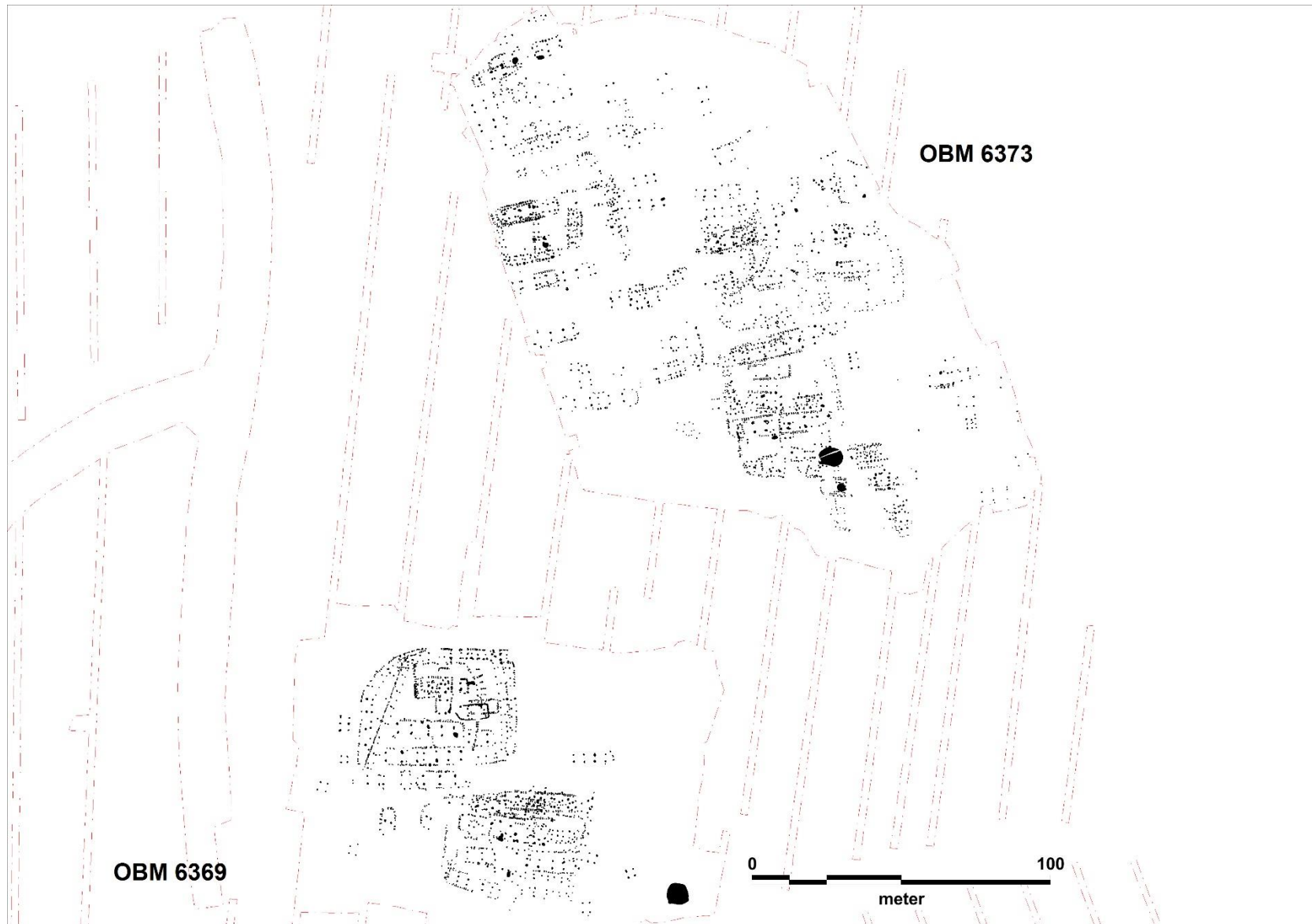
Journal nr. OBM 1613, OBM 6369, OBM 6373.

1. Kulturtypekort over Sdr. Nærå ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

2. **A:** Jernalderbebyggelsen i Sdr. Næra med markering af samtlige konstruktioner (huse og hegn). Landsbyen kan følges indtil ca. 600 e.Kr. og strækker sig i perioden fra 1.-6. århundrede over op til ca. 900 meter. Ældre bebyggelsesspor fra sten-, bronze-, og ældste jernalder findes på arealet (Hansen og Lundø 2015). **B:** ¹⁴C-dateringerne fra OBM 1613 (landsbyens sydlige del) viser kontinuitet fra ca. Kr.f.-600 e.Kr.

3. OBM 6369 og OBM 6373 samlet. Særligt OBM 6369 er præget af en markant stabilitet.

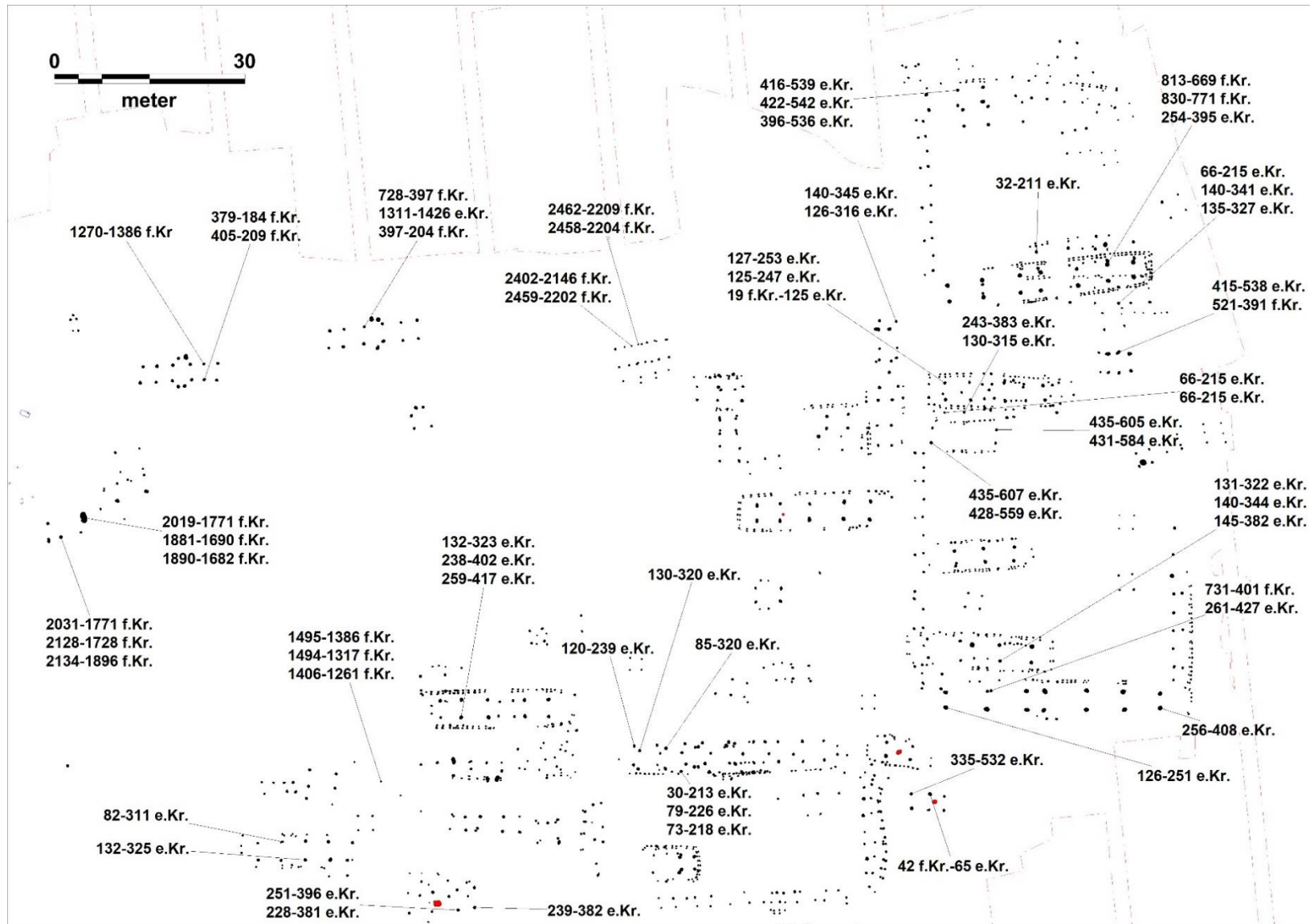
4. OBM 1613 udgør den sydlige del af jernalderlandsbyen. Det er tydeligt, at gårdenes labilitet er større i denne del af bebyggelsen.

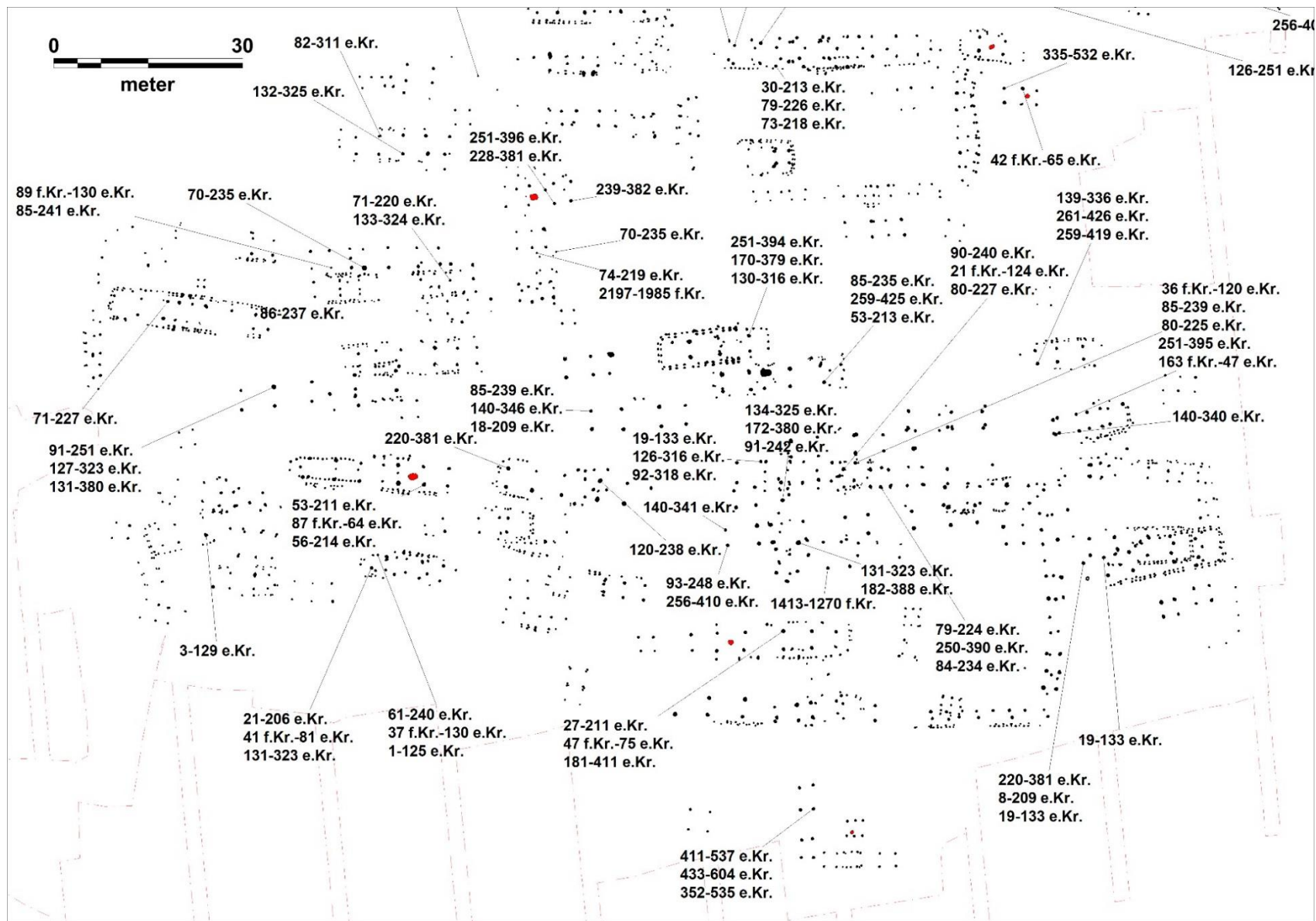
5. OBM 6373 med samtlige udskilte konstruktioner og de fire udførte ¹⁴C-dateringer (AAR 11141-11144).

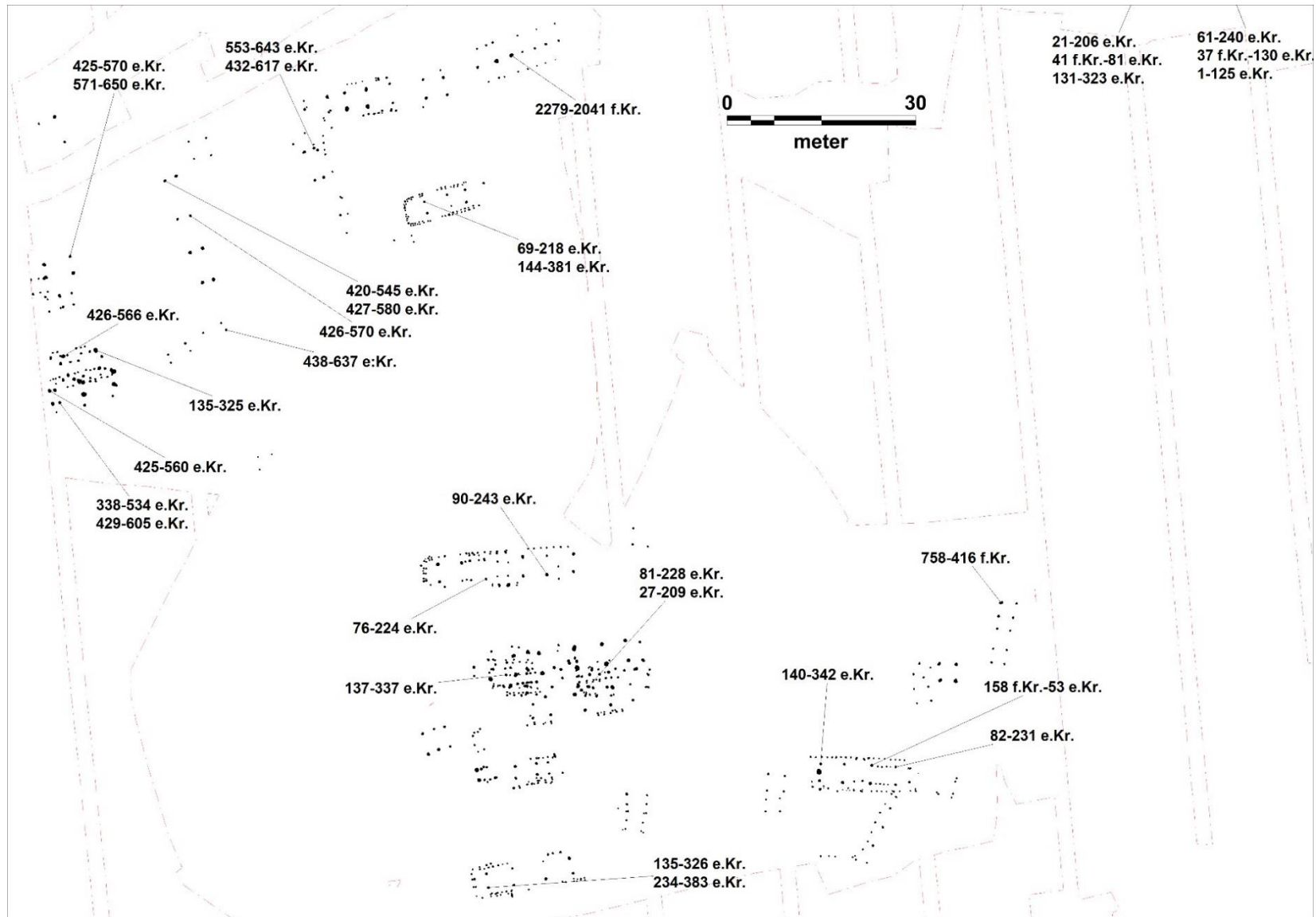
6. OBM 6369 med samtlige udskilte konstruktioner og de tre udførte ¹⁴C-dateringer (AAR10305, 10835, 10837). Den nordlige gård minder på en række områder om gården fra Gudme IV (se Sørensen 2010:231).

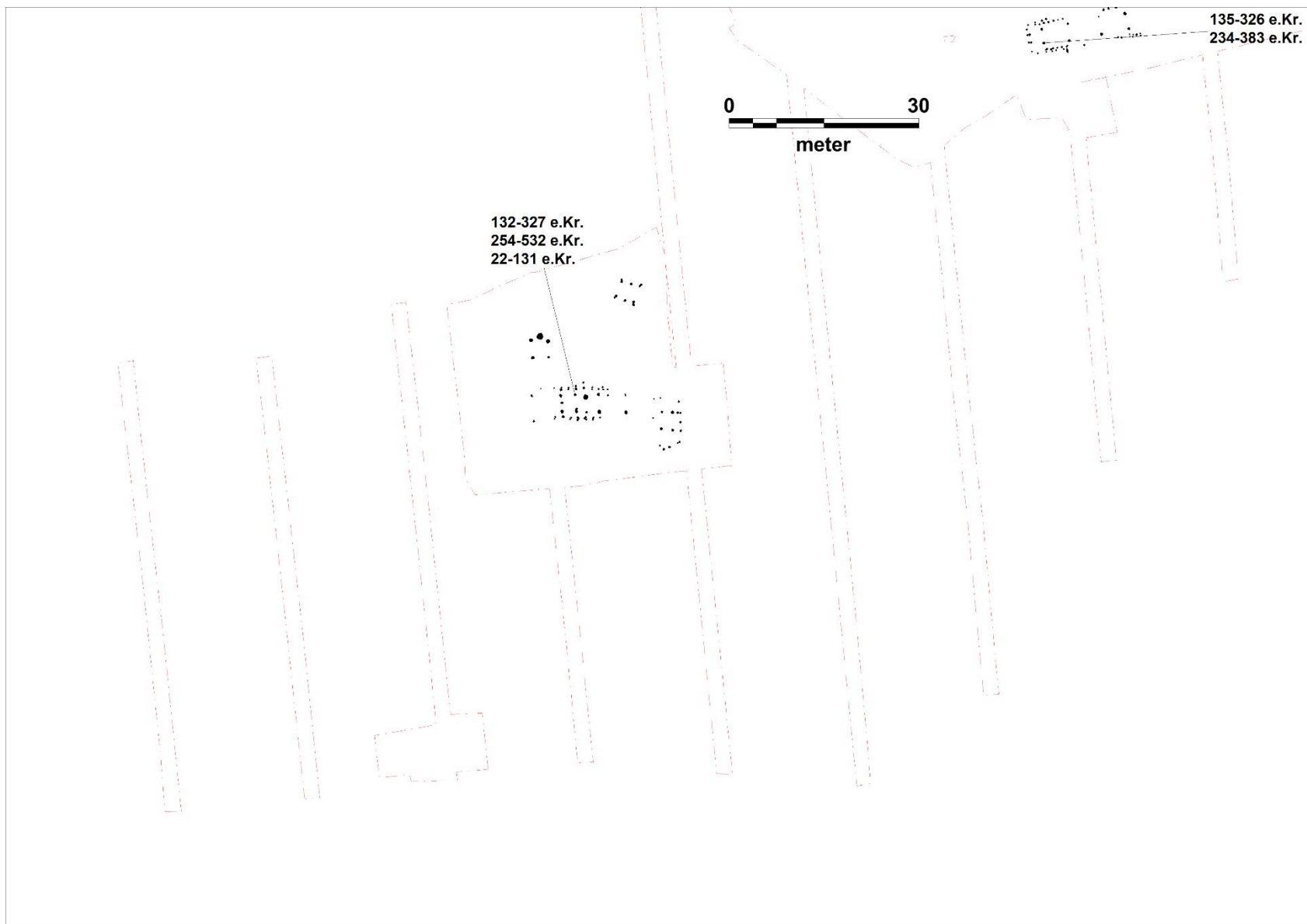
7. OBM 1613 med samtlige udskilte konstruktioner og de udførte ^{14}C -dateringer. Næste bilag fortsætter mod syd (AAR 17805-179969, 21712-21744, 22064-22065).

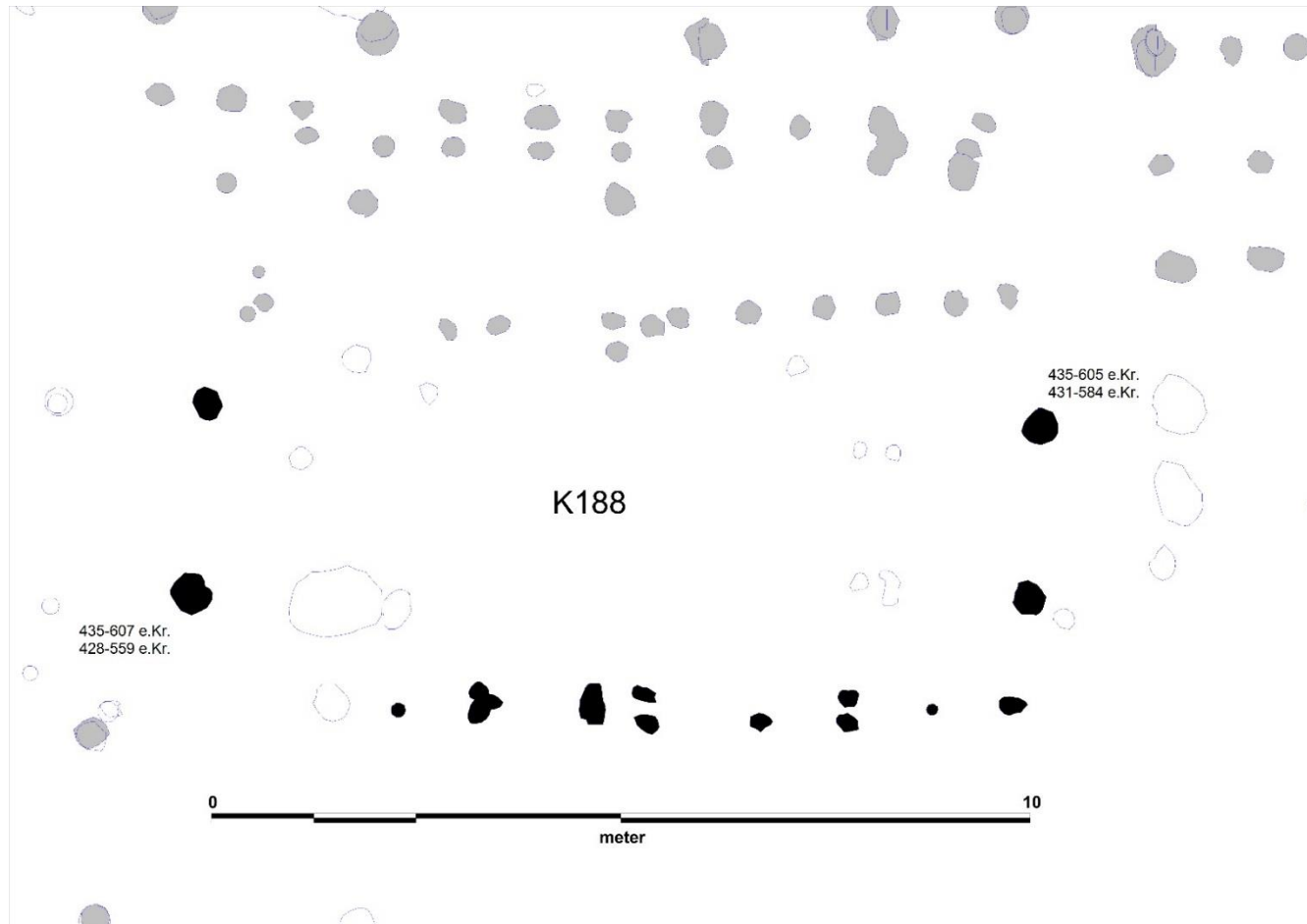
8. Fortsat mod syd fra forrige bilag. Oversigten fortsætter mod vest.

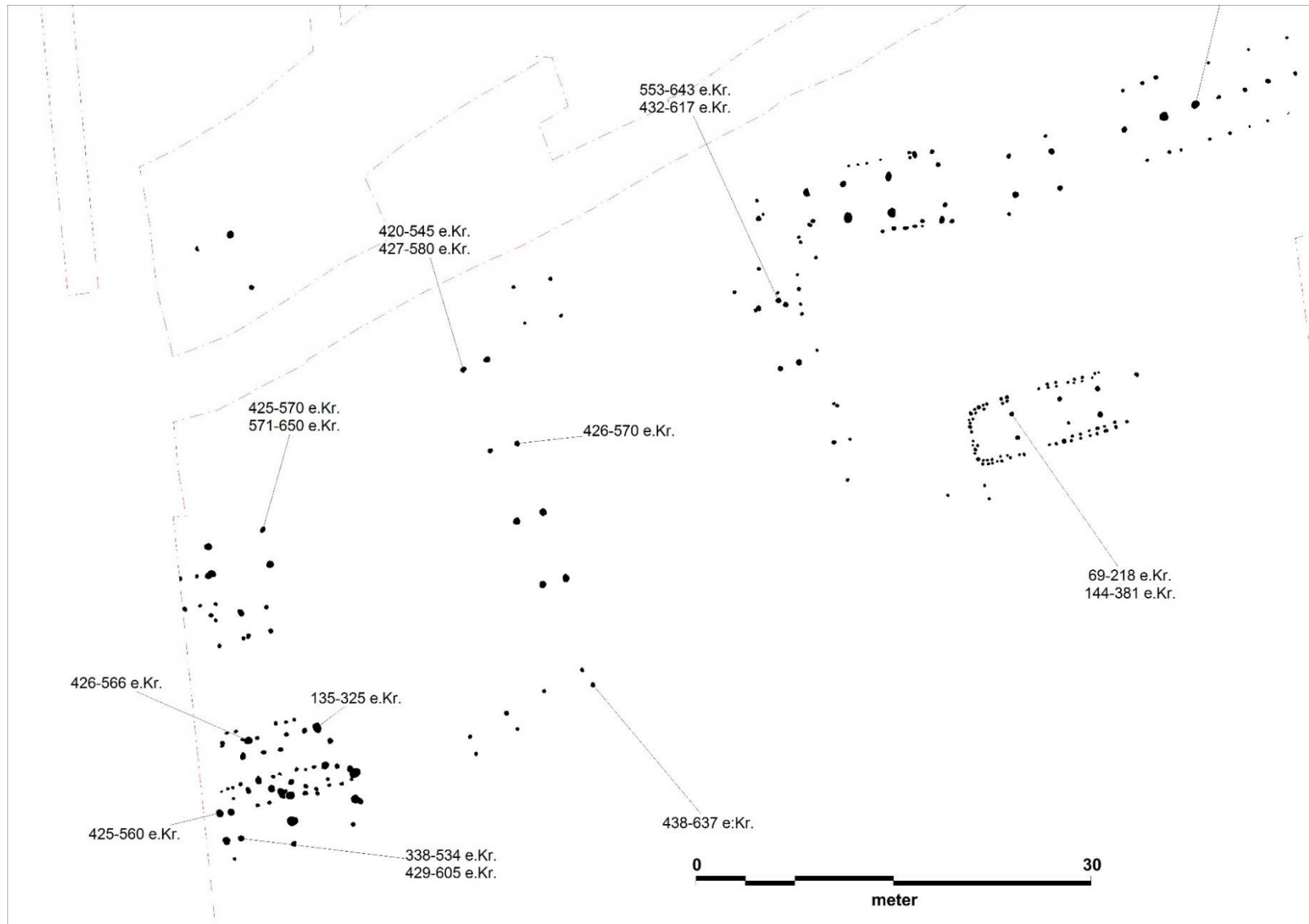
9. Fortsat vest for forrige bilag. Germanertidsgården mod nordvest adskiller sig tydeligt ved de markante nord/syd-orienterede huskonstruktioner, der i stigende omfang introduceres i sen ældre germanertid. Oversigten fortsætter mod vest.

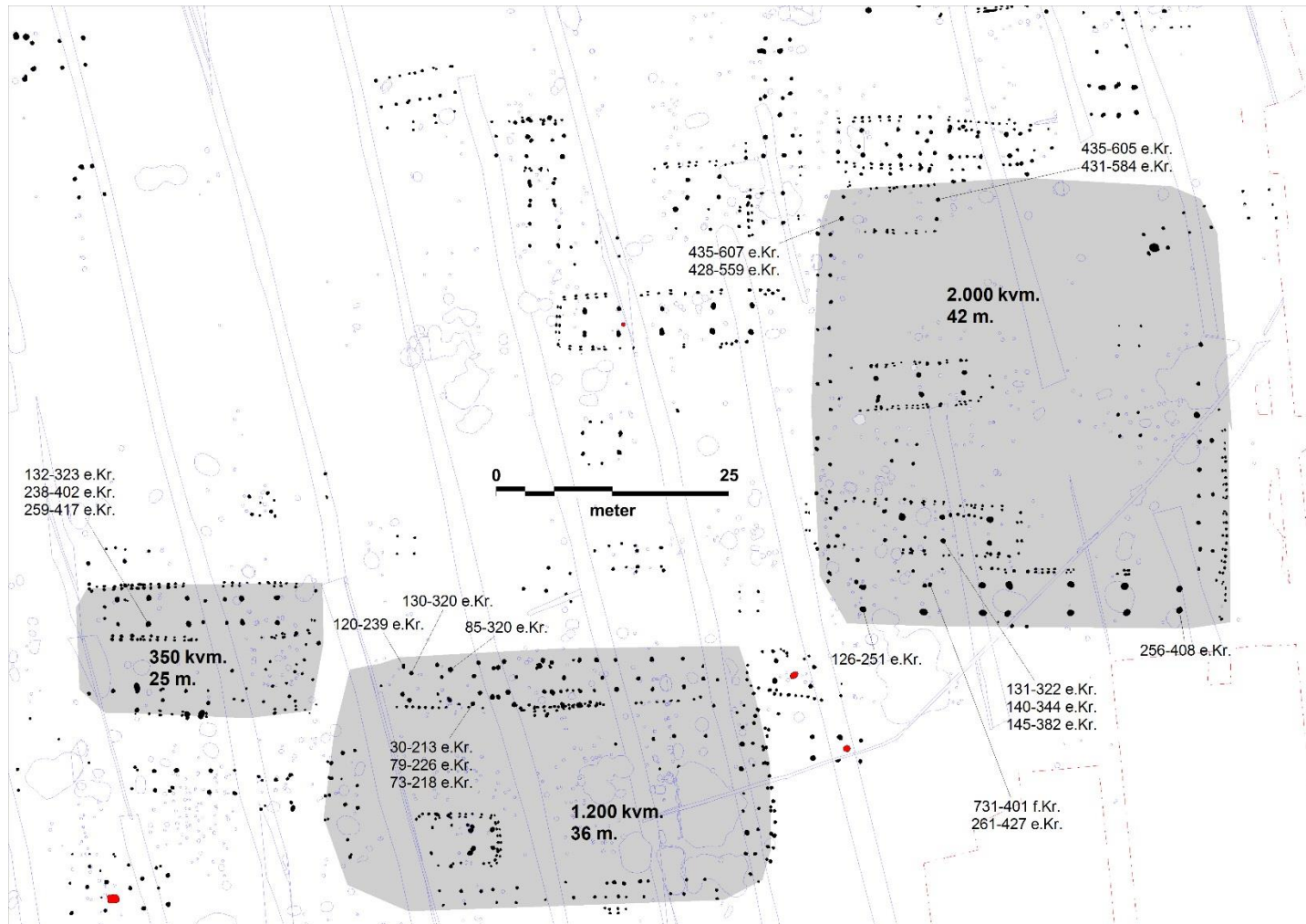
10. Fortsat vest fra forrige bilag. Jernalderlandsbyens sydvestligste gård.

11. OBM 1613 (K188) er et hus, hvis indre tagkonstruktion udelukkende består af to kraftige sæt tagbærende stolper ($\frac{1}{2}$ m. dybe) med en indbyrdes afstand på ca. 10 meter. De bevarede dele af sydvæggen fremstår forholdsvis rette, alt imens den enkle indre stolpesætning har dannet et stort centralt halrum, og derved må associeres med idéen bag de senere kendte trelleborghuse. Huset har direkte paralleller i den nærliggende Rynkeby K37, OBM 2537, og K6, OBM 3146 (Bilag 25 og 26). K188 er blandt jernalderbebyggelsens absolut senest daterede huse i Sdr. Nærå og dermed kun marginalt ældre end K6 og K37 fra den absolut ældste del af Rynkebys historiske bytomt. K188 viser dermed, at opbygningen af den klassiske treskibede arkitektur allerede var iværksat i årtierne op til landsbyreorganiseringen i løbet af 6. årh.

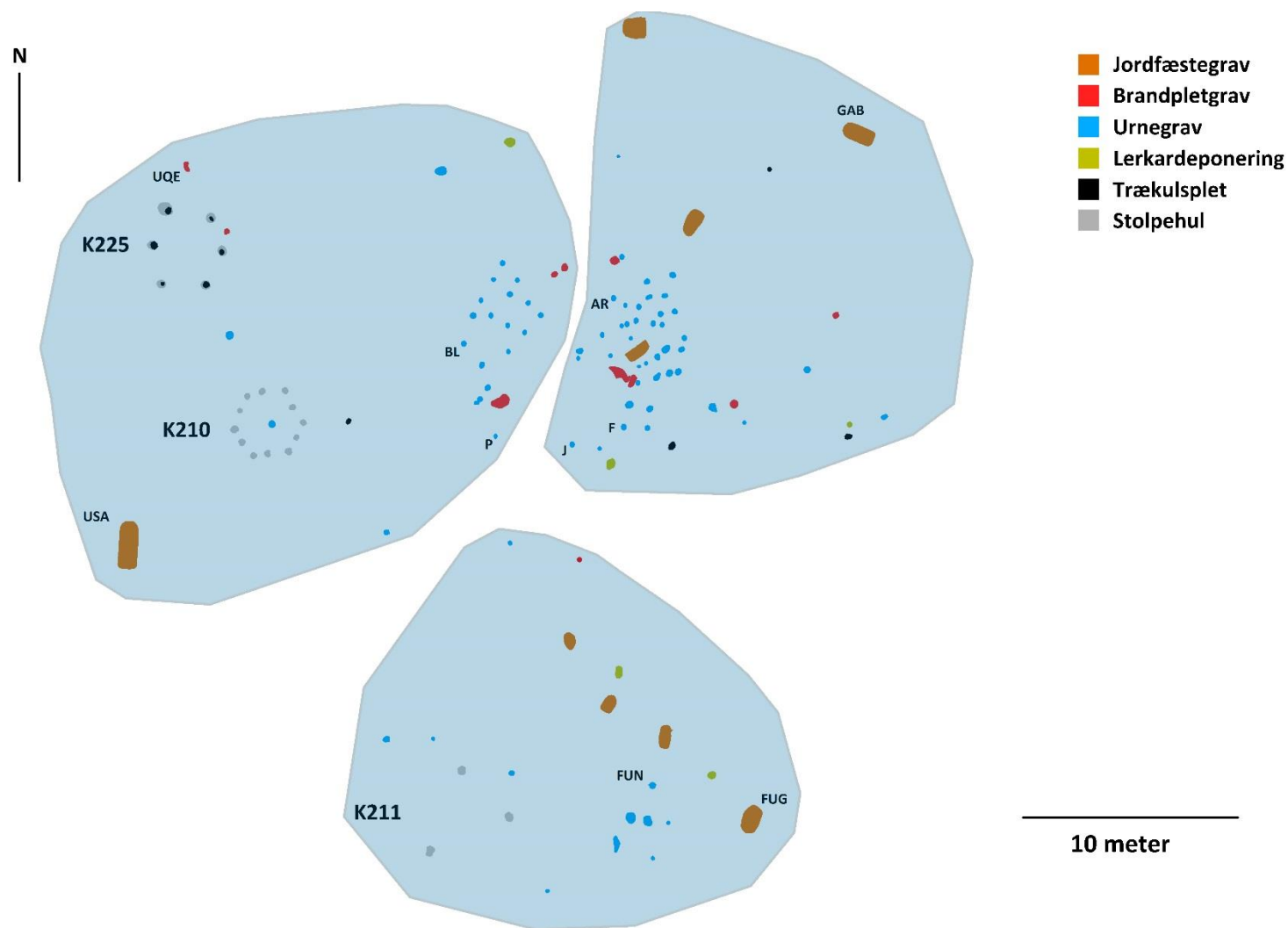
12. En sen gård i jernalderlandsbyens sydvestlige udkant illustrerer tydeligt, at husene dels er mindre klart arkæologisk defineret, og at den tidligere så dominerende øst/vest-orientering i stigende grad blev fraveget.

13. Størrelsesvariationen blandt stort set samtidige tofter var udtalt (grå markeringer). Der ses en klar tendens til, at store tofter har store hovedhuse – uden at der dog er tale om en stringent proportional relation. Til trods for variationen af toftestørrelserne er selve gårdkonceptet meget stringent bestående af et hovedhus med stald, en økonomibygning og en til to staklader. De mindste gårde har ikke plads til økonomibygninger på de hegnede tofter, og tilhørende staklader anlægges uden for toften. De to største tofter er hver især repræsenteret ved to fortløbende faser.

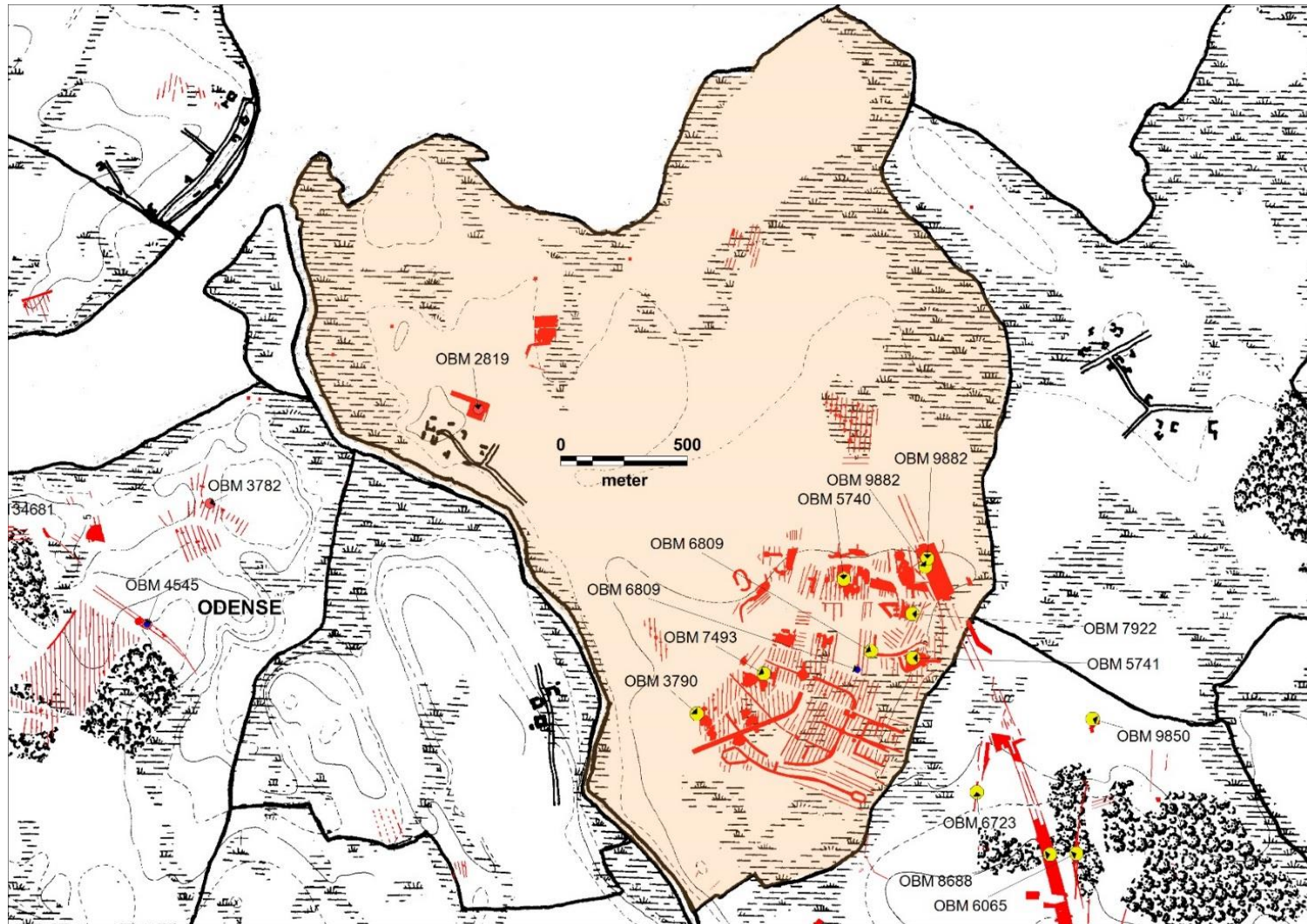
14. Jernalderbebyggelsen ved Sdr. Nærå set på baggrund af matrikelkortet (opmålt 1809). Det er tydeligt at jernalderbebyggelsen relateres til områdets vådbundsforhold, men såvel kortmateriale som de arkæologiske udgravninger godtgør også, at der i området er rigeligt med store sammenhængende områder, der kunne have omfattet hele bebyggelsen i sammenhæng, hvis det havde været gårdbrugernes ønske. Bebyggelsens gravplads er udgravet umiddelbart øst for lavningen, nord for den sydligste af de tre bebyggelsesklynger (Hansen og Lundø 2015 samt næste kort).

15. På den centrale gravpladsen ved Sdr. Nærås jernalderbebyggelse er der udgravet i alt ca. 100 gravanlæg dateret til yngre romersk jernalder (Hansen og Lundø 2015). Gravpladsen er ligesom bebyggelsen struktureret i tre markante hovedkoncentrationer af lidt forskellig densitet og omfang. I gravklyngernes periferi etableredes en række relaterede bygninger/gravanlæg, jordfæstegrave og lerkardeponeeringer. Det er oplagt, om end ikke beviseligt, at opfatte ordningen af gravpladsen med forlæg i ordningen af bebyggelsen.

Seden

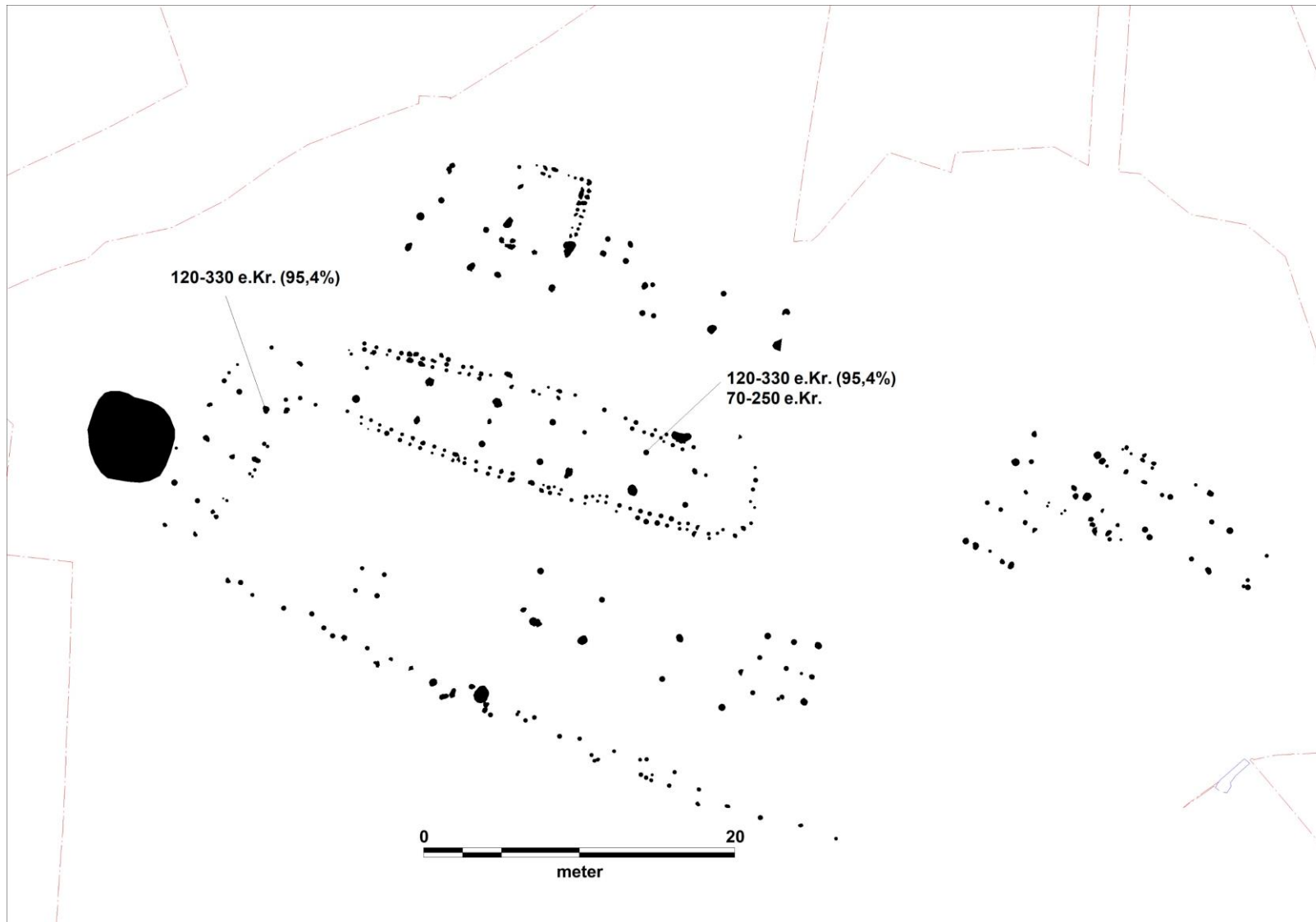
Journal nr. OBM 2819, OBM 3790, OBM 5740, OBM 5741, OBM 6809, OBM 7261, OBM 7493, OBM 7922, OBM 9882.

1. Kulturtypekort over Seden ejerlav med udgravningsfelter og lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

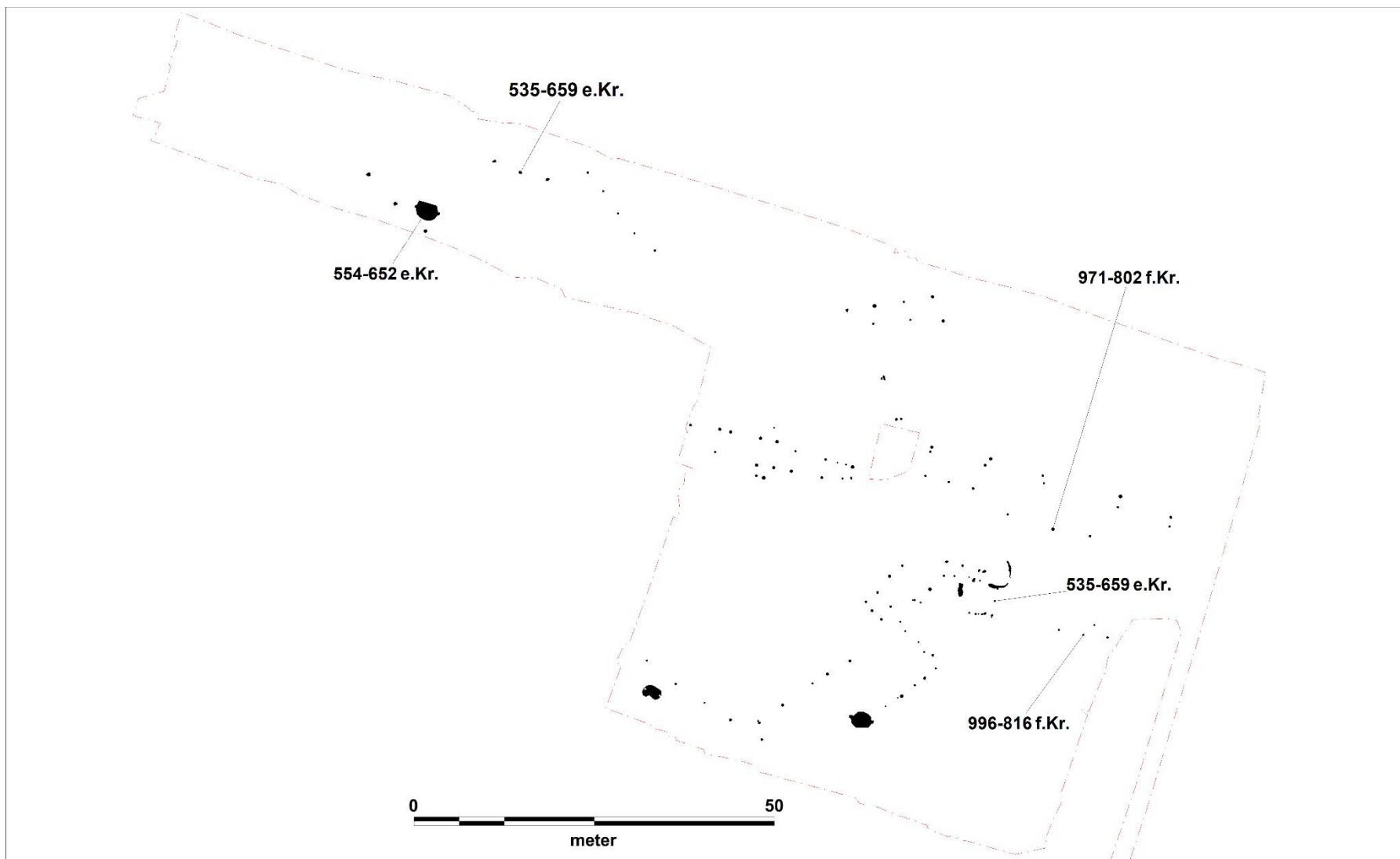
2. Udskilte hustomter fra OBM 5741 og OBM 7922 knytter sig snævert til de skel, der endnu fremgår af matrikelkortets ældre lag, opmålt 1793. Bemærk kortets afvigende orientering samt at matrikelkortets skal parallelforskydes ca. 5 meter mod vest, jf. udgravede skelgrøfter.

- ¹⁴C-dateringer (AAR 10406-10407, 10917) af gårdsanlægget fra OBM 5741 indikerer tydeligt, at krumvægede huse med dobbeltstolpevægge må henregnes til yngre romersk jernalder og ikke som hidtil antaget yngre germansk jernalder.

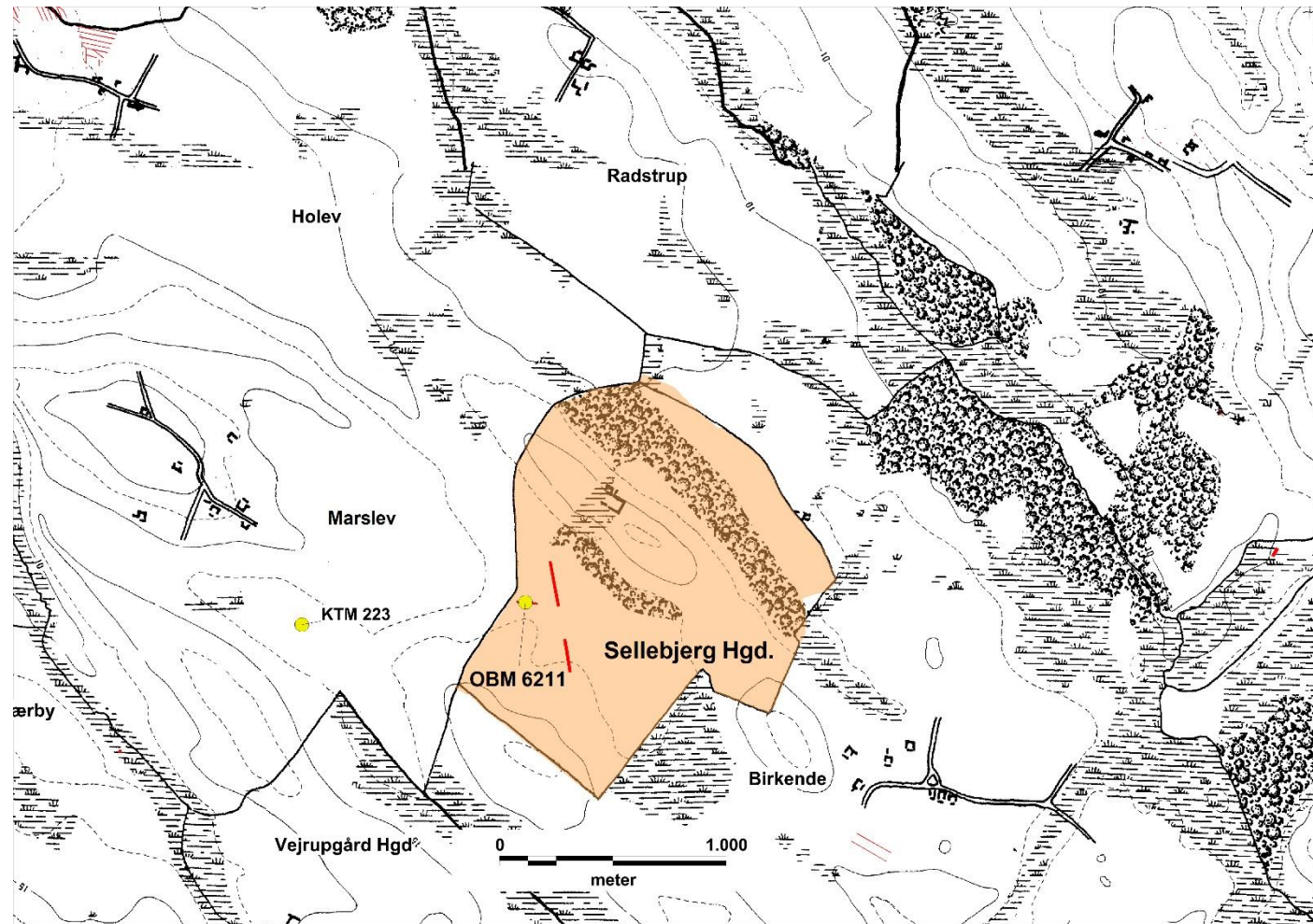
4. Ved OBM 2819 er der udgravet grubehuse og stolpekonstruktioner, som er ^{14}C -dateret (AAR-12481-12490) til perioden ca. 550-650 e.Kr. Oprindeligt blev flere af disse stolpekonstruktioner dateret til neolitikum, men ^{14}C -dateringerne er konsistente for såvel det daterede grubehus som to af de stolpebyggede konstruktioner til årtierne omkring 600 e.Kr., dvs. ældste fase af grubehuse og ældste bebyggelsesfase efter omstruktureringerne ca. 600 e.Kr. (se næste kort).

5. Detailplan af udgravningen OBM 2819 med de udskilte konstruktioner fra overgangen ældre/ynge germansk jernalder samt anlægspor fra yngre bronzealder.

Sellebjerg

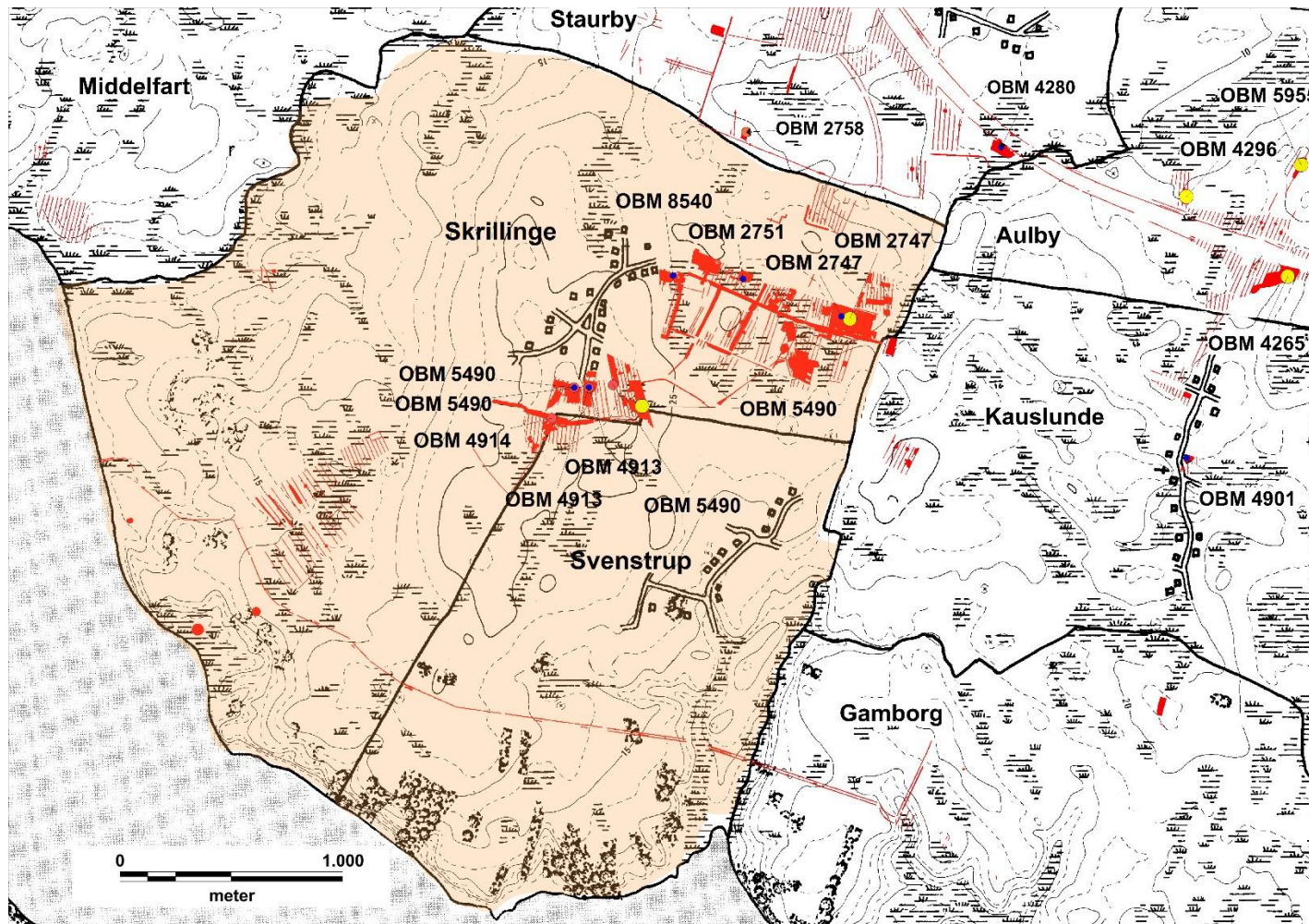
Journal nr. OBM 6211.

1. Kulturtypekort over Sellebjerg Hgd. ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Skrillinge

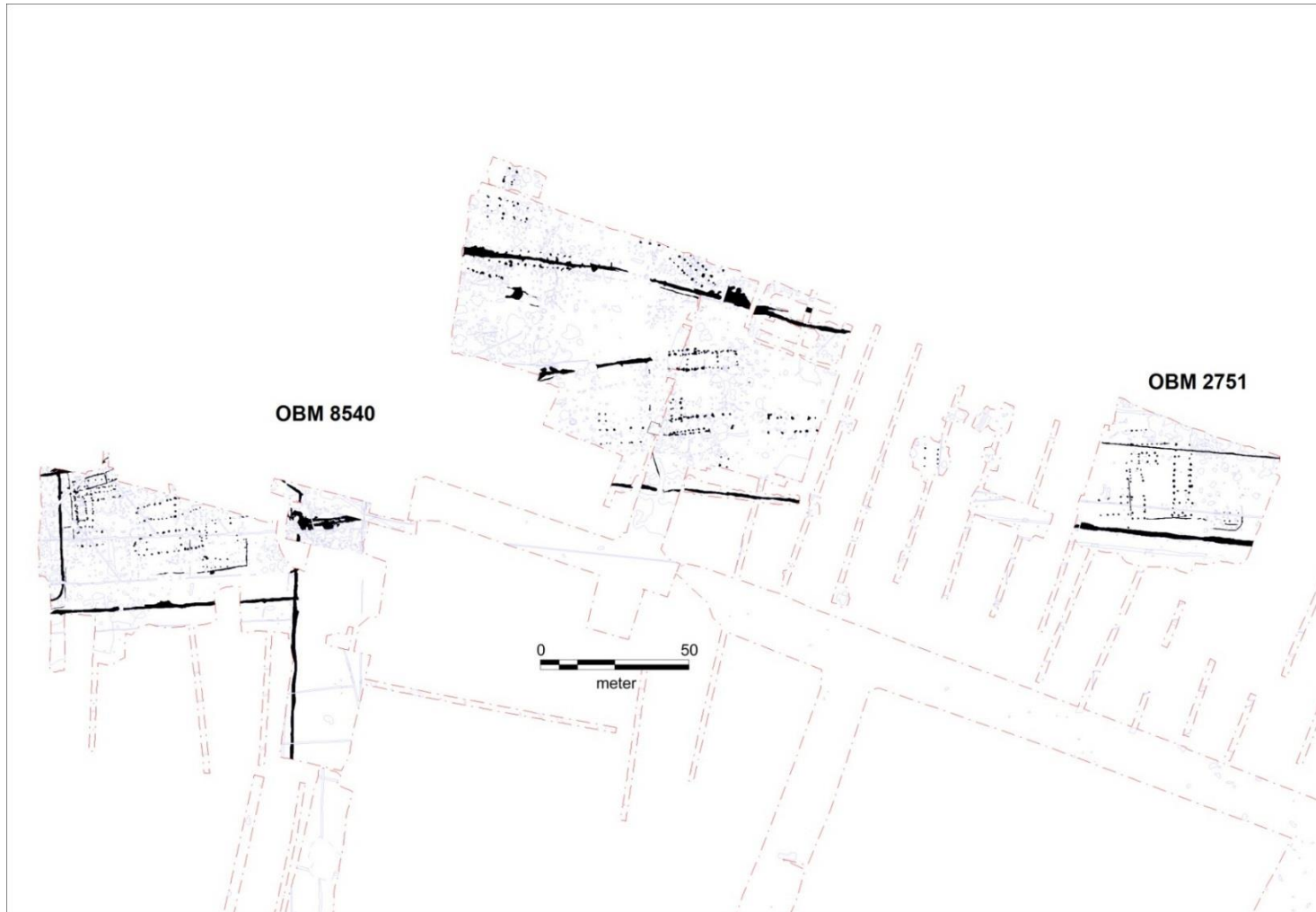
Journal nr. OBM 2747, OBM 2751, OBM 4913, OBM 4914, OBM 5490, OBM 8540.

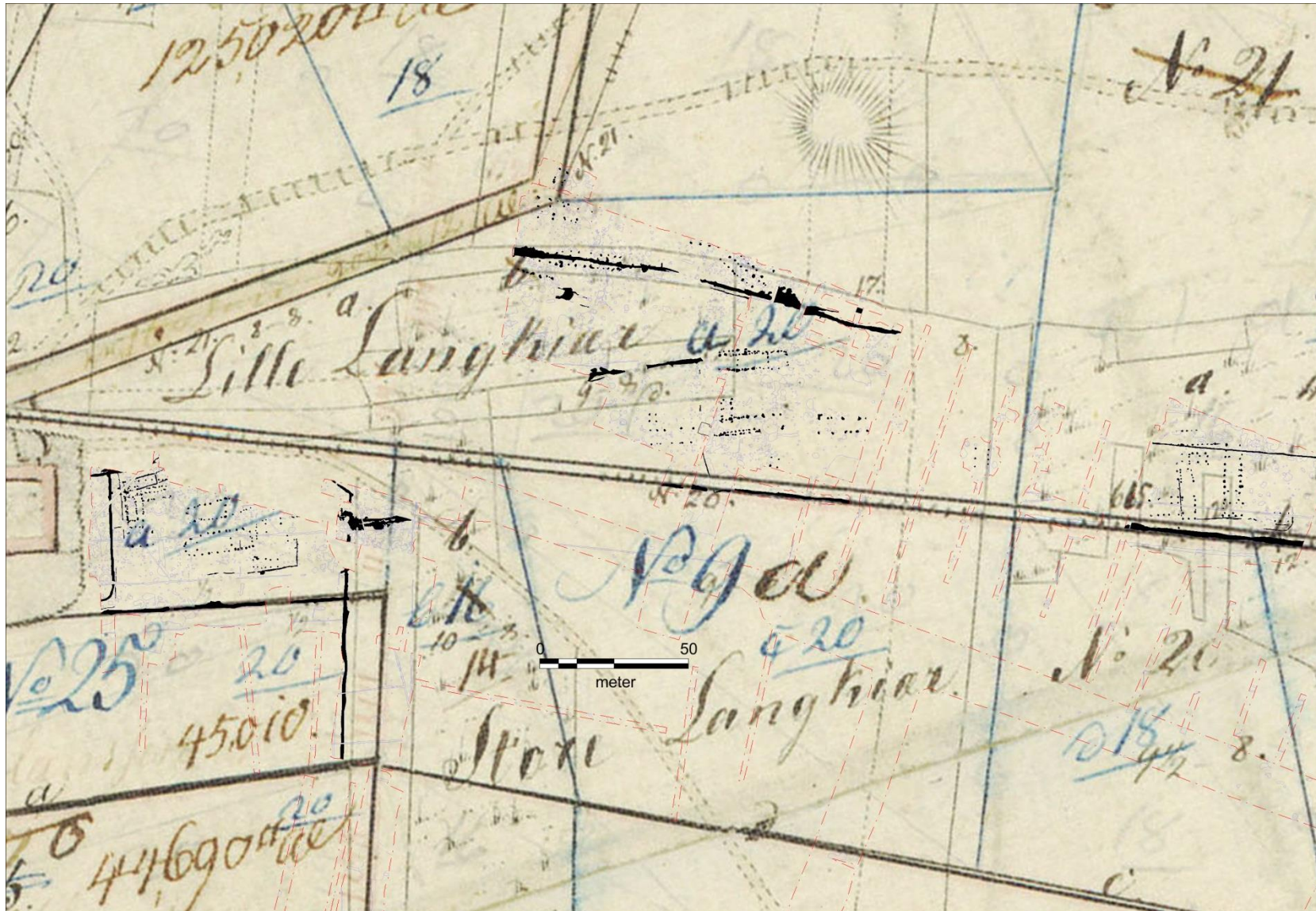
1. Kulturtypekort for Skrillinge storejerlav (inkl. Svenstrup) samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området. Som det fremgår af oversigten, er der foretaget omfattende arkæologiske udgravninger i forlængelse af Skrillinge landsbytomts sydlige og nordøstlige afgrænsning fra historisk tid.

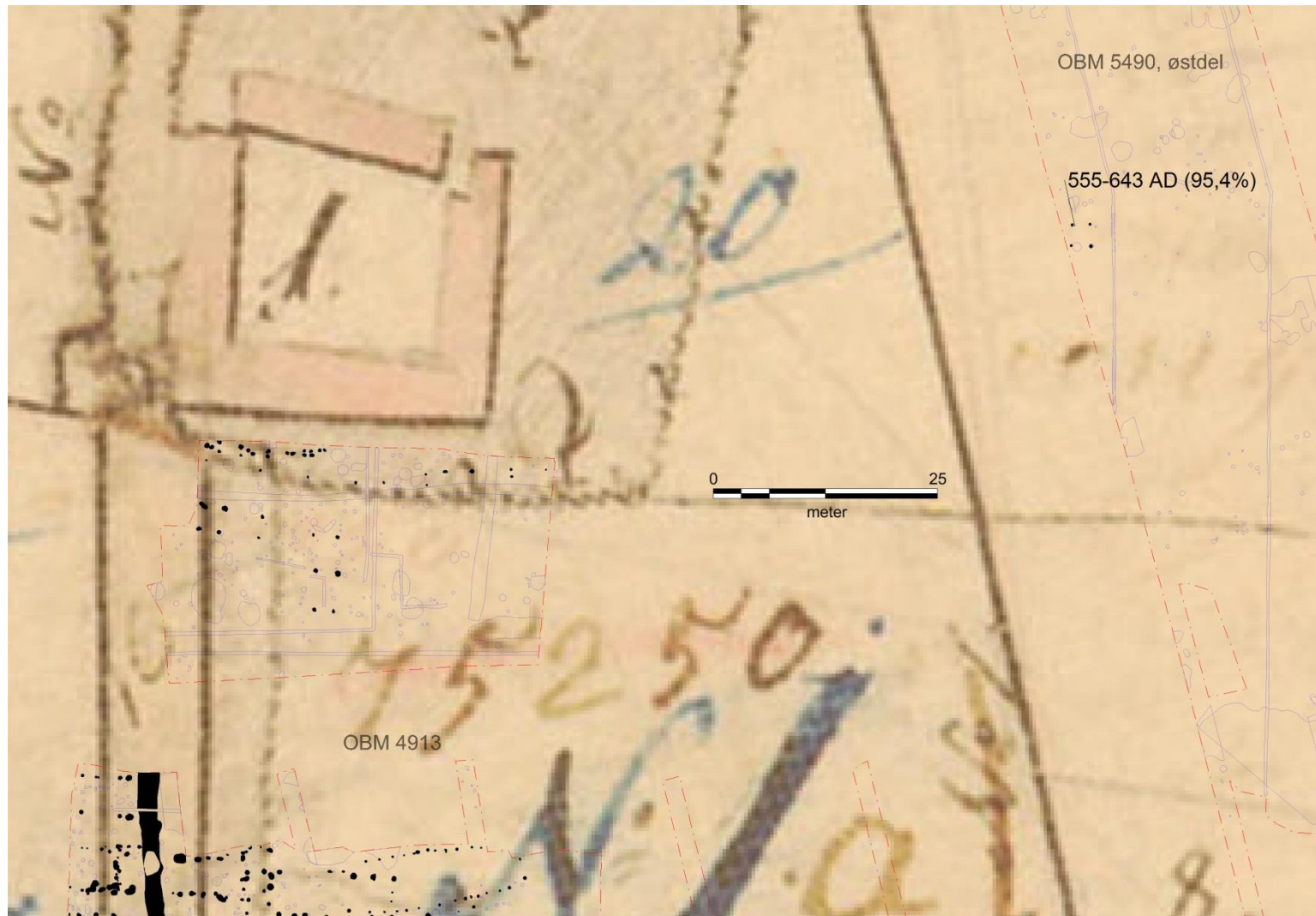
2. Matrikelkort med de centrale journalnumre for udgravningerne i Skillinge, dvs. alle udgravninger med udskilte huskonstruktioner fra perioden yngre romersk jernalder til ældre middelalder.

4. Udredte konstruktioner i Skrillinge nordby. Som det fremgår af tegningen, er der kun udskilt en lille del af de konstruktioner, som arealet har omfattet. Området omfatter direkte paralleller til såvel de små nord/syd-orienterede enskibede huse, der i Skrillinge sydby (kort 8) såvel som Rynkeby er ^{14}C -daterede til yngre germansk jernalder/ældre vikingetid, samt de treskibede huse med centralt halrum og mindre gavlrum, der ligeledes er ^{14}C -dateret til sen germansk jernalder og vikingetid i Rynkeby (bilag 18) og Sdr. Nærrå (bilag 11). Fundene fra Skrillinge ligger nær kulturlag og gruber med materiale dateret til 8.-12.-årh. (Grøngård Jeppesen 1981:87ff).

5. Skrillinge nordby. Udsnit af matrikelkortet påført konstruktioner fra vikingetid og middelalder. Kulturlagene med fund af bl.a. halvkuglekar stammer fra arealet ved dén nedlagt vejgren, der endnu fremgår af matrikelkortet nord for "lille langkiær", 18.

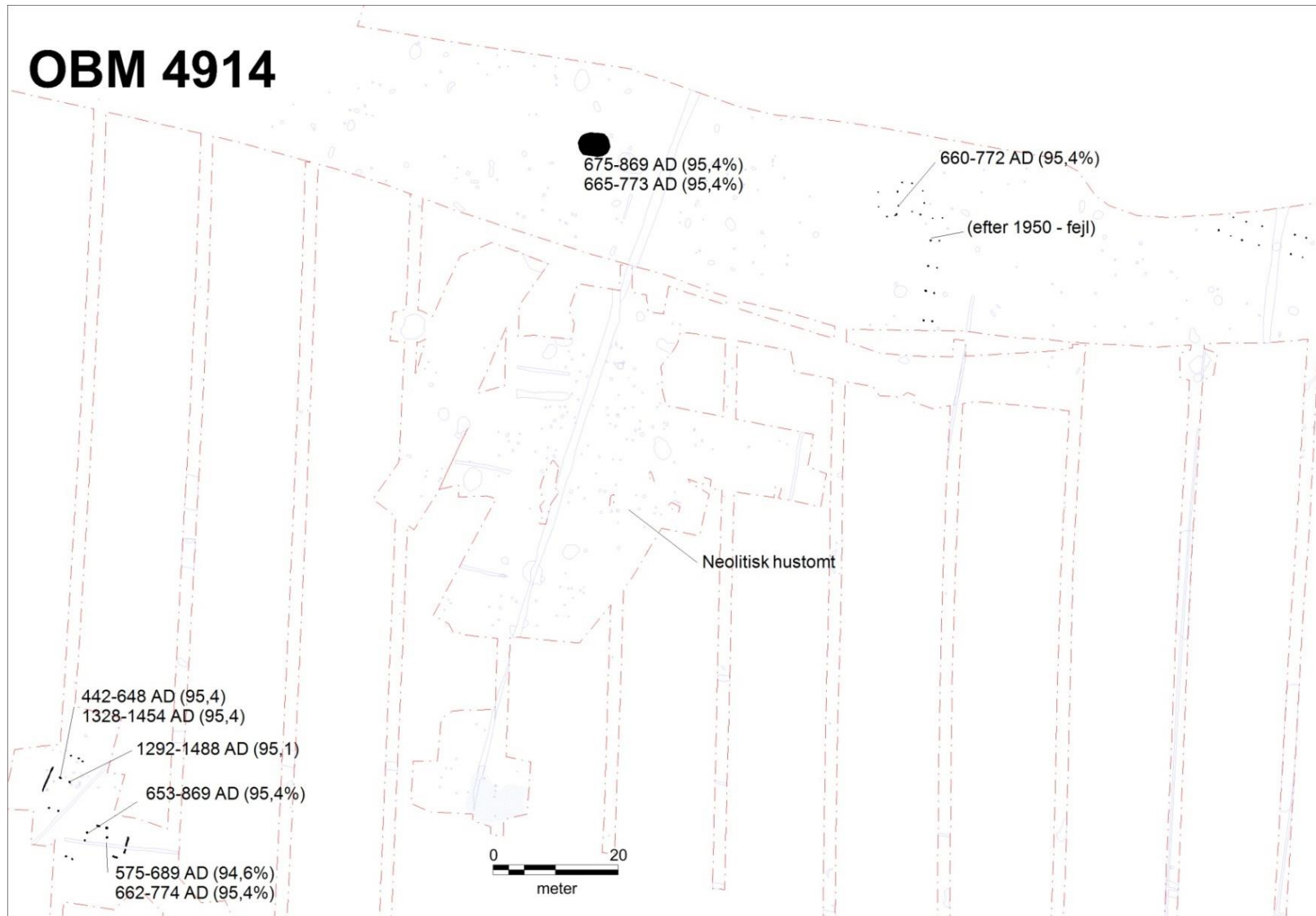
6. Øst for den sydøstligste kartografisk kendte tofte i Skrillinge er der udgravet en huskonstruktion, der dateres til yngre germansk jernalder (OBM 5490, østdel). Beliggenheden af hustomten må opfattes som en del af en oprindelige dyb tofte, som senere i historisk tid er reduceret til den gård, der på matrikelkortet ses angivet som gård 1. Resten af gården er ikke udgravet. 150 meter længere mod sydøst er der udgravet bebyggelsesspor fra hele romersk jernalder.

7. Udskilte konstruktioner fra yngre germansk jernalder, vikingetid og middelalder i Skrillinge sydby. Bemærk, at enkelte dele af bebyggelsen ligger i det, der senere udspaltes som Svenstrup ejerlav, se kort 9.

8. Dateringerne fra gårdene ved OBM 5490 (vest) og OBM 4913 viser, at disse tofter har været bebygget fra yngre germansk jernalder. Meget tyder dog på, at gården ved OBM 5490 er opgivet allerede i tidlig vikingetid. ¹⁴C-dateringer og fundmaterialet fra nordgården ved OBM 4913 (borgerkrigsmønt samt glaseret keramik) antyder, at denne gård endnu har haft stående bygninger i yngre middelalder, mens den sydlige gård formentlig ikke var bebygget senere end 1100-tallet.

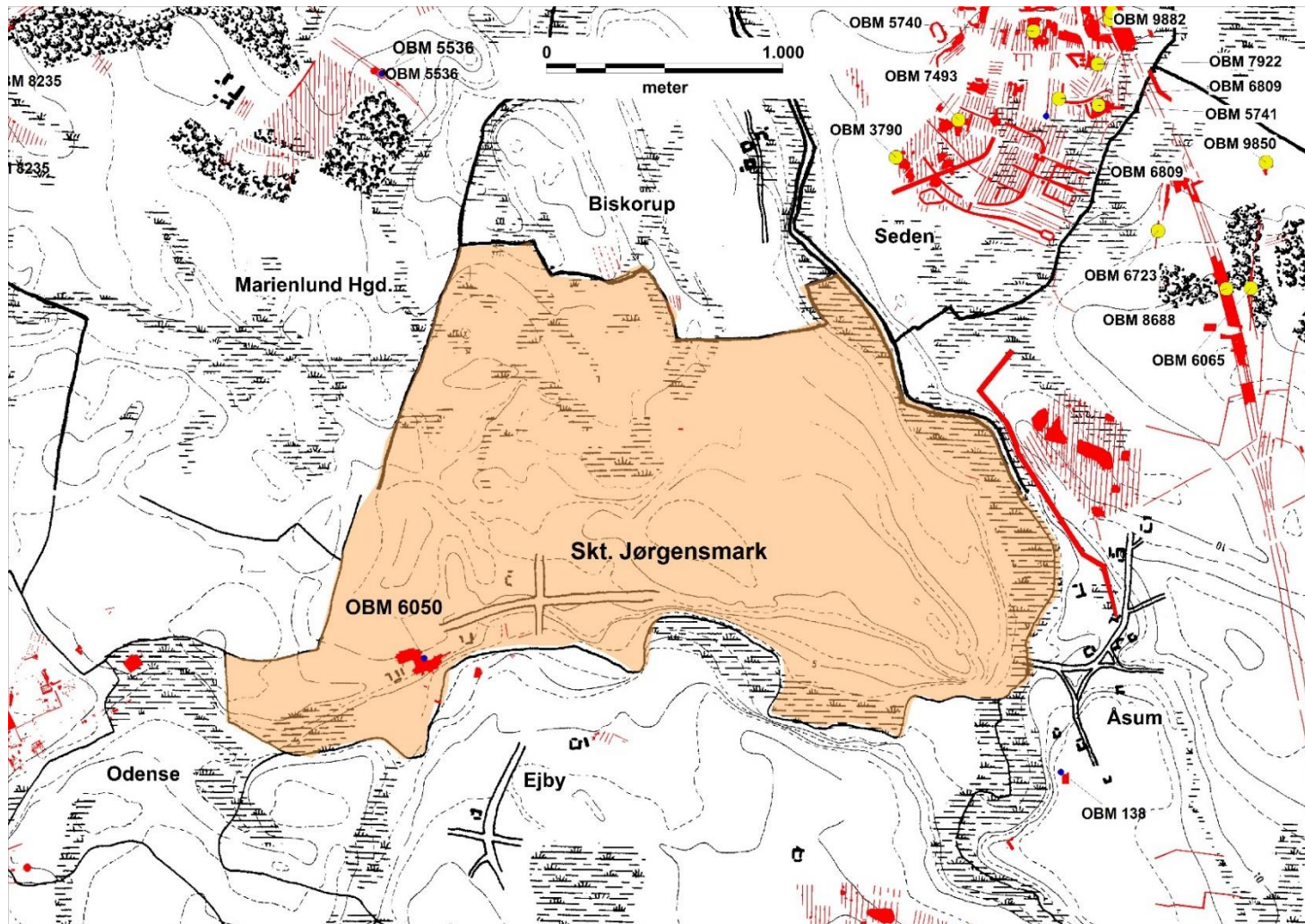
9. Den sydligste del af landsbyen synes kun sporadisk bebygget. I yngre germansk jernalder synes der at have ligget én gård. Meget kunne tyde på, at der igen i ældre middelalder opføres en bygning. Denne dog uden strukturel tilknytning til resten af landsbyen.

10. Fra matrikelkortet er væsentlige vejforløb angivet. Mens bebyggelsen i selve Skrillinge er opbygget omkring mindre vejforløb, så er det muligt, at det bl.a. er hovedvejen mellem Middelfart og Odense, der får landsbyens udvikling til at trække mod nord. Bemærk den isolerede gård ved sydgrænsen af Staurby ejerlav fra ca. 800-tallet, der er anlagt tæt op til landevejen (Staurby, bilag 2, OBM 2758).

Skt. Jørgensmark

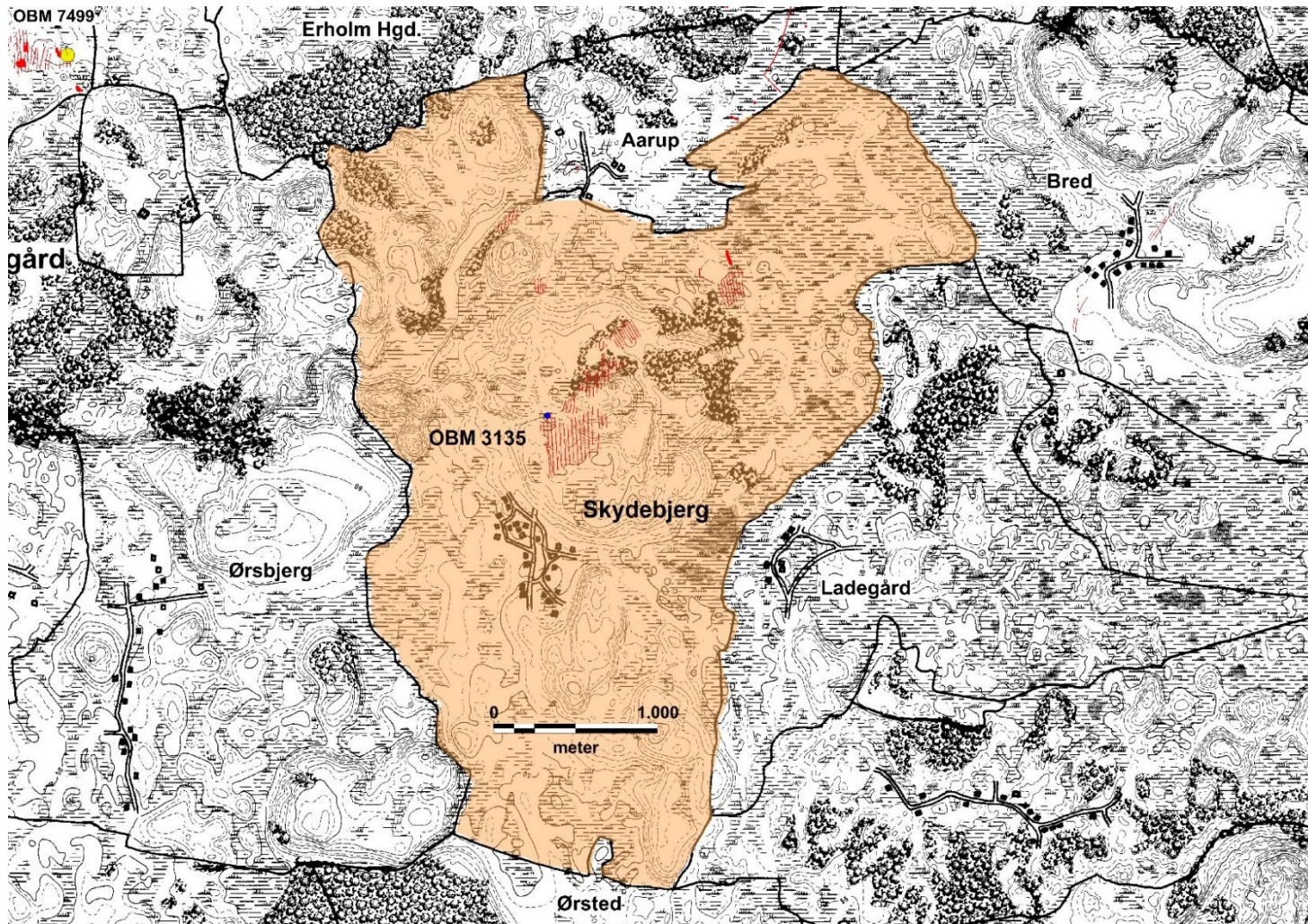
Journal nr. OBM 6050.

1. Kulturtypekort over Skt. Jørgensmark ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede huskonstruktioner fra perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Skydebjerg

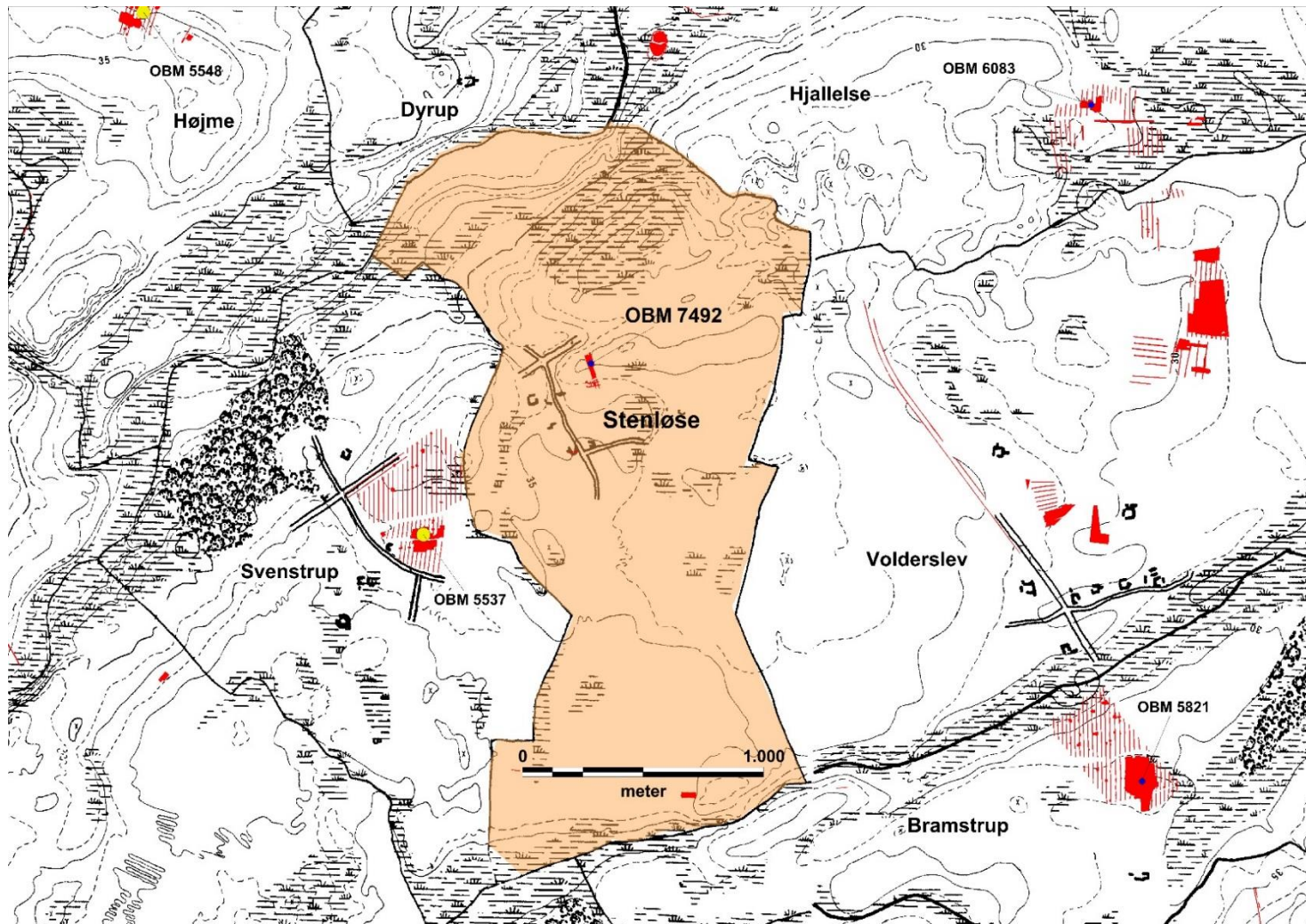
Journal nr. OBM 3135.

1. Kulturtypekort over Skydebjerg ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Stenløse

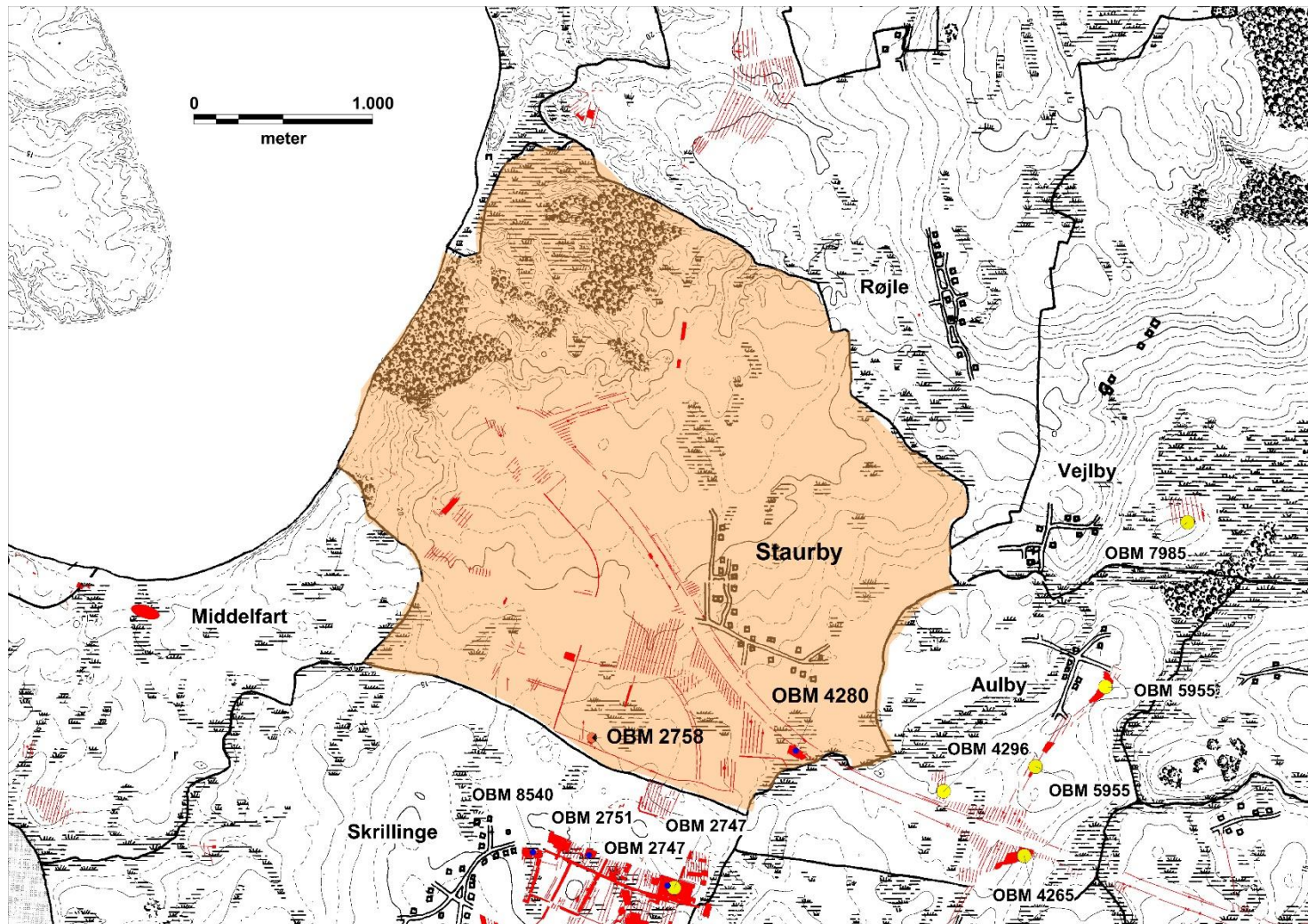
Journal nr. OBM 7492.

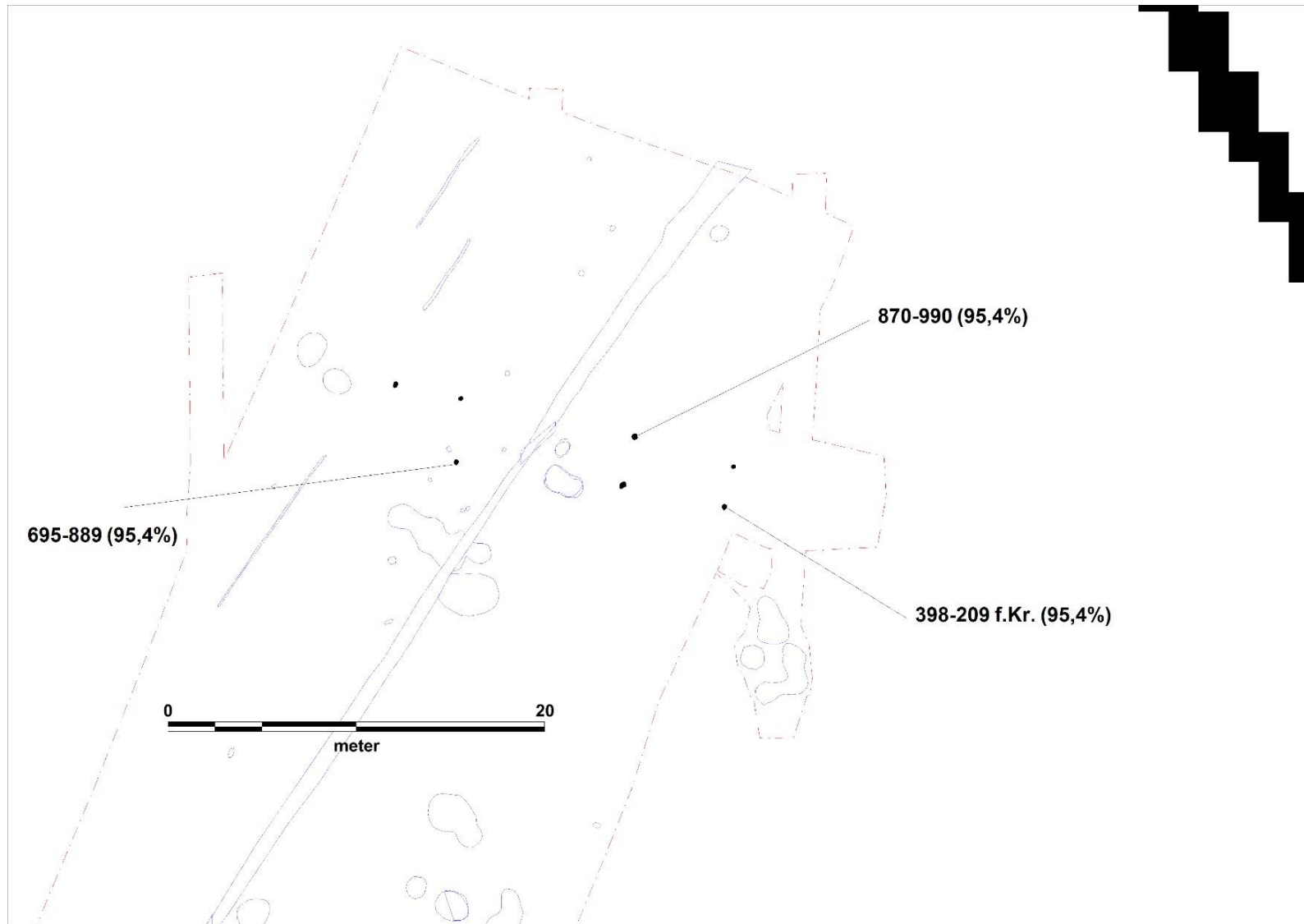
1. Kulturtypekort over Stenløse ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Staurby

Journal nr. OBM 2758, OBM 4280.

1. Kulturtypekort over Staurby ejerlav samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området og markering af lokaliteter med husfund fra perioden ca. 200-1200 e.Kr. OBM 4280 tolkes i beretningen som små hyrdehuse tilhørende indbyggere i Staurby.

2. Huset ved Staurby (OBM 2758) er dateret med tre ^{14}C -dateringer (AAR 19234-19236). Huset tilhører typologisk yngre jernalder/vikingetid, og med de to samstemmende dateringer til samme periode må huset foreslås dateret til omkring 800-tallet.

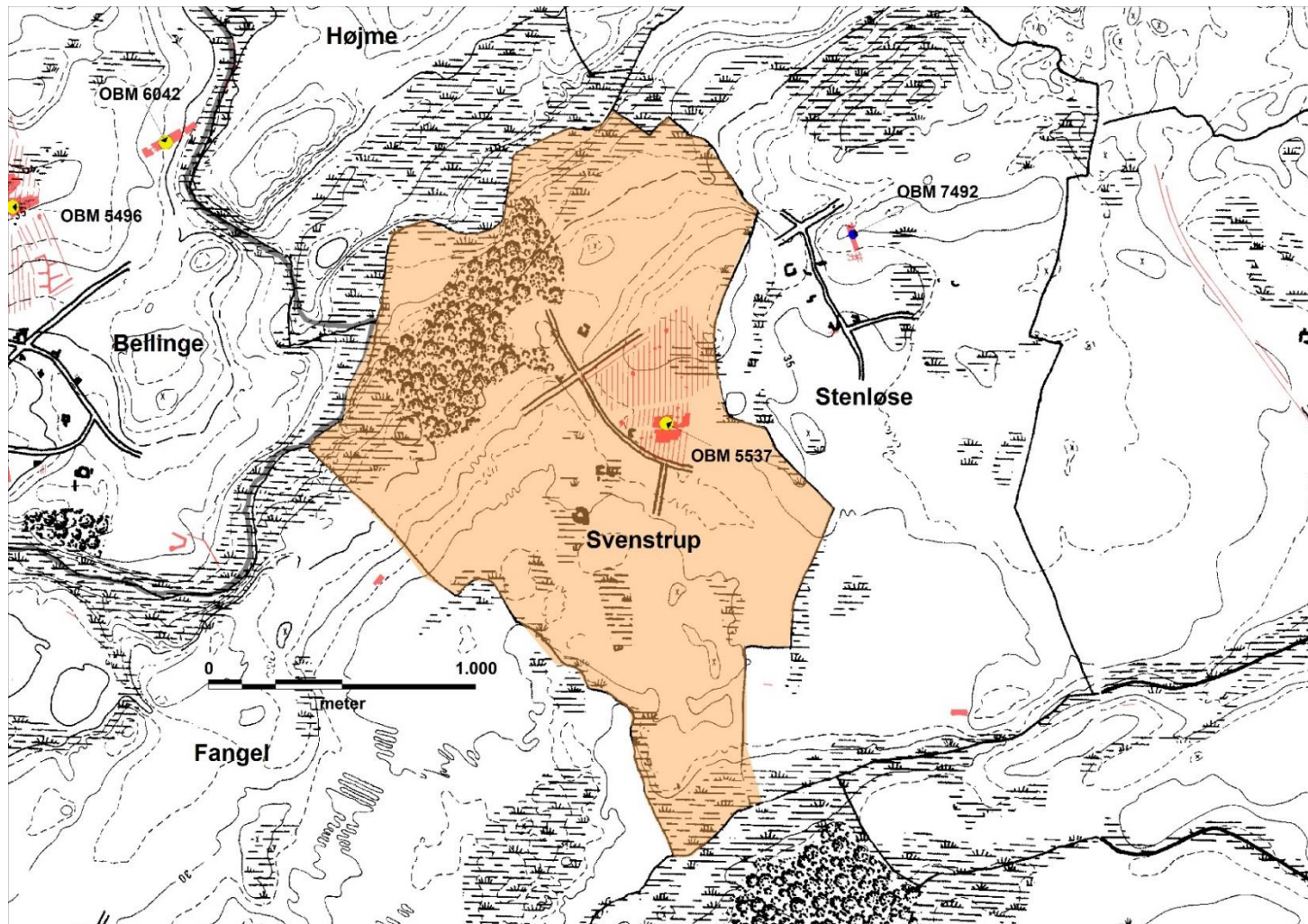
3. Den treskibede bygning OBM 2758 i Staurby ejerlav er udgravet i snæver tilknytning til landevejen Middelfart-Odense, ca. 90 meter nord for landevejen og ejerlavsskellet til Skrillinge. Der var ikke yderligere spor efter bebyggelsesaktivitet, og det er endnu uklart, om bygningen alene bør forstås som en traditionel landbrugsejendom, eller om den snarere bør ses i forhold til den markante strategiske placering ved hovedlandevejsforløbet mellem Jylland og Odense, jf. næste bilag. Huset ligger nord for ordet *Agre* i marknavnet *Landeveis Agre* på kortet.

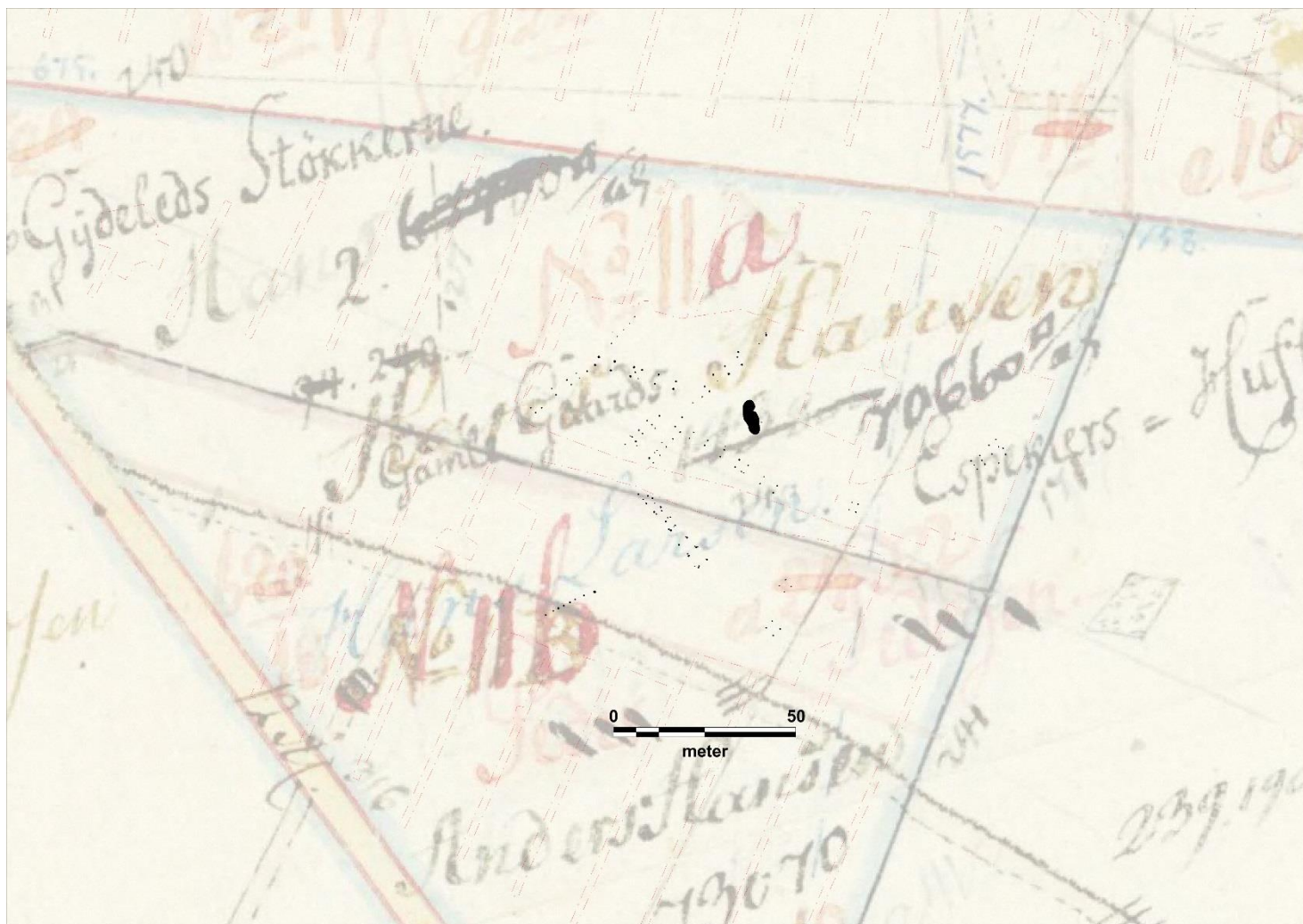
4. Ved Erritsø på Jyllandssiden af Lillebælt (rød stjerne) er der tidligere udgravet dele af en befæstet gård (Mohr Christensen 2009), der efter de senest udførte ¹⁴C-dateringer må være etableret i perioden 650-900 e.Kr. (Pedersen 2015). Gården fra Erritsø er en regulær storgård og adskiller sig derved markant fra gården ved Staurby, der ikke bærer præg heraf (rød stjerne, Fyn). Ud over dateringen har gårdene det tilfælles, at de begge ligger som enkeltgårde med en markant infrastrukturel strategisk placering i forhold til Lillebælt og i særdeleshed i forhold til hovedvejsnettet mellem landsdelene. Begge gårde er trukket ca. 2 km tilbage i forhold til kystzonen.

Svenstrup

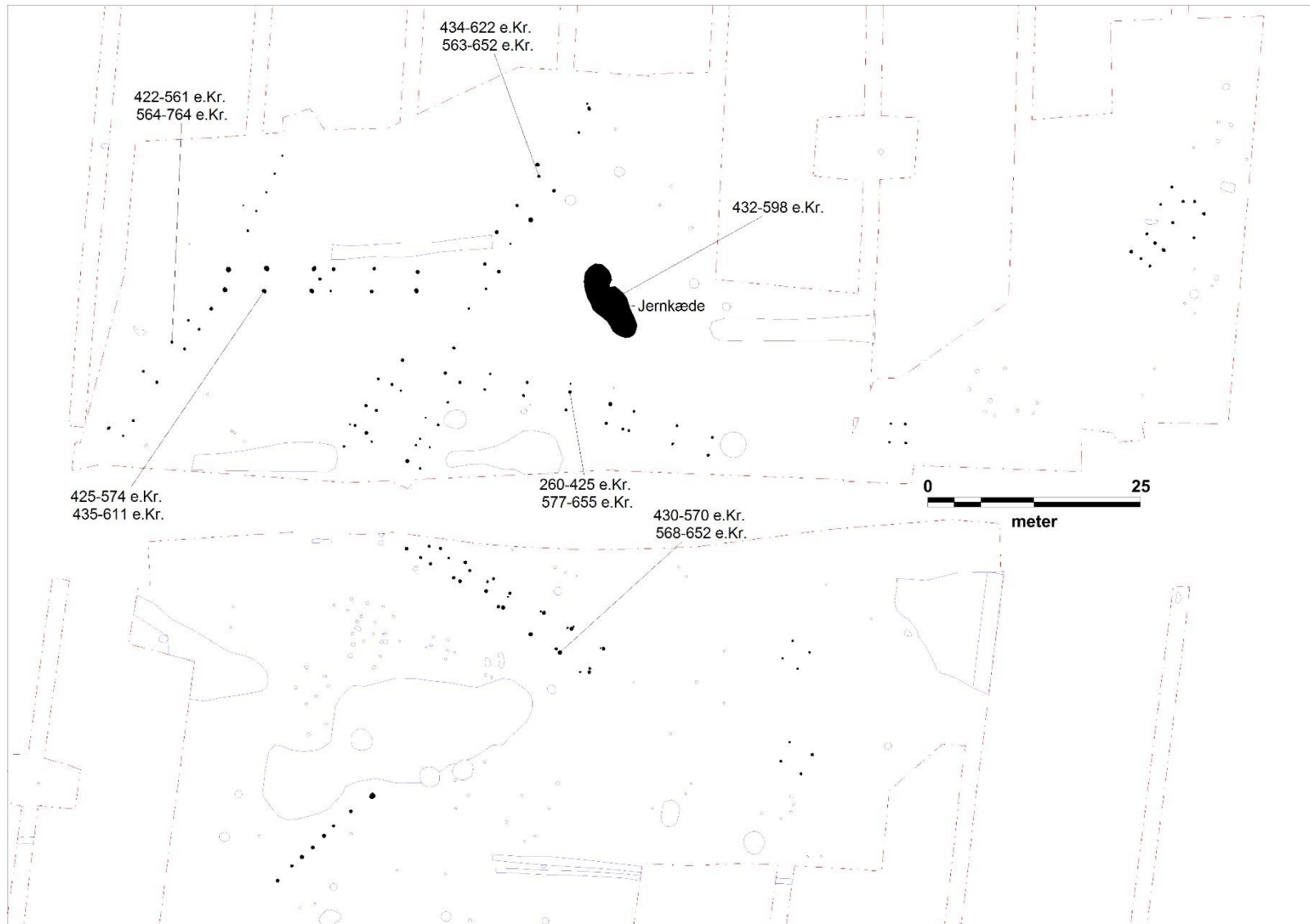
Journal nr. OBM 5537.

1. Kulturtypekort over Svenstrup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

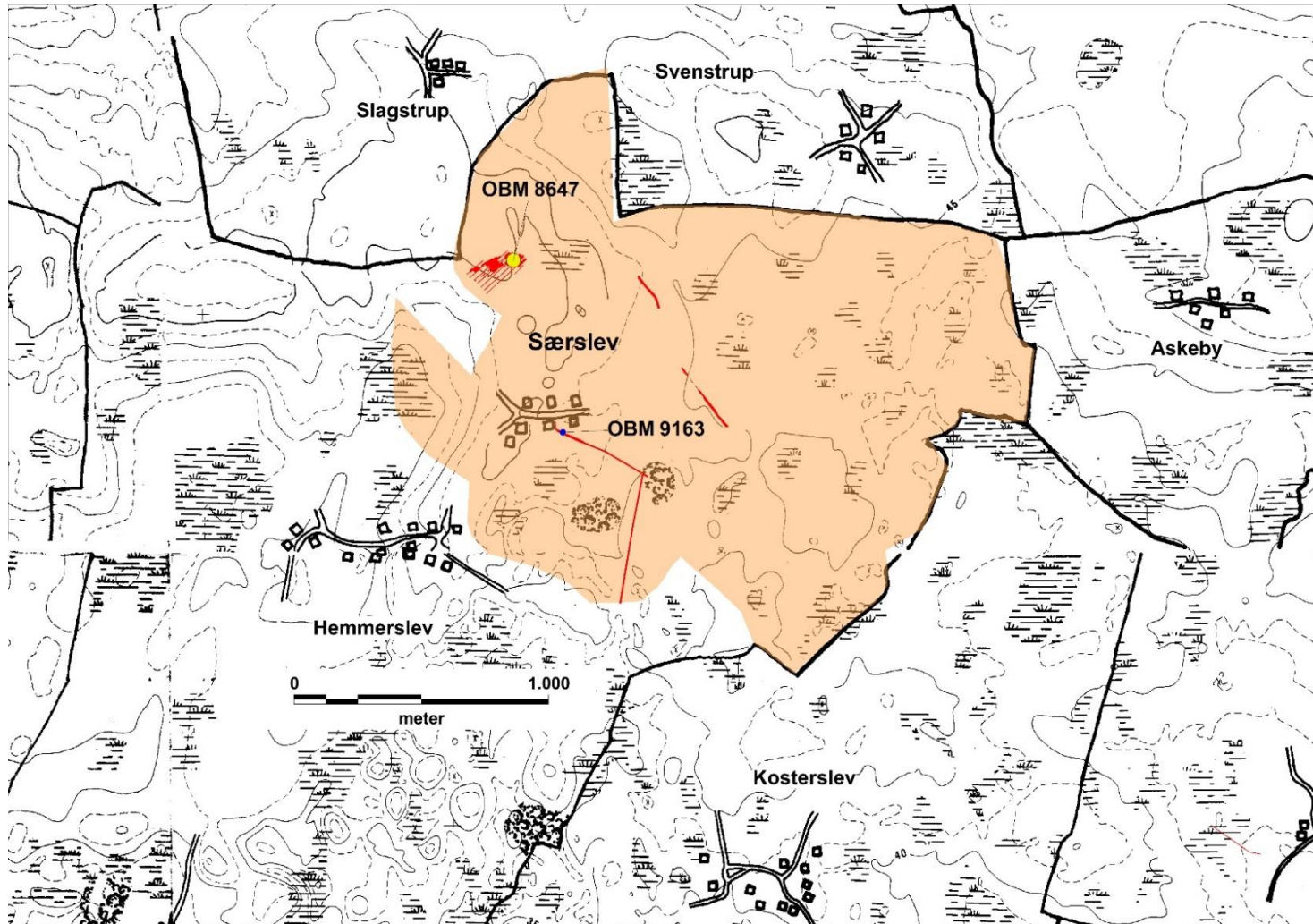
2. Set på baggrund af matrikelkortet for Svenstrup er det tydeligt, at jernaldergården respekterer det middelalderlige vangeskel (jf. også Frandsen 1983:143) ca. 30 meter syd for gården. Det yngre og rette udskiftningsstel følger derimod helt tydeligt ikke den samme parcellering af landskabet, som jernaldergården udtrykker. Den isolerede stolperække, der sammenfalder med vangeskellet er udateret inden for neolitikum/historisk tid.

3. De 11 udførte ¹⁴C-dateringer (AAR: 17256-17266) viser tydeligt, at gården må dateres til 400/500-tallet. Gården repræsenterer dermed den yngste fase af bebyggelse inden bebyggelsesomlægningen omkring 600 e.Kr.

Sørslev

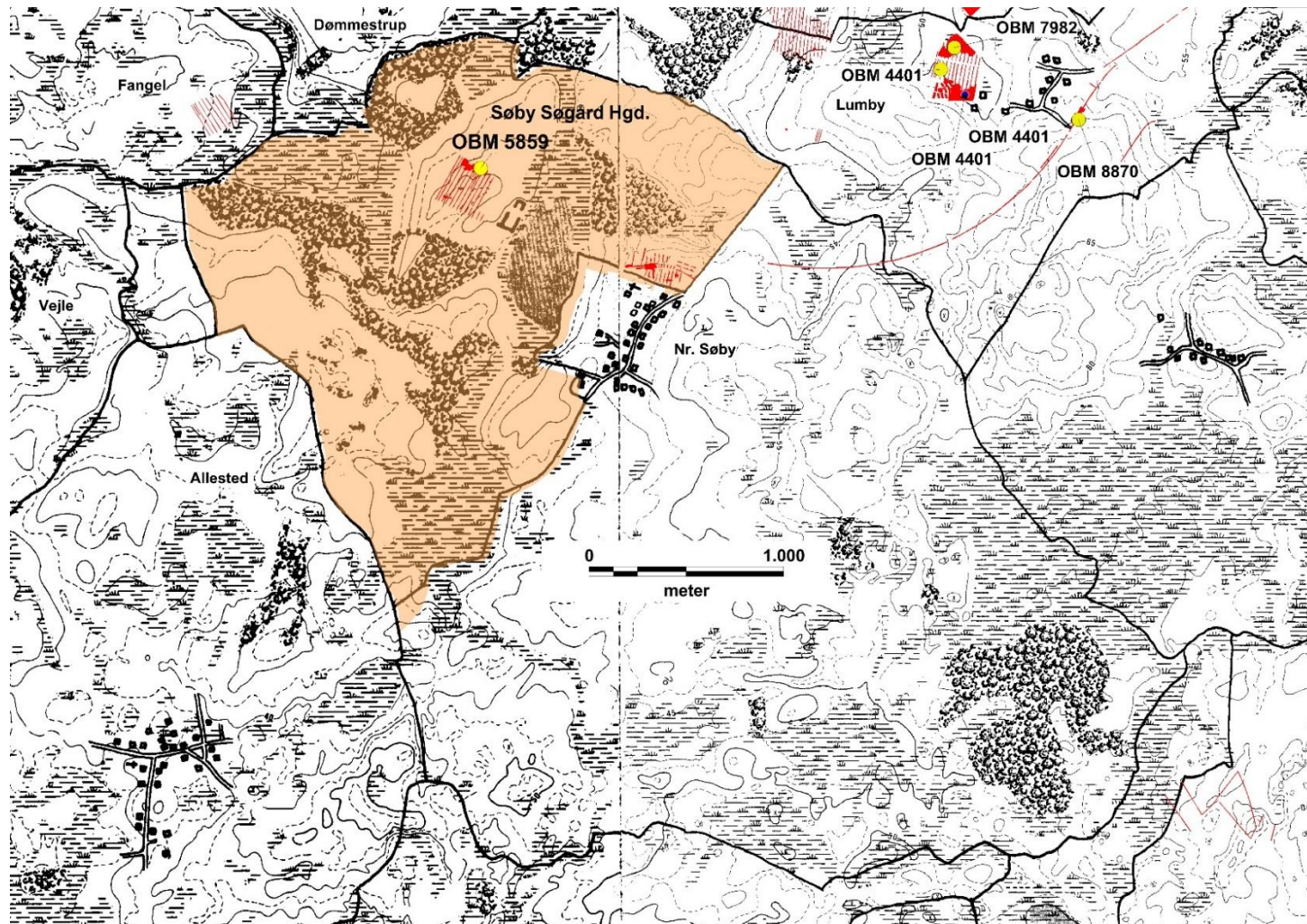
Journal nr. OBM 8647, OBM 9163.

1. Kulturtypekort over Sørslev ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. OBM 9163

Søby Søgård Hgd.

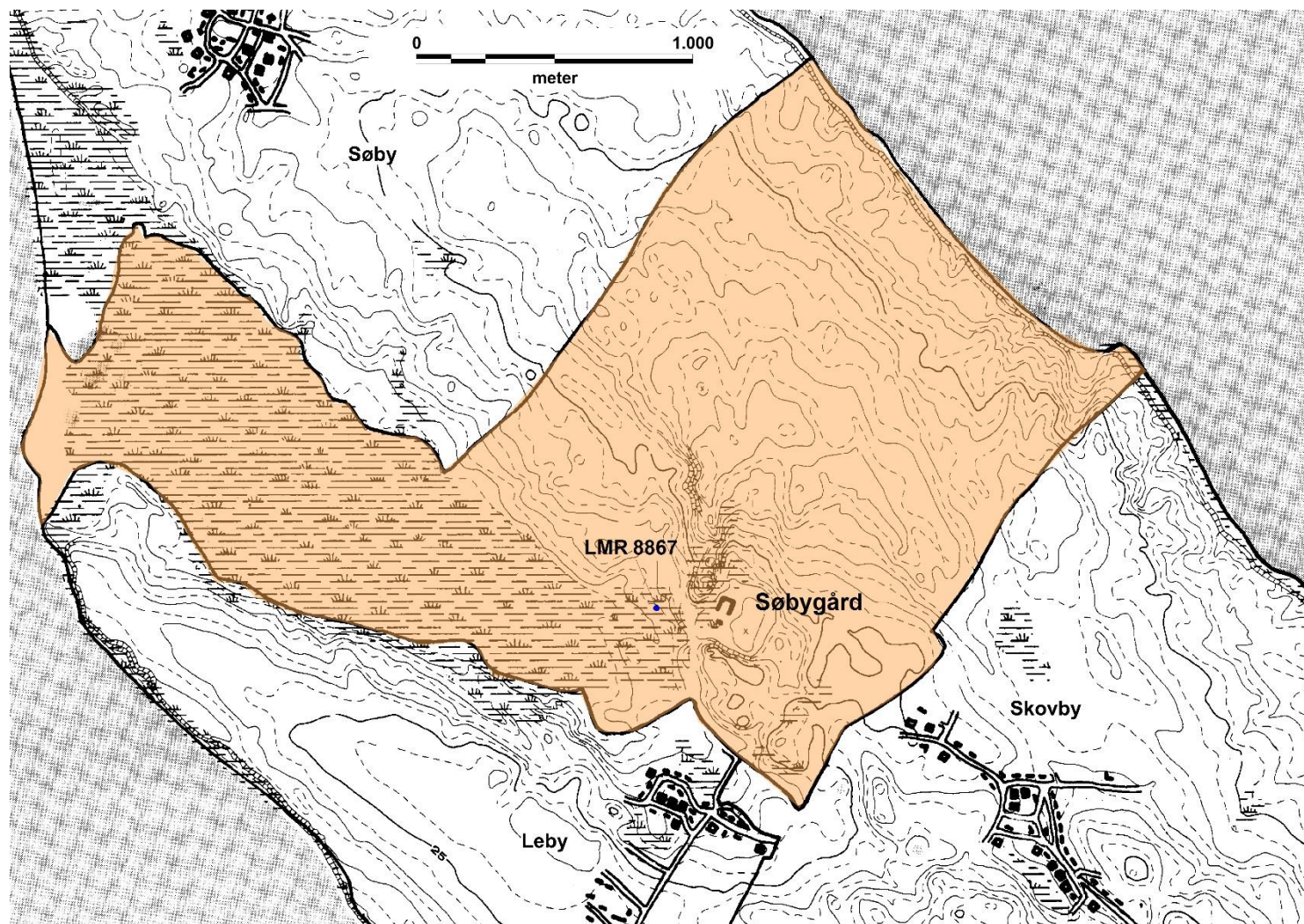
Journal nr. OBM 5859.

1. Kulturtypekort over Søby Søgård Hgd. ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Dateringsgrundlaget for udgravningen er tvetydigt.

Søbygård

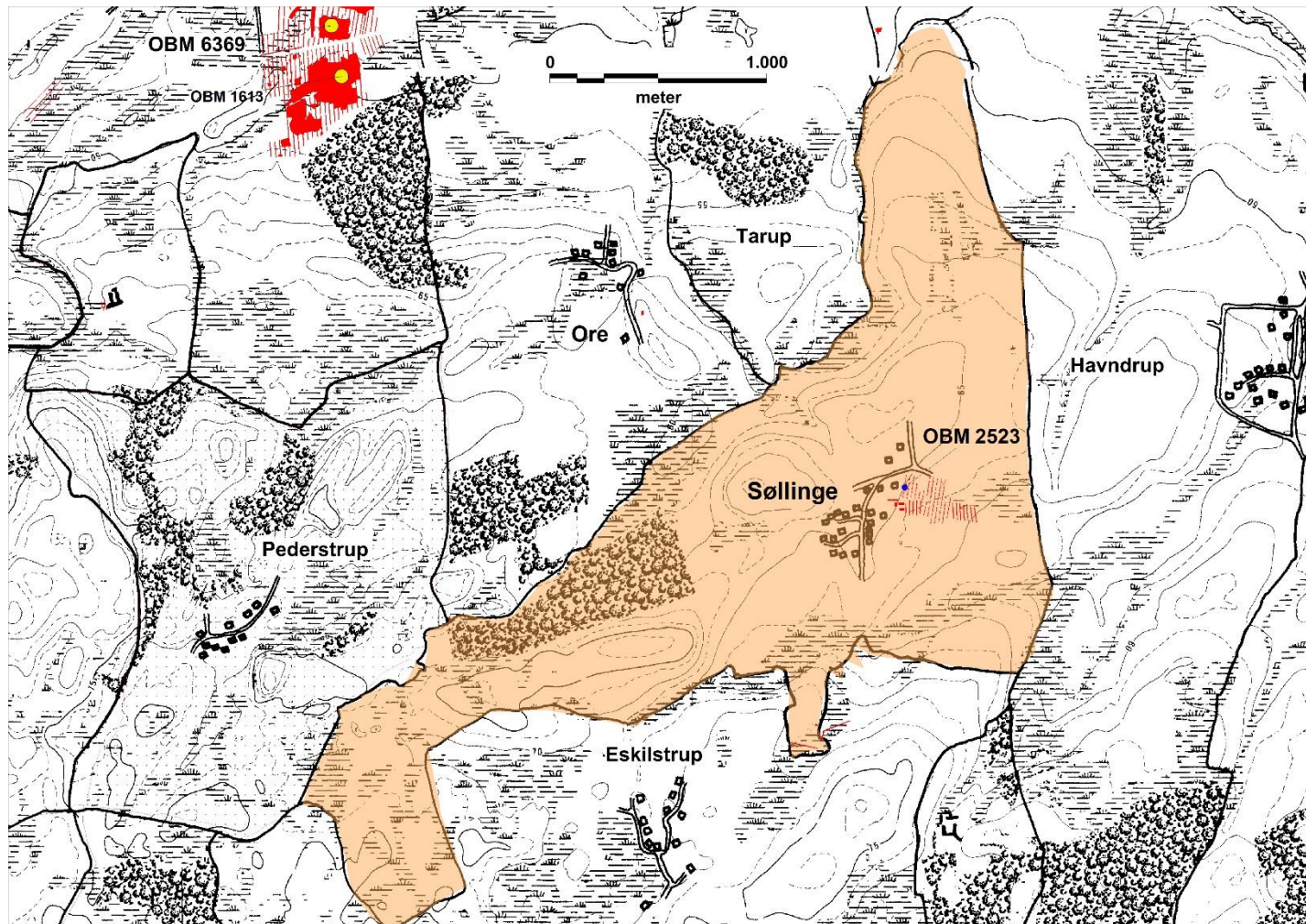
Journal nr. LMR 8867.

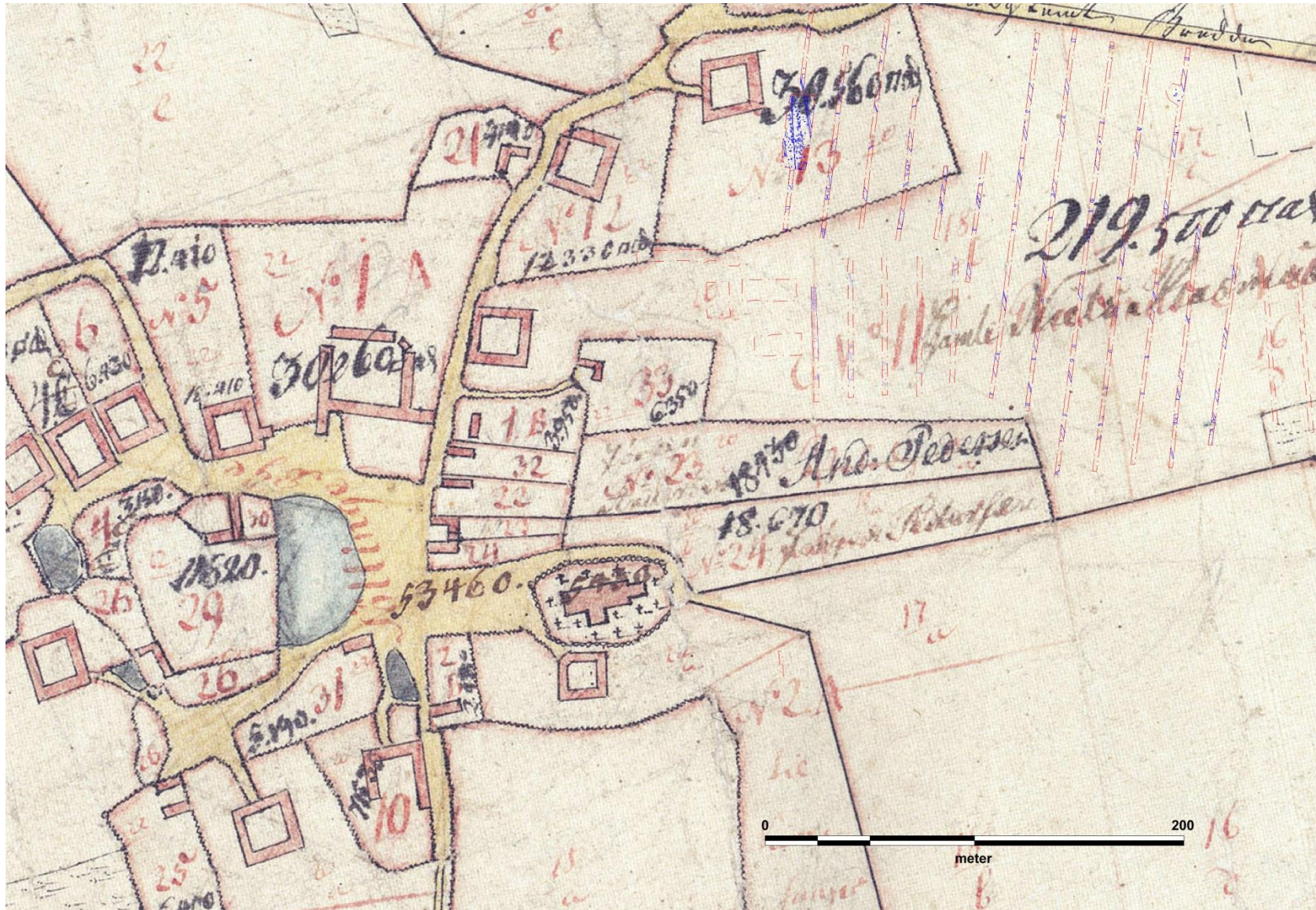
1. Kulturtypekort over Søbygård ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Søllinge

Journal nr. OBM 2523.

1. Kulturtypekort over Søllinge ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

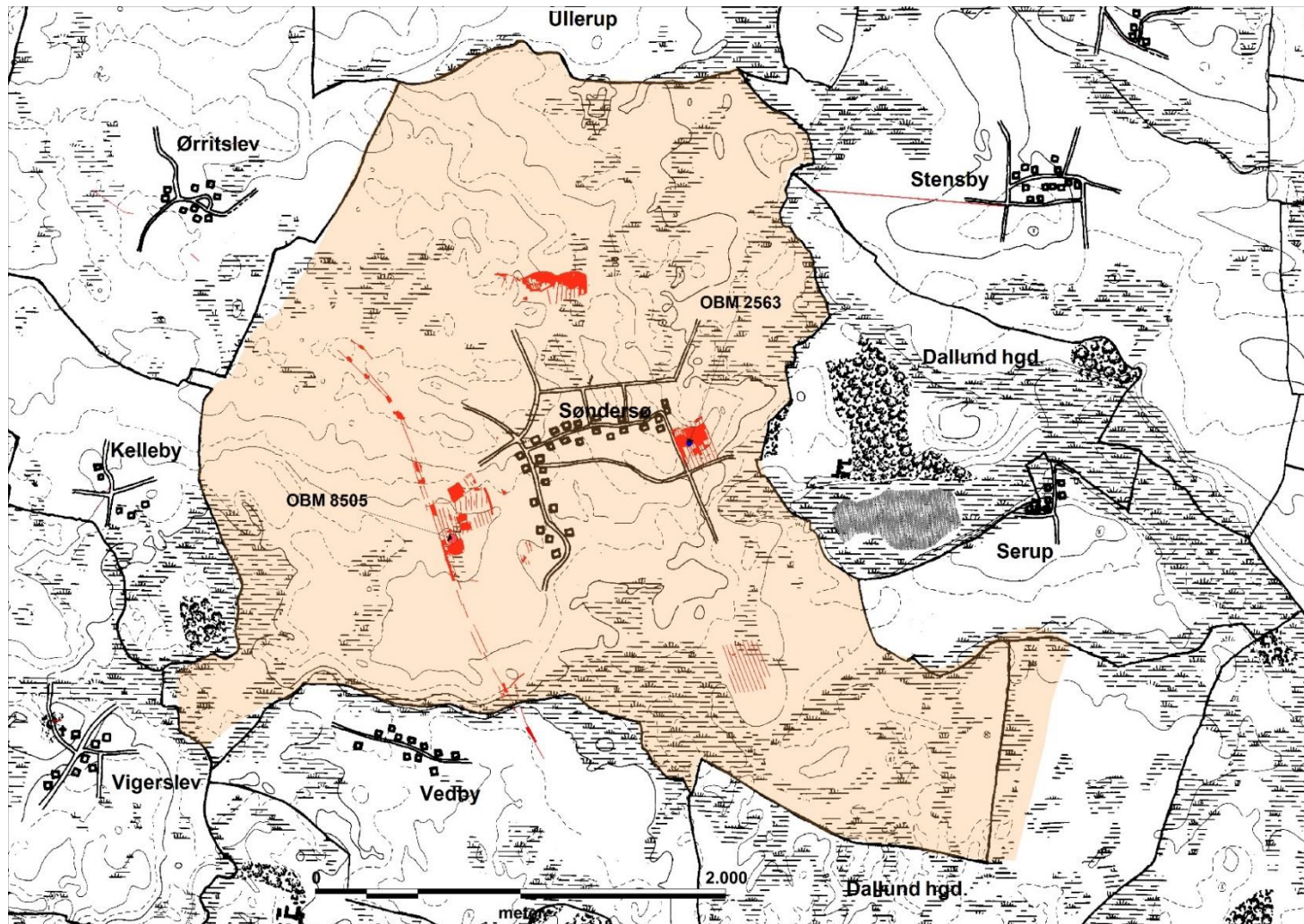
2. Matrikelkort over Søllinge. Bebyggelsen fra sen vikingetid er tydeligt tilknyttet toften, som den fremgår af kortet. Der er tidligere fundet genstande fra vikingetid i landsbyen (metaller og kværnsten, OBM 6171).

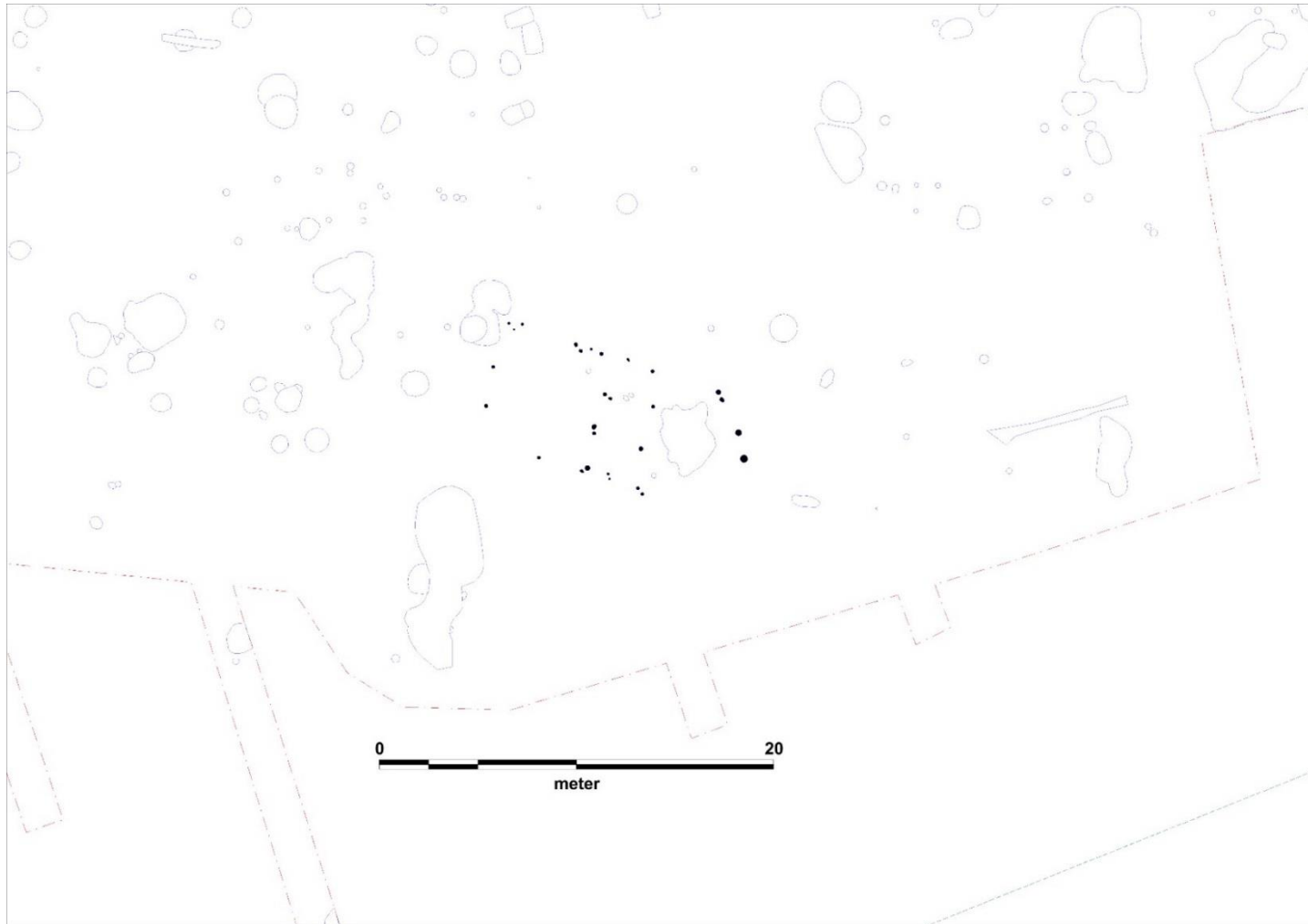
3. Ved forundersøgelsen fremkom enkelte huskonstruktioner, der med forsigtighed dateres til overgangen vikingetid-middelalder.

Søndersø

Journal nr. OBM 2263, OBM 8505.

1. Kulturtypekort over Søndersø ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med huse dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

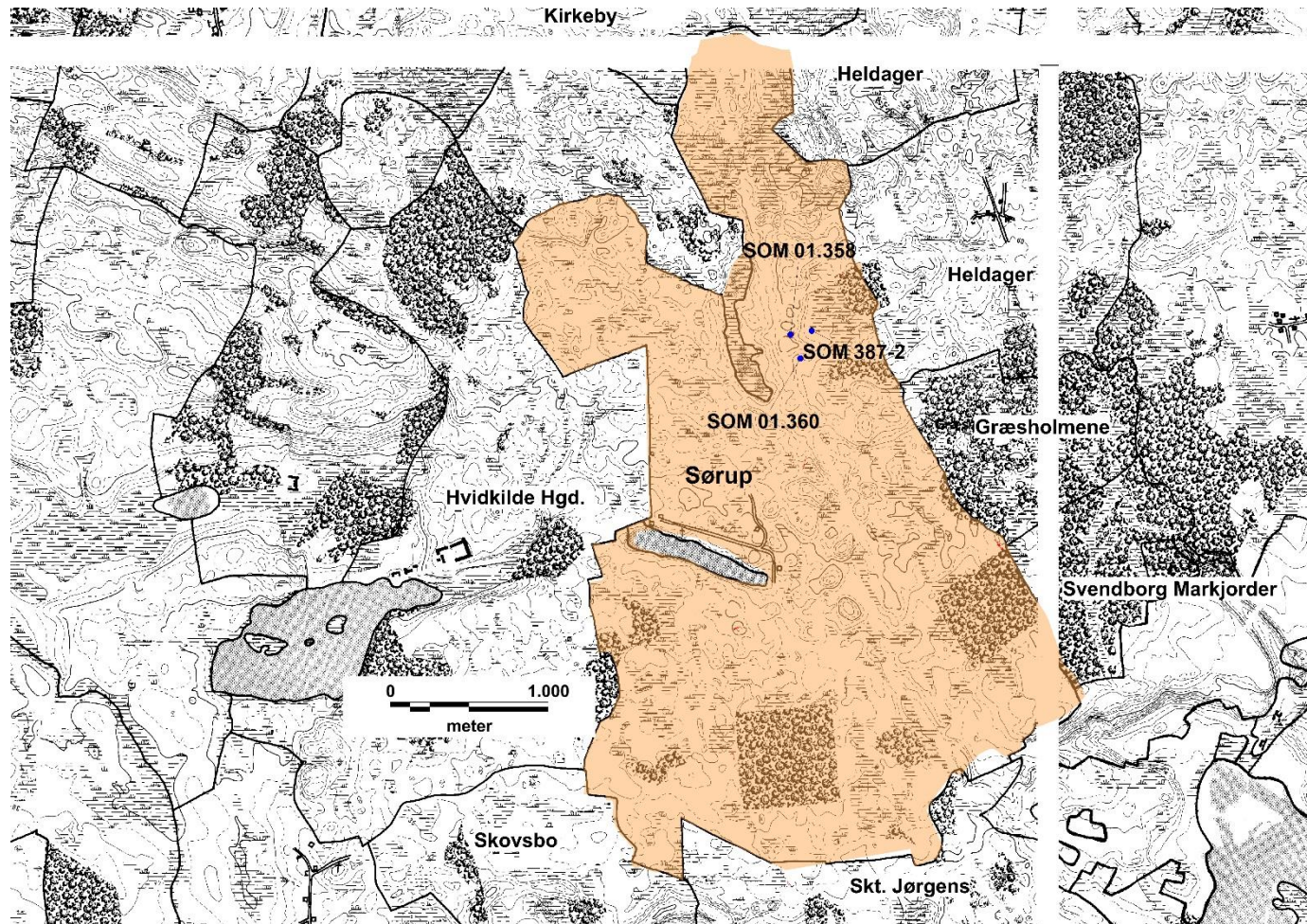
2. OBM 8505. Blandt bebyggelsessporene fra ældre jernalder blev der udgravet et hus, der typologisk må betegnes som et vikingehus. Huset er afvigende (type og orientering) i forhold til de øvrige og ældre bebyggelsesspor. Fra huset er der dateret én trækulsprøve af eg (AAR-13884), på baggrund af hvilken huset med forbehold foreslås dateret til 682-870 (95,4%). Huset synes at respektere et ældre vejforløb markeret på MK, men kolliderer med skel fra udskiftningen.

3. OBM 2563. I den østlige udkant af Sønderlø er der udgravet gårdtofter dateret til overgangen vikingetid/middelalder. Gårdene ligger tydeligt i den historiske landsbys system, og den repræsenterer, ligesom tilsvarende gårde fra yngre germansk jernalder-ældre middelalder i andre landsbyer, formentlig en nedlagt gård, der har været integreret i den historiske landsbytomt.

Sørup

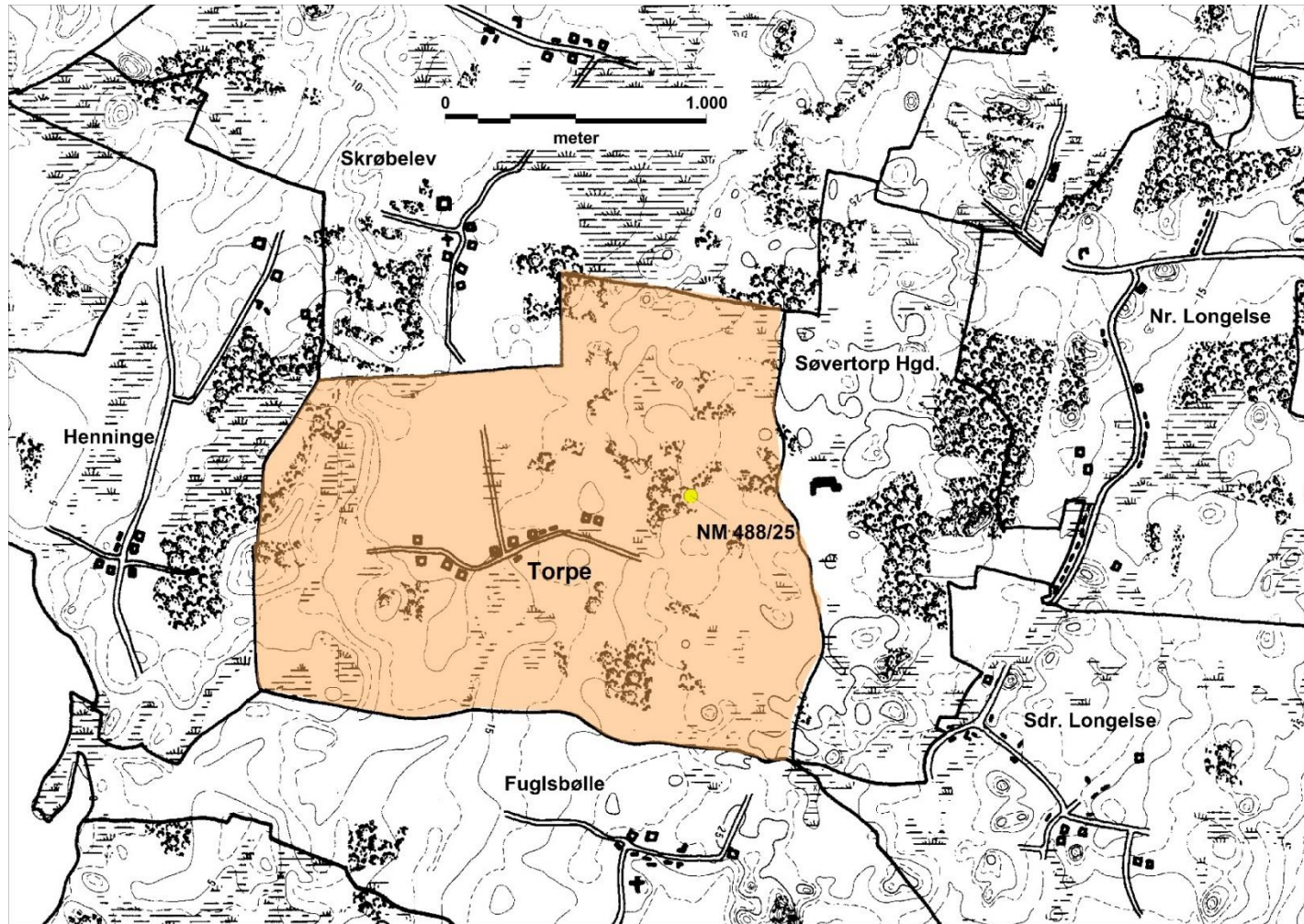
Journal nr. SOM 01.358, SOM 01.360, SOM 387-2.

1. Kulturtypekort over Sørup ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Bebyggelsen ligger ved Rødskebølle, men langt fra ejerlavets adelby, Sørup.

Torpe

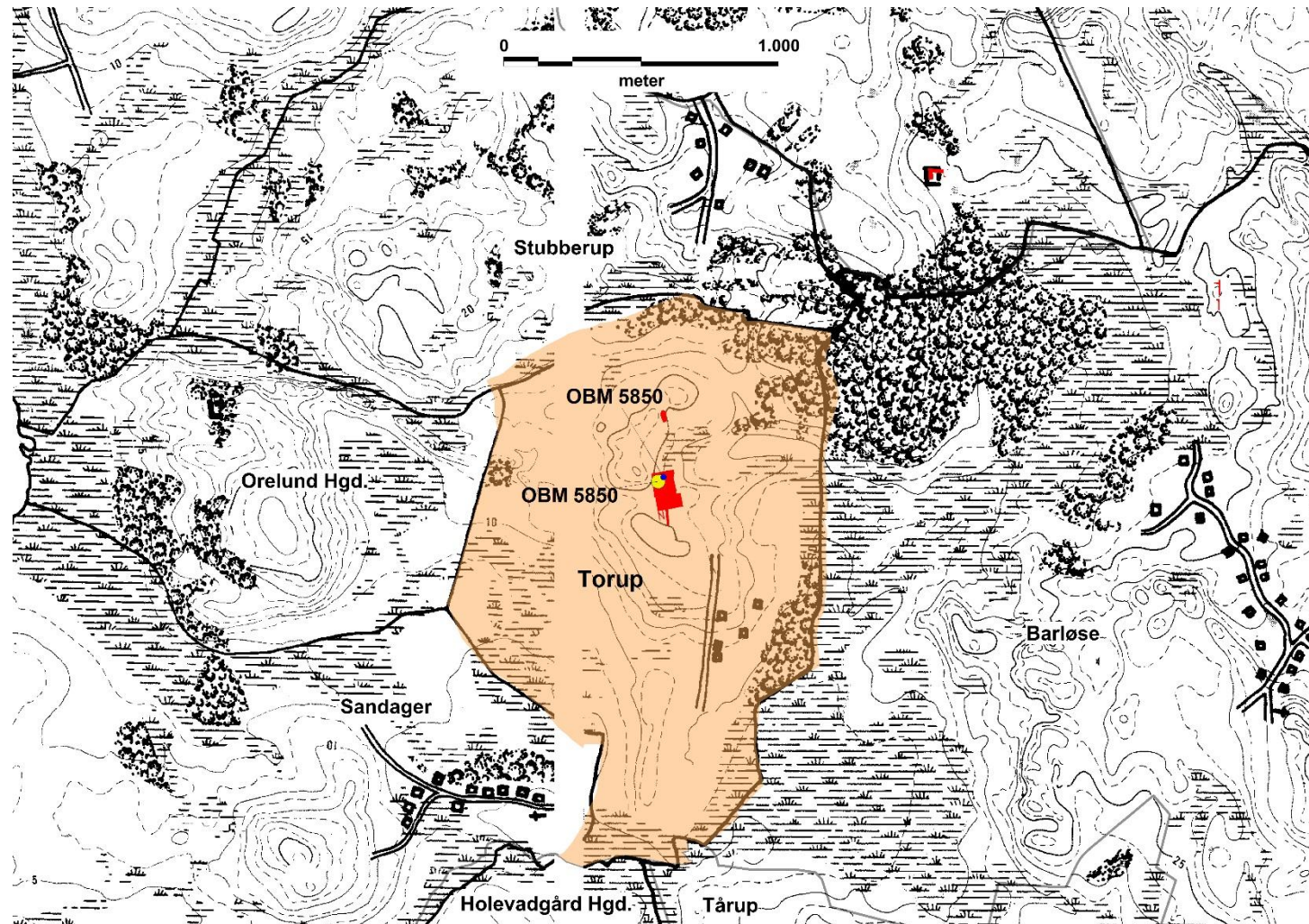
Journal nr. NM 488/25.

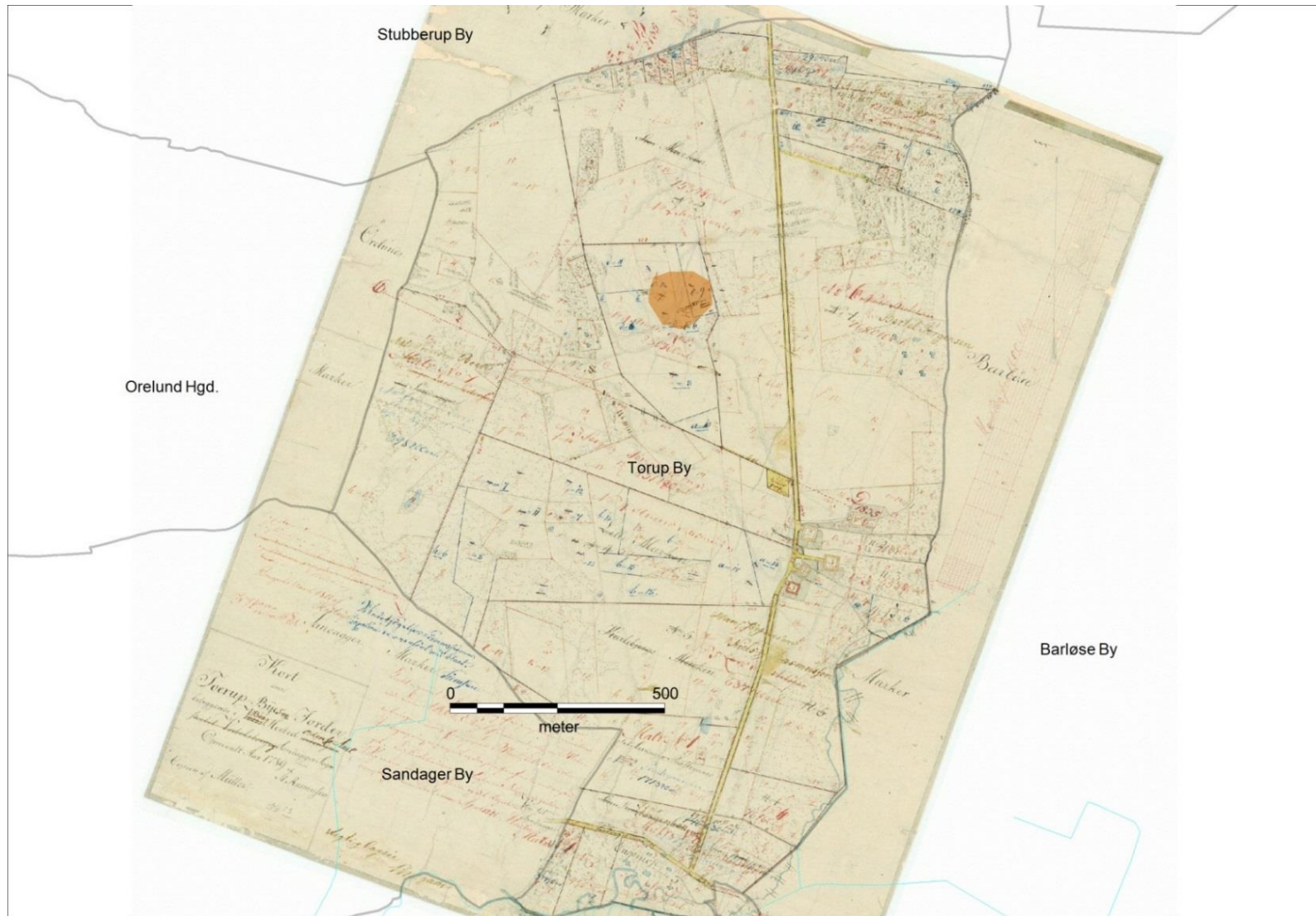
1. Kulturtypekort over Torpe ejerlav med markering af lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr. Nationalmuseets udgravning i 1925 omfattede udelukkende et husgulv, mens selve stolpekonstruktionen ikke blev udredt.

Torup

Journal nr. OBM 5850.

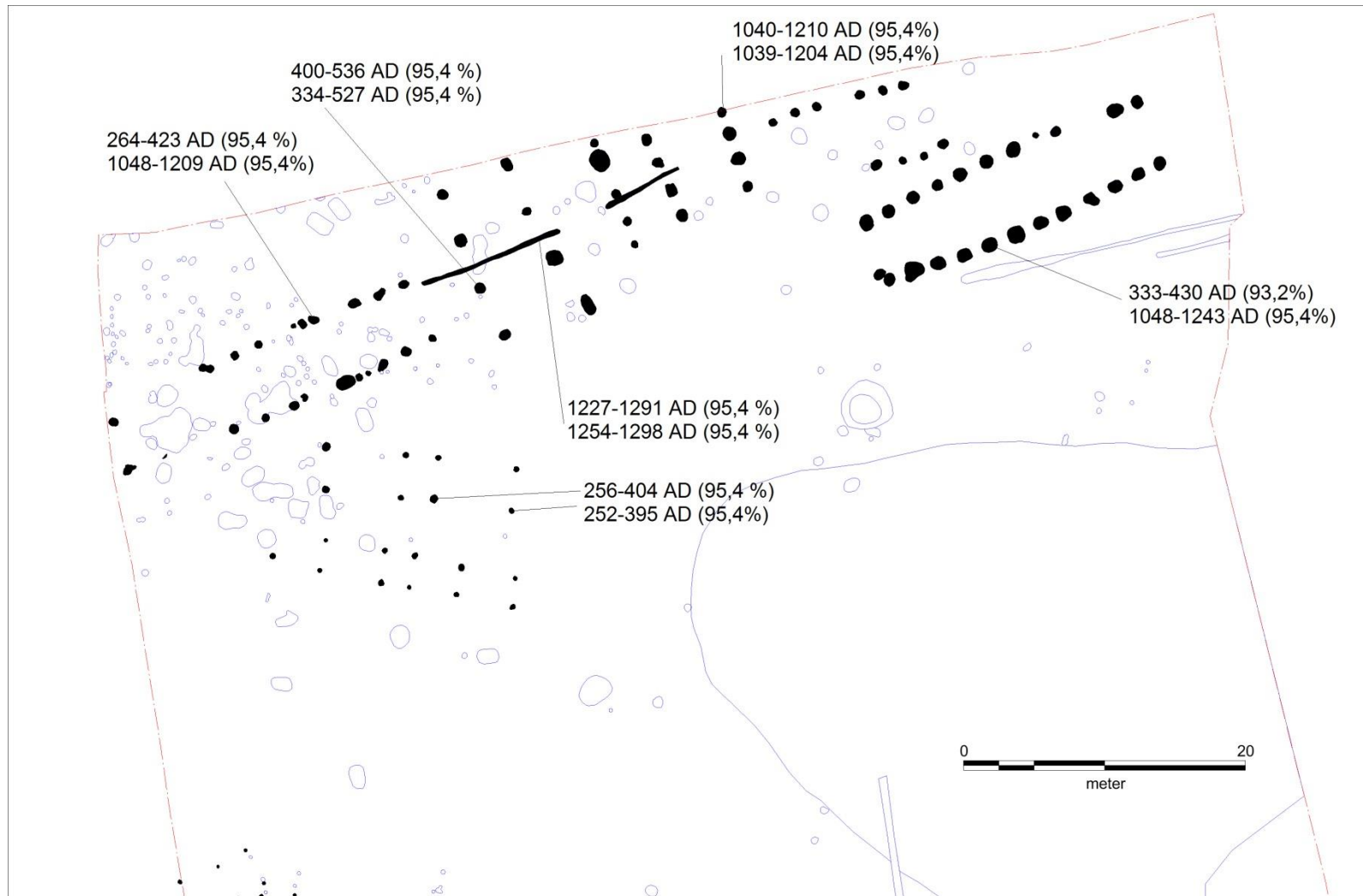
1. Kulturtypekort over Torup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

2. Matrikelkort over Torup ejerlav med vikingetids-/middelalderbebyggelsen markeret centralt i ejerlavet (markeret med orange). Den historiske landsby Torup er randplaceret østligt i ejerlavet i en mindre klynge på fem gårde ved Langemosen. Gårdtallet er stabilt tilbage til år 1600 (LR, Assens:267).

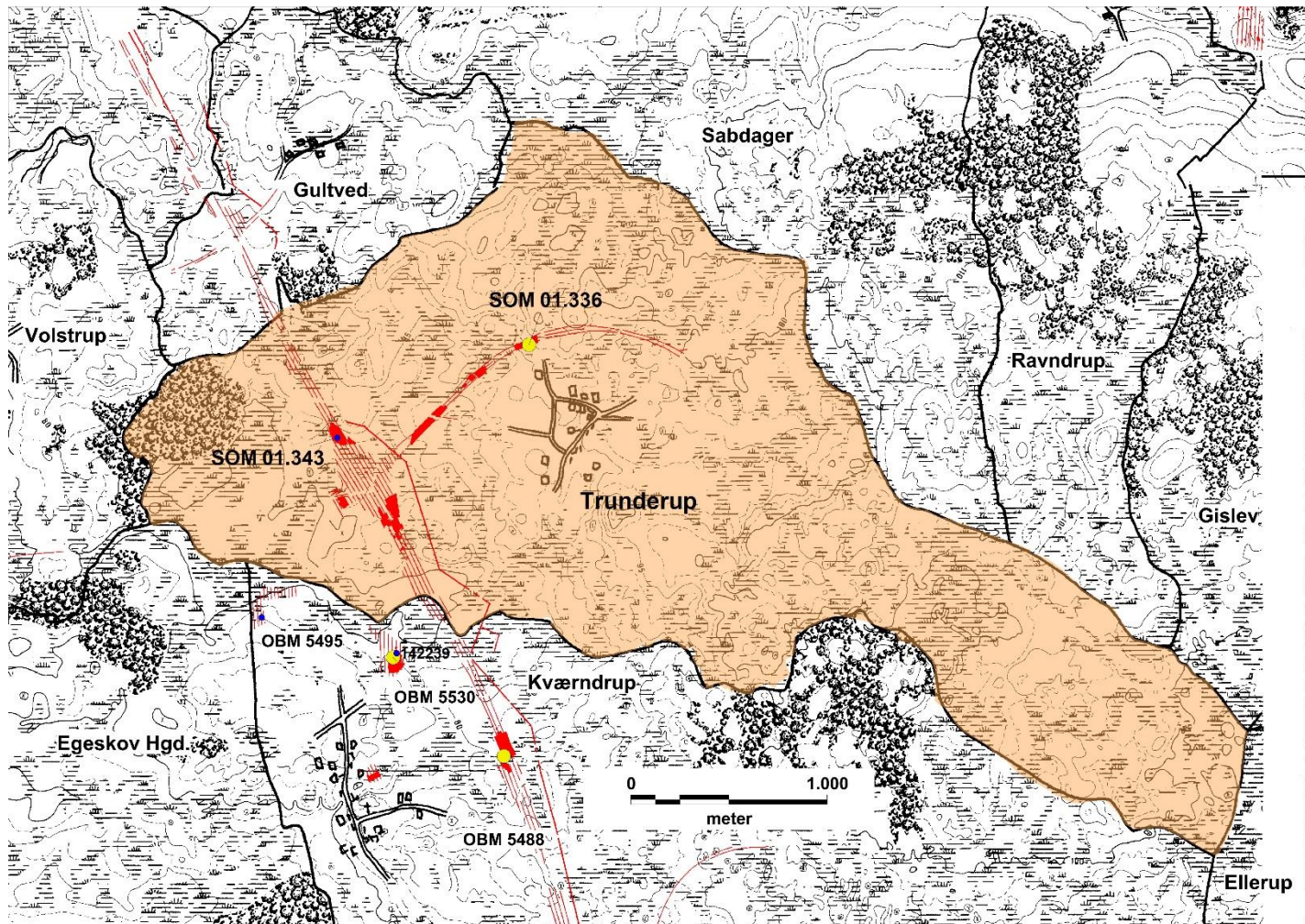
3. De udskilte huskonstruktioner fra den centrale del af Torup ejerlav udgør klassiske hustyper fra vikingetid og ældre middelalder. De sydligst beliggende huse med mindre stolpestørrelser udgør bygningsrester fra en ældre bebyggelsesperiode fra yngre romersk jernalder (300-tallet). Bebyggelsen må antages at fortsætte mod nord, nordvest og evt. nordøst.

4. Samtlige ¹⁴C-dateringer fra udgravningen ved Bakkegården. Som det fremgår af oversigten, er der i mindst to tilfælde tale om kontaminering med den betydning, at to dateringer fra samme anlæg tilknyttes hver sin overordnede bebyggelsesfase i hhv. yngre romersk jernalder og ældre middelalder. Typologisk kan disse konstruktioner imidlertid entydigt tilknyttes den sene datering.

Trunderup

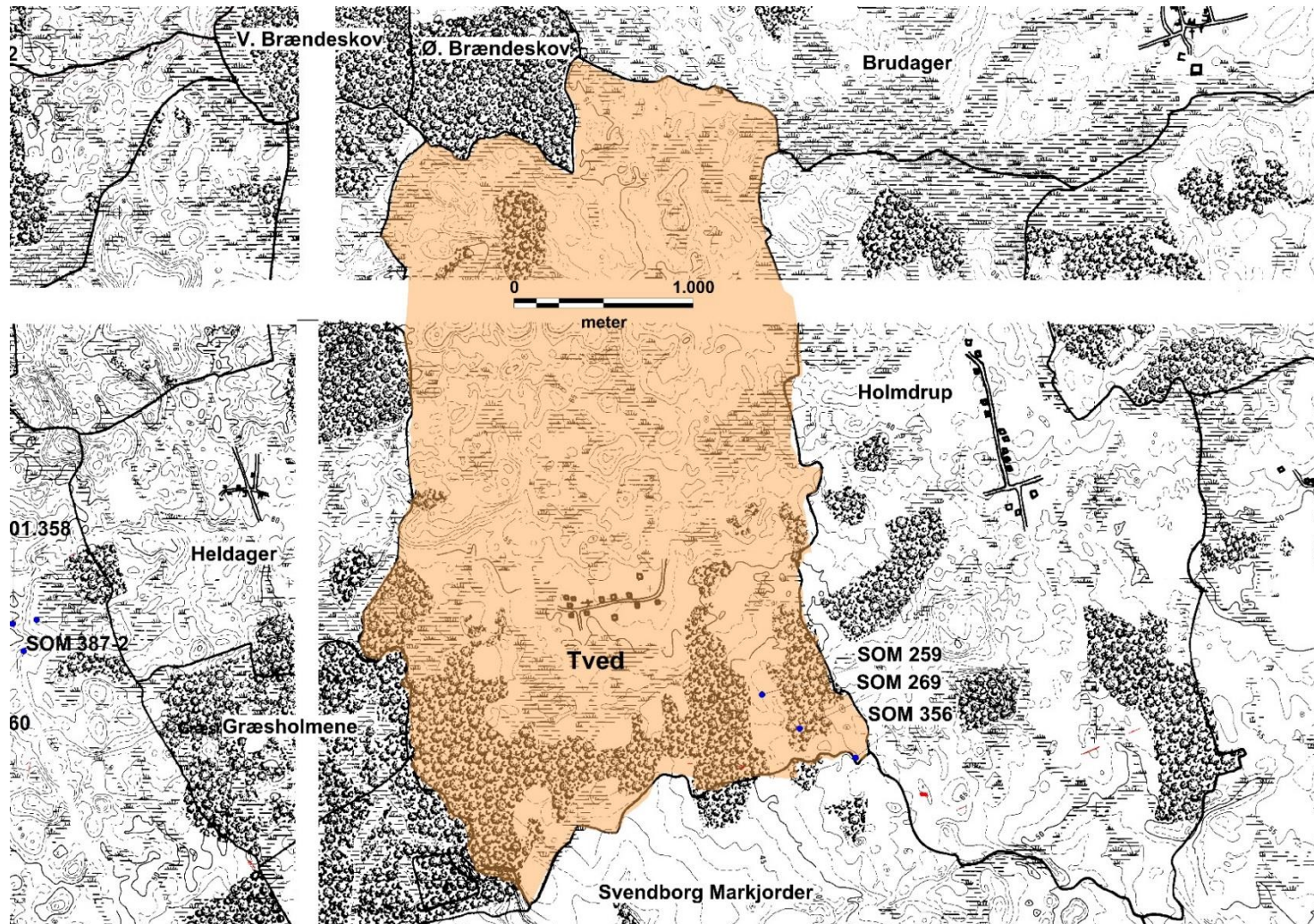
Journal nr. SOM 01.336, SOM 01.343.

1. Kulturtypekort over Trunderup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Tved

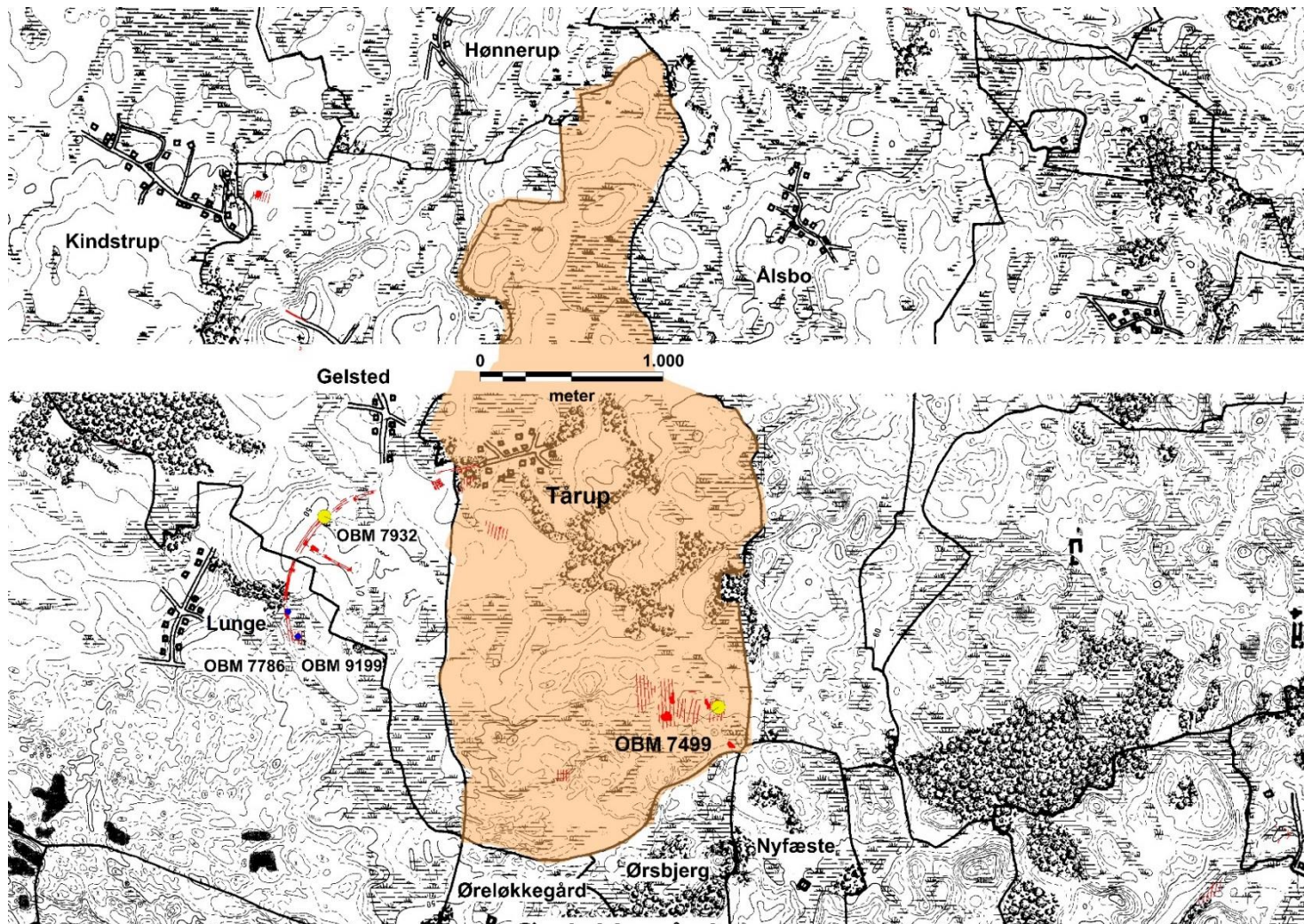
Journal nr. SOM 259, SOM 269, SOM 356.

1. Kulturtypekort over Tved ejerlav med markering af registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Tårup

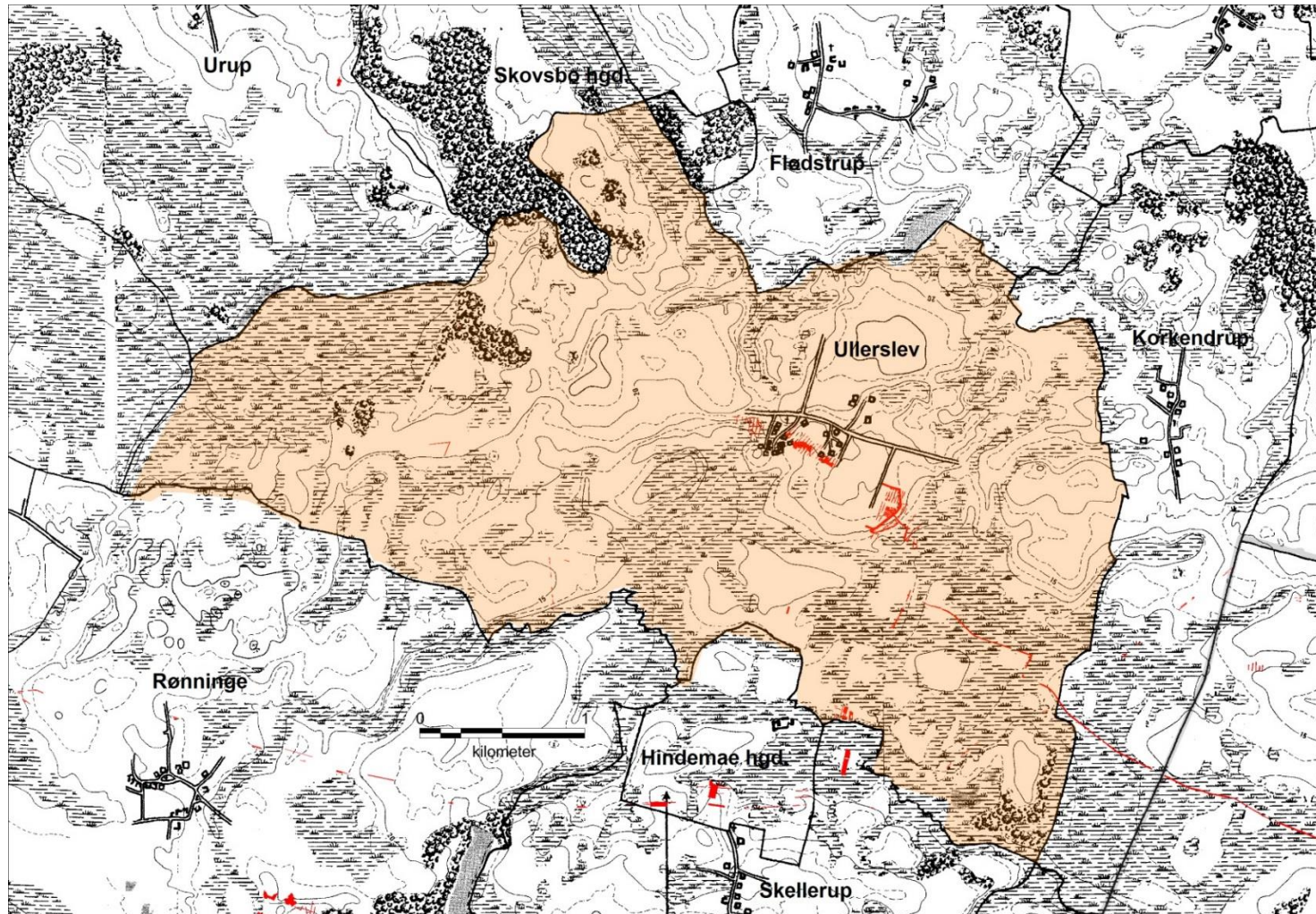
Journal nr. OBM 7499.

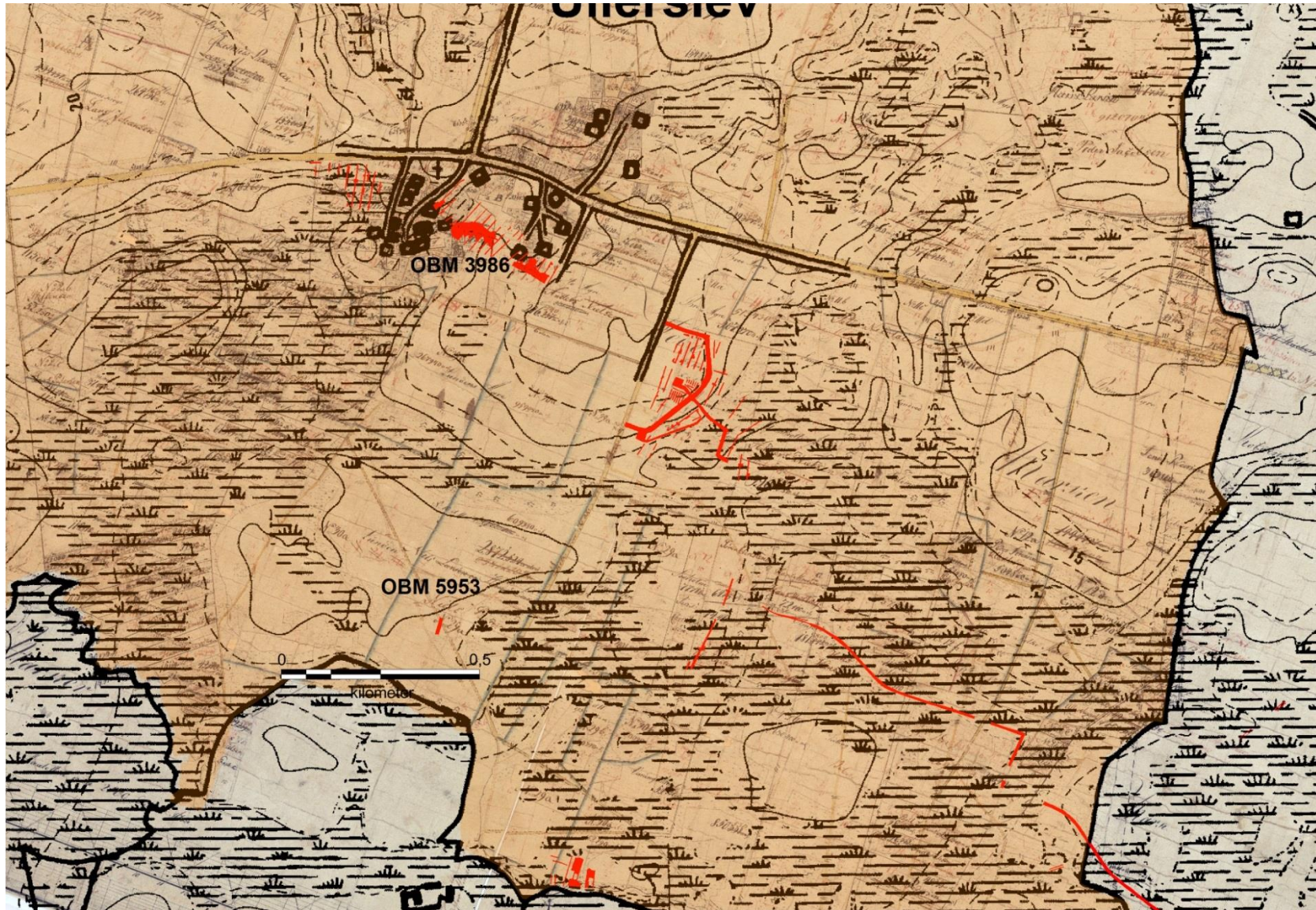
1. Kulturtypekort over Tårup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Ullerslev

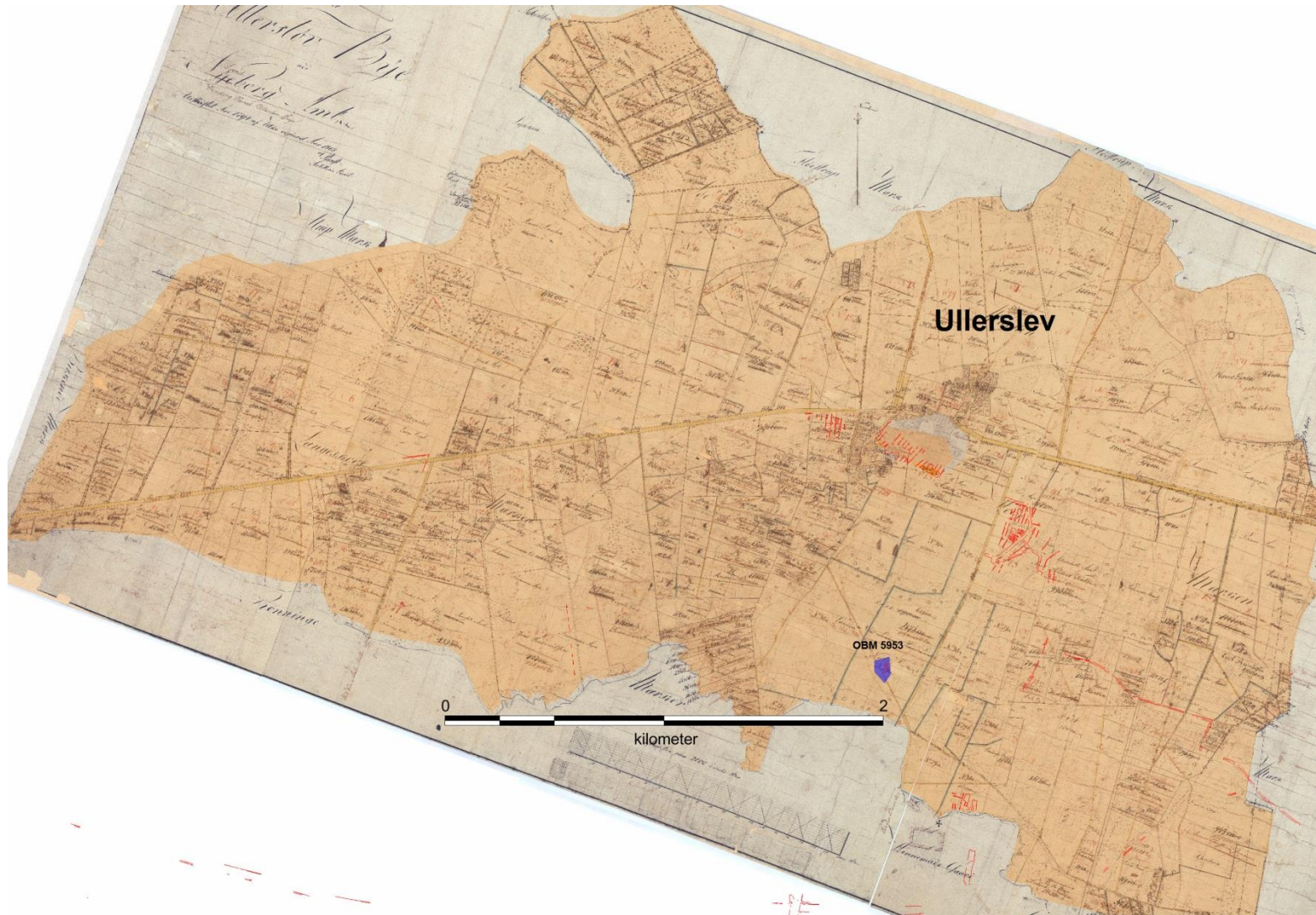
Journal nr. OBM 3986, OBM 5953.

1. Kulturtypekort over Ullerslev samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området. Journalnummer fremgår af følgende bilag.

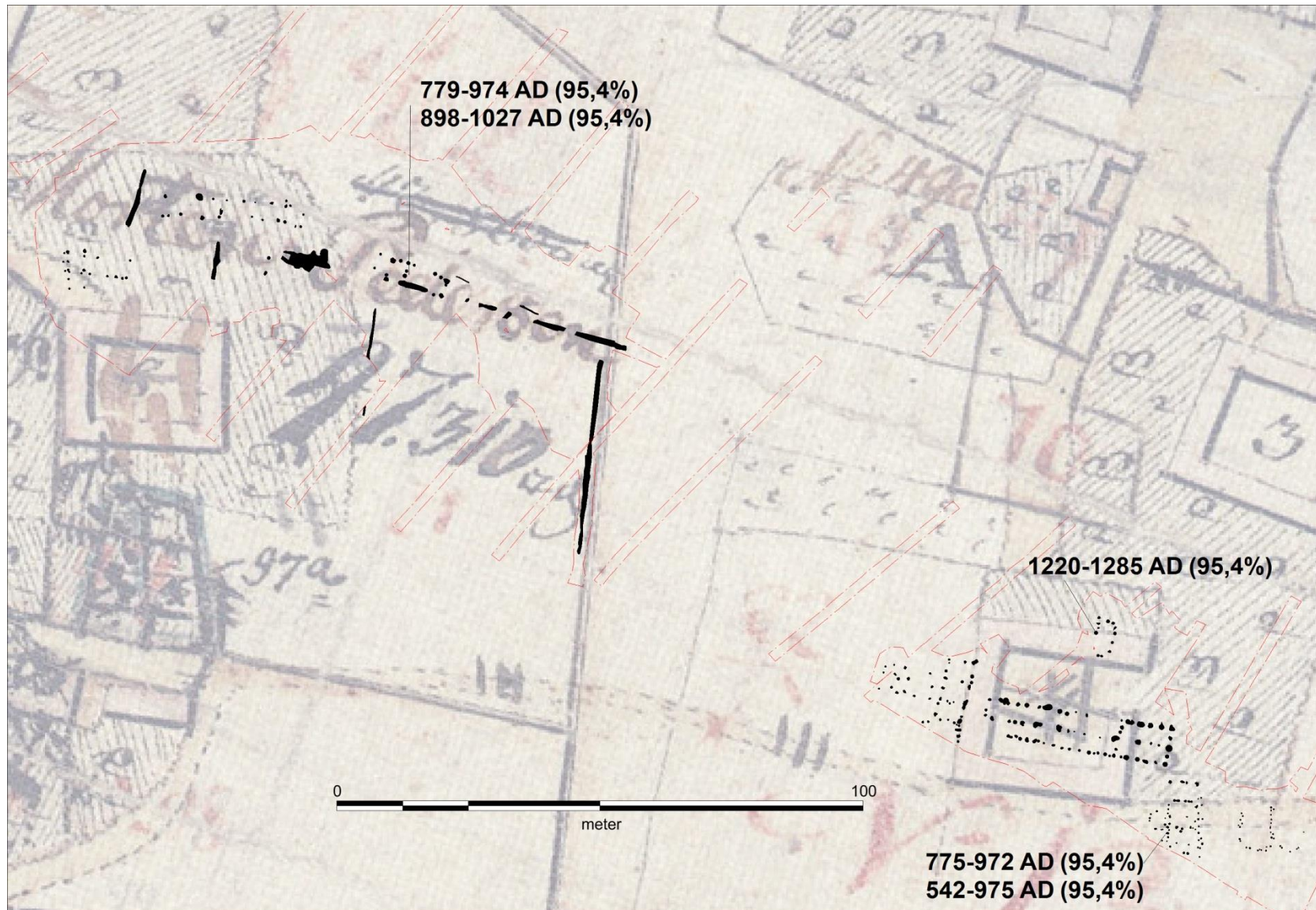
2. Oversigt over journalnumre for udgravningskampagner i Ullerslev med huskonstruktioner fra perioden yngre romersk jernalder til middelalder.

3. De fragmentariske spor af bebyggelsen fra Ullerslev ejerlav tillader ikke nogen sammenhængende syntese. Dog ses en gård fra yngre romersk jernalder sydligt i ejerlavet (blå), mens der i selve landsbytomten er udgravet bebyggelse fra yngre germansk jernalder og ældre vikingetid (orange) samt yngre vikingetid og middelalder (grå).

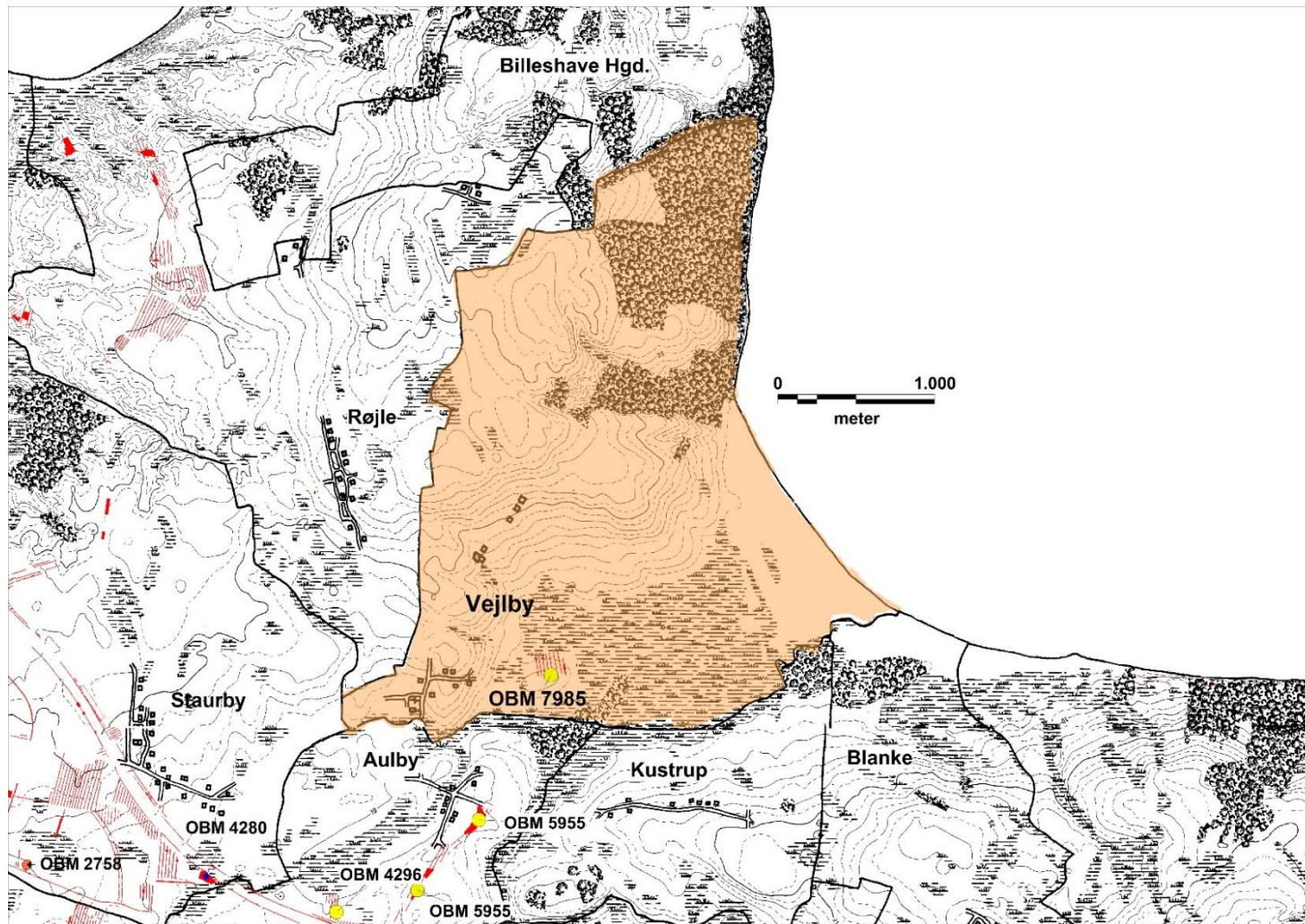
4. Udgravningsplanen fra Ullerslev (OBM 3986). Som det fremgår af anlægsintensiteten, er der kun udskilt en lille del af de konstruktioner, der har stået på arealet.

5. Matrikelkort fra den centrale del af Ullerslev. Som det fremgår af dateringerne, kan bebyggelsen på tofterne evt. føres tilbage til yngre germansk jernalder, mens bebyggelsesspor fra vikingetiden er veldateret inden for tofterne.

Vejlby

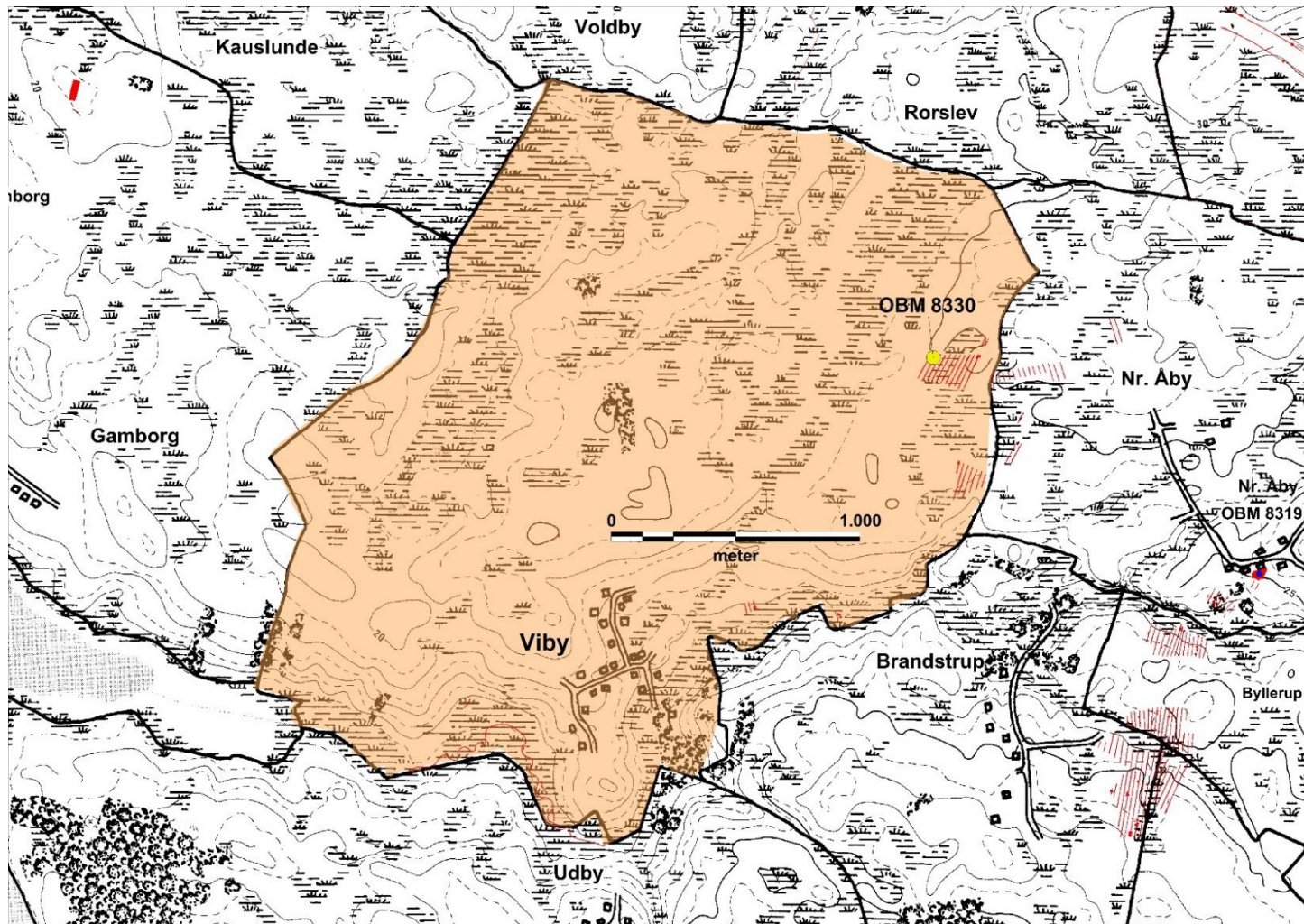
Journal nr. OBM 7985.

1. Kulturtypekort over Vejlbymark ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Viby

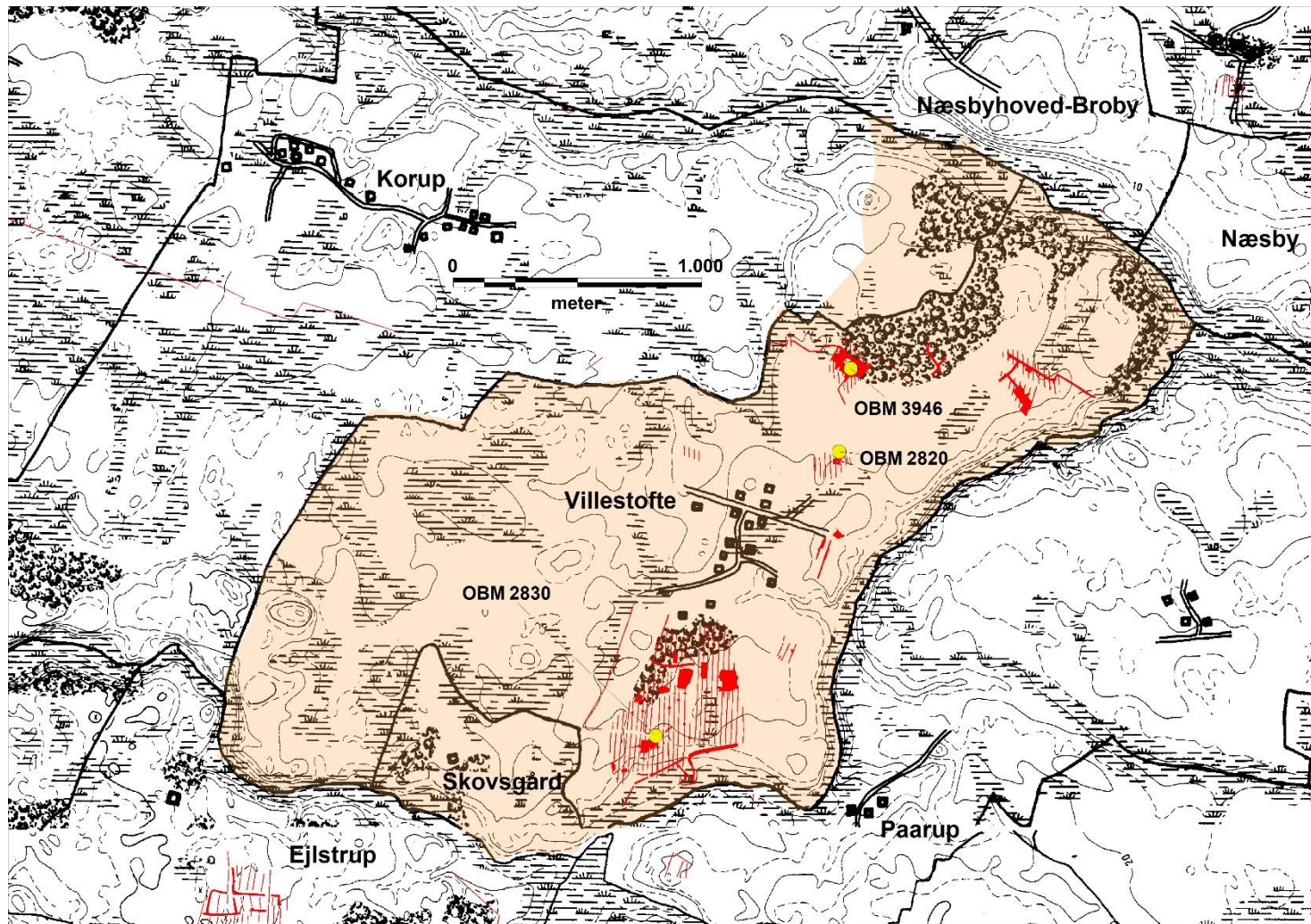
Journal nr. OBM 8330.

1. Kulturtypekort over Viby ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Villestofte

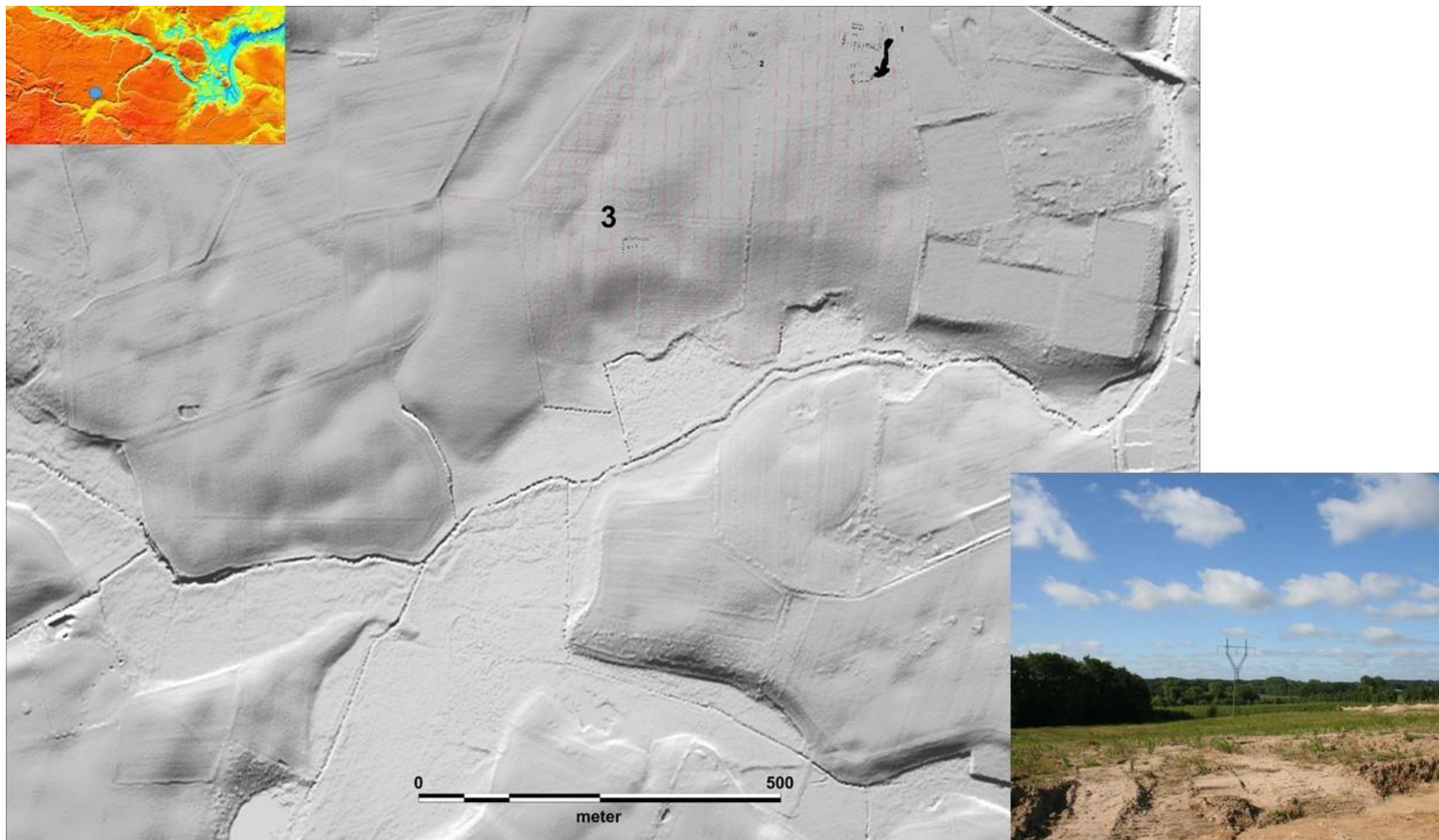
Journal nr. OBM 2820, OBM 2830, OBM 3946.

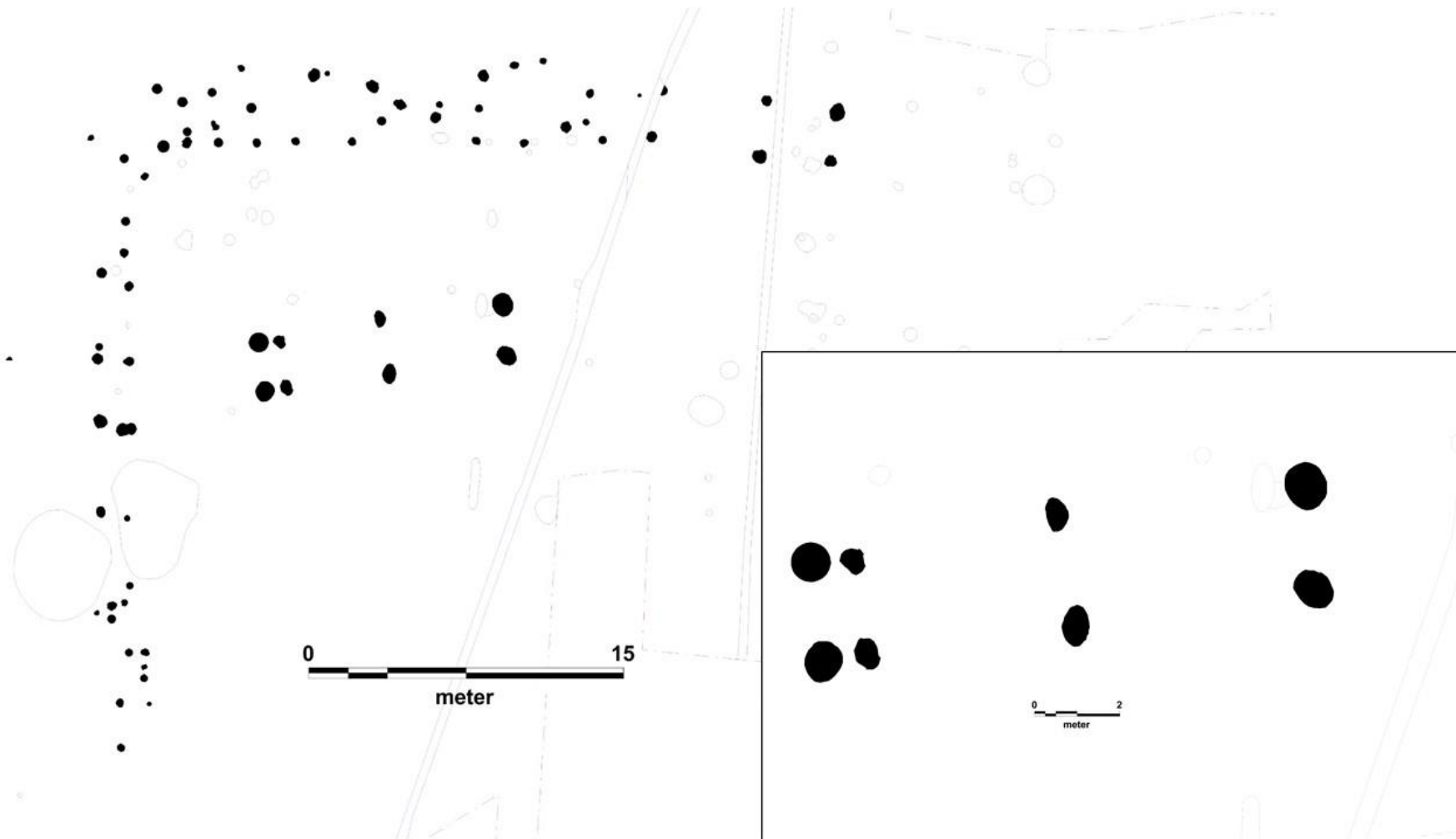
1. Kulturtypekort over Villestofte ejerlav (inkl. Skovsgård) med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

2. Udgravningerne ved OBM 2830 afdækkede rester af typiske gårde fra 1. årtusinde i to forskellige områder (1-2). Gård 1 og udgør antagelig faser af samme gårdsenhed. Umiddelbart øst for gård 1 blev der afdækket et stort sammenhængende kulturlag. I kulturlaget blev der fundet fire perler (bl.a. guldfolieperle og ravperle) samt en del af en sjælden ormehoved-armring af bronze. I et andet af gårdens kulturlag blev der fundet langt over ti pyramideformede vævevægte (Jakobsen og Runge 2008). Gård 1 er således en typisk gård med et lidt atypisk oldsagsmateriale. Den senere gård 3 adskiller sig grundlæggende fra den almindelige agrare bebyggelse ved sine dimensioner, landskabelig placering og gårdens bygningsmæssige struktur (jf. følgende bilag). AAR 14403-14428, 15894-15899.

3. Tre-sætshuset K21 (nr. 3 på kortet) ved OBM 2830 var spektakulært beliggende med en åben plads vendt mod Ryds Å tunneldal, mens et kraftigt hegn markerede en afskærmning imod de bagved liggende arealer (se følgende bilag). Af det lille billede øverst til venstre fremgår det (OBM 2830, blå prik), hvorledes Ryds Å systemet længere mod nordøst løber sammen med Stavis Å for at fortsætte ud i Odense Fjord. Sammenløbet mellem Ryds og Stavis Å er kendt for et mindre våbenofferfund, Villestoffefundet, der skal dateres til første halvdel af 200-tallet (Henriksen og Jensen 2007:134).

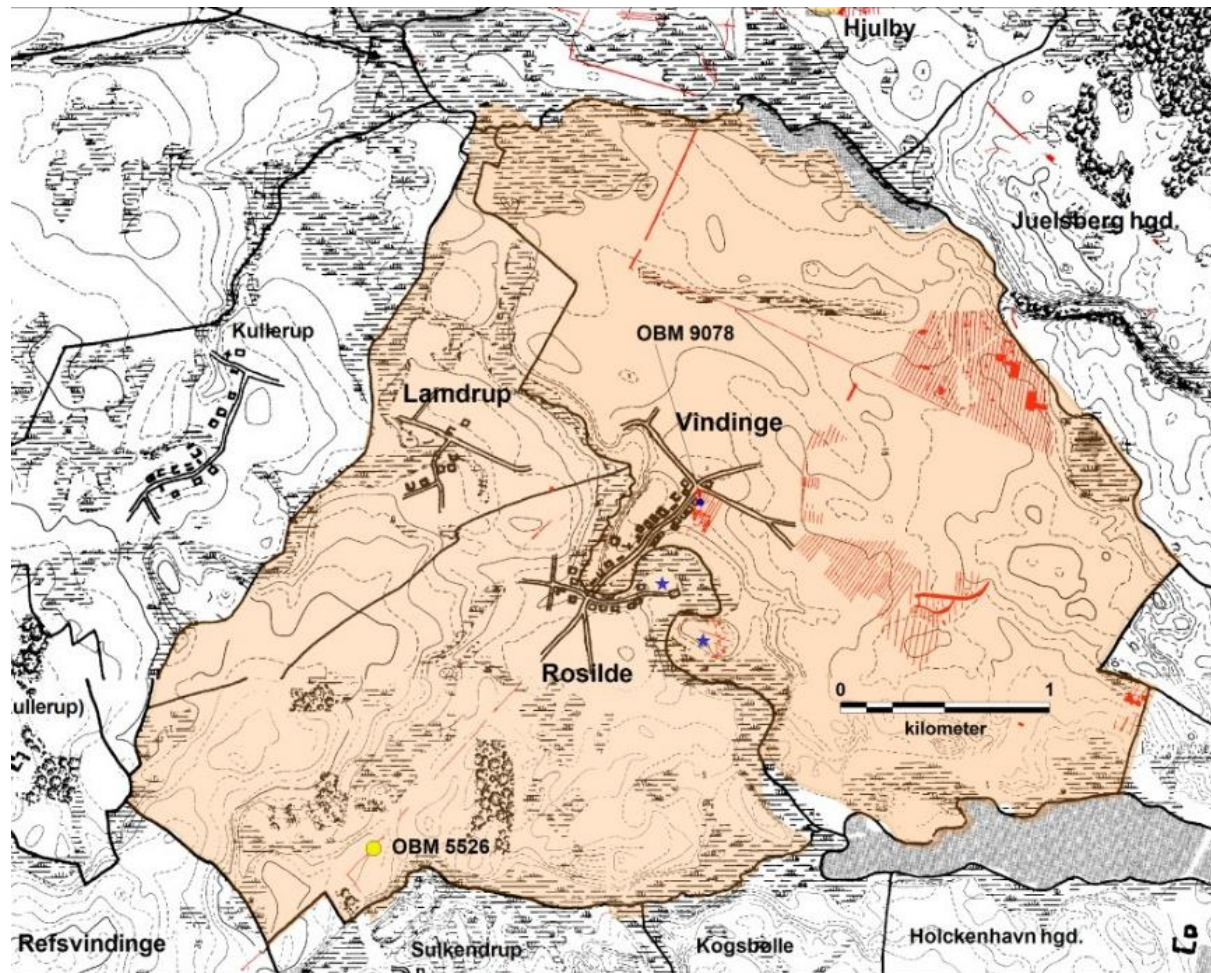
4. K21 var oprindelig konstrueret med tre meget solide tagbærende stolpesæt. Nedgravningerne var op til 120 cm i diameter med en tilsvarende dybde. Det vestligste sæt er senere i husets levetid suppleret med et sæt støttestolper. Trods ihærdig afsøgning efter vægstolper kunne disse ikke findes. Huset er dateret med otte ^{14}C -dateringer af korn (AAR 14417-14424), der samstemmende peger på en datering omkring ca. 450-550 e.Kr.

5. De kraftige tagstolper af eg i K21 har, ud fra stolpesporene at dømme, haft en diameter på op imod 50-60 cm. I bunden af flere stolper var der sat et kraftigt fundament af flade sten, bl.a. kværnsten. Stolpernes markante dimensioner fremgår tydeligt af arkæologen (billedet tv) og landmålerstokkene samt af drejekværnen (billedet th), der blev efterladt i et af stolpesporene, efter huset var fjernet. Husets kraftige konstruktion, samt behovet for at supplere med støttestolper ved det kraftigt funderede vestlige stolpesæt, tolkes som udtryk for, at huset må opfattes med en betydelig brugstid måske på omtrent 100 år, som det er foreslået for tilsvarende kraftige huse fra bl.a. Tissø og Gudme (afsnit 3.2.2. om husenes holdbarhed). Det er for tilsvarende fund fra Villestofte, Lerdal og Tissø foreslået, at den kraftige fundering skal ses som tegn på, at husene var opført i to stokværk (Ethelberg 2003:322 m. noter, Runge og Andreasen 2009:136). Denne mulighed må også stå åben for Villestoftehuset og sammenholdt med den topografiske placering vil et sådan hus have været et særdeles markant konstruktionselement, som har gjort det muligt at overskue trafik i tunneldalen. Huset synes ikke at være repræsentant for den ældre standardiserede agrare byggetradition, men det er uafklaret, om der er tale om en stormandsresidens, en kultbygning, repræsentative bygninger eller slet og ret et hovedhus i en gård med en afvigende bygningsmasse. At sidstnævnte kunne være tilfældet, antydes af lignende fund fra bl.a. Mørup og især Lerdal i Jylland, hvor lave fosfatværdier af husgrundplanen angiver, at der ikke kan være tale om staldanlæg (Ethelberg 2003:316, 322).

Vindinge

Journal nr. OBM 9078 (OBM 5526 i Rosilde).

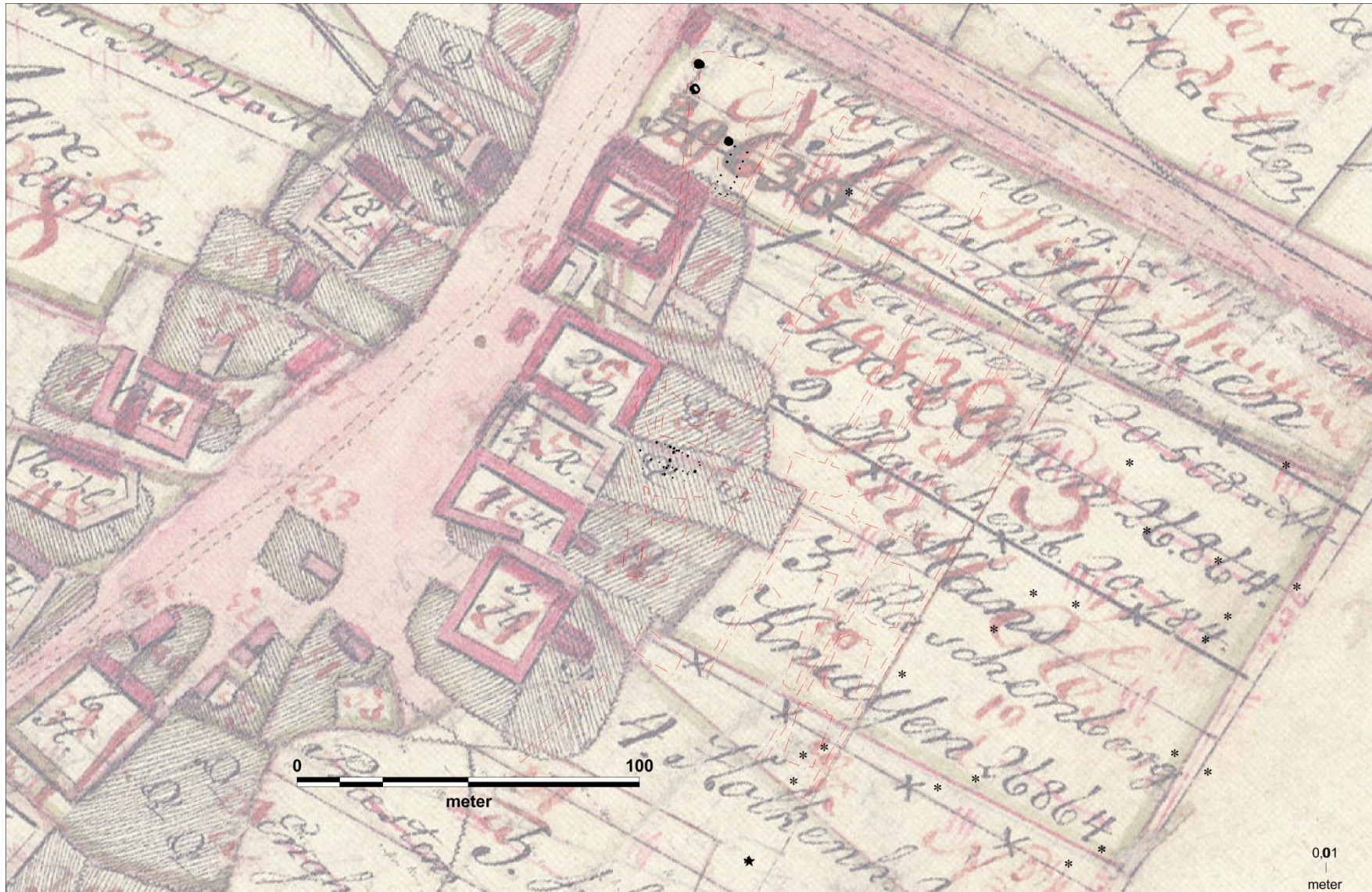

Vindinges og Rosilde/Lamdrups strukturelle samhørighed indiceres af de geometriske forhold. Storejerlavets udbredelse på begge sider af Vindinge Å minder meget om situationen for Sdr. Nærrå længere mod vest (se dette bilagsbind), mens ejerlavsstrukturen Vindinge/Rosilde minder meget om den beskrevne situation fra Herrested/Måre. Bebyggelsen ved Vindinge/Rosilde er central og agerorienteret i storejerlavet. De to blå stjerner syd for Vindinge/Rosilde landsbytomten angiver to borganlæg. Borganlæggene er beliggende i hvert sit historiske ejerlav, men centralt i det oprindelige storejerlav. Etableringen af Gammelborgs palisade [090617-90, ØFM 499, den sydligste borg] er i efteråret 2014 14C-dateret til germansk jernalder, mens graven i løbet af yngre germansk jernalder er tilgroet/opgivet (AMS-lab. Århus Universitet, Report1365_2014-11-19.xls).

1. Kulturtypekort over Vindinge (inkl. Rosilde og torpen Lamdrup) samt oversigt over de udførte arkæologiske fladeudgravninger i området. Vindinge er navngivende herredsby og nævnt første gang i 1186 og igen i Valdemars Jordebog i 1231 (DS 13:194). Rosilde er nævnt første gang i 1425 (ibid).

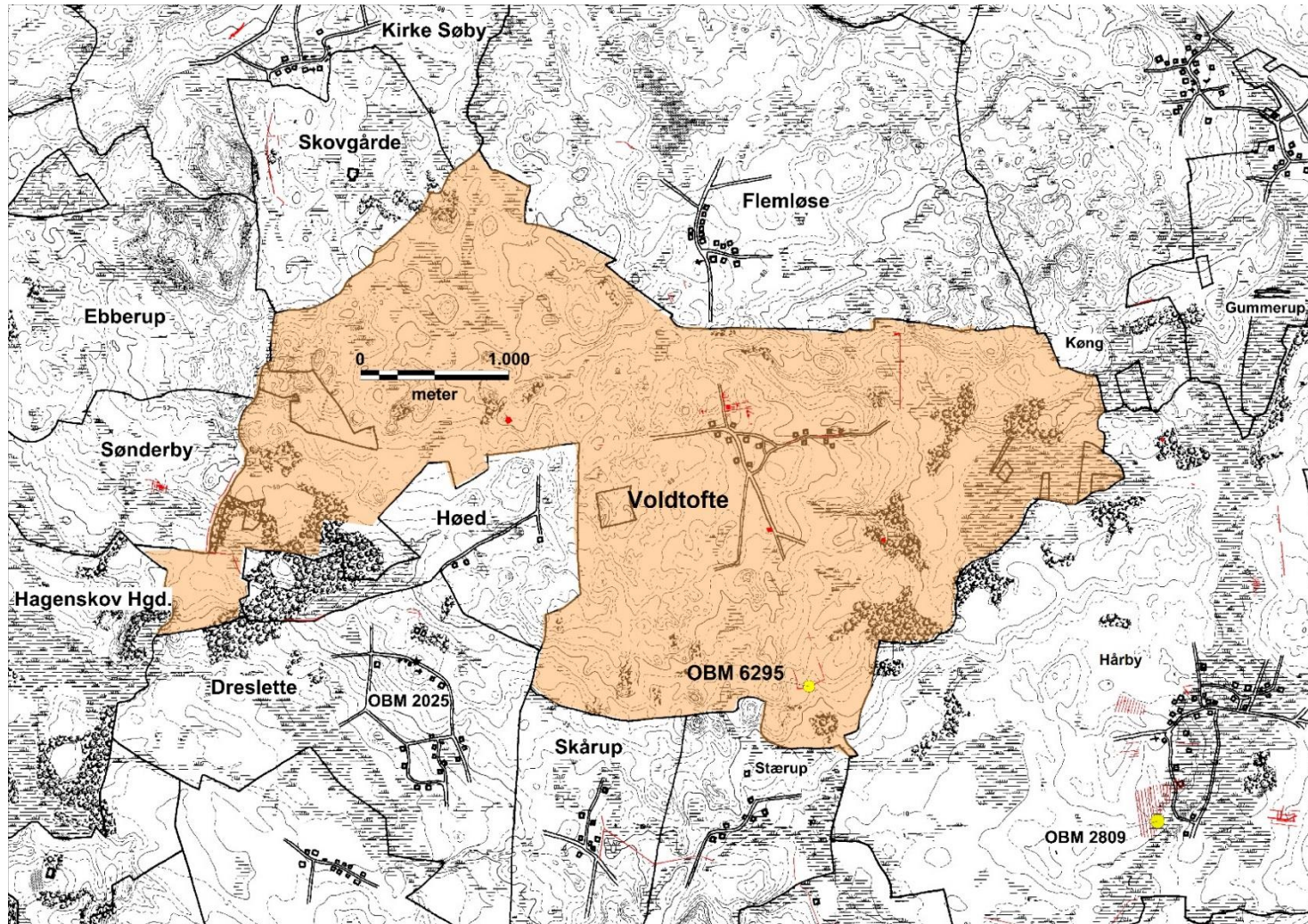
2. Udgravningsresultatet fra OBM 9078 i direkte tilknytning til landsbytomten. Øverst tre grubehuse og et nord/syd-orienteret etskibet hus. Sydligst to treskibede huse af sen type (dvs. yngre germanertid-vikingetid (jf. afsnit 3.2. husene).

3. Udgravningsresultatet sammenholdt med matrikelkortet. Stjernen nederst er en detektorfundet fibel fra yngre germansk jernalder. De afsøgte områder på tofternes bagkant har resulteret i mange detektorfund fra især perioden yngre germansk jernalder til middelalder.

Voldtofte

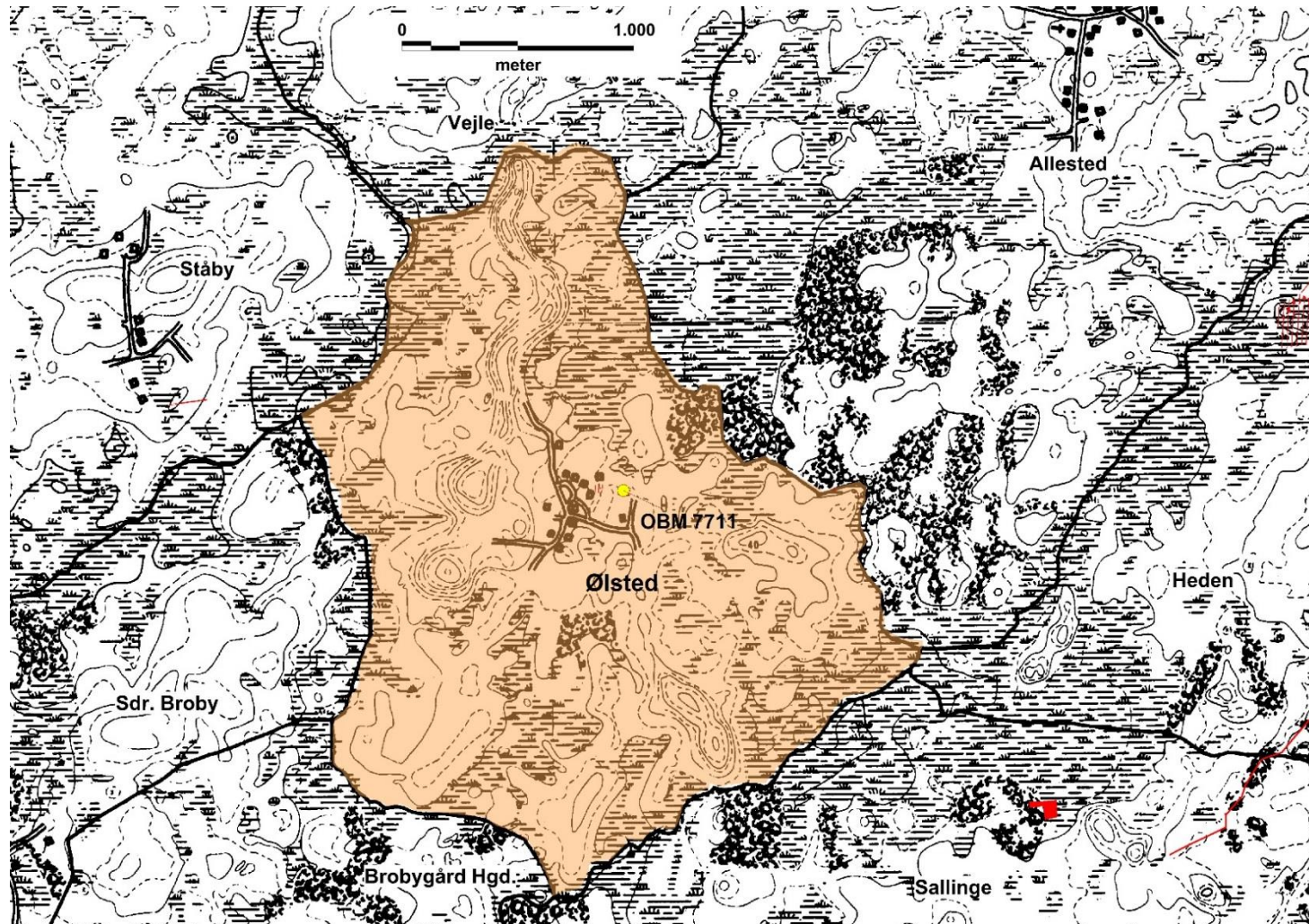
Journal nr. OBM 6295.

1. Kulturtypekort over Voldtofte ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Ølsted

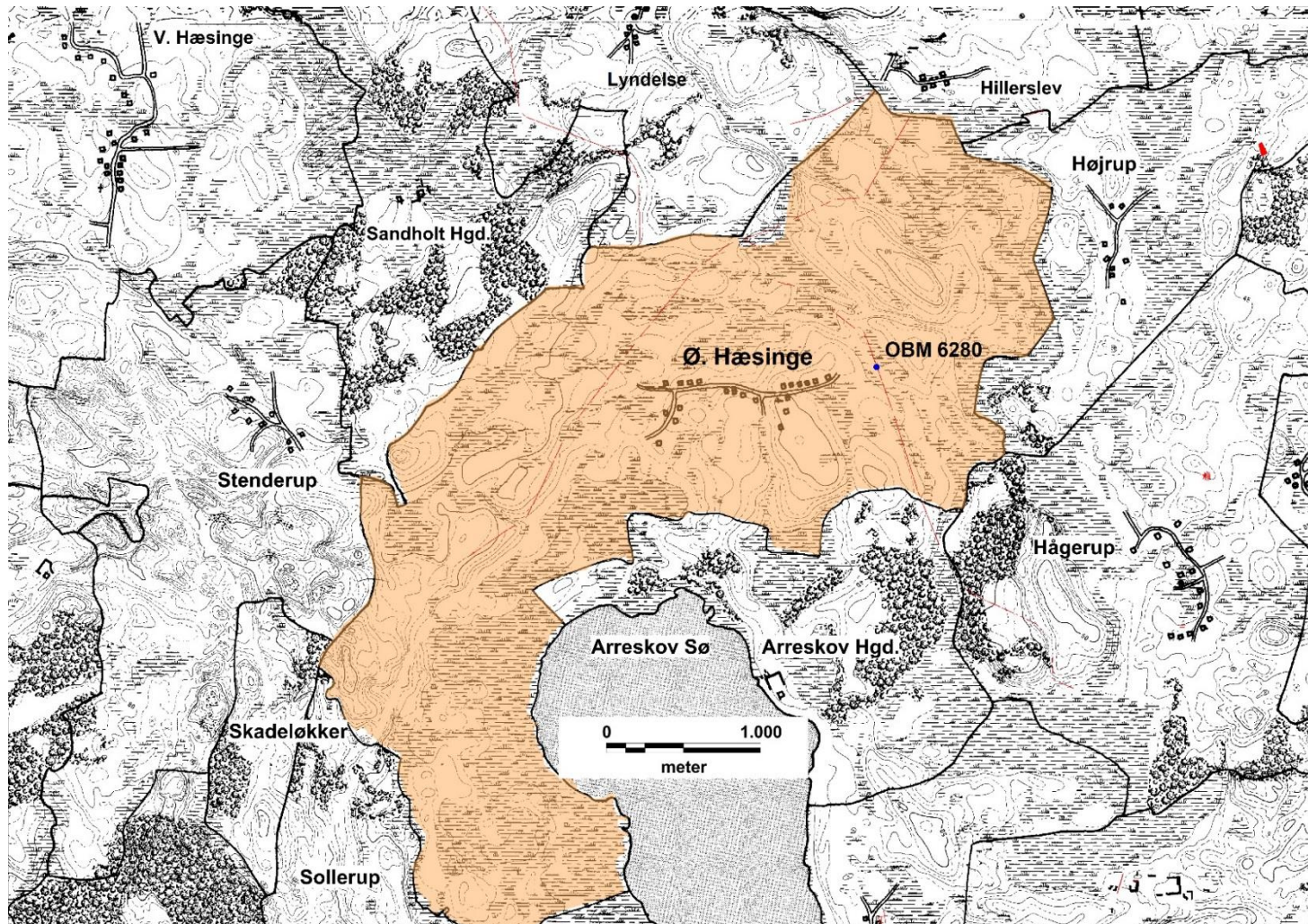
Journal nr. OBM 7711.

1. Kulturtypekort over Ølsted ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Ø. Hæsinge

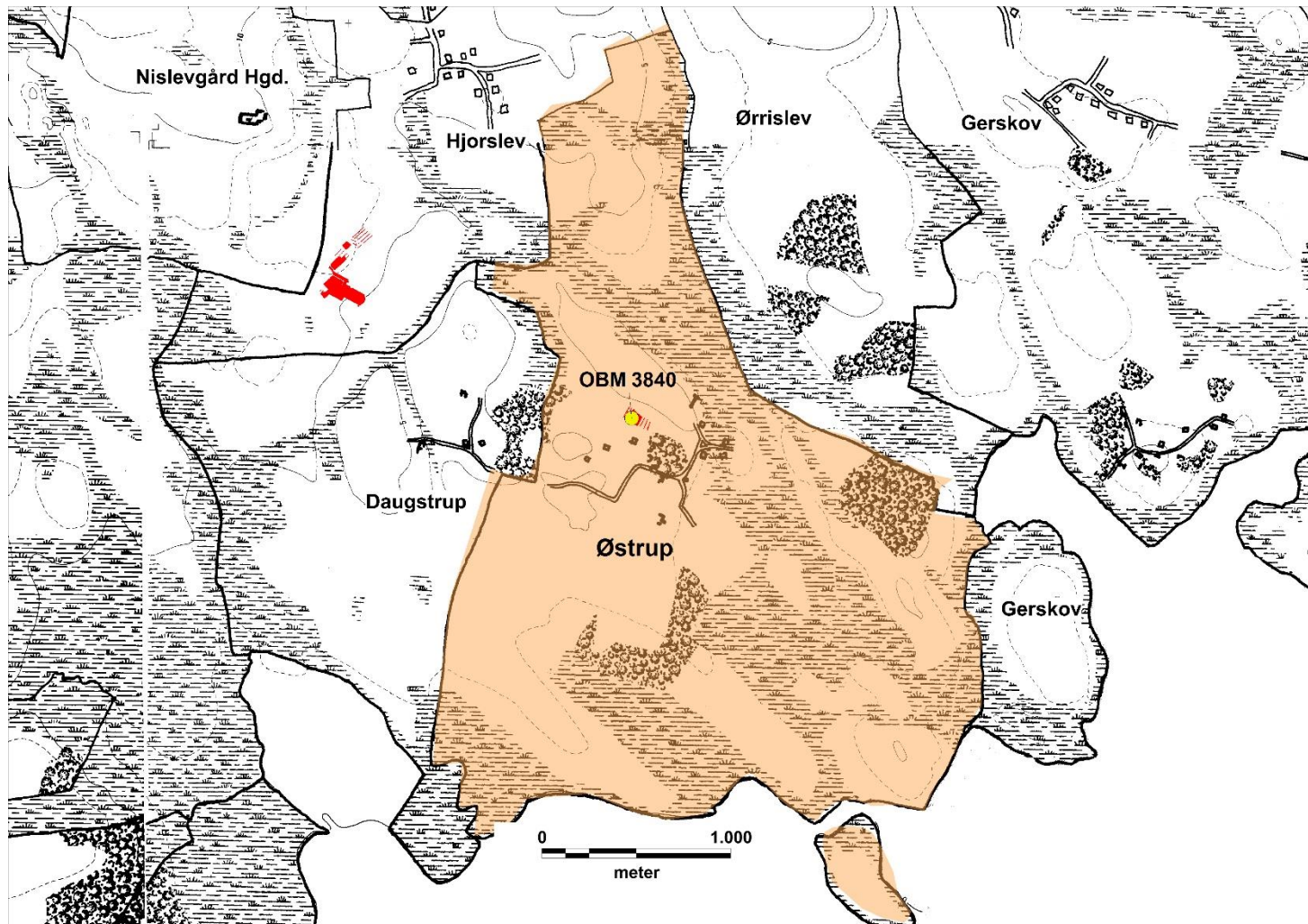
Journal nr. OBM 6280.

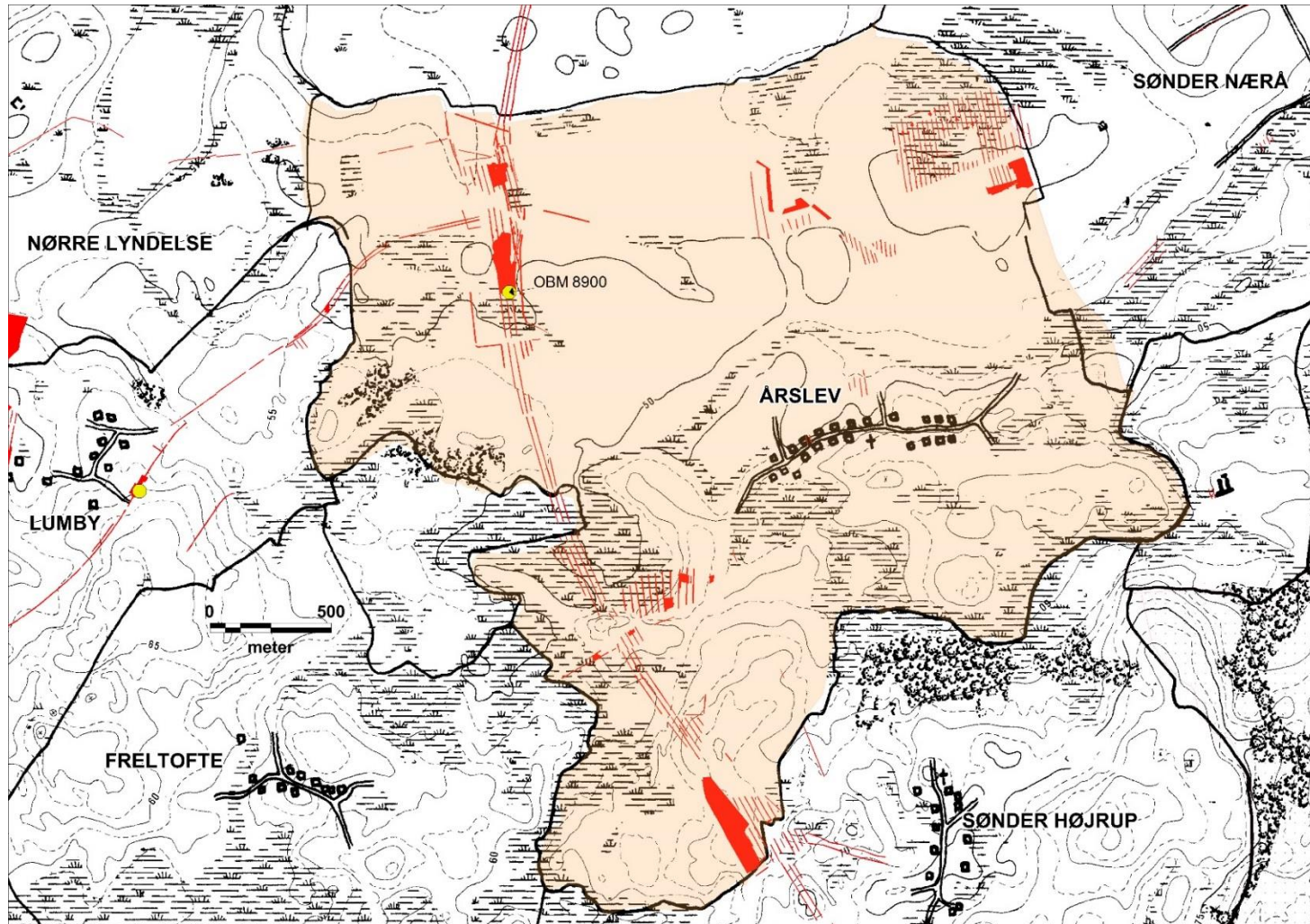
1. Kulturtypekort over Ø. Hæsinge ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

Østrup

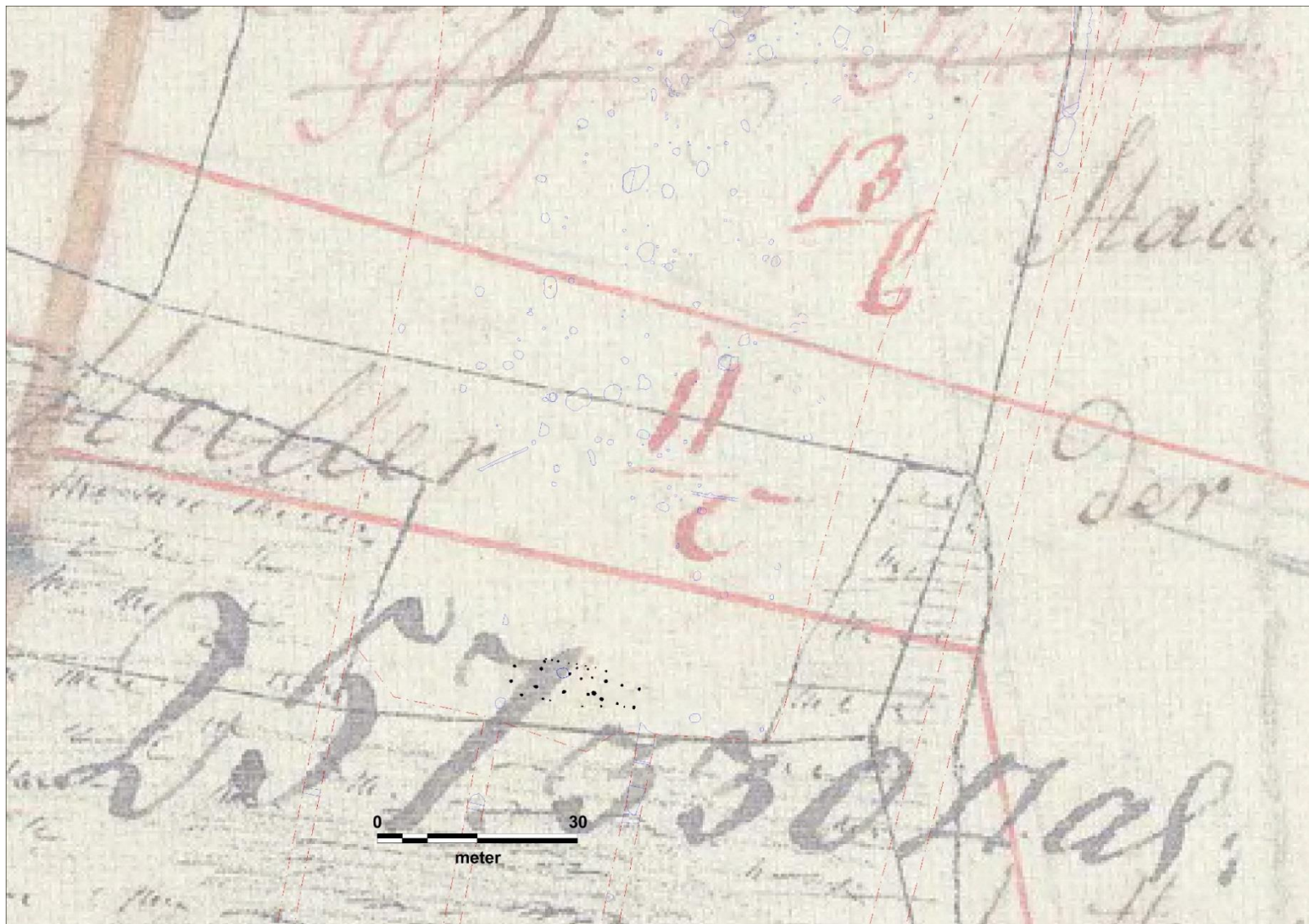
Journal nr. OBM 3840.

1. Kulturtypekort over Østrup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

1. Kulturtypekort over Årslev ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

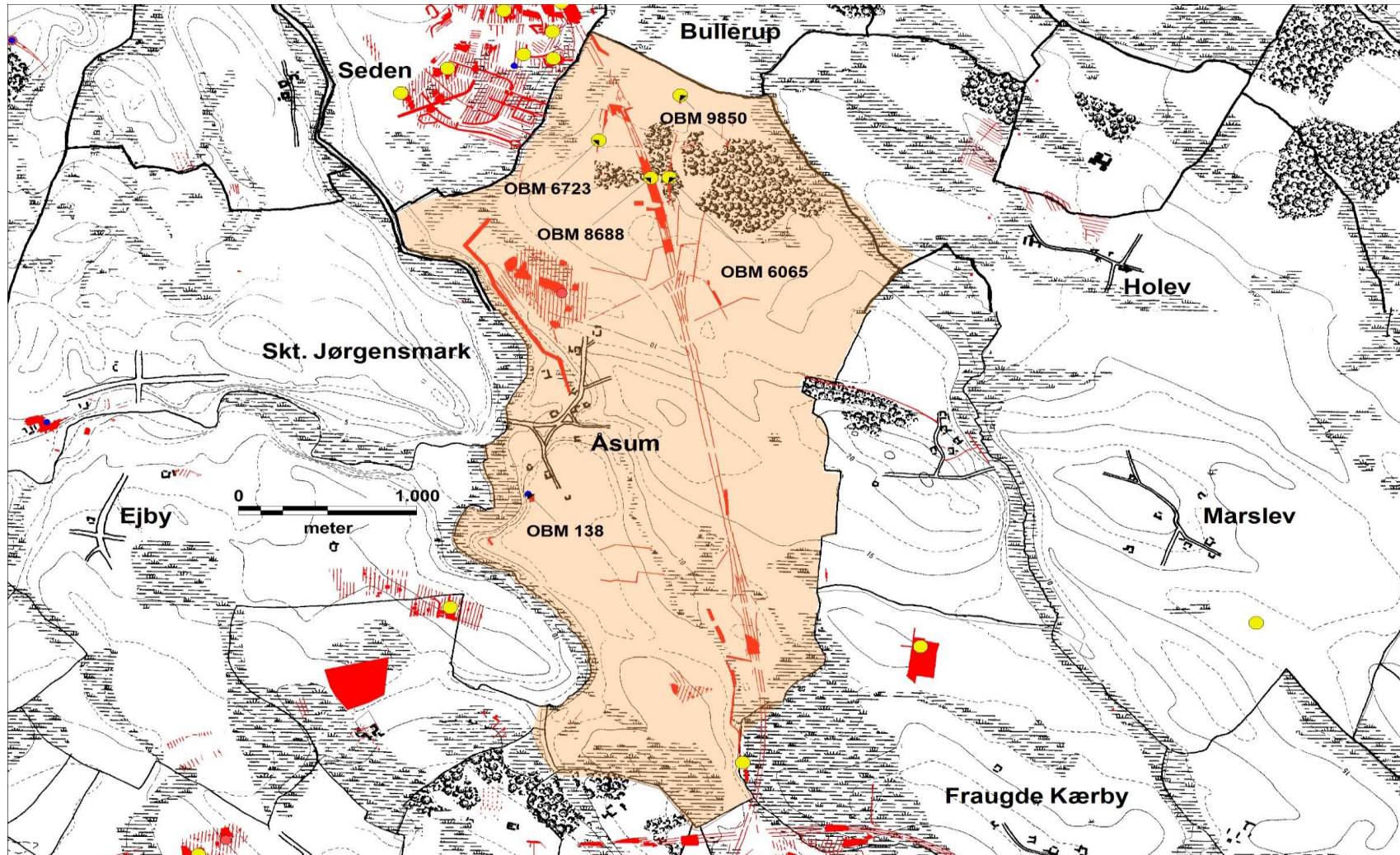
2. Den udskilte hustomt (K3, OBM 8900) fra 200-300-tallet (Henriksen 2005:92) er anlagt på et areal, der endnu på matrikelkortet (opmålt 1797) er opretholdt som en dyrket parcel. I hustomtens stolpehuller fremkom det hidtil ældste fund af vinterdyrket rug på Fyn.

Åstrup

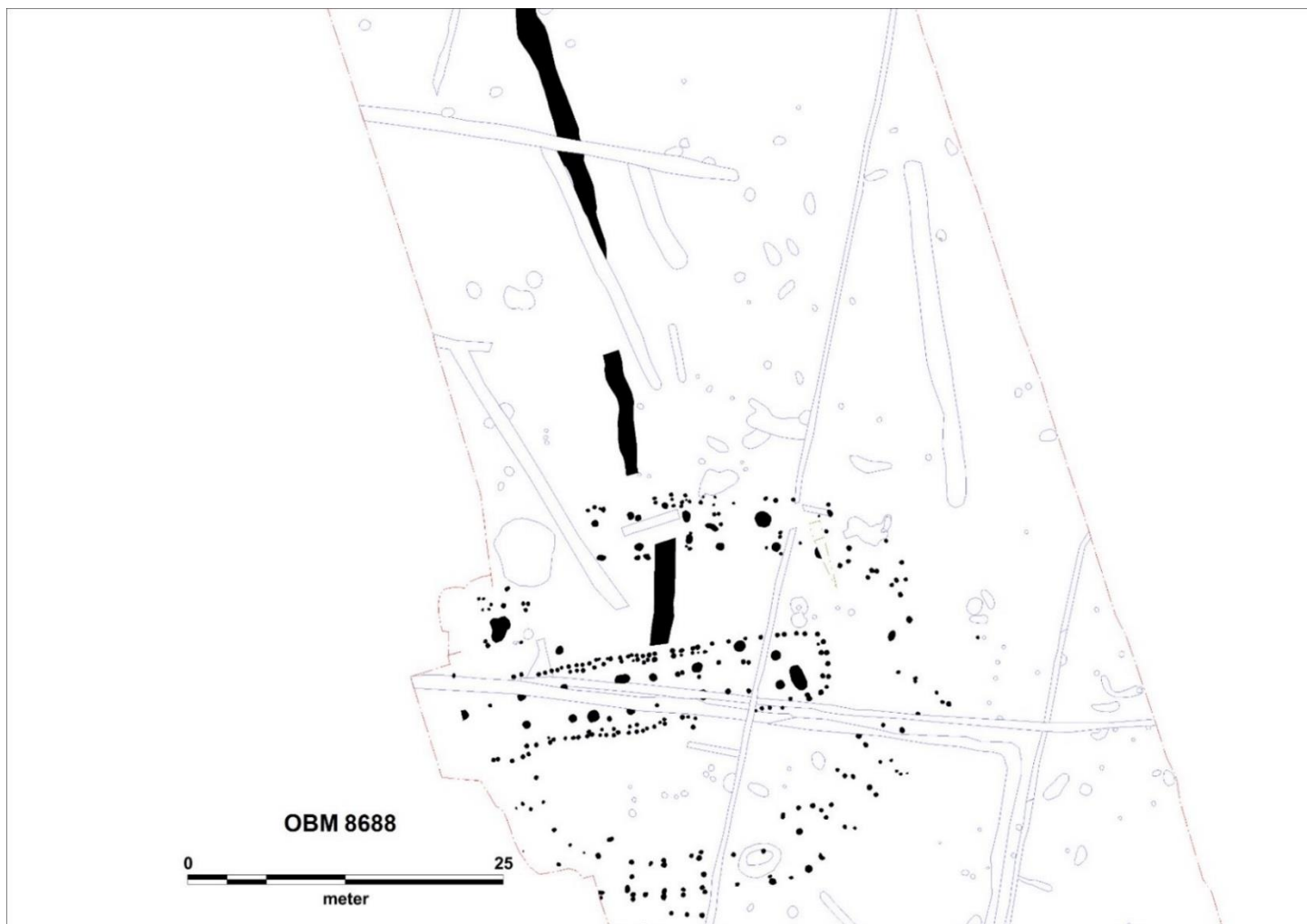
Journal nr. OBM 4079.

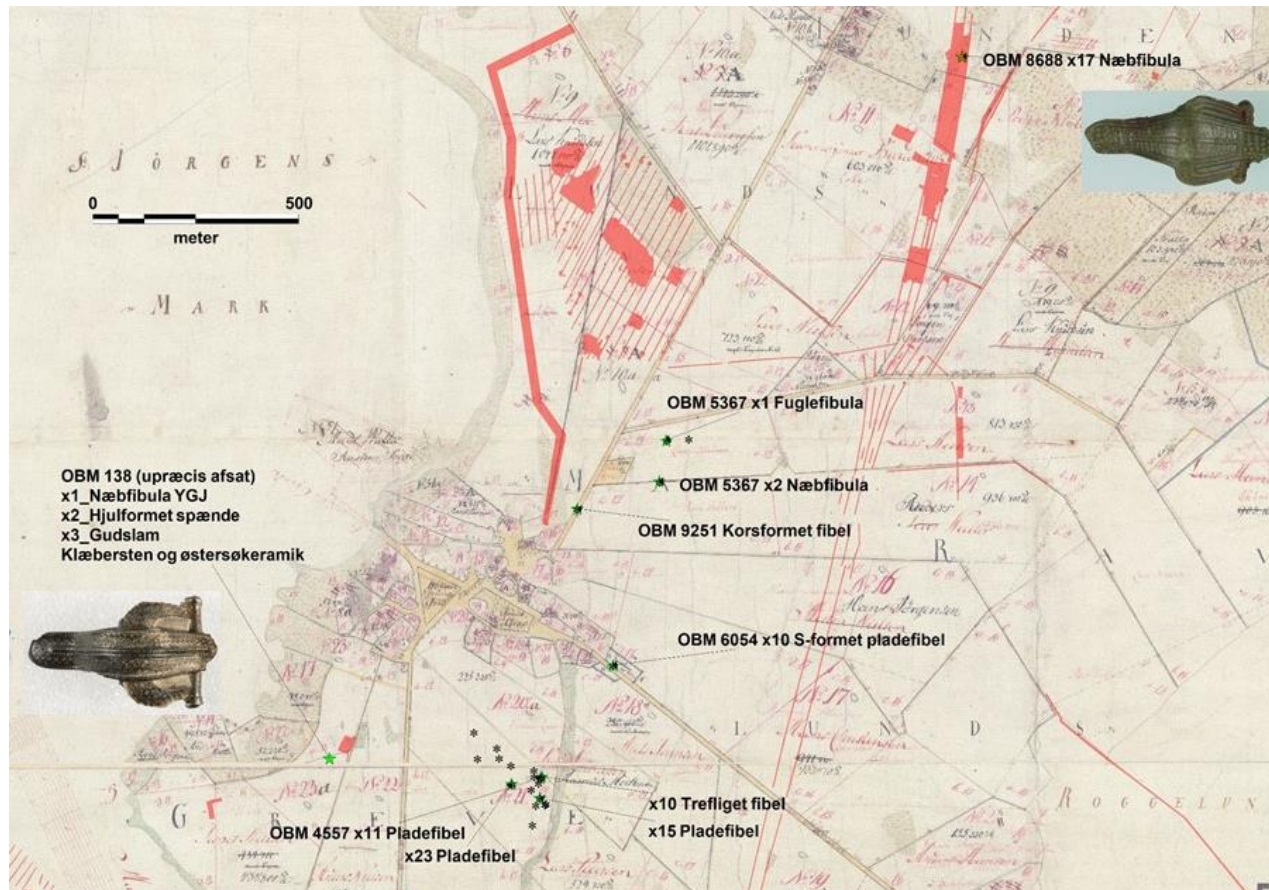
1. Kulturtypekort over Åstrup ejerlav med markering af fladeudgravninger i området og registrerede lokaliteter med udgravede hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

1. Kulturtypekort over Åsum samt oversigt over udførte arkæologiske fladeudgravninger i området, med markering af lokaliteter med udskilte hustomter dateret til perioden ca. 200-1200 e.Kr.

2. Jernaldergård (K52) fra OBM 8688. Gården er i en fynsk sammenhæng usædvanlig – dels har hovedhus og økonomibygning strukturelt set ”byttet plads” i forhold til normen, men helt usædvanligt er det, at gårdtoften er rund og ikke som vanligt firkantet. Fra hovedhuset til økonomibygningen og videre fra økonomibygningen mod nord blev der udgravet en jernaldervej bestående af skærver. Fra pladsen blev der fundet enkelte andre huse med bevarede indgangspartier belagt med skærver (f.eks. K32). En næbfibel, OBM 8688x17, dateret til sen 500-tal, blev forud for afgravning af overjord fundet ved hegnets østlige afgrænsning, jf. næste bilag.

3. Gennem de seneste to årtier er der gået flittigt med detektor på markerne i Åsum ejerlav omkring den historiske landsby såvel som jernalderlandsbyen længere mod nord. Jernalderlandsbyen omfatter et stort materiale fra romersk og ældre germansk jernalder – herunder denarer, en vægt, en tyrestatue, fibler, guldfund osv. (Henriksen 2000). Det yngste fund fra jernalderlandsbyen nordligst i ejerlavet er imidlertid en næbfibula fra den ældste del af yngre germansk jernalder. Mens fundhorisonten på jernalderbopladsen ikke kan følges længere frem i tid så angiver selv samme periode (ca. 600 e.Kr.) den ældste fase af den fundhorisont, der er spredt i en vifte omkring den historiske landsby i en afstand af indtil ca. 350 meter fra matrikelkortets tofter. Stjerner uden nærmere fundoplysninger angiver udaterbart materiale såvel som materiale dateret til historisk tid. Sammenfaldet i fundspredning fra yngre germansk jernalder til middelalder er påfaldende, og det antyder efter min mening stedskontinuitet.

Katalog – kvantificeret og kvalificeret

Ejerlav	Journal nr.		SB nr.	Beliggenhed i ejerlav			Antal huskonstruktioner				Bebyggelsestype		Dateringsramme														Kartografi			Evt. litteratur og noter.			
	OBM	Andre		Central	Skæv	Rand	Samlet antal hegn og huse	Hus Yr./Æg	Hus Yg/Æ.v ik	Hus Y.vik mia	Enkelt-dobbelt gård	Landsby	0-	100-	200-	300-	400-	500-	600-	700-	800-	900-	1000-	1100-	1200-	14C	Den-dro	Afstand landsby	Konflikt med skel				
Allerup	6002		080801-15			x					x																		1175	Nej	Optælling er som udgangspunkt foretaget på baggrund af beretninger.		
Allerup	8884		080801-42			x					x									(x)	(x)	x	x	x	x				1200	Nej	Nielsen 2005.		
Asperup	4286		080701-60			x					x																	930	Uafklaret	Beretning. Datering endnu meget usikker, lokalitet evt. sammenhørende med bopladsarealer længere mod nord.			
Asperup	4287		080701-61			x					x									(x)	x	x						5	1160	Ja	Beretning.		
Asperup	4907		080701-56	x							45	15	7	23	x	x	x	x	x	x	x	x	x						560	Ja	Bonde 2011. Areal kun forundersøgt - husantal derfor kun anslået.		
Asperup	8377		080701-54	x							29				6	13				x	x	x	x	x	x				11	580	Ja	Prangsgaard og Thaastrup-Leth 2007	
Avnslev	6659		090601-142	x							13																		150	Nej	Henriksen 2003a, Henriksen 2003b		
Aulby	4265		080720-133			x					24	8																	26	940	Nej	Bonde og Lundø 2014	
Aulby	4296		080720-144		x						6	1																	3	920	Ja	Bonde og Lundø 2014	
Aulby	5955		080712-87	x							34	10																	28	0	Nej	Bonde og Lundø 2014	
Aulby	5955	Syd	080712-87	x							3	1																	500	Nej	Bonde og Lundø 2014		
Bellinge	5496		080401-65	x							131	39																	135	250	Nej	Lundø 2013	
Bellinge	6042		080401-55			x					10	10																		760	Nej	Jacobsen 1988	
Bellinge	7744		080401-63	x							8	4																		225	Nej	AUD 2005:195	
Blangstedgård	2726		080803-143			x					17	3																		0	Nej	Beretning.	
Boltinge	2802		090108-160			x					5	3																		850	Nej	Moesgaard-Christensen 2009	
Brlylle	4538		080402-21			x					32	15																	22	430	Nej	Lundø 2010	
Brændekilde	4632	Bilag Bellinge	080403-15			x					9		3	3	x	(x)														980	Ja	DLU nr. 474	
Båring	4546		080701-57			x					5	1																		0	Nej	Jensen og Prangsgaard 2008	
Dreslette	2025		080204-320	x							2																			0	Nej	Bonde og Nielsen 2008	
Fangel	9710		080405-20			x					2	1																		1100	Nej	AUD 1997:173	
Ferritslev	3979		080807-57	(x)	x						12	7																		150	Nej	Jakobsen 2007	
Fjelsted	5853		080705-44			x					6	3																		12	430	Nej	Beretning.
Fraugde	4937		080803-202			x					50	30																		900	Nej	Beretning. Optælling med forbehold - endnu kun forundersøgt i september 2015.	
Fraugde	6561		080803-200	x							31	17																		380	Nej	Beretning.	
Fraugde	8429		080803-103		x						1																			500	Uafklaret	AUD 2001:220	
Fraugde	8433		080803-170		x						30	4																		28	1380	Nej	Villumsen 2010
Fraugde	8435		080803-169			x					10	3																		4	1600	Nej	Christensen og Runge 2009
Fraugde	8436		080803-168			x					206	18																		118	1500	Uafklaret	Nielsen 2012
Fraugde	8437	Se 8436	080803-168			x																											Nielsen 2012
Fraugde	8438		080803-178			x					8	2																		4	860	Nej	Sjæstrand 2011
Fraugde	8439		080803-183			x					10	2																			860	Nej	Sændergaard 2011a
Fraugde	8449		080803-73			x					13	4																			430	Nej	Beretning
Fraugde	8416		080803-82			x					15	6																		4	1100	Nej	Jensen og Runge 2008
Fraugde Kærby	2823		080803-158			x					40	14																		4	1250	Uafklaret	Runge og Andreasen 2009: 135
Fraugde Kærby	6030		080803-51			x					1																				1450	Nej	AUD 1985:98
Fraugde-Kærby	8653		080803-112			x					17	5																			410	Nej	AUD 2002:171, beretning

Ejerlav	Journal nr.		SB nr.	Beliggenhed i ejerlav			Antal huskonstruktioner				Bebyggelsestype		Dateringsramme														Kartografi		Evt. litteratur og noter.	
	OBM	Andre		Central	Skæv	Rand	Samlet antal hegn og huse	Hus Yr/Æg	Hus Yg/Æ.v ik	Hus Y.vik/mia	Enkelt-dobbelt gård	Landsby	0-	100-	200-	300-	400-	500-	600-	700-	800-	900-	1000-	1100-	1200-	14C	Den-dro	Afstand landsby		Konflikt med skel
Gelsted	7932		080708-52			x	3	2		x		x	x															530	Uafklaret	Optælling er som udgangspunkt foretaget på baggrund af beretninger.
Gudme	3816		090104-119	x			19			16	x											x	x	x			0	Nej	Henriksen 2003	
Gudme	7528		090104-151	x			2	1			x		x	x													400	Uafklaret	F&F	
Gudme	7541		090104-143	x			4	4			x		x	x	x	x											175	Uafklaret	F&F, Samme Sb som 6320/85.	
Gudme	7548		090104-143	x			11	7			x		x	x	x	x											175	Uafklaret	F&F, Samme Sb som 6320/85.	
Gudme	A2-87		090104-159		x		1	1			x		x	x													930	Uafklaret	F&F	
Gudme	A95-352		090104-155			x	2	1			x		x														1500	Uafklaret	F&F	
Gudme	NM 6320/85		090104-139	x			19	19			x			x	x	x											0	Uafklaret	F&F, Samme sb. Som OBM 7548	
Gudme	SOM 01.105		090104-138	x			4	3		1	x		x	x	x						x	x	x				0	Uafklaret	AUD 2001:238, Henriksen 2003	
Gudme	SOM 01.152		090104-143	x			10	6			x		x	x	x	x								14			0	Uafklaret	SOM Årsberetning 2010: 11	
Gudme	SOM 92.215		090104-103	x			7			7	x										x	x	x		1		0	Uafklaret	Michaelsen 1992, Henriksen 2003	
Gudme	SOM 95.352		090104-198		x		22	1			x	x	x	x											3		1500	Uafklaret	SOM Årbog 2005: 103.	
Gudme	SOM 97.603		090104-139	x			3	1	1	1	x			x	x	x	x	x	x	x								0	Uafklaret	SOM Årbog 2004: 69. Gudme III. Optælling ikke komplet. Er slået sammen med SOM 97.608. Dateringerne til 600-700 tallet må tages med forbehold.
Gudme	SOM A 97.608		090104-233	x			11			5	x	x									x	x	x		1		0	Uafklaret	SOM Årbog 2006: 74. Omfatter også SOM 97.603.	
Gudme	SOM 98.726		090104-146		x		2	1			x		x	x	x	x											600	Uafklaret	SOM Årbog 2006: 73. Ingen opgørelse på F&F, beretning i MUD, bygherrerapport eller i	
Gudme	SOM 99.820		090104-155			x	10	1			x	x	x	x													1500	Uafklaret	F&F	
Gyngstrup	1453	NM 1535/76	080504-36	x			20			20	x											x	x				700	Nej	Greve 1996, Henriksen 2003	
Harritslev	5855		080608-89			x	20	8			x		x	x	x	x											2110	Nej	Beretning	
Hellevej		SOM 346	090501-105			x	2			1	x										x	x	x		3		550	Uafklaret	SOM Årbog 2009:138	
Herringe	3561		090410-9			x	7	5			x		x	x	x	x									2		1960	Nej	AUD 1994:262	
Herringe	3789		090410-41	x			11		1	10	x										x	x	x	x		8	0	Nej	Hansen 2010, Hansen og Henriksen 2012	
Herringe	5745		090410-43			x	5	2			x		x	x	x										7		350	Nej	Hansen og Henriksen 2012.	
Herringe	6878		090410-23			x	1	1			x			x	x												740	Nej	Beretning.	
Herringe	9099		090410-4	x	(x)		5			5	x										x	x	x				0	Nej	Henriksen 2003.	
Hjallese	3251		080404-43			x	12	1			x		x	x	x	x	x										900	Nej	AUD 2004:177	
Hjallese	4536		080404-47		x	(x)	10	5			x		x	x	x	x								7		1400	Nej	Nielsen og Nakling 2008		
Hjallese	4936		080404-62		x		5	5			x		x	x	x	x											2000	Nej	Beretning	
Hjallese	5841		080803-192		x	(x)	25	10			x	x	x	x	x	x											1600	Nej	Beretning	
Hjallese	5867		080404-56			x	26	12			x	x	x	x	x	x											1800	Nej	Beretning	
Hjallese	5986		080404-61			x	29	18			x		x	x	x	x	x	(x)						25		1700	Ja	Beretning		
Hjallese	6083		080404-45			x	5			5	x										(x)	x	x		6		600	Nej	Runge og Tharstrup-Leth 2010	
Hjulby	6732		090611-80	x			6			5	x										x	x	x				400	Uklart	Naamansen 1993, Henriksen 2000	
Hjulby	8935		090611-84	x			80		12	8	x						x	x	x	x	x	x		18	1	600	Uafklaret	Henriksen 2000 og 2003, Juel 2010a		
Hollufgård Hgd.	5518		080803-182		x		8	4			x			x	x	x								21		300	Nej	Villumsen 2011a		
Højby	2894		080804-61	x	x		14	5			x		x													21		180	Ja	Nielsen 2012
Højby	3969		080804-63	x			1			1	x										x				3		150	Nej	Nielsen 2006	
Højby	8893		080804-42	(x)	x		21	7			x		x	x										2		870	Nej	Adamsen, Henriksen, Jensen, Michaelsen og Thomsen 2003.		

Ejerlav	Journal nr.		SB nr.	Beliggenhed i ejerlav			Antal huskonstruktioner				Bebyggelsestype		Dateringsramme														Kartografi		Evt. litteratur og noter.	
	OBM	Andre		Central	Skæv	Rand	Samlet antal hegn og huse	Hus Yr/Æg	Hus Yg/Æ.v ik	Hus Y.vik/mia	Enkelt-dobbelt gård	Landsby	0-	100-	200-	300-	400-	500-	600-	700-	800-	900-	1000-	1100-	1200-	14C	Den-dro	Afstand landsby		Konflikt med skel
Højme	5473		080409-15	x	(x)		8	8		x																		160	Ja.	Optælling er som udgangspunkt foretaget på baggrund af beretninger.
Højme	5548		080409-60	(x)	x		34	16		x																20	350	Nej	Jacobsen 1988	
Hårby	2809		080209-213		x		7	4		x																1	300	Nej	Villumsen 2011b	
Kauslunde	4901		080712-66	x			6			4	x															4	0	Nej	Nielsen og Thastrup-Leth 2008	
Killerup	2249		080407-55		x		2	1		x																	200	Nej	Strandmark og Bonde 2008a	
Killerup	3131		080407-257			x	10	7		x																5	220	Nej	Jeppesen 1981:98 ff., Jacobsen 1988:267.	
Killerup	5525		080407-254		x		39	17	5		x															72	100	Nej	Jensen 2007	
Killerup	8549		080407-118	x			9	7			x																160	Nej	Andersen 2011, Jakobsen 2010, Lundø 2012	
Kristiansdal Hgd	4184		080404-24			x	4			4	x																1000	Nej	Beretning	
Kværndrup	[5488]	SOM 01.347	090506-46		x		21	13		x																8	420	Uafklaret	Jacobsen 2001, Henriksen 2003	
Kværndrup	5495		090506-54			x	1			1	x															2	800	Nej	Svendborg og Omegns Museums Årbog 2005: 101, Jensen 2009	
Kværndrup	5530		090506-55			x	13	1		2	x															31	450	Nej	Jakobsen 2010	
Lumby	4401		080805-48	x			33		1	27		x														9	0	Nej	Hansen og Juel 2010, Nielsen, Borre og Therkelsen 2011: 171ff.	
Lumby	4401		080805-48	x			1	1			x																220	Nej	Hansen 2007b.	
Lumby	7982		080805-49		x	(x)	37	19			x															3	220	Nej	Juel 2007b og 2007 c. Yr hustomten er adskilt ca. 220 meter fra den historiske bytomt.	
Lumby	8870		080805-58	(x)	x		7	5			x															4	85	Nej	Juel 2007a	
Lunde		SOM 351	090508-31		x		5			3	x																0	Uafklaret	Nielsen 2006	
Lunge	7786		080708-45			x	1			1	x																410	Nej	SOM Årbog 2009:142	
Lunge	9199		080708-66			x	1			1	x																530	Nej	Lorentzen 1996	
Lyndelse	6275		90419-41			x	1	1			x																1100	Nej	Henriksen 2003	
Marienlund Hgd	3782		080407-240			x	2			2	x	(x)														3	0	Nej	Bonde 2013	
Marienlund Hgd	5536		080407-264			x	1		1	1	x															2	540	Nej	Rasmussen 2008	
Marslev		KTM 223	080107-105			x	14	4			x																550	Uafklaret	Beretning	
Måre	3787		090608-55			x	3			3	x																0	Nej	AUD 2005:182	
Måre	8519		090608-37			x	9		1	3	x																0	Ja	Beretning	
Neder Holluf	3785		080803-153			x	1	1			x																2	0	Nej	Henriksen 2003
Neder Holluf	5539		080803-180			x	20	11			x																15	350	Nej	Jensen 2008
Nislevgrd. Hgd.	2580		080306-25			x	19	3			x																7	670	Nej	Lundø 2012
Nr. Broby	2520		090418-55	x			16	6			x																3	570	Nej	Christensen og Prangsgaard 2009
Nr. Åby	8319		080715-28			x	1			1	x																0	Uafklaret	Jakobsen 2010	
Nyby		SOM 01.246	090502-98			x	7				4	x															13	1450	Uafklaret	Beretning.
Næsbyhoved-Broby	3141		080406-52	x			26	8			x																10	400	Nej	Thomsen 2006. SOM Årbog 2005: 102 og 2006: 69. Afstand dog kun 180 meter til torpen Ny Nyby i ejerlavet.
Over Holluf	3102	bilag N. Holluf	080803-68			x	14	9			x	(x)																500	Nej	Nielsen 2009a
Over Holluf	8672		080803-132			x	7	3			x																	1650	Nej	AUD 2002:177
Over-Kærby		ØFM 372	080104-52			x	2				2	x															60	Uafklaret	Kanstrup 2005	
Over-Kærby		ØFM 373	080104-47			x	1				1	x																0	Uafklaret	Beretning
Rosilde	5526		090617-172			x	4	3			x																10	1400	Uafklaret	Beretning
						x	4	3			x																10	1400	Uafklaret	Lundø 2012

Ejerlav	Journal nr.		SB nr.	Beliggenhed i ejerlav			Antal huskonstruktioner				Bebyggelsestype	Dateringsramme														Kartografi		Evt. litteratur og noter.		
	OBM	Andre		Central	Skævt	Rand	Samlet antal hegn og huse	Hus Yr/Eg	Hus Yg/AE.v ik	Hus Y.vik/mia		Enkelt-dobbelt gård	Landsby	0-	100-	200-	300-	400-	500-	600-	700-	800-	900-	1000-	1100-	1200-	14C		Den-dro	Afstand landsby
Rynkeby	2537		090108-170	x			47	2	8	x		x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	31	x	0	Nej	Optælling er som udgangspunkt foretaget på baggrund af beretninger.
Rynkeby	2537	et.5.	090108-170		x		19	13		x			x	x	x											18		300	Nej	Hansen 2011
Rynkeby	2832		090108-172	x			12	7		x			x	x	x	x										3		200	Nej	Hansen 2011, Beretning
Rynkeby	3146		090108-159	x			113		12	62	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x	35	x	0	Nej	Hansen 2011, Hansen og Bonde 2007, Hansen 2007c	
Rynkeby	3970		090108-171			x	20	15			x		x	x	x	x									17		500	Nej	Hansen 2011	
Rynkeby	5491		090108-174			x	126	44			x		x	x	x	x									51		250	Ja.	Hansen 2011	
Rynkeby	5550		090108-182	x			5			5	x											x	x	x			0	Nej	Hansen 2011. Område kun forundersøgt.	
Rynkeby	8838		090108-138			x	2				x				x	x											400	Nej	Hansen 2011	
Rynkeby	8897		090108-140			x	28	4			x		x	x	x	x									3		200	Nej	Henriksen 2005, Hansen 2011.	
Ryslinge	[5497]	SOM 01.255	090109-34	(x)	x		35	11	2	4	x			x	x	x		x	x	x	x				7		810	Nej	Steenkjold-Sjøgren og Pedersen 2005, SOM Årbog 2004: 70.	
Røjerup	2263		080808-34			x	20	3		7	x		x	x	x												1200	Uafklaret	Henriksen og Porsmose 1995, Jacobsen 1982, Jeppesen 1981	
Røjerup	6713		080808-41			x	10				x			x	x							x	x	x	x		1150	Nej	Henriksen og Porsmose 1995	
Røjerup		ØFM 401	080808-96	x			37	4			x		x	x											35		800	Uafklaret	Feveile og Jensen 2013	
Rønninge	6725	KTM 87	080808-54	x			5			2	x										x	x	x	x			0	Nej	Porsmose 1988	
Rørbæk Hgd.	5709		090605-60			x	3	2			x			x	x	x									3		1200	Nej	Beretning	
Rårud		SOM 01.252	090505-47			x	22	2			x		x	x	x	x									1		450	Uafklaret	Beck og Jensen 2006	
Rårud		SOM 01.253	090505-49			x	9	2			x				x	x									3		650	Uafklaret	Jensen og Beck 2006	
Rårud		SOM 01.254	090505-50			x	29			17	x											x	x		13		80	Uafklaret	SOM Årbog 2006: 71.	
Sdr. Næsrå	1613		080810-68			x	209	133			x		x	x	x	x	x	(x)							197		250	Nej	Hansen og Lunde 2015	
Sdr. Næsrå	6369		080810-90			x	48	24			x		x	x	x	x	x								3		340	Nej	Hansen og Lunde 2015	
Sdr. Næsrå	6373		080810-73			x	126	45			x		x	x	x	x	x								4		360	Ja	Hansen og Lunde 2015	
Seden	2819		080809-47	(x)	x		22	1	2		x						(x)	x							9		30	Nej	Hårde 2008	
Seden	3790		080809-51	(x)	x		33	7		1	x		x	x	x	x	x				x	x	x		14		1000	Ja?	Jakobsen 2008	
Seden	5740		080809-8			x	13	6			x			x	x	x											1140	Nej	AUD 2003:206	
Seden	5741		080809-33			x	11	6			x	(x)		x	x	x									3		1470	Nej	Westermann 2007	
Seden	6809		080809-29	(x)	x		3	1		1	(x)	x			x	x						x	x				1300	Uafklaret	AUD 2001:235	
Seden	7261		080809-11	(x)	x		6	3			(x)	x			x	x	x										1430	Nej	AUD 1992:127	
Seden	7922		080809-11			x					(x)	x																		AUD 2002:185. Samlet ved OBM 7261.
Seden	7493		080809-27	(x)	x		5	1			(x)	x		x	x	x	x								5		975	Nej	Poulsen 2007a	
Seden	9882		080809-7			(x)	45	26			x		x	x	x	x	x										1300	Uafklaret	Gotfredsen, Henriksen, Kveiborg og Therkelsen 2009.	
Sellebjerg Hgd.	6211	KTM 72	080102-28			x	1	1			x			x	x	x											350	Nej	Jacobsen 1984. Porsmose 1984. 1600 m til Birkende.	
Skrellinge	2747		080712-55			x	102	4			3	x		x	x												880	Uafklaret	Beretning	
Skrellinge	2751		080712-82	(x)	x		9				5	x										x	x	x			400	Nej	AUD 2005:207	
Skrellinge	4913		080712-67	(x)		x	34		8	17	x						x	x	x	x	x	x			10		0	Ja.	Strandmark og Bonde 2008b. Den i beretningen udskilte YR-bebyggelse tolkes på baggrund af bl.a. AMS-materialet som Yg-Mia! Optælling afviser for beretning.	
Skrellinge	4914		080712-72	(x)		x	9		3		x						x	x	x						15	x	0	Ja.	Beretning	
Skrellinge	5490	østdel	080712-20	(x)		x					x		x	x	x												220	Uafklaret	Kolmos 2013. Konstruktioner optalt samlet med vestdel	
Skrellinge	5490	vestdel	080712-69	(x)		x	52	2	5	5	x						x	x	x	x	x				35		0	Usikker	Beretning	
Skrellinge	8540		080712-19			x	34		(?)	29	x						(x)	(x)	x	x	x	x					0	Nej	Juel 2009b. Oprindeligt kun 19 huskonstruktioner, dette dog opskrevet til 34 jf. Juel 2009b.	

Ejerlav	Journal nr.		SB nr.	Beliggenhed i ejerlav			Antal huskonstruktioner				Bebyggelsestype	Dateringsramme														Kartografi	Evt. litteratur og noter.					
	OBM	Andre		Central	Skævet	Rand	Samlet antal hegn og huse	Hus Yr/Æg	Hus Yg/Æ.v ik	Hus Y.vik/mia		Enkelt-dobbelt gård	Landsby	0-	100-	200-	300-	400-	500-	600-	700-	800-	900-	1000-	1100-			1200-	14C	Den-diro	Afstand landsby	Konflikt med skel
Skt. Jørgensmark	6050		080407-79			x	10			5	x											x	x							0	Nej	AUD 1986, 1987, Henriksen 2003
Skydebjerg	3135		080215-48	x			2			2	x														x					0	Nej	Poulsen 2007b
Stenløse	7492		080410-32	x			5			5	x												x	x	x					0	Ja	AUD 2000:201, Henriksen 2003
Staurby	2758		080720-122			x	1		1	x									x	x	x								3	900	Nej	Kolmos 2012
Staurby	4280		080720-138			x	12																	x	x				4	360	Uafklaret	Bonde 2014.
Svenstrup	5537		080410-45			x	18	4	4	x					x	x	x											11	300	Ja	Lundø 2012b	
Særslev	8647		080609-53			x	6	3		x					x	x	x	x												580	Nej	Beretning
Særslev	9163		080609-47	(x)	x		5			3	x												x	x	x					0	Nej	AUD 1999:241.
Søby Søgaard	5859		080806-23		x		3	1		x					x	x												6	850	Ja	Bech 2014	
Søbygård		LMR 8867	090705-11	x			3			3	x													x	x					0	Uafklaret	Skaarup 1979 og 2005.
Søllinge	2523		090614-11	x			2			2	x												x	x	x	x				0	Nej	Søndergaard 2011b
Sømosegård	8235	bilag Marienlund	080407-88			x	19	3		x			x	x	x	x	x								x	x		11	1680	Uafklaret	Lundø 2012	
Søndersø	2563		080610-78	(x)	x		30			30	x												x	x	x				6	0	Nej	Hårde 2009
Søndersø	8505		080610-57		x		31		1	x			x	x														4	380	Nej*	Nielsen 2009b.	
Sørup		SOM 01.358	090513-127	x	(x)		2			2	x														x	x			30	Uafklaret	Mogensen og Rasmussen 2006. SOM Årbog 2006: 69. Rødskebølle, 1200 meter til landsbyen Sørup som er ejerlavsangivende.	
Sørup		SOM 01.360	090513-172	x	(x)		13			3	x												x	x	x			11	0	Uafklaret	Mogensen og Rasmussen 2006	
Sørup		SOM 387-2	090513-209			x	6			6	x														x	x		13	180	Uafklaret	SOM Årsberetning 2010: 16. Rødskebølle, 1280 meter til Sørup som er ejerlavsangivende.	
Torpe		NM 488/25	090205-29		x	(x)	2	1		x																			350	Uafklaret	Brøndsted 1966: 183.	
Torpe	5850		080214-28	x			10	3		4	x	(x)			x	x	x	x					x	x	x			12	540	Ja	Lundø 2014	
Trunderup	[5479]	SOM 01.336	090506-41	x			5	2		x					x	x	x	x												100	Nej	SOM Årbog 2005:100, Jensen 2009.
Trunderup	[5487]	SOM 01.343	090506-43		x		2			2	x																			1000	Nej	Jensen og Jensen 2006, SOM Årbog 2006: 71 og Jensen 2009.
Tved		SOM 269	090515-56			x	30			9	x		x	x									x	x	x		16		1100	Uafklaret	SOM Årsberetning 2008:6	
Tved		SOM 356	090515-56			x	27			3	x		x	x									x	x	x		18		1500	Uafklaret	Rasmussen 2009.	
Tved		SOM 259	090515-54			x	49			31	x												x	x	x				800	Uafklaret	SOM Årsberetning 2008:5	
Tårup	7499		080708-75			x	5	1		x			x	x	x												3		1450	Uafklaret	Beretning	
Ullerslev	3986		090616-55	x			30		2	8	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		5		0	Nej	Beretning	
Ullerslev	9553		090616-24			x	1	1		x					x															870	Nej	AUD 1997:223
Vejlby	7985		080720-82			x	12	7		x																				470	Ja.	Beretning
Viby	8330		080715-86			x	1	1		x					x	x	x													1575	Uafklaret	Beretning
Villestofte	2820		080408-42		x		4	4		x					x	x												4		250	Nej	Jakobsen og Runge 2008b
Villestofte	2830		080408-43		x	(x)	31	11		1	x		x	x	x	x	x	x										28		500	Nej	Jakobsen og Runge 2008b, Lundø 2012
Villestofte	3946		080408-41			x	18	5		x			x	x	x	x	x											9		450	Ja	Jakobsen 2008
Vindinge	9078		090617-103			x	6			2	x												x	x	x					0	Nej	Henriksen 2003a og 2003b, AUD 2002
Voldtofte	6295		080205-347			x	6	4		x					x	x	x	x										7		1200	Nej	Kolmos 2014
Ølsted	7711		090421-27	x			7	3		x				x	x															0	Nej	AUD 2005:257, beretning
Øster Hæsingø	6280		90428-67		x		3			3	x																			170	Uafklaret	Bonde 2013
Østrup	3840		080308-17		x		14	2		x			x	x	x	x												6		60	Uafklaret	Beretning

Ejerlav	Journal nr.		SB nr.	Beliggenhed i ejerlav			Antal huskonstruktioner				Bebyggelsestype		Dateringsramme														Kartografi		Evt. litteratur og noter.			
	OBM	Andre		Central	Skæv	Rand	Samlet antal hegn og huse	Hus Yr/Æg	Hus Yg/Æ.v ik	Hus Y.vik/mia	Enkelt-dobbelt gård	Landsby	0-	100-	200-	300-	400-	500-	600-	700-	800-	900-	1000-	1100-	1200-	14C	Den-dro	Afstand landsby		Konflikt med skel		
Årslev	8900		090619-25			x	3	2			x			x	x	x	x	x										2		1200	Nej	Henriksen 2005.
Åstrup	4079		090429-31			x	2			2	x																			0	Nej	Grøngaard Jepsens 1982b
Åsum	138		080811-73			x	1			1	x																			130	Nej	Jensen & Nikolajsen 1990, Thrane 1973.
Åsum	6065		080811-44			x	2	2			(x)				x	x	x													1450	Ja	Jacobsen 1988, /DLU):222, nr. 582
Åsum	6723		080811-46		x	(x)	2	2			x				x	x	x													1580	Ja	AUD 1990:133
Åsum	8688		080811-99			x	93	23			x	x	x	x	x	x	x	x												1250	Nej	Hansen 2005a, Hansen 2005b, Hansen 2006, Hansen 2009
Åsum	9850		080811-24			x	6	3			(x)	x	x	x	x	x														2000	Nej	Albrechtsen 1946
Samlet							3537	966	91	490																				1466		